

Spis treści

• Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta	2
• Raport uzupełniający opinię z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	4
• Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	13
• Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	78

Grupa Kapitałowa
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.

Opinia Niezależnego
Biegłego Rewidenta

Rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2010 r.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 16 („Grupa Kapitałowa”), na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2010 r., skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami oraz sporządzenie sprawozdania z działalności. Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane skonsolidowane sprawozdania finansowe były wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”), Zarząd jednostki dominującej oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest wolne od istotnych nieprawidłowości.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości skonsolidowanego sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka, bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją skonsolidowanego sprawozdania finansowego w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd oraz ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Inne kwestie

Ponadto, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, stwierdzamy, że sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości oraz w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami) i są one zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. nr ewidencyjny 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

.....
Biegły rewident nr 90115
Magdalena Szymańska-Serwa

.....
Biegły rewident nr 9941
Komandytariusz, Pełnomocnik
Bożena Graczyk

Warszawa, 9 marca 2011 r.

Grupa Kapitałowa
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.

Raport uzupełniający
opinię z badania
skonsolidowanego
sprawozdania finansowego
Rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2010 r.

Spis treści

1.	Część ogólna raportu	6
1.1.	Dane identyfikujące Grupę Kapitałową	6
1.1.1.	Nazwa Grupy Kapitałowej	6
1.1.2.	Siedziba jednostki dominującej	6
1.1.3.	Rejestracja jednostki dominującej w Krajowym Rejestrze Sądowym	6
1.1.4.	Kierownik jednostki dominującej	6
1.2.	Informacja o jednostkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej	6
1.2.1.	Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym	6
1.2.2.	Jednostki nieobjęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym	6
1.3.	Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	6
1.3.1.	Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta	6
1.3.2.	Dane identyfikujące podmiot uprawniony	7
1.4.	Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	7
1.5.	Zakres prac i odpowiedzialności	7
1.6.	Informacja o przeprowadzonych badaniach sprawozdań finansowych jednostek objętych konsolidacją	8
1.6.1.	Jednostka dominująca	8
1.6.2.	Pozostałe jednostki objęte konsolidacją	8
2.	Analiza finansowa Grupy Kapitałowej	9
2.1.	Ogólna analiza skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
2.1.1.	Skonsolidowany bilans	9
2.1.2.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	10
2.1.3.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	11
2.2.	Wybrane wskaźniki finansowe	11
3.	Część szczegółowa raportu	11
3.1.	Zasady rachunkowości	11
3.2.	Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
3.3.	Metoda konsolidacji	11
3.4.	Konsolidacja kapitałów i ustalenie udziałów niekontrolujących	11
3.5.	Wyłączenia konsolidacyjne	12
3.6.	Stosowanie się do norm ostrożnościowych	12
3.7.	Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
3.8.	Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej	12
3.9.	Informacja o opinii niezależnego biegłego rewidenta	12

1. Część ogólna raportu

1.1. Dane identyfikujące Grupę Kapitałową

1.1.1. Nazwa Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1.1.2. Siedziba jednostki dominującej

ul. Senatorska 16
00-923 Warszawa
Polska

1.1.3. Rejestracja jednostki dominującej w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd rejestrowy: Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Data: 22 lutego 2001 r.
Numer rejestru: KRS 0000001538
Kapitał zakładowy
na dzień bilansowy: 522 638 400 zł

1.1.4. Kierownik jednostki dominującej

Funkcje kierownika jednostki sprawuje Zarząd.

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2010 r. wchodził:

• Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu Banku,
• Robert Daniel Massey JR	Wiceprezes Zarządu Banku,
• Michał H. Mrozek	Wiceprezes Zarządu Banku,
• Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu Banku,
• Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu Banku,
• Iwona Dudzińska	Członek Zarządu Banku.

26 maja 2010 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie powołania nowego członka Zarządu Banku pana Roberta Daniela Massey JR.

Z dniem 28 lutego 2011 r. pan Michał H. Mrozek, w związku z otrzymaną ofertą rozpoczęcia pracy w Centrali Citibank w Nowym Jorku, przestał pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku.

1.2. Informacja o jednostkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

1.2.1. Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. następujące jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej zostały objęte konsolidacją:

Jednostka dominująca:

- Bank Handlowy w Warszawie S.A.

Jednostki zależne objęte konsolidacją metodą pełną:

- Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.,
- Handlowy-Leasing Sp. z o.o.,
- Handlowy Investments S.A.,
- PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

1.2.2. Jednostki nieobjęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. następujące jednostki zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej nie zostały objęte konsolidacją:

- Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji,
- Handlowy Investments II S.a.r.l.,
- Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Dane finansowe ww. jednostek są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego i stanowią 0,2% aktywów Grupy Kapitałowej oraz 0,2% zysku netto Grupy Kapitałowej, bez uwzględnienia eliminacji transakcji wewnątrzgrupowych.

1.3. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

1.3.1. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta

Imię i nazwisko: Bożena Graczyk
Numer w rejestrze: 9941

Imię i nazwisko: Magdalena Szymańska-Serwa
Numer w rejestrze: 90115

1.3.2. Dane identyfikujące podmiot uprawniony

Firma: KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Siedziba: Warszawa
Adres: ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Numer rejestru: KRS 0000339379
Sąd rejestrowy: Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Numer NIP: 527-26-15-362

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3546.

1.4. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2009 r. zostało zbadane przez KPMG Audyt Sp. z o.o. i uzyskało opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone w dniu 28 czerwca 2010 r. przez Walne Zgromadzenie.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało złożone w Sądzie Rejestrowym w dniu 2 lipca 2010 r. oraz ogłoszone w Monitorze Polskim B nr 85 z 25 stycznia 2011 r.

1.5. Zakres prac i odpowiedzialności

Niniejszy raport został przygotowany dla Walnego Zgromadzenia Banku Handlowego w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 16 i dotyczy skonsolidowanego sprawozdania finansowego, na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2010 r., skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, na podstawie decyzji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 7 grudnia 2004 r.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadzono zgodnie z umową z dnia 9 listopada 2010 r., zawartą na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 24 września 2010 r. odnośnie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie wstępne skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone w siedzibie jednostki dominującej w okresie od 9 listopada 2010 r. do 31 grudnia 2010 r.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone w siedzibie jednostki dominującej w okresie od 23 stycznia 2011 r. do 9 marca 2011 r.

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i z innymi obowiązującymi przepisami oraz sporządzenie sprawozdania z działalności.

Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii i sporządzenie raportu uzupełniającego, odnośnie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zarząd jednostki dominującej złożył w dniu wydania niniejszego raportu oświadczenie o rzetelności i jasności skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawionego do badania oraz niezaistnieniu zdarzeń wpływających w sposób znaczący na dane wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok badany.

W trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd jednostki dominującej złożył wszystkie żądane przez nas oświadczenia, wyjaśnienia i informacje oraz udostępnił nam wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do wydania opinii i przygotowania raportu.

Kluczowi biegli rewidenci oraz KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., spełniają wymóg niezależności od jednostek wchodzących w skład badanej Grupy Kapitałowej w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. nr 77 poz. 649). Zakres planowanej i wykonanej pracy nie został w żaden sposób ograniczony. Zakres i sposób przeprowadzonego badania wynika ze sporządzonej przez nas dokumentacji roboczej, znajdującej się w siedzibie KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

1.6. Informacja o przeprowadzonych badaniach sprawozdań finansowych jednostek objętych konsolidacją

1.6.1. Jednostka dominująca

Sprawozdanie finansowe jednostki dominującej za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2010 r. zostało zbadane przez KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3546, i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

1.6.2. Pozostałe jednostki objęte konsolidacją

Nazwa jednostki	Podmiot uprawniony do badania	Dzień bilansowy	Rodzaj opinii biegłego rewidenta
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	31.12.2010 r.	W trakcie badania
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	31.12.2010 r.	W trakcie badania
Handlowy Investments S.A.	KPMG Audit S.a.r.l.	28.02.2011 r.	Przed badaniem
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Nie podlega obowiązkowi badania za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2010 r.		

Objęte konsolidacją sprawozdanie finansowe spółki Handlowy Investments S.A. jest badane przez inny, niż KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., podmiot uprawniony do badania. Udział sumy bilansowej tej jednostki w skonsolidowanej sumie bilansowej Grupy Kapitałowej przed eliminacjami wewnątrzgrupowymi na dzień 31 grudnia 2010 r. wyniósł 0,08%, a udział przychodów tej jednostki w przychodach Grupy Kapitałowej, przed eliminacjami transakcji wewnątrzgrupowych, za rok kończący się 31 grudnia 2010 r. wyniósł 0,09%.

2. Analiza finansowa Grupy Kapitałowej

2.1. Ogólna analiza skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1.1. Skonsolidowany bilans

AKTYWA	31.12.2010 tys. zł	% aktywów	31.12.2009 tys. zł	% aktywów
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 206 554	8,6	4 113 355	10,9
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 995 916	10,7	5 397 125	14,3
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 029 254	34,7	8 290 225	22,0
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	56 332	0,2	56 895	0,2
Pozostałe inwestycje kapitałowe	23 949	0,1	24 140	0,1
Kredyty, pożyczki i inne należności	14 543 248	38,8	16 777 255	44,6
<i>od sektora finansowego</i>	2 949 839	7,9	4 802 562	12,8
<i>od sektora niefinansowego</i>	11 593 409	30,9	11 974 693	31,8
Rzeczowe aktywa trwałe	475 373	1,3	505 192	1,3
<i>nieruchomości i wyposażenie</i>	457 065	1,2	486 884	1,3
<i>nieruchomości stanowiące inwestycje</i>	18 308	0,1	18 308	0,1
Wartości niematerialne	1 285 757	3,4	1 282 574	3,4
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	321 669	0,9	476 372	1,3
Inne aktywa	569 587	1,5	690 384	1,8
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9 901	0,0	19 546	0,1
SUMA AKTYWÓW	37 517 540	100	37 633 063	100
PASYWA	31.12.2010 tys. zł	% pasywów	31.12.2009 tys. zł	% pasywów
Zobowiązania				
Zobowiązanie wobec Banku Centralnego	-	-	980 446	2,6
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2 804 437	7,5	3 108 493	8,3
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	27 308 344	72,8	26 359 837	70,0
<i>depozyty</i>	26 430 223	70,5	25 307 218	67,3
<i>sektora finansowego</i>	6 007 190	16,0	4 735 260	12,6
<i>sektora niefinansowego</i>	20 423 033	54,4	20 571 958	54,7
<i>zobowiązania z tytułu własnej emisji</i>	11 533	0,0	-	-
<i>pozostałe zobowiązania</i>	866 588	2,3	1 052 619	2,8
Rezerwy	32 240	0,1	49 390	0,1
Inne zobowiązania	879 584	2,3	935 508	2,5
Zobowiązania razem	31 024 605	82,7	31 433 674	83,5
Kapitały				
Kapitał zakładowy	522 638	1,4	522 638	1,4
Kapitał zapasowy	3 031 149	8,1	3 030 546	8,1
Kapitał z aktualizacji wyceny	(44 848)	0,1	(81 026)	0,2
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 248 707	6,0	2 225 712	5,9
Zyski zatrzymane	735 289	2,0	501 519	1,3
Kapitały razem	6 492 935	17,3	6 199 389	16,5
SUMA PASYWÓW	37 517 540	100	37 633 063	100

2.1.2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	1.01.2010 - 31.12.2010 tys. zł	1.01.2009 - 31.12.2009 tys. zł
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1 972 045	2 098 938
Koszty odsetkowe i podobne koszty	(474 593)	(593 557)
Wynik z tytułu odsetek	1 497 452	1 505 381
Przychody z tytułu opłat i prowizji	747 091	660 011
Koszty opłat i prowizji	(92 163)	(99 146)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	654 928	560 865
Przychody z tytułu dywidend	6 040	6 451
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	281 154	269 248
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	119 921	77 845
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	3 888	3 437
Pozostałe przychody operacyjne	68 907	208 635
Pozostałe koszty operacyjne	(73 404)	(50 005)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(4 497)	158 630
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(1 313 006)	(1 305 059)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(62 479)	(78 847)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	1 031	2 698
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(242 520)	(545 809)
Zysk operacyjny	941 912	654 840
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	666	426
Zysk brutto	942 578	655 266
Podatek dochodowy	(187 767)	(150 867)
Zysk netto	754 811	504 399
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	130 659 600	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	5,78	3,86
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	5,78	3,86
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej	754 811	504 399
Zysk netto należny udziałowcom niesprawnym kontroli	-	-

2.1.3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Zysk netto za rok obrotowy	754 811	504 399
Pozostałe całkowite dochody:		
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	36 178	63 084
Różnice kursowe	(1 061)	(785)
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu:	35 117	62 299
Całkowite dochody ogółem	789 928	566 698
Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej	789 928	566 698
Całkowite dochody należne udziałowcom niesprawującym kontroli	-	-

2.2. Wybrane wskaźniki finansowe

	2010	2009	2008
Suma bilansowa (zł '000)	37 517 540	37 633 063	42 550 345
Zysk (strata) przed opodatkowaniem (zł '000)	942 578	655 266	759 162
Zysk (strata) netto za rok obrotowy (zł '000)	754 811	504 399	600 434
Kapitały własne (zł '000)*	5 738 124	5 694 990	5 025 375
Stopa zysku netto do kapitałów własnych	13,15%	8,86%	11,95%
Udział należności netto w aktywach	38,76%	44,58%	41,32%
Udział aktywów dochodowych w sumie aktywów	92,90%	92,10%	93,73%
Udział zobowiązań kosztowych w sumie pasywów	80,26%	80,91%	84,96%

* Bez wyniku finansowego bieżącego roku obrotowego.

3. Część szczegółowa raportu

3.1. Zasady rachunkowości

Jednostka dominująca posiada aktualną dokumentację opisującą stosowane w Grupie Kapitałowej zasady rachunkowości, przyjęte przez Zarząd jednostki dominującej.

Przyjęte zasady rachunkowości zostały przedstawione w informacjach dodatkowych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w zakresie wymaganym przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej stosują jednakowe zasady rachunkowości, zgodne z zasadami stosowanymi przez jednostkę dominującą.

Za wyjątkiem jednostki Handlowy Investments S.A., sprawozdania finansowe jednostek objętych konsolidacją zostały sporządzone na ten sam dzień bilansowy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej. W przypadku spółek objętych konsolidacją, sporządzających sprawozdanie finansowe na inny dzień bilansowy niż ten, na który sporządzone zostało skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględniono odpowiednie wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

3.2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Podstawę sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiła dokumentacja konsolidacyjna.

3.3. Metoda konsolidacji

Zastosowana metoda konsolidacji została przedstawiona w nocie 2. informacji dodatkowych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.4. Konsolidacja kapitałów i ustalenie udziałów niekontrolujących

Kapitałem zakładowym Grupy Kapitałowej jest kapitał zakładowy jednostki dominującej.

Wyliczenia pozostałych składników kapitału własnego Grupy Kapitałowej dokonano poprzez dodanie do poszczególnych składników kapitału własnego jednostki dominującej odpowiednich składników kapitału własnego jednostek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, odpowiadających procentowemu udziałowi jednostki dominującej w kapitale własnym jednostek zależnych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Do kapitału własnego Grupy Kapitałowej włączono tylko te części odpowiednich składników kapitału własnego jednostek zależnych, które powstały od dnia objęcia kontroli nad nimi przez jednostkę dominującą.

3.5. Wyłączenia konsolidacyjne

Dokonano wyłączeń konsolidacyjnych dotyczących wewnątrzgrupowych rozrachunków.

Podczas konsolidacji dokonano wyłączeń dotyczących sprzedaży pomiędzy jednostkami Grupy, pozostałych wewnątrzgrupowych przychodów i kosztów operacyjnych oraz kosztów i przychodów finansowych.

Dane, stanowiące podstawę do wyłączeń, uzyskano z ksiąg rachunkowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. (lub jednostek zależnych) i uzgodniono z informacjami uzyskanymi od jednostek zależnych.

3.6. Stosowanie się do norm ostrożnościowych

W oparciu o przeprowadzone badanie nie zidentyfikowaliśmy żadnych istotnych odstępstw jednostki dominującej od bankowych norm ostrożnościowych dotyczących między innymi koncentracji zaangażowań, rezerwy obowiązkowej oraz adekwatności kapitałowej.

3.7. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dane zawarte w informacjach dodatkowych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawierających opis znaczących zasad rachunkowości oraz inne informacje objaśniające zostały przedstawione we wszystkich istotnych aspektach kompletnie i prawidłowo. Dane te stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.8. Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości oraz w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami) i są one zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.9. Informacja o opinii niezależnego biegłego rewidenta

W oparciu o przeprowadzone badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej sporządzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. i za okres kończący się tego dnia wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. nr ewidencyjny 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

.....
Biegły rewident nr 90115
Magdalena Szymańska-Serwa

.....
Biegły rewident nr 9941
Komandytariusz, Pełnomocnik
Bożena Graczyk

Warszawa, 9 marca 2011 r.

Roczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.
za okres kończący się
31 grudnia 2010 roku

SPIS TREŚCI		42. Leasing operacyjny	54
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	16	43. Rachunek przepływów pieniężnych	55
Skonsolidowane zestawienie całkowitych dochodów	16	44. Jednostki powiązane	55
Skonsolidowany bilans	17	45. Świadczenia na rzecz pracowników	57
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	18	46. Zdarzenia po dacie bilansowej	60
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	19	47. Zarządzanie ryzykiem	60
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	20	48. Oświadczenia Zarządu Banku	76
1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej	20		
2. Znaczące zasady rachunkowości	20		
3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	27		
4. Wynik z tytułu odsetek	29		
5. Wynik z tytułu prowizji	29		
6. Przychody z tytułu dywidend	29		
7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	30		
8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	30		
9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	30		
10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	30		
11. Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	31		
12. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	31		
13. Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	31		
14. Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	31		
15. Podatek dochodowy	31		
16. Zysk przypadający na jedną akcję	32		
17. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach	32		
18. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	32		
19. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	32		
20. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	35		
21. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	35		
22. Pozostałe inwestycje kapitałowe	35		
23. Kredyty, pożyczki i inne należności	38		
24. Utrata wartości kredytów, pożyczek i innych należności	39		
25. Rzeczowe aktywa trwałe	39		
26. Wartości niematerialne	41		
27. Test utraty wartości dla wartości firmy	42		
28. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	42		
29. Inne aktywa	45		
30. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	45		
31. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	45		
32. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	45		
33. Rezerwy	46		
34. Inne zobowiązania	46		
35. Aktywa i zobowiązania finansowe według terminów zapadalności/wymagalności	47		
36. Kapitały	48		
37. Transakcje repo oraz reverse repo	49		
38. Wartość godziwa	50		
39. Zobowiązania warunkowe	53		
40. Aktywa stanowiące zabezpieczenie	54		
41. Działalność powiernicza	54		

Wybrane dane finansowe

	w tys. zł		w tys. EUR**	
	2010	2009	2010	2009
Przychody z tytułu odsetek	1 972 045	2 098 938	492 470	483 559
Przychody z tytułu prowizji	747 091	660 011	186 568	152 055
Zysk (strata) brutto	942 578	655 266	235 386	150 962
Zysk (strata) netto	754 811	504 399	188 495	116 205
Całkowite dochody	789 928	566 698	197 265	130 558
Zmiana stanu środków pieniężnych	(831 602)	525 861	(207 672)	128 003
Aktywa razem	37 517 540	37 633 063	9 473 409	9 160 475
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	980 446	-	238 656
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	27 308 344	26 359 837	6 895 524	6 416 396
Kapitał własny	6 492 935	6 199 389	1 639 506	1 509 028
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	131 969	127 218
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	49,69	47,45	12,55	11,55
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	5,78	3,86	1,44	0,89
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł/EUR)	5,78	3,86	1,44	0,89
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)*	5,72	3,77	1,44	0,92

* Przedstawione wskaźniki dotyczą odpowiednio: zadeklarowanej dywidendy z podziału zysku za 2010 rok oraz wypłaconej w 2010 roku dywidendy z podziału zysku za 2009 rok.

** Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje bilansowe wg średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2010 roku - 3,9603 zł (na dzień 31 grudnia 2009 roku: 4,1082 zł); pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca 2010 roku - 4,0044 zł (2009 roku: 4,3406 zł).

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Za okres w tys. zł	Nota	2010	2009
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	4	1 972 045	2 098 938
Koszty odsetek i podobne koszty	4	(474 593)	(593 557)
Wynik z tytułu odsetek	4	1 497 452	1 505 381
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	747 091	660 011
Koszty opłat i prowizji	5	(92 163)	(99 146)
Wynik z tytułu prowizji	5	654 928	560 865
Przychody z tytułu dywidend	6	6 040	6 451
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	7	281 154	269 248
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	8	119 921	77 845
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	9	3 888	3 437
Pozostałe przychody operacyjne	10	68 907	208 635
Pozostałe koszty operacyjne	10	(73 404)	(50 005)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10	(4 497)	158 630
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	11	(1 313 006)	(1 305 059)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	12	(62 479)	(78 847)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	13	1 031	2 698
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	14	(242 520)	(545 809)
Zysk operacyjny		941 912	654 840
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności		666	426
Zysk brutto		942 578	655 266
Podatek dochodowy	15	(187 767)	(150 867)
Zysk netto		754 811	504 399
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	16	130 659 600	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	16	5,78	3,86
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	16	5,78	3,86
W tym:			
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej		754 811	504 399
Zysk netto należny udziałowcom niesprawnym kontroli		-	-

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 20-76 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie całkowitych dochodów

Za okres w tys. zł	Nota	2010	2009
Zysk netto		754 811	504 399
Pozostałe całkowite dochody:			
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	17	36 178	63 084
Różnice kursowe		(1 061)	(785)
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		35 117	62 299
Całkowite dochody ogółem		789 928	566 698
W tym:			
Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej		789 928	566 698
Całkowite dochody należne udziałowcom niesprawnym kontroli		-	-

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 20-76 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

Stan na dzień w tys. zł	Nota	31.12.2010	31.12.2009
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	18	3 206 554	4 113 355
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	3 995 916	5 397 125
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	13 029 254	8 290 225
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	21	56 332	56 895
Pozostałe inwestycje kapitałowe	22	23 949	24 140
Kredyty, pożyczki i inne należności	23	14 543 248	16 777 255
od sektora finansowego		2 949 839	4 802 562
od sektora niefinansowego		11 593 409	11 974 693
Rzeczowe aktywa trwałe	25	475 373	505 192
nieruchomości i wyposażenie		457 065	486 884
nieruchomości stanowiące inwestycje		18 308	18 308
Wartości niematerialne	26	1 285 757	1 282 574
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	28	321 669	476 372
bieżące		75 298	97 657
odroczone		246 371	378 715
Inne aktywa	29	569 587	690 384
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	30	9 901	19 546
Aktywa razem		37 517 540	37 633 063
PASYWA			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	31	-	980 446
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	2 804 437	3 108 493
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	32	27 308 344	26 359 837
depozyty		26 430 223	25 307 218
sektora finansowego		6 007 190	4 735 260
sektora niefinansowego		20 423 033	20 571 958
zobowiązania z tytułu własnej emisji		11 533	-
pozostałe zobowiązania		866 588	1 052 619
Rezerwy	33	32 240	49 390
Inne zobowiązania	34	879 584	935 508
Zobowiązania razem		31 024 605	31 433 674
KAPITAŁY			
Kapitał zakładowy	36	522 638	522 638
Kapitał zapasowy	36	3 031 149	3 030 546
Kapitał z aktualizacji wyceny	36	(44 848)	(81 026)
Pozostałe kapitały rezerwowe	36	2 248 707	2 225 712
Zyski zatrzymane		735 289	501 519
Kapitały razem		6 492 935	6 199 389
Pasywa razem		37 517 540	37 633 063

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 20-76 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały niesprawujące kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2010 roku	522 638	3 030 546	(81 026)	2 225 712	501 519	-	6 199 389
Całkowite dochody ogółem	-	-	36 178	(1 061)	754 811	-	789 928
Wycena programu nagród kapitałowych, w tym:	-	-	-	(3 795)	-	-	(3 795)
- zmiana wyceny	-	-	-	(2 581)	-	-	(2 581)
- odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	(1 214)	-	-	(1 214)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(492 587)	-	(492 587)
Transfer na kapitały	-	603	-	27 851	(28 454)	-	-
Stan na 31 grudnia 2010 roku	522 638	3 031 149	(44 848)	2 248 707	735 289	-	6 492 935

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały niesprawujące kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2009 roku	522 638	3 029 703	(144 110)	1 627 692	589 886	-	5 625 809
Całkowite dochody ogółem	-	-	63 084	(785)	504 399	-	566 698
Wycena programu nagród kapitałowych, w tym:	-	-	-	6 937	-	-	6 937
- zmiana wyceny	-	-	-	8 917	-	-	8 917
- odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	(1 980)	-	-	(1 980)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(55)	-	(55)
Transfer na kapitały	-	843	-	591 868	(592 711)	-	-
Stan na 31 grudnia 2009 roku	522 638	3 030 546	(81 026)	2 225 712	501 519	-	6 199 389

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 20-76 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

Za okres w tys. zł	2010	2009
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk netto	754 811	504 399
II. Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej	(762 338)	710 789
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	187 767	150 867
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	(666)	(426)
Amortyzacja	62 479	78 847
Utrata wartości	268 305	516 903
Zmiana stanu rezerw (rozwiązanie rezerw - znak ujemny)	(25 786)	28 906
Wynik ze sprzedaży inwestycji	(1 435)	(3 046)
Odsetki otrzymane	1 663 860	2 002 273
Odsetki zapłacone	(487 137)	(595 009)
Inne korekty	(1 745 417)	(1 611 974)
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej	(78 030)	567 341
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)	(551 998)	5 245 301
Zmiana stanu kredytów, pożyczek i innych należności	2 298 139	527 716
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(4 392 928)	2 424 202
Zmiana stanu inwestycji kapitałowych	624	(13 631)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	1 397 210	2 530 234
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	888
Zmiana stanu innych aktywów	144 957	(224 108)
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)	(132 310)	(5 101 853)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banku centralnego	(973 058)	973 058
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 196 969	(2 551 988)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu własnej emisji	11 533	-
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu	(304 056)	(3 779 851)
Zmiana stanu innych zobowiązań	(63 698)	256 928
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(7 527)	1 215 188
Podatek dochodowy zapłacony	(47 839)	(301 954)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(55 366)	913 234
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(37 829)	(31 786)
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	16 950	11 398
Nabycie wartości niematerialnych	(17 462)	(15 503)
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	9 801	15 679
Inne wpływy związane z działalnością inwestycyjną	1 227	1
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną	(27 313)	(20 211)
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Dywidendy wypłacone	(492 587)	(54)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego	10 365	21 530
Wydatki z tytułu spłaty długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego	(269 841)	(387 706)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(752 063)	(366 230)
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	10 365	(932)
E. Zwiększenie/(zmniejszenie) środków pieniężnych netto	(831 602)	525 861
F. Środki pieniężne na początek okresu	4 133 391	3 607 530
G. Środki pieniężne na koniec okresu (patrz nota 43)	3 301 789	4 133 391

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 20-76 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku – jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej Grupą).

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investments Corporation, podmiot zależny od Citibank N.A.

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi:

- działalność maklerską,
- usługi leasingowe,
- działalność inwestycyjną.

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale/ w głosach na WZ w %	
		31.12.2010	31.12.2009
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100,00	100,00
Jednostki wyceniane metodą praw własności			
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments II S.a.r.l.	Luksemburg	100,00	100,00
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji	Poznań	100,00	100,00

Dane finansowe jednostek zależnych nieobjętych konsolidacją metodą pełną są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na dzień 31 grudnia 2010 roku stanowią one 0,2% aktywów Grupy (31 grudnia 2009 roku: 0,2%) oraz 0,2% zysku netto Grupy (31 grudnia 2009 roku: 0,3%) bez uwzględnienia eliminacji transakcji wewnątrzgrupowych.

2. Znaczące zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Ponadto, roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe jednostki dominującej zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości opisanymi w niniejszej notcie, za wyjątkiem zasady ujmowania i wyceny inwestycji kapitałowych w jednostki zależne i stowarzyszone, opisanej w notcie 2. do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku. Porównywalne dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, z wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów i zobowiązań wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu (kredyty i pożyczki, zobowiązania finansowe inne niż wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) lub cenę nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W 2010 roku Grupa zmieniła stosowane zasady (politykę) rachunkowości w zakresie rozpoznania kosztu zbywanych papierów wartościowych.

Dotąd Grupa stosowała metodę FIFO (first in, first out). Wdrożono metodę szczegółowej identyfikacji poszczególnych papierów zbywanych przez Grupę, która lepiej odzwierciedla sposób, w jaki Grupa zarządza portfelem papierów wartościowych.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską, które mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy, dotyczą MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. W listopadzie 2009 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, który wprowadza zmiany w stosunku do MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych. Kluczowa zmiana to klasyfikacja aktywów finansowych do dwóch kategorii – wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Standard będzie obowiązywał od 1 stycznia 2013 roku z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa jest w trakcie oszacowywania wpływu zastosowania standardów oczekujących na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte lub oczekujące na przyjęcie nie mają związku z działalnością Grupy albo ich wpływ na sprawozdanie finansowe nie byłby istotny.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i które stanowią podstawę do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których wartości nie można określić w sposób

jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

W celu zachowania porównywalności danych finansowych z ujęciem bieżącego okresu dokonano stosownych zmian w prezentacji danych finansowych dotyczących 2009 roku w stosunku do uprzednio opublikowanych danych w „Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2009 roku”. Zmiany te dotyczyły sposobu grupowania i prezentacji danych finansowych i nie mają wpływu na sumę bilansową oraz wyniki finansowe Grupy.

W 2010 roku Grupa zmieniła sposób prezentacji kosztów związanych z produkcją i dystrybucją kart płatniczych i kredytowych, dokonując ich przeniesienia z „kosztów opłat i prowizji” do „kosztów działania banku i kosztów ogólnego zarządu”. W wyniku wprowadzonych zmian korekty danych porównywalnych przedstawiają się następująco:

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku

w tys. zł	Raport za 2009 rok - dane prezentowane uprzednio	Raport za 2010 rok - dane porównywalne	Różnica	Zmiana w notce objaśniającej
Przychody z tytułu opłat i prowizji	660 011	660 011	-	
Koszty opłat i prowizji	(103 997)	(99 146)	4 851	Nota 5 - poz. „Koszty opłat i prowizji z tytułu kart płatniczych i kredytowych”
Wynik z tytułu prowizji	556 014	560 865	4 851	
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(1 300 208)	(1 305 059)	(4 851)	Nota 11 - poz. „Koszty ogólnoadministracyjne - Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych oraz innych usług zewnętrznych”

Podstawy konsolidacji

W skład jednostek podporządkowanych wchodzi jednostki zależne i stowarzyszone.

Jednostki zależne - definicja

Jednostki zależne to wszelkie jednostki kontrolowane przez Bank. Jednostki kontrolowane to jednostki, w odniesieniu do których Bank pośrednio lub bezpośrednio ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z działalności danej jednostki. Kontrola zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania, w tym warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje i rozrachunki na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Eliminacji podlegają również istotne niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione tam, gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności we wszystkich istotnych obszarach z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Jednostki zależne, które nie są konsolidowane metodą pełną ze względu na nieistotność ich sprawozdań finansowych w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy, wykazywane są z zastosowaniem metody praw własności.

Jednostki stowarzyszone - definicja

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Bank pośrednio lub bezpośrednio wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności. W początkowym ujęciu udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazuje się według ceny nabycia. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości) określoną w dniu nabycia.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia - w innych kapitałach. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Waluty obce

Pozycje bilansowe i pozabilansowe wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia bilansu.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe wynikające z rewaluacji bilansowych pozycji walutowych oraz rozliczenia transakcji walutowych zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
1 USD	2,9641	2,8503
1 CHF	3,1639	2,7661
1 EUR	3,9603	4,1082

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- składniki aktywów lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie klasyfikowała aktywów do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Grupa dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do poszczególnych kategorii w dacie początkowego ujęcia.

(a) Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria obejmuje (i) aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu oraz (ii) aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie, jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub, w przypadku aktywów finansowych, jeżeli został zaliczony do tej kategorii na podstawie decyzji kierownictwa jednostki. Do kategorii „Przeznaczone do obrotu” Grupa zalicza wszystkie instrumenty pochodne oraz wybrane dłużne papiery wartościowe.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa udziela klientowi finansowania w celu innym niż wygenerowanie przez Grupę krótkoterminowych zysków z tytułu obrotu tymi pożyczkami lub należnościami. Do kategorii tej zaliczane są w szczególności należności kredytowe, skupione wierzytelności oraz dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku.

(c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Kategoria „Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży” to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, które (i) zostały zaklasyfikowane przez jednostkę do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia lub (ii) nie zostały zakwalifikowane do żadnej z pozostałych kategorii aktywów. Do kategorii tej Grupa klasyfikuje wybrane dłużne i kapitałowe papiery wartościowe.

(d) Pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria „Pozostałe zobowiązania finansowe” obejmuje zobowiązania finansowe niezakwalifikowane do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii tej zaklasyfikowane są przede wszystkim depozyty klientowskie.

Ujmowanie i wyłączenie

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży ujmują się w bilansie i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień, w którym Grupa odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji wyceniane są do wartości godziwej.

Pożyczki i inne należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści z tytułu ich własności.

Zobowiązania finansowe są wyłączone z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, z wyjątkiem pożyczek i należności, które wycenia się według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Zobowiązania finansowe po początkowym ujęciu są wyceniane według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się odpowiednio w przychodach lub kosztach. Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów i zobowiązań, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmują się w rachunku zysków i strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmują się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa akcji i udziałów w jednostkach innych niż zależne i stowarzyszone notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), inwestycje takie wykazuje się w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa jest stroną umów leasingu, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków składniki aktywów przez uzgodniony okres.

W przypadku umów, na mocy których Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające z posiadania składników aktywów będących przedmiotem umowy leasingu, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Grupa ujmuje natomiast należność z tytułu leasingu finansowego w wartości równej inwestycji leasingowej netto.

Przychody odsetkowe od umów leasingu finansowego rozliczane są metodą efektywnej stopy procentowej w celu odzwierciedlenia stałej w danym okresie stopy zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

Inwestycje kapitałowe – akcje i udziały w pozostałych jednostkach

Akcje i udziały w innych jednostkach niż jednostki podporządkowane co do zasady zaliczane są do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Instrumenty pochodne

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa przeznaczone do obrotu, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania przeznaczone do obrotu.

Wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako oddzielne instrumenty pochodne, jeśli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania. Obecnie Grupa nie kompensuje i nie prezentuje w kwocie netto aktywów i zobowiązań finansowych.

Konsolidacja sald rachunków

Grupa oferuje swoim klientom usługi zarządzania środkami finansowymi polegające na konsolidacji sald rachunków bankowych w ramach struktury rachunków powiązanych (tzw. cash-pooling). Operacje tego typu polegają na konsolidacji (netowaniu) sald dodatnich i ujemnych rachunków bieżących uczestników produktu na wyznaczonym rachunku podmiotu zarządzającego rozliczeniami. Operacja konsolidacji przeprowadzana jest na koniec dnia roboczego, natomiast następnego dnia roboczego dokonywane są przelewy zwrotne przywracające stan rachunków do sytuacji sprzed konsolidacji. Transakcje konsolidacyjne prezentowane są w ujęciu netto, tylko jeśli spełniają warunki MSR 39 dotyczące wyłączania składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu. Salda należności transakcji prezentowanych w ujęciu brutto wykazywane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Kredyty, pożyczki i inne należności”, zaś salda zobowiązań jako depozyty.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży

Grupa dokonuje transakcji sprzedaży/zakupu aktywów finansowych z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek tzw. transakcje typu repo i reverse repo na papierach wartościowych. Papiery wartościowe sprzedane z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone z bilansu. Jednocześnie ujmowane są po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. W przypadku transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży nabyte papiery wartościowe prezentowane są jako pożyczki i należności. Różnicę między ceną sprzedaży/zakupu a ceną odkupu/odsprzedaży ujmuje się odpowiednio jako koszty lub przychody odsetkowe z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Utrata wartości aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Grupa dokonuje podziału składników aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu ze względu na podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym danego zaangażowania na portfel aktywów indywidualnie istotnych oraz portfel aktywów indywidualnie nieistotnych (portfel grupowy). Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczących trudności finansowych emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymania warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłacaniem odsetek lub należności głównej;
- przyznania pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy;
- zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- obserwacji danych wskazujących na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
- negatywnych zmian dotyczących statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
- krajowej lub lokalnej sytuacji gospodarczej, która ma związek z niespłacaniem aktywów w grupie.

Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Odписy z tytułu utworzenia rezerwy na pokrycie poniesionych, lecz niezidentyfikowanych strat kredytowych

Grupa tworzy rezerwę na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty kredytowe ('IBNR' – ang. incurred but not reported). Rezerwa IBNR odzwierciedla poziom strat kredytowych oszacowany na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyk ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia rezerwy IBNR, które zostały poniesione przez Grupę na dzień bilansowy, lecz dla których Grupa nie jest jeszcze w stanie zidentyfikować indywidualnych ekspozycji z utratą wartości. Procesem wyliczania rezerwy IBNR objęte są wszystkie należności, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek indywidualna ocena pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego. Rezerwa IBNR liczona jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych

cechach ryzyka kredytowego. W sprawozdaniu finansowym Grupy rezerwa na poniesione niezidentyfikowane ryzyko kredytowe prezentacyjnie pomniejsza wartość ekspozycji kredytowych.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie istotnych

Poziom rezerwy na należności uznane za indywidualnie istotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest jako różnica między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą przewidywanych do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze spodziewanych spłat przez kredytobiorcę z tytułu realizacji zabezpieczeń lub sprzedaży wierzytelności. Przyszłe przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej efektywną stopą procentową instrumentu.

Jeżeli wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych wzrosła na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odpowiednio odwracany przez rachunek zysków i strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie nieistotnych

Poziom rezerw na należności uznane za indywidualnie nieistotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest na bazie oceny portfelowej opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Rezerwy na należności od sektora finansowego, sektora niefinansowego i budżetowego, odpisy z tytułu trwałej utraty wartości papierów wartościowych i innych aktywów korygują wartość odpowiednich pozycji aktywów bilansu. Natomiast rezerwy na zobowiązania pozabilansowe wykazywane są w pozycji „Rezerwy” w pasywach bilansu.

Kredyty uznane za nieściągalne (tj. takie, dla których Grupa nie spodziewa się przyszłych przepływów pieniężnych oraz które na podstawie oddzielnych przepisów podatkowych spełniły warunki niezbędne do zaliczenia straty do kosztów uzyskania przychodu lub które zostały bezwarunkowo umorzone na mocy umowy z klientem) są na podstawie decyzji Grupy spisywane w ciężar rezerw. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, przychody z tego tytułu prezentowane są w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”.

Utrata wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte w kapitale własnym w wysokości różnicy między ceną nabycia skorygowaną o późniejsze spłaty i amortyzację a wartością godziwą, uwzględniając poprzednie odpisy z tytułu utraty wartości, przenosi się do rachunku zysków i strat. Strat z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat. Strat z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat, jeśli w późniejszych okresach wartość godziwa instrumentu dłużnego wzrosła i wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

Na kategorię aktywów finansowych wycenianych według kosztu w sprawozdaniu finansowym Grupy składają się akcje i udziały w jednostkach innych niż podporządkowane, sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej (np. ze względu na brak notowań). Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości takich inwestycji kapitałowych, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów

pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Strat z tytułu utraty wartości akcji i udziałów sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej, nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Grupy innych niż aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz innych niż wartość firmy, w tym w szczególności składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, przeglądane są na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub jego ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku aktywów innych niż aktywa finansowe jest wartością większą z: wartości sprzedaży netto i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych przepływów środków pieniężnych wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, z wyłączeniem wartości firmy, podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach, zobowiązaniach oraz zobowiązaniach warunkowych na dzień połączenia. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizacyjne wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana na ośrodki wypracowujące środki pieniężne i nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

W przypadku jednostek stowarzyszonych wartość firmy jest zawarta w wartości bilansowej inwestycji w jednostce stowarzyszonej.

Zyski i straty ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

Wartość firmy powstała w wyniku przejść sprzed 31 marca 2004 roku, to jest dnia wejścia w życie MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, została obliczona zgodnie z poprzednio stosowanymi standardami rachunkowości jako różnica między kosztem przejścia jednostki a wartością aktywów netto przejmowanej jednostki na dzień przejścia.

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o naliczone umorzenie, a także o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów oraz ich przygotowaniem do użytkowania.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki, na przykład na naprawę i konserwację, odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Umorzenie naliczane jest metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy zastosowaniu stawek określonych w zatwierdzonym planie amortyzacji na 2010 rok.

Przykładowe stosowane roczne stawki amortyzacji są następujące:

Budynki i budowle	1,5%-4,5%
Środki transportu	14,0%-20,0%
Komputery	34,0%
Wypożyczenie biurowe	20,0%
Inne środki trwałe	7,0%-20,0%
Oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie (z wyjątkiem podstawowego systemu operacyjnego, do którego stosuje się stawkę 20%)	34,0%
Pozostałe wartości niematerialne	20,0%

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się weryfikacji wartości końcowej aktywów trwałych oraz okresów ich użytkowania i w razie potrzeby dokonuje stosownych korekt planu amortyzacji.

Składniki majątku o jednostkowej wartości początkowej nieprzekraczającej 3500 zł podlegają jednorazowemu odpisaniu w koszty z datą wydania ich do używania. Suma wartości środków trwałych jednorazowo odpisanych w koszty nie jest istotna z punktu widzenia sprawozdania finansowego.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wysokości ogółu poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z niezakończoną jeszcze budową, montażem lub ulepszeniem istniejącego środka trwałego z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Środki trwałe obejmują także prawa użytkowania wieczystego gruntów.

Środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego lub wartości niematerialnej jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeśli wartość bilansowa przewyższa wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości zaklasyfikowane przez Grupę jako inwestycyjne prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako element rzeczowych aktywów trwałych. Grupa stosuje do ich wyceny model wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych

wynika z ekspertyz wydanych przez niezależnych rzeczoznawców posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysku i strat.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Pracownicy, w zależności od ich indywidualnego poziomu zaszczerowania, mogą otrzymać nagrodę z funduszu motywacyjnego, premię w ramach planu premiowego obowiązującego w danym obszarze lub uznaniową nagrodę roczną na zasadach określonych w wewnętrznych przepisach o wynagradzaniu pracowników. Premie i nagrody przyznawane są po zakończeniu okresu, za który oceniane są wyniki.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze są ujmowane jako koszty w okresie, którego dotyczą.

Płatności w formie akcji

Pracownicy mogą także uczestniczyć w programach świadczeń kapitałowych Citigroup. W ramach tych programów pracownikom oferowane są nagrody w formie opcji na zakup akcji Citigroup (program opcji pracowniczych - SOP), a także nagrody w formie „akcji odroczonej” (program akumulacji kapitału - CAP). Programy te traktowane są jako programy rozliczane w instrumentach kapitałowych zgodnie z IFRIC 11 i MSSF 2. Zgodnie z wymogami standardu wartość godziwa nagrody jest ustalana na dzień przyznania nagrody i ujmowana w rachunku zysków i strat przez okres nabywania uprawnień. Jednocześnie zgodnie z umową pomiędzy Grupą a Citigroup, regulującą zasady rozliczenia programu, na przyszłe zobowiązania Grupy w ciężar kapitału tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach bilansu w pozycji „Inne zobowiązania”. Wartość rezerwy ustala się w oparciu o wartość godziwą nagród na dzień ich rozliczenia i aktualizuje na każdy dzień sprawozdawczy.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

W ramach systemu wynagrodzeń Grupa gwarantuje pracownikom odprawy emerytalne, których wysokość uzależniona jest od liczby lat pracy w podmiotach Grupy, przypadających bezpośrednio przed nabyciem prawa do odprawy. Pracownikom, z którymi została zawarta umowa o pracę na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, przysługuje ponadto nagroda za wieloletnią pracę. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa, która jest wykazana w pasywach w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat. Rezerwy na przyszłe koszty odpraw emerytalnych oraz nagród za wieloletnią pracę obliczane są metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest okresowo aktualizowana.

Programy określonych składek

Ponadto Grupa stwarza możliwość uczestnictwa pracowników w programie emerytalnym, opisanym szczegółowo w notcie 45. Za pracowników uczestniczących w programie Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia Grupa nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności, zatem zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” jest to program określonych składek. Składki ujmują się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli na Grupie ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz kwota rezerwy może być w wiarygodny sposób oszacowana.

Rezerwa restrukturyzacyjna

Rezerwa na restrukturyzację jest tworzona po spełnieniu następujących warunków: (i) Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji; (ii) restrukturyzacja już się rozpoczęła albo została publicznie ogłoszona; (iii) kwota rezerwy może być wiarygodnie oszacowana. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

Kapitały

Kapitały i fundusze własne wykazywane są według wartości nominalnej, z wyjątkiem funduszu z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, który wykazywany jest z uwzględnieniem wpływu odroczonego podatku dochodowego.

Dywidendy są ujmowane jako zobowiązania w momencie, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Banku.

Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy ustala się z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny oraz zasady memoriału i współmierności przychodów i kosztów. Do wyniku finansowego zaliczane są wszystkie osiągnięte przychody i koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego okresu sprawozdawczego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów

W celu przypisania kosztów do okresów sprawozdawczych, których one dotyczą, Grupa dokonuje czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Dotyczy to w szczególności kosztów działania Grupy.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa uwzględnia wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta. W rezultacie prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty pozyskania instrumentu finansowego prezentowane są jako składnik przychodów odsetkowych.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Przychody i koszty z tytułu prowizji, opłaty bankowe

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Prowizje klasyfikowane są do następujących kategorii:

- prowizji stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej,
- prowizji za wykonanie usługi,
- prowizji za wykonanie znaczącej czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej zaliczane są do rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej i wykazywane w przychodach odsetkowych.

Prowizje za wykonanie usługi i znaczącej czynności zaliczane są do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi lub jednorazowo w momencie wykonania czynności i wykazywane w przychodach z tytułu prowizji.

W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunku bieżącym lub kart kredytowych, prowizje rozliczane są w czasie metodą liniową przez okres ważności limitu kredytowego. Tego typu prowizje zaliczane są do przychodów z tytułu prowizji.

Grupa pośredniczy w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych. Przychody z tytułu wynagrodzenia Grupy za dystrybucję ujmowane są w przychodach w momencie sprzedaży lub odnowienia polisy, ponieważ Grupa nie jest zobowiązana do świadczenia istotnych usług po dokonaniu sprzedaży.

Ponadto w przypadku niektórych produktów Grupa ma prawo do dodatkowego wynagrodzenia stanowiącego udział w zysku osiągniętym przez zakład ubezpieczeń na danym produkcie i rozpoznaje przychód z tego tytułu na zasadzie memoriałowej.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz aktywów do zbycia, przychody związane z przetwarzaniem danych na rzecz podmiotów powiązanych, a także koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy kwot ujmowanych bezpośrednio w kapitale.

Rezerwa na podatek odroczone jest kalkulowana przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością podatkową. Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie łącznie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania.

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz. U. nr 121, poz. 1262) wprowadzającej art. 38 lit. a) do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, Grupa wykazuje w sprawozdaniu finansowym kwotę należności od Budżetu Państwa z tytułu przysługującego uprawnienia do pomniejszenia zobowiązania podatkowego zgodnie z ustawą.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment jest dającym się wyodrębnić obszarem działalności Grupy, w ramach którego następuje albo dystrybucja towarów lub świadczenie usług (segment branżowy), albo dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny). Segment działalności podlega określonym ryzykom, jak również wiąże się z występowaniem korzyści, które są właściwe wyłącznie dla danego segmentu. Za wzór sprawozdawczy stosowany do segmentów przyjęto podział branżowy, ponieważ ryzyko i stopy zwrotu wynikają z różnic pomiędzy produktami. Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości korporacyjnej oraz bankowości detalicznej. Szczegółowe informacje na temat segmentów przedstawiono w nocie 3.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów oraz wyniku segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości Grupy.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się składniki aktywów lub grupy aktywów wraz z bezpośrednio powiązanymi z nimi zobowiązaniami, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie składniki aktywów lub grupy dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży i aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty. Ponadto, taki składnik aktywów (lub grupa) jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów (lub grupy) do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmują się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Aktywa te nie podlegają amortyzacji.

Wartości szacunkowe

Ustalenie bilansowych wartości niektórych aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wymaga oszacowania na datę bilansową wpływu niepewnych przyszłych zdarzeń na te pozycje. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Poniżej zaprezentowano najistotniejsze z nich zastosowane przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się, stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- do wyceny transakcji opcyjnych stosuje się modele wyceny;
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe.

Najważniejszym parametrem nie pochodzącym z aktywnego rynku i wykorzystywanym przez Grupę do wyceny instrumentów finansowych jest komponent ryzyka kontrahenta. W związku ze znaczącym wzrostem ryzyka kontrahenta Grupa dokonała dodatkowego oszacowania poziomu tego ryzyka występującego w zawartych z klientami transakcjach na instrumentach pochodnych, w tym opcjach walutowych. Oszacowanie to zostało przeprowadzone na dzień bilansowy, przyjmując poziom wycen instrumentów pochodnych z tego dnia i z uwzględnieniem oceny ryzyka na ten dzień. Grupa regularnie monitoruje poziom ryzyka związanego z zawartymi transakcjami na instrumentach pochodnych. Głównymi czynnikami wpływającymi na zmiany szacunków w zakresie ryzyka kontrahenta są: (i) zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych skorelowane między innymi z poziomem kursów walut oraz stóp procentowych, (ii) zmiany w zakresie ryzyka kredytowego kontrahentów. Biorąc pod uwagę silną zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność w zakresie dokonanych szacunków.

Utrata wartości kredytów

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości ekspozycji kredytowych. Jeśli tak, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a oszacowaną wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z danej ekspozycji kredytowej. Aktywa finansowe, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek indywidualna ocena składnika aktywów pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego, Grupa objęła analizą statystyczną.

Określenie przesłanek utraty wartości oraz wyliczenie bieżącej wartości szacowanych przepływów pieniężnych wymaga zastosowania przez Grupę szacunków. Metodologia i założenia wykorzystywane przy ustalaniu poziomu utraty wartości należności są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby.

Utrata wartości aktywów dostępnych do sprzedaży

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane straty ujęte dotychczas w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmują w rachunku zysków i strat, chociaż składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi być rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Utrata wartości firmy

Grupa przeprowadziła test wartości firmy pod kątem utraty wartości na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz 31 grudnia 2010 roku. Szacunku wartości firmy dokonano w oparciu o zapisy MSR 36 odnośnie określania wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Testy nie wykazały utraty wartości.

Świadczenia pracownicze

Rezerwy na przyszłe wypłaty z tytułu świadczeń pracowniczych zagwarantowanych zbiorowym układem pracy, takie jak nagrody jubileuszowe czy odprawy emerytalne, podlegają okresowemu oszacowaniu przez niezależnego aktuariusza.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje również oszacowania poziomu rezerwy związanej z przyznanymi pracownikom nagrodami w formie opcji na akcje Citigroup. Kwota rezerwy określona jest w oparciu o metodologię opisaną w MSSF 2 przy użyciu modelu wyceny wartości opcji. Określenie kwoty rezerwy wymaga zastosowania szacunków dotyczących między innymi oczekiwanego poziomu rotacji pracowników, oczekiwanej stopy dywidendy płaconej przez Citigroup oraz terminów realizacji opcji.

3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności

Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jako główny organ decyzyjny Grupy, w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości korporacyjnej i bankowości detalicznej. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego segmentu dokonywane jest zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę dla potrzeb sporządzenia sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem transakcji pomiędzy segmentami w ramach Grupy.

Przyporządkowania aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów Grupy do segmentów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych dla potrzeb zarządczych. Transfer finansowania pomiędzy segmentami Grupy oparty jest o stawki bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są ustalane według tych samych zasad dla obu segmentów, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury terminowej i walutowej aktywów i pasywów.

Działalność Grupy została podzielona na 2 główne segmenty branżowe:

• Bankowość Korporacyjna

W ramach segmentu Bankowości Korporacyjnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Obok tradycyjnych usług bankowych, polegających na działalności kredytowej i depozytowej, segment świadczy usługi zarządzania gotówką, finansowania handlu, leasingu, usług maklerskich i powiernictwa papierów wartościowych, oferuje produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych. Ponadto, segment oferuje szeroki zakres usług bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usług doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych. Działalność segmentu obejmuje także transakcje na własny rachunek na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych. Produkty i usługi Grupy w ramach segmentu Bankowości Korporacyjnej dostępne są poprzez dostosowane do potrzeb klienta kanały dystrybucji, zarówno poprzez sieć oddziałów, bezpośrednie kontakty z klientami, jak i nowoczesne i efektywne kanały zdalne – systemy obsługi przez telefon i bankowość elektroniczną.

• Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produktów i usług finansowych klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Oprócz prowadzenia rachunków, szerokiej oferty w obszarze działalności kredytowej i depozytowej, Grupa oferuje klientom pożyczki gotówkowe, kredyty hipoteczne, karty kredytowe, prowadzi usługi zarządzania majątkiem, pośredniczy w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych. Klienci mają do dyspozycji sieć oddziałów, bankomatów, jak również obsługę telefoniczną i bankowość elektroniczną oraz sieć pośredników finansowych oferujących produkty segmentu.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

Za okres w tys. zł	2010			2009		
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik z tytułu odsetek	709 585	787 867	1 497 452	746 038	759 343	1 505 381
<i>Wynik wewnętrzny z tytułu odsetek, w tym:</i>	18 916	(18 916)	-	40 227	(40 227)	-
<i>przychody wewnętrzne</i>	18 916	-	18 916	40 227	-	40 227
<i>koszty wewnętrzne</i>	-	(18 916)	(18 916)	-	(40 227)	(40 227)
Wynik z tytułu prowizji	305 093	349 835	654 928	248 199	312 666	560 865
<i>Wynik wewnętrzny z tytułu prowizji, w tym:</i>	-	-	-	14 945	(14 945)	-
<i>przychody wewnętrzne</i>	-	-	-	14 945	-	14 945
<i>koszty wewnętrzne</i>	-	-	-	-	(14 945)	(14 945)
Przychody z tytułu dywidend	2 899	3 141	6 040	3 715	2 736	6 451
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	251 498	29 656	281 154	229 907	39 341	269 248
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	119 921	-	119 921	77 845	-	77 845
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	428	3 460	3 888	3 437	-	3 437
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	24 974	(29 471)	(4 497)	63 647	(29 660)	33 987
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(590 865)	(722 141)	(1 313 006)	(564 587)	(740 472)	(1 305 059)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(29 935)	(32 544)	(62 479)	(47 394)	(31 453)	(78 847)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	(71)	1 102	1 031	1 881	817	2 698
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	27 293	(269 813)	(242 520)	(294 293)	(251 516)	(545 809)
Pozostałe przychody nieprzypisane segmentom*	-	-	-	-	-	124 643
Zysk operacyjny	820 820	121 092	941 912	468 395	61 802	654 840
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	666	-	666	426	-	426
Zysk brutto	821 486	121 092	942 578	468 821	61 802	655 266
Podatek dochodowy			(187 767)			(150 867)
Zysk netto			754 811			504 399

* Korekta rozliczeń z US z tytułu podatku od towarów i usług (patrz nota 10.).

Stan na dzień w tys. zł	31.12.2010			31.12.2009		
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Aktywa, w tym:	31 735 154	5 782 386	37 517 540	31 608 909	6 024 154	37 633 063
aktywa wyceniane metodą praw własności	56 332	-	56 332	56 895	-	56 895
aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	-	9 901	9 901	2 999	16 547	19 546
Pasywa, w tym:	28 916 979	8 600 561	37 517 540	28 364 849	9 268 214	37 633 063
zobowiązania	24 594 934	6 429 671	31 024 605	24 369 661	7 064 013	31 433 674

4. Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł	2010	2009
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze od:		
Banku Centralnego	26 957	41 173
lokat w bankach	26 897	59 362
kredytów, pożyczek i innych należności, z tego:	1 193 934	1 288 664
sektora finansowego	29 019	34 561
sektora niefinansowego	1 164 915	1 254 103
dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	618 450	564 025
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	105 807	145 714
	1 972 045	2 098 938
Koszty odsetek i podobne koszty od:		
operacji z Bankiem Centralnym	(14 565)	(32 442)
depozytów banków	(28 402)	(32 169)
depozytów sektora finansowego (oprócz banków)	(62 981)	(102 863)
depozytów sektora niefinansowego	(359 501)	(408 705)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(9 144)	(17 378)
	(474 593)	(593 557)
	1 497 452	1 505 381

Przychody odsetkowe za 2010 rok zawierają odsetki od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w kwocie 26 649 tys. zł (za 2009 rok: 19 560 tys. zł).

5. Wynik z tytułu prowizji

w tys. zł	2010	2009
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	136 334	142 163
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	237 022	183 986
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	122 628	122 410
z tytułu usług powierniczych	82 427	63 468
z tytułu opłat od pożyczek gotówkowych	11 975	14 484
z tytułu działalności maklerskiej	76 101	51 646
z tytułu zarządzania środkami finansowymi	30 617	32 410
z tytułu gwarancyjnych zobowiązań pozabilansowych	15 363	16 002
z tytułu zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym	7 499	8 237
inne	27 125	25 205
	747 091	660 011
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(49 937)	(59 521)
z tytułu działalności maklerskiej	(20 440)	(19 072)
z tytułu opłat KDPW	(12 544)	(8 615)
z tytułu opłat brokerskich	(3 270)	(3 997)
inne	(5 972)	(7 941)
	(92 163)	(99 146)
	654 928	560 865

Wynik z tytułu prowizji za 2010 rok zawiera przychody prowizyjne (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w kwocie 246 354 tys. zł (za 2009 rok: 193 714 tys. zł) oraz koszty prowizyjne w kwocie 49 937 tys. zł (za 2009 rok: 59 521 tys. zł).

W związku ze zmianą modelu współpracy z agencjami sprzedaży bezpośredniej część kosztów Grupy dotycząca usług świadczonych przez agencje ujmowana w 2009 roku w wyniku z tytułu prowizji, w 2010 roku prezentowana jest w kosztach działania banku i kosztach ogólnego zarządu w pozycji „Koszty usług zewnętrznych dotyczących dystrybucji produktów bankowych”.

6. Przychody z tytułu dywidend

w tys. zł	2010	2009
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 586	6 166
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	454	285
	6 040	6 451

7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

w tys. zł	2010	2009
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
z instrumentów dłużnych	(28 343)	45 077
z instrumentów kapitałowych	530	(1 705)
z instrumentów pochodnych, z tego:	39	367
na stopę procentową	(3 707)	(1 452)
kapitałowe	1 387	1 698
towarowe	2 359	121
	(27 774)	43 739
Wynik z pozycji wymiany		
z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych	118 844	(88 167)
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)	190 084	313 676
	308 928	225 509
	281 154	269 248

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji zawiera kwotę rozwiązyanych odpisów (netto) dotyczącą korekty wyceny z tytułu podwyższonego ryzyka kredytowego kontrahenta na transakcje związane z instrumentami pochodnymi w wysokości 20 984 tys. zł (za 2009 rok kwotę utworzonych odpisów (netto): 50 083 tys. zł).

Korekta została wyznaczona poprzez analizę sytuacji finansowej poszczególnych klientów oraz ocenę ich potrzeb w zakresie stosowania instrumentów pochodnych. Istnieje niepewność co do wysokości przyszłych rozliczeń z tytułu powyższych transakcji pochodnych, a poziom rzeczywistych strat zależy od dalszych zmian kursów walut oraz sytuacji finansowej kontrahentów.

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi i instrumentami rynku pieniężnego.

Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto na obrocie swapami na stopy procentowe, opcjami, futuresami i innymi instrumentami pochodnymi.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych, takich jak forward, swap i opcje. Wynik z pozycji wymiany zawiera również marżę zrealizowaną na bieżących i terminowych transakcjach walutowych.

8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych

w tys. zł	2010	2009
Zrealizowane zyski z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	122 667	90 150
Zrealizowane straty z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	(2 746)	(12 305)
	119 921	77 845

9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych

w tys. zł	2010	2009
Zrealizowane zyski (straty) z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 888	3 437

10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

w tys. zł	2010	2009
Pozostałe przychody operacyjne		
Przychody z tytułu przetwarzania danych na rzecz jednostek powiązanych	45 402	58 516
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych	2 371	3 414
Przychody dotyczące nieruchomości stanowiących inwestycje	106	1 206
Przychody z tytułu rozliczenia podatku od towarów i usług (VAT) za lata ubiegłe	-	124 643
Pozostałe	21 028	20 856
	68 907	208 635
Pozostałe koszty operacyjne		
Koszty postępowania ugodowego i windykacji	(17 229)	(10 016)
Koszty dotyczące rezerwy z tytułu rozliczenia podatku od towarów i usług (VAT) za lata ubiegłe*	(12 500)	-
Koszty dotyczące odkupienia od klientów obligacji upadłego banku Lehman Brothers Treasury Co. B.V.**	(9 571)	-
Koszty dotyczące zapłaconych odszkodowań	(3 000)	-
Koszty dotyczące nieruchomości stanowiących inwestycje	(2 912)	(768)
Koszty dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	(12 945)
Pozostałe	(28 192)	(26 276)
	(73 404)	(50 005)
	(4 497)	158 630

* Koszty utworzenia rezerwy na podatek VAT dotyczący refakturowanych ubezpieczeń przedmiotu leasingu w spółce Handlowy-Leasing Sp. z o.o.

** W dniu 22 stycznia 2010 roku Zarząd Banku podjął decyzję o wystąpieniu do klientów, którzy za pośrednictwem Banku nabyli obligacje wyemitowane przez Lehman Brothers Treasury Co. B.V. i gwarantowane przez Lehman Brothers Holdings Inc. z ofertą kupna tych obligacji przez Bank lub inny podmiot z Grupy Kapitałowej Banku, za kwotę stanowiącą 60% początkowej wartości inwestycji w danej walucie.

11. Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu

w tys. zł	2010	2009
Koszty pracownicze*		
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:	(558 321)	(528 665)
koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi	(23 095)	(15 864)
Premie i nagrody, w tym:	(108 093)	(117 314)
pracownicze świadczenia kapitałowe	(13 307)	(9 305)
nagrody za wieloletnią pracę**	11 708	-
	(666 414)	(645 979)
Koszty ogólnoadministracyjne		
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(156 018)	(165 344)
Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych oraz innych usług zewnętrznych	(91 666)	(110 655)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(112 724)	(130 565)
Koszty transakcyjne	(59 300)	(56 339)
Reklama i marketing	(44 569)	(38 557)
Koszty usług zewnętrznych dotyczące dystrybucji produktów bankowych (patrz nota 5.)	(42 522)	(38 684)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(33 640)	(37 362)
Koszty szkoleń i edukacji	(9 413)	(9 592)
Koszty nadzoru bankowego	(3 496)	(4 072)
Pozostałe koszty	(93 244)	(67 910)
	(646 592)	(659 080)
	(1 313 006)	(1 305 059)

* Koszty pracownicze za 2010 rok zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 11 523 tys. zł (za 2009 rok: 11 675 tys. zł).

** W wyniku zaktualizowania rezerwy na nagrody za wieloletnią pracę, w efekcie zmiany zasad jej przyznawania, koszty pracownicze zostały pomniejszone o kwotę rozwiązania rezerwy.

12. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych

w tys. zł	2010	2009
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(48 845)	(63 883)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(13 634)	(14 964)
	(62 479)	(78 847)

13. Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych

w tys. zł	2010	2009
Zyski		
z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	1 324	2 805
z tytułu zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	179	1 114
	1 503	3 919
Straty		
z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	(449)	(954)
z tytułu zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(23)	(267)
	(472)	(1 221)
	1 031	2 698

14. Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości

Odpisy (netto) na utratę wartości aktywów finansowych

w tys. zł	2010	2009
Utworzenie odpisu na utratę wartości		
kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(620 791)	(761 272)
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(15 040)	(104 163)
Inne	(26 649)	(19 560)
	(662 480)	(884 995)
Odwrocenie odpisu na utratę wartości		
kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	368 955	368 091
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	25 218	-
	394 173	368 091
	(268 307)	(516 904)

Różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

w tys. zł	2010	2009
Odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(53 560)	(83 254)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	79 347	54 349
	25 787	(28 905)
Utrata wartości netto	(242 520)	(545 809)

15. Podatek dochodowy

Ujęty w rachunku zysków i strat

w tys. zł	2010	2009
Bieżący podatek		
Bieżący rok	(193 729)	(215 697)
Korekty z lat ubiegłych	5 453	(640)
	(188 276)	(216 337)
Podatek odroczony		
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	609	66 822
Zmiana stanu należności od budżetu z tytułu przysługujących odliczeń podatku	(100)	(1 352)
	509	65 470
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(187 767)	(150 867)

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

w tys. zł	2010	2009
Zysk brutto	942 578	655 266
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)	(179 090)	(124 500)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu, w tym:	(15 855)	(20 574)
strata na zbyciu wierzytelności	-	(6 262)
koszty z tytułu odpisów aktualizujących	-	(8 240)
Przychody podlegające opodatkowaniu nieujęte w wyniku finansowym, w tym:	(396)	(4 244)
przychód z tytułu konwersji wierzytelności na akcje	-	(3 870)
Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodu nieujęte w wyniku finansowym	1 789	157
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	516	338
Pozostałe	5 269	(2 044)
Ogółem obciążenie wyniku	(187 767)	(150 867)
Efektywna stawka podatkowa	19,92%	23,02%

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach na dzień 31 grudnia 2010 roku związany jest z dłużnymi i kapitałowymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży oraz programem nagród kapitałowych i wynosi 551 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 17 184 tys. zł).

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zysk przypadający na jedną akcję wynosił 5,78 zł (31 grudnia 2009 roku: 3,86 zł).

Wyliczenie zysku przypadającego na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2010 roku oparte było na zysku przypadającym na zwykłych akcjonariuszy w kwocie 754 811 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 504 399 tys. zł) oraz średniej ważonej ilości akcji zwykłych występujących w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku w liczbie 130 659 600 (31 grudnia 2009 roku: 130 659 600).

Bank nie posiada rozwadniających, potencjalnych akcji zwykłych.

17. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach

Odroczony podatek dochodowy i reklasyfikacje ujęte w pozostałych całkowitych dochodach dotyczą wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (AFS).

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2010 roku	(100 190)	19 164	(81 026)
Zmiana wyceny AFS	172 173	(38 859)	133 314
Wycena sprzedanych AFS przeniesiona do rachunku zysków i strat	(119 921)	22 785	(97 136)
Stan na dzień 31 grudnia 2010 roku	(47 938)	3 090	(44 848)

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2009 roku	(177 832)	33 722	(144 110)
Zmiana wyceny AFS	155 487	(29 349)	126 138
Wycena sprzedanych AFS przeniesiona do rachunku zysków i strat	(77 845)	14 791	(63 054)
Stan na dzień 31 grudnia 2009 roku	(100 190)	19 164	(81 026)

18. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Środki pieniężne w kasie	475 227	478 114
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	2 731 327	3 635 241
	3 206 554	4 113 355

Na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim (NBP) utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa, której deklarowana wysokość na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 842 441 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 776 347 tys. zł). Rezerwa obowiązkowa może być wykorzystywana przez Grupę pod warunkiem, że suma średniego miesięcznego salda na rachunku bieżącym w NBP nie jest mniejsza od poziomu deklarowanego.

19. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki	37 577	40 729
podmioty finansowe	63 111	-
Skarb Państwa	1 495 597	2 235 064
	1 596 285	2 275 793

z tego:		
notowane na giełdzie	1 461 545	2 274 966
nienotowane na giełdzie	134 740	827

Instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu	1 758	27 483
z tego:		
notowane na giełdzie	1 758	27 483

Instrumenty pochodne	2 397 873	3 093 849
	3 995 916	5 397 125

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	279 344	10 412
Instrumenty pochodne	2 525 093	3 098 081
	2 804 437	3 108 493

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywa z tytułu transakcji instrumentami pochodnymi zawierają odpisy dotyczące korekty wyceny z tytułu podwyższonego ryzyka kredytowego kontrahenta na niezapadłe transakcje w kwocie 25 391 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 47 239 tys. zł).

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2010 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartości godziwe	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
Instrumenty stopy procentowej	41 433 445	70 139 648	59 349 977	16 361 845	187 284 915	2 000 498	2 142 072
FRA - kupno	19 079 500	22 150 000	1 650 000	-	42 879 500	2 129	11 421
FRA - sprzedaż	16 250 000	22 150 000	1 650 000	-	40 050 000	11 011	1 826
swapy odsetkowe (IRS)	5 162 459	21 614 707	48 607 127	14 504 988	89 889 281	1 733 129	1 869 777
swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	847 391	994 510	5 810 840	1 856 857	9 509 598	251 565	256 330
opcje na stopę procentową zakupione	-	-	816 005	-	816 005	2 152	-
opcje na stopę procentową sprzedane	-	-	816 005	-	816 005	-	2 152
kontrakty futures - kupno*	94 095	1 174 800	-	-	1 268 895	379	198
kontrakty futures - sprzedaż*	-	2 055 631	-	-	2 055 631	133	368
Instrumenty walutowe	9 998 641	9 698 311	1 843 113	17 156	9 998 641	374 947	360 340
FX forward	1 691 918	1 403 638	816 314	17 156	1 691 918	69 382	98 878
FX swap	6 527 372	4 765 592	612 453	-	6 527 372	140 204	95 768
opcje walutowe zakupione	855 241	1 690 132	197 971	-	855 241	165 324	37
opcje walutowe sprzedane	924 110	1 838 949	216 375	-	924 110	37	165 657
Transakcje na papierach wartościowych	643 560	22 516	33 386	-	699 462	4 554	4 807
opcje na akcje zakupione	3 040	11 258	16 693	-	30 991	3 416	640
opcje na akcje sprzedane	3 040	11 258	16 693	-	30 991	640	3 416
kontrakty futures	1 438	-	-	-	1 438	-	-
papiery wartościowe zakupione do otrzymania	194 702	-	-	-	194 702	70	278
papiery wartościowe sprzedane do wydania	441 340	-	-	-	441 340	428	473
Transakcje związane z towarami	1 023 475	842 383	-	-	1 865 858	17 874	17 874
swap	376 175	221 747	-	-	597 922	15 424	15 424
opcje kupione	323 650	310 318	-	-	633 968	2 450	-
opcje sprzedane	323 650	310 318	-	-	633 968	-	2 450
Instrumenty pochodne ogółem	53 099 121	80 702 858	61 226 476	16 379 001	211 407 456	2 397 873	2 525 093

* Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym.

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2009 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartości godziwe	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
Instrumenty stopy procentowej	11 356 209	45 658 001	51 760 004	23 799 938	132 574 152	2 317 902	2 418 582
FRA - kupno	250 000	10 919 000	2 750 000	-	13 919 000	1 522	12 251
FRA - sprzedaż	250 000	11 219 000	2 250 000	-	13 719 000	21 995	1 253
swapy odsetkowe (IRS)	10 544 158	21 720 494	41 436 942	21 509 491	95 211 085	1 910 645	2 031 785
swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	273 585	1 034 327	3 667 864	2 290 447	7 266 223	377 912	367 735
opcje na stopę procentową zakupione	-	-	827 599	-	827 599	5 237	-
opcje na stopę procentową sprzedane	-	-	827 599	-	827 599	-	5 237
kontrakty futures - kupno*	25 172	-	-	-	25 172	-	278
kontrakty futures - sprzedaż*	13 294	765 180	-	-	778 474	591	43
Instrumenty walutowe	9 204 422	4 772 425	3 611 725	732 273	18 320 845	769 890	673 672
FX forward	1 935 529	1 474 572	589 667	374 937	4 374 705	223 123	58 684
FX swap	5 089 683	804 332	201 325	-	6 095 340	105 279	142 806
opcje walutowe zakupione	1 088 061	1 265 370	1 460 024	169 122	3 982 577	441 429	59
opcje walutowe sprzedane	1 091 149	1 228 151	1 360 709	188 214	3 868 223	59	472 123
Transakcje na papierach wartościowych	153 350	12 000	51 640	-	216 990	5 751	5 521
opcje na akcje zakupione	-	6 000	25 820	-	31 820	4 848	657
opcje na akcje sprzedane	-	6 000	25 820	-	31 820	657	4 848
kontrakty futures	28 642	-	-	-	28 642	-	-
papiery wartościowe zakupione do otrzymania	44 887	-	-	-	44 887	120	14
papiery wartościowe sprzedane do wydania	79 821	-	-	-	79 821	126	2
Transakcje związane z towarami	-	13 176	-	-	13 176	306	306
opcje kupione	-	6 588	-	-	6 588	228	78
opcje sprzedane	-	6 588	-	-	6 588	78	228
Instrumenty pochodne ogółem	20 657 856	50 602 252	55 423 369	24 532 211	151 125 163	3 093 849	3 098 081

* Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym.

20. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki centralne	5 994 140	-
pozostałe banki	535 180	-
podmioty niefinansowe	165 075	34 230
Skarb Państwa	6 334 859	8 236 979
instytucje samorządowe	-	19 016
	13 029 254	8 290 225
z tego:		
notowane na giełdzie	5 874 033	7 911 470
nienotowane na giełdzie	7 155 221	378 755

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2010	2009
Stan na dzień 1 stycznia	8 290 225	10 814 828
Zwiększenia (z tytułu):		
nabycia	309 015 102	135 224 724
aktualizacji wyceny	52 252	78 825
różnic kursowych	-	-
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	395 326	170 712
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaży	(304 613 366)	(137 824 808)
różnic kursowych	(61 060)	(29 088)
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	(49 225)	(144 968)
Stan na dzień 31 grudnia	13 029 254	8 290 225

21. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	56 332	56 895
z tego:		
nienotowane na giełdzie	56 332	56 895

Zmiana stanu inwestycji kapitałowych wycenianych metodą praw własności przedstawia się następująco:

w tys. zł	2010	2009
Stan na dzień 1 stycznia	56 895	56 469
Zwiększenia (z tytułu):		
aktualizacji wyceny	714	702
Zmniejszenia (z tytułu):		
aktualizacji wyceny	(1 277)	(276)
Stan na dzień 31 grudnia	56 332	56 895

22. Pozostałe inwestycje kapitałowe

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Akcje i udziały w innych jednostkach	66 464	52 194
Utrata wartości	(42 515)	(28 054)
	23 949	24 140

z tego:

notowane na giełdzie	25	3 803
nienotowane na giełdzie	23 924	20 337

Zmiana stanu pozostałych inwestycji kapitałowych przedstawia się następująco:

w tys. zł	2010	2009
Stan na dzień 1 stycznia	24 140	11 095
Zwiększenia (z tytułu):		
przejęcia za wierzytelności*	18 074	14 259
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaży	(3 803)	(1 214)
aktualizacji wyceny	(14 462)	-
Stan na dzień 31 grudnia	23 949	24 140

* W dniu 26 maja 2010 roku, w wyniku uprawomocnienia się postanowienia sądu o zatwierdzeniu planu restrukturyzacji dotyczącego wierzytelności układowych Odlewni Polskich S.A. („ODLEWNIE”), nastąpiła konwersja wierzytelności przysługującej Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A. wobec ODLEWNI z tytułu zawartych umów transakcji terminowych/pochodnych na 3 495 248 akcji ODLEWNI stanowiących około 16,9% udział w kapitale zakładowym ODLEWNI i 16,9% w głosach na Walnym Zgromadzeniu.

* W listopadzie 2010 roku w wyniku postępowania układowego nastąpiła konwersja wierzytelności przysługującej Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A. wobec Kuźni Polskiej S.A. („KUŹNIA”) z tytułu zawartych umów transakcji terminowych/pochodnych na 1 122 996 akcji KUŹNI stanowiących około 5,2% udział w kapitale zakładowym KUŹNI i 5,2% w głosach na Walnym Zgromadzeniu.

* W dniu 23 września 2009 roku, w wyniku uprawomocnienia się postanowienia sądu o zatwierdzeniu układu w postępowaniu naprawczym Polskiego Koncernu Mięsnego Duda S.A. („DUDA”) wierzycielami, nastąpiła konwersja wierzytelności przysługującej Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A. wobec DUDA z tytułu zawartych umów transakcji terminowych/pochodnych na 20 369 538 akcji DUDA stanowiących około 9% udział w kapitale zakładowym DUDA i 9% w głosach na Walnym Zgromadzeniu.

Informacje finansowe dotyczące jednostek podporządkowanych 31.12.2010

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	908 223	760 756	147 467	53 854	(10 720)
HANDLOWY INVESTMENTS S.A. ¹⁾	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	29 574	127	29 447	1 859	1 516
DOM MAKLEPSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	535 042	428 192	106 850	115 643	23 443
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00	Jednostka postawiona w stan likwidacji				

Pozostałe jednostki w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
BANK ROZWOJU CUKROWNICTWA S.A. w likwidacji*	Poznań	Bankowość	Jednostka zależna	100,00	41 451	Jednostka postawiona w stan likwidacji				
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	80,97	7 134	7 151	192	6 959	433	308
HANDLOWY INWESTYCJE Sp. z o.o. ²⁾	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	7 747	15 860	4 922	10 938	2 299	103

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek.

Objaśnienie zależności pośrednich:

1) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Investments S.A.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	19,03	32	7 151	192	6 959	433	308

2) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	908 223	760 756	147 467	53 854	(10 720)

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek.

Informacje finansowe dotyczące jednostek podporządkowanych 31.12.2009

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	1 165 776	1 007 589	158 187	168 362	(15 730)
HANDLOWY INVESTMENTS S.A. ¹⁾	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	29 230	239	28 991	1 755	1 588
DOM MAKLEPSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	652 791	562 543	90 248	62 736	7 542
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00	Jednostka postawiona w stan likwidacji				

Pozostałe jednostki w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
BANK ROZWOJU CUKROWNICTWA S.A. w likwidacji*	Poznań	Bankowość	Jednostka zależna	100,00	40 738	Jednostka postawiona w stan likwidacji				
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	80,97	7 135	7 138	211	6 927	290	104
HANDLOWY INWESTYCJE Sp. z o.o. ²⁾	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	9 022	16 830	5 650	11 180	512	345

* W dniu 2 marca 2009 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Rozwoju Cukrownictwa S.A. z siedzibą w Poznaniu („BRC”) podjęło uchwałę o rozwiązaniu Spółki i postawieniu jej w stan dobrowolnej likwidacji. Po zatwierdzeniu programu dobrowolnej likwidacji Spółki przez Komisję Nadzoru Finansowego rozpoczęty został proces likwidacji BRC.

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l., PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji i Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji.

Objaśnienie zależności pośrednich:

1) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Investments S.A.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	19,03	1 677	7 138	211	6 927	290	104

2) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	1 165 776	1 007 589	158 187	168 362	(15 730)

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l., PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji i Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji.

23. Kredyty, pożyczki i inne należności

Kredyty, pożyczki i inne należności (wg struktury rodzajowej)

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego		
rachunki bieżące w bankach	95 235	20 036
kredyty, lokaty i pożyczki, w tym:	2 505 873	3 769 573
lokaty w bankach	1 977 502	3 380 479
skupione wierzytelności	15 522	14 774
zrealizowane gwarancje i poręczenia	-	-
należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	316 086	992 911
inne należności	39 144	27 588
Łączna wartość brutto	2 971 860	4 824 882
odpisy z tytułu utraty wartości	(22 021)	(22 320)
Łączna wartość netto	2 949 839	4 802 562
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego		
kredyty i pożyczki	11 182 107	11 882 677
nienotowane dłużne papiery wartościowe	141 459	-
skupione wierzytelności	685 624	359 982
zrealizowane gwarancje i poręczenia	3 574	18 733
inne należności	918 038	1 152 736
Łączna wartość brutto	12 930 802	13 414 128
odpisy z tytułu utraty wartości	(1 337 393)	(1 439 435)
Łączna wartość netto	11 593 409	11 974 693
Kredyty, pożyczki i inne należności	14 543 248	16 777 255

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Handlowy-Leasing Sp. z o.o. Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Pozycja aktywów „Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego” zawiera następujące pozycje dotyczące należności z tytułu leasingu finansowego:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	1 019 459	1 253 065
Niezrealizowane przychody finansowe	(76 593)	(102 501)
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego	942 866	1 150 564

Na dzień 31 grudnia 2010 roku odpisy z tytułu utraty wartości na nieściągalne należności z tytułu umów leasingu finansowego wynosiły 80 534 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 73 600 tys. zł).

Przychody z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

24. Utrata wartości kredytów, pożyczek i innych należności

Zmiana stanu utraty wartości kredytów, pożyczek i innych należności przedstawia się następująco:

w tys. zł	2010	2009
Stan na dzień 1 stycznia	1 461 755	1 464 793
Z czego dotyczy:		
Należności od banków	766	4 041
Należności od pozostałych klientów sektora finansowego i niefinansowego	1 460 989	1 460 752
Zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości:	(102 341)	(3 038)
Utworzenie odpisów na kredyty, pożyczki i inne należności	620 792	761 272
Utworzenie odpisów na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(10 178)	104 163
Spisane należności w ciężar odpisów	(187 807)	(103 287)
Rozwiązanie odpisów na kredyty, pożyczki i inne należności	(368 956)	(368 091)
Sprzedaż wierzytelności	(167 053)	(425 596)
Przeniesienie z innej grupy aktywów	1 236	32 280
Inne	9 625	(3 779)
Stan na dzień 31 grudnia	1 359 414	1 461 755
Z czego dotyczy:		
Należności od banków	493	766
Należności od pozostałych klientów sektora finansowego i niefinansowego	1 358 921	1 460 989

Na bilans zamknięcia utraty wartości rozpoznanej na należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Utrata wartości oceniana portfelowo	730 955	547 973
Utrata wartości oceniana indywidualnie	457 215	771 034
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	171 244	142 748

25. Rzeczowe aktywa trwałe

Nieruchomości i wyposażenie

w tys. zł	Grunt i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2009	721 768	981	71 852	560 339	13 531	1 368 471
Zwiększenia:						
Zakupy	393	-	6 136	10 912	14 377	31 818
Reklasyfikacje	17 300	-	-	5 433	(22 733)	-
Inne zwiększenia	-	-	-	411	-	411
Zmniejszenia:						
Zbycia	(5 989)	-	(18 925)	(1 831)	-	(26 745)
Likwidacje	(9 120)	-	(99)	(31 548)	-	(40 767)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(17 267)	-	-	(514)	-	(17 781)
Inne zmniejszenia	(2 416)	(78)	(249)	(5 961)	(3 778)	(12 482)
Stan na dzień 31 grudnia 2009	704 669	903	58 715	537 241	1 397	1 302 925
Stan na dzień 1 stycznia 2010	704 669	903	58 715	537 241	1 397	1 302 925
Zwiększenia:						
Zakupy	88	5	14 632	12 080	11 075	37 880
Reklasyfikacje	4 023	-	-	2 466	(6 489)	-
Inne zwiększenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia:						
Zbycia	(16 886)	(12)	(9 761)	(6 036)	-	(32 695)
Likwidacje	(9 417)	-	-	(65 343)	-	(74 760)
Inne zmniejszenia	(196)	-	-	(3 692)	(1 139)	(5 027)
Stan na dzień 31 grudnia 2010	682 281	896	63 586	476 716	4 844	1 228 323

w tys. zł	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2009	290 841	929	21 854	501 208	-	814 832
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	27 311	23	8 659	27 892	-	63 885
Inne zwiększenia	-	-	-	266	-	266
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	(2 210)	(3)	(13 664)	(1 739)	-	(17 616)
Likwidacje	(8 084)	-	-	(31 009)	-	(39 093)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(5 271)	-	-	(454)	-	(5 725)
Inne zmniejszenia	-	(48)	(120)	(340)	-	(508)
Stan na dzień 31 grudnia 2009	302 587	901	16 729	495 824	-	816 041
Stan na dzień 1 stycznia 2010	302 587	901	16 729	495 824	-	816 041
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	20 205	5	8 436	20 198	-	48 844
Inne zwiększenia	-	-	-	183	-	183
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	(5 435)	(11)	(5 672)	(6 007)	-	(17 125)
Likwidacje	(8 241)	-	-	(64 752)	-	(72 993)
Inne zmniejszenia	-	-	-	(3 692)	-	(3 692)
Stan na dzień 31 grudnia 2010	309 116	895	19 493	441 754	-	771 258
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2009	430 927	52	49 998	59 131	13 531	553 639
Na dzień 31 grudnia 2009	402 082	2	41 986	41 417	1 397	486 884
Na dzień 1 stycznia 2010	402 082	2	41 986	41 417	1 397	486 884
Na dzień 31 grudnia 2010	373 165	1	44 093	34 962	4 844	457 065

Nieruchomości stanowiące inwestycje

W ciągu 2010 roku i 2009 roku wartość rzeczowych aktywów trwałych stanowiących inwestycje nie uległa zmianie i na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku wynosiła 18 308 tys. zł.

26. Wartości niematerialne

w tys. zł	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2009	1 245 976	2 582	252 003	18 857	3 660	1 523 078
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	-	519	5 763	1	9 219	15 502
<i>Zmniejszenia:</i>						
Reklasyfikacje	-	-	6 474	-	(6 505)	(31)
Inne zmniejszenia	-	(333)	(1 275)	-	-	(1 608)
Stan na dzień 31 grudnia 2009	1 245 976	2 768	262 965	18 858	6 393	1 536 960
Stan na dzień 1 stycznia 2010	1 245 976	2 768	262 965	18 858	6 393	1 536 960
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	-	-	4 700	1	12 778	17 479
<i>Zmniejszenia:</i>						
Reklasyfikacje	-	-	14 388	-	(14 436)	(48)
Inne zmniejszenia	-	(614)	(8 412)	-	-	(9 026)
Stan na dzień 31 grudnia 2010	1 245 976	2 154	273 641	18 859	4 735	1 545 365
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2009	-	1 674	221 375	16 703	-	239 752
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	-	198	13 061	1 705	-	14 964
Inne zwiększenia	-	-	4	-	-	4
<i>Zmniejszenia:</i>						
Inne zmniejszenia	-	(333)	(1)	-	-	(334)
Stan na dzień 31 grudnia 2009	-	1 539	234 439	18 408	-	254 386
Stan na dzień 1 stycznia 2010	-	1 539	234 439	18 408	-	254 386
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	-	105	13 103	427	-	13 635
Inne zwiększenia	-	-	-	-	-	-
<i>Zmniejszenia:</i>						
Inne zmniejszenia	-	(2)	(8 411)	-	-	(8 413)
Stan na dzień 31 grudnia 2010	-	1 642	239 131	18 835	-	259 608
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2009	1 245 976	908	30 628	2 154	3 660	1 283 326
Na dzień 31 grudnia 2009	1 245 976	1 229	28 526	450	6 393	1 282 574
Na dzień 1 stycznia 2010	1 245 976	1 229	28 526	450	6 393	1 282 574
Na dzień 31 grudnia 2010	1 245 976	512	34 510	24	4 735	1 285 757

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość firmy obejmuje kwotę 1 243 645 tys. zł powstałą w wyniku połączenia Banku Handlowego w Warszawie SA z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku, oraz kwotę 2 331 tys. zł powstałą w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego ABN Amro Bank (Polska) S.A., które nastąpiło z dniem 1 marca 2005 roku.

27. Test utraty wartości dla wartości firmy

Dla potrzeb przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy została przyporządkowana do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne: sektora Bankowości Korporacyjnej oraz sektora Bankowości Detalicznej. W obu przypadkach przyporządkowana wartość firmy jest znacząca w porównaniu z łączną wartością bilansową wartości firmy.

Poniższa tabela prezentuje przyporządkowanie wartości firmy do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

Wartość bilansowa wartości firmy przypisanej do ośrodka

w tys. zł	
Sektor Bankowości Korporacyjnej	851 944
Sektor Bankowości Detalicznej	394 032
	1 245 976

Podstawą wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodków jest ich wartość użytkowa oszacowana w oparciu o plan finansowy. Plan opiera się na racjonalnych i mających poparcie faktograficzne założeniach, odzwierciedlających ocenę kierownictwa Banku odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności Banku. Plan podlega okresowej aktualizacji.

W wycenie wykorzystano stopę dyskontową odpowiadającą wymaganej stopie zwrotu, oszacowanej na bazie modelu wyceny aktywów kapitałowych (CAPM) przy zastosowaniu wartości wskaźnika beta dla sektora bankowego, premii za ryzyko oraz krzywych rentowności obligacji skarbowych. Tak wyliczona stopa dyskontowa na koniec 2010 roku wyniosła 12,9% (w 2009 roku: 11,3%).

Ekstrapolacja przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty planem finansowym została oparta o stopy wzrostu odzwierciedlające długoterminowy cel inflacyjny NBP, który na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 2,5 p.p.

Zastosowane stopy wzrostu nie przewyższają długoterminowych średnich stóp wzrostu właściwych dla sektorów Bankowości Korporacyjnej oraz Detalicznej w Polsce.

Zarząd Banku uważa, iż uzasadnione i prawdopodobne zmiany kluczowych założeń przyjętych do wyceny wartości odzyskiwalnej wyodrębnionych ośrodków wypracowujących środki pieniężne nie spowodują, iż wartości bilansowe tych ośrodków przewyższą ich wartości odzyskiwalne.

28. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa z tytułu podatku dochodowego*		
Bieżące	75 298	97 657
Odroczone	246 371	378 715
	321 669	476 372

* Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie łącznie.

Dodatnie i ujemne różnice przejściowe przyjęte do wyliczenia aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Odsetki naliczone i inne koszty	11 048	10 384
Odpisy aktualizujące	158 778	178 322
Niezrealizowana premia	2 393	15 993
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	384 595	445 998
Ujemna wycena papierów wartościowych	1 435	25 541
Przychody pobrane z góry	17 546	21 487
Wycena udziałów	6 982	4 186
Prowizje	9 644	7 475
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	551	17 184
Koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	-	69 399
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	47 695	48 530
Pozostałe	28 952	40 338
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	669 619	884 837

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego związana jest z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Odsetki naliczone (przychód)	30 031	36 910
Niezrealizowana premia od opcji	263	490
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	339 991	373 646
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	2 713	11 428
Przychody do otrzymania	5 534	7 724
Dodatnia wycena papierów wartościowych	376	29 339
Ułga inwestycyjna	17 796	18 646
Wycena udziałów	889	633
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	13 955	22 273
Pozostałe	11 700	5 033
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	423 248	506 122

Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	246 371	378 715
--	----------------	----------------

Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2010 roku

Zmiany różnic przejściowych dotyczących aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2010	Korekta bilansu otwarcia	Saldo na 1 stycznia 2010 po korekcie bilansu otwarcia	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2010
Odsetki naliczone i inne koszty	10 384	-	10 384	664	-	11 048
Odpisy aktualizujące	178 322	(49 298)	129 024	29 754	-	158 778
Niezrealizowana premia	15 993	-	15 993	(13 600)	-	2 393
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	445 998	-	445 998	(61 403)	-	384 595
Ujemna wycena papierów wartościowych	25 541	-	25 541	(24 106)	-	1 435
Przychody pobrane z góry	21 487	-	21 487	(3 941)	-	17 546
Wycena udziałów	4 186	-	4 186	2 796	-	6 982
Prowizje	7 475	-	7 475	2 169	-	9 644
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	17 184	-	17 184	-	(16 633)	551
Koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	69 399	(69 399)	-	-	-	-
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	48 530	-	48 530	(835)	-	47 695
Pozostałe	40 338	-	40 338	(10 730)	(656)	28 952
	884 837	(118 697)	766 140	(79 232)	(17 289)	669 619

Zmiany różnic przejściowych dotyczących rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2010	Korekta bilansu otwarcia	Saldo na 1 stycznia 2010 po korekcie bilansu otwarcia	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2010
Odsetki naliczone (przychód)	36 910	-	36 910	(6 880)	-	30 030
Niezrealizowana premia od opcji	490	-	490	(227)	-	263
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	373 646	-	373 646	(33 655)	-	339 991
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	11 428	-	11 428	(8 715)	-	2 713
Przychody do otrzymania	7 724	-	7 724	(2 190)	-	5 534
Dodatnia wycena papierów wartościowych	29 339	-	29 339	(28 963)	-	376
Ulga inwestycyjna	18 646	-	18 646	(850)	-	17 796
Wycena udziałów	633	-	633	256	-	889
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	22 273	-	22 273	(8 318)	-	13 955
Pozostałe	5 033	-	5 033	6 668	-	11 701
	506 122	-	506 122	(82 874)	-	423 248
Zmiana aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	378 715	(118 697)	260 018	3 643	(17 289)	246 371

Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2009 roku

Zmiany różnic przejściowych dotyczących aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2009	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2009
Odsetki naliczone i inne koszty	10 619	(235)	-	10 384
Odpisy aktualizujące	105 945	72 377	-	178 322
Niezrealizowana premia	19 258	(3 265)	-	15 993
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	648 872	(202 874)	-	445 998
Ujemna wycena papierów wartościowych	2 524	23 017	-	25 541
Przychody pobrane z góry	24 148	(2 661)	-	21 487
Wycena udziałów	5 436	(1 250)	-	4 186
Prowizje	5 878	1 597	-	7 475
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	33 721	-	(16 537)	17 184
Koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	69 399	-	-	69 399
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	48 657	(127)	-	48 530
Pozostałe	58 080	(17 742)	-	40 338
	1 032 537	(131 163)	(16 537)	884 837

Zmiany różnic przejściowych dotyczących rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2009	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2009
Odsetki naliczone (przychód)	64 643	(27 733)	-	36 910
Niezrealizowana premia od opcji	212	278	-	490
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	569 540	(195 894)	-	373 646
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	2 940	8 488	-	11 428
Przychody do otrzymania	9 046	(1 322)	-	7 724
Dodatnia wycena papierów wartościowych	6 005	23 334	-	29 339
Ulga inwestycyjna	19 835	(1 189)	-	18 646
Wycena udziałów	571	62	-	633
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	22 866	(593)	-	22 273
Pozostałe	8 451	(3 418)	-	5 033
	704 109	(197 987)	-	506 122

Zmiana aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	328 428	66 824	(16 537)	378 715
---	----------------	---------------	-----------------	----------------

W oparciu o otrzymaną indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego oraz wyrok WSA w Warszawie, Bank dokonał zmiany zasad opodatkowania transakcji IRS/CIRS oraz transakcji zapadłych nierozliczonych instrumentów pochodnych, w efekcie czego Bank dokonał korekt zeznań podatkowych CIT-8 za lata ubiegłe.

29. Inne aktywa

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Rozrachunki międzybankowe	879	600
Rozrachunki międzyoddziałowe	1 710	-
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	359 131	479 836
Przychody do otrzymania	55 415	64 452
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	25 941	24 970
Dłużnicy różni	114 105	107 347
Rozliczenia międzyokresowe	12 373	13 151
Pozostałe aktywa	33	28
	569 587	690 384

30. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży obejmują nieruchomości własne Grupy o łącznej wartości 9 901 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 19 546 tys. zł), które spełniając kryteria określone w MSSF 5, zostały przekwalifikowane do tej grupy aktywów z rzeczowego majątku trwałego.

Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2010	2009
Stan na dzień 1 stycznia	19 546	35 267
<i>Zwiększenia:</i>		
Przekwalifikowanie z nieruchomości bankowych	-	12 057
<i>Zmniejszenia:</i>		
Aktualizacja wyceny	-	(12 945)
Zbycie	9 645	(14 833)
Stan na dzień 31 grudnia	9 901	19 546

31. Zobowiązania wobec Banku Centralnego

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	973 057
Odsetki naliczone	-	7 389
	-	980 446

32. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (wg struktury rodzajowej)

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Depozyty sektora finansowego		
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	1 492 350	2 240 998
<i>środki na rachunkach bieżących banków</i>	755 445	1 474 356
Depozyty, w tym:	4 512 158	2 490 436
<i>depozyty terminowe banków</i>	2 089 216	157 871
Odsetki naliczone	2 682	3 826
	6 007 190	4 735 260
Depozyty sektora niefinansowego		
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	11 912 332	10 611 554
<i>klientów korporacyjnych</i>	5 617 986	3 523 963
<i>klientów indywidualnych</i>	4 320 530	4 545 352
<i>jednostek budżetowych</i>	1 973 816	1 957 517
Depozyty, w tym:	8 493 723	9 939 696
<i>klientów korporacyjnych</i>	6 428 113	7 052 771
<i>klientów indywidualnych</i>	1 397 084	1 790 952
<i>jednostek budżetowych</i>	668 526	690 391
Odsetki naliczone	16 978	20 708
	20 423 033	20 571 958
Depozyty razem	26 430 223	25 307 218
Zobowiązania z tytułu własnej emisji*	11 533	-
Pozostałe zobowiązania		
Kredyty i pożyczki otrzymane	574 780	828 585
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	113 534	-
Inne zobowiązania, w tym:	176 054	221 452
<i>zabezpieczenia pieniężne</i>	96 716	150 976
Odsetki naliczone	2 220	2 582
	866 588	1 052 619
	27 308 344	26 359 837

* Zobowiązania z tytułu własnej emisji.

w tys. zł

Rodzaj wyemitowanych dłużnych instrumentów finansowych	Wartość nominalna	Data emisji	Termin wykupu
Certyfikaty depozytowe	673	02.07.2010	06.01.2012
Certyfikaty depozytowe	6 512	26.10.2010	28.04.2011
Certyfikaty depozytowe	4 344	30.11.2010	30.05.2011
	11 529		

W 2010 roku w ramach Programu Emisji Bankowych Papierów Wartościowych Bank dokonał emisji certyfikatów depozytowych („BPW”), której łączna wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 11 533 tys. zł.

Z zachowaniem warunku utrzymania BPW do daty wykupu emitent zobowiązany jest do wypłaty posiadaczowi w dacie wykupu kwoty do zapłaty, tj. należności głównej oraz kwoty odsetek gwarantowanych i premiiowych.

33. Rezerwy

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Na sprawy sporne	21 702	11 963
Na zobowiązania pozabilansowe	10 538	37 427
	32 240	49 390

Zmiana stanu rezerw przedstawia się następująco:

w tys. zł	2010	2009
Stan na dzień 1 stycznia	49 390	24 578
Z czego dotyczy:		
Rezerw na sprawy sporne	11 963	5 439
Rezerw na restrukturyzację	-	10 619
Rezerw na zobowiązania pozabilansowe	37 427	8 520
Zwiększenia:		
Utworzenie odpisów na rezerwy w okresie, z tego	66 039	95 823
na sprawy sporne	12 479	12 568
na zobowiązania pozabilansowe	53 560	83 255
Zmniejszenia:		
Wykorzystanie rezerw na restrukturyzację	-	(10 619)
Rozwiązanie rezerw w okresie, z tego:	(82 087)	(60 392)
na sprawy sporne	(2 740)	(6 044)
na zobowiązania pozabilansowe	(79 347)	(54 348)
Przeniesienie do innej grupy aktywów - na zobowiązania pozabilansowe	(1 102)	-
Stan na dzień 31 grudnia	32 240	49 390

34. Inne zobowiązania

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Fundusz Świadczeń Socjalnych	57 789	62 307
Rozrachunki międzybankowe	42 667	26 047
Rozrachunki międzyoddziałowe	-	735
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	356 820	494 061
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS	23 277	11 214
Wierzyciele różni	114 599	52 258
Rozliczenia międzyokresowe kosztów:	249 353	247 970
<i>koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników</i>	78 621	67 064
<i>rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę</i>	38 557	44 230
<i>koszty usług IT i wsparcia operacji bankowych</i>	45 242	40 726
<i>koszty usług doradczych i wsparcia biznesu</i>	33 061	23 292
<i>inne koszty do zapłacenia</i>	53 872	72 658
Przychody przyszłych okresów	35 079	40 916
	879 584	935 508

35. Aktywa i zobowiązania finansowe według terminów zapadalności/wymagalności

Na dzień 31 grudnia 2010 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	19	1 596 285	-	-	567 994	882 220	146 071
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży							
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	13 029 254	6 159 215	-	-	5 117 820	1 752 219
Kredyty, pożyczki i inne należności (brutto)							
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego, z tego:	23	2 971 860	2 664 640	6 928	40 471	245 000	14 821
<i>od banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych</i>	23	2 272 395	2 261 935	6 928	3 532	-	-
<i>od pozostałych instytucji finansowych</i>	23	699 465	402 705	-	36 939	245 000	14 821
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego	23	12 930 802	6 911 997	550 050	1 764 519	3 278 466	425 770
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu							
Sektora finansowego, z tego:	32	6 701 651	5 885 122	198 601	519 913	65 545	32 470
<i>banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych</i>	32	3 437 744	2 632 708	190 109	519 213	63 849	31 865
<i>pozostałych instytucji finansowych</i>	32	3 263 907	3 252 414	8 492	700	1 696	605
Sektora niefinansowego	32	20 606 693	19 376 573	708 134	471 013	50 906	67

Na dzień 31 grudnia 2009 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	19	2 275 793	10 743	1 344 611	73 092	791 478	55 869
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży							
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	8 290 225	-	-	1 542 926	3 941 319	2 805 980
Kredyty, pożyczki i inne należności (brutto)							
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego, z tego:	23	4 824 882	3 757 398	61 481	991 751	-	14 252
<i>od banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych</i>	23	3 481 974	3 414 497	61 481	5 996	-	-
<i>od pozostałych instytucji finansowych</i>	23	1 342 908	342 901	-	985 755	-	14 252
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego	23	13 414 128	6 963 244	773 332	1 378 974	3 854 361	444 217
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu							
Sektora finansowego, z tego:	32	5 567 570	4 627 120	69 947	766 169	6 617	97 717
<i>banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych</i>	32	2 473 851	1 616 745	3 616	753 723	2 050	97 717
<i>pozostałych instytucji finansowych</i>	32	3 093 719	3 010 375	66 331	12 446	4 567	-
Sektora niefinansowego	32	20 792 267	19 077 658	1 193 358	493 477	27 709	65

36. Kapitały

Kapitał zakładowy

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	akcje zwykłe	-	65 000 000	260 000	w całości opłacony	27.03.97 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 120 000	4 480	w całości opłacony	27.10.98 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 557 500	6 230	w całości opłacony	25.06.99 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	2 240 000	8 960	w całości opłacony	16.11.99 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	17 648 500	70 594	w całości opłacony	24.05.02 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	5 434 000	21 736	w całości opłacony	16.06.03 r.	01.01.97 r.
C	na okaziciela	akcje zwykłe	-	37 659 600	150 638	przeniesienie majątku CPSPA na Bank	28.02.01 r.	01.01.00 r.
				130 659 600	522 638			

Wartość nominalna jednej akcji = 4,00 zł

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 522 638 400 zł i podzielony był na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 4 zł każda i w okresie od 31 grudnia 2009 roku nie uległ zmianie.

Bank nie emitował akcji uprzywilejowanych.

Lista akcjonariuszy

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W ciągu 2010 roku oraz w okresie od przekazania poprzedniego okresowego raportu kwartalnego za III kwartał 2010 roku do dnia przekazania niniejszego raportu rocznego za 2010 rok struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie.

W ciągu 2009 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku podlegała następującym zmianom:

- zgodnie ze złożonym w dniu 20 lutego 2009 roku zawiadomieniem przez Pioneer Pekao Investment Management S.A. („PPIM”) łączne zaangażowania klientów PPIM wzrosło do poziomu 5,01% całkowitej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku,
- zgodnie ze złożonym w dniu 17 kwietnia 2009 roku zawiadomieniem przez PPIM łączne zaangażowania klientów PPIM spadło poniżej 5% całkowitej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, do poziomu 4,55%.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kwota kapitału zapasowego obejmuje kwotę 2 485 534 tys. zł stanowiącą nadwyżkę wartości godziwej wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną w związku z połączeniem Banku z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(44 848)	(81 026)

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia z bilansu całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skumulowane zyski lub straty ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe kapitały rezerwowe

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Kapitał rezerwowy	1 746 107	1 750 757
Fundusz ogólnego ryzyka	497 500	465 000
Kapitał z wyceny programu nagród kapitałowych	3 142	6 937
Kapitał z przewalutowania	1 958	3 018
	2 248 707	2 225 712

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł, niezależnie od kapitału zapasowego.

Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Fundusz ogólnego ryzyka

Fundusz ogólnego ryzyka tworzony jest z zysku z przeznaczeniem na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej. O wykorzystaniu funduszu rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów.

Dywidendy

Dywidendy wypłacone za 2009 rok

Zgodnie z Uchwałą nr 29/2010 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 28 czerwca 2010 roku dokonano podziału zysku za 2009 rok oraz podjęto postanowienie o wypłacie dywidendy, określeniu dnia dywidendy i określeniu terminu wypłaty dywidendy. Z zysku netto za 2009 rok na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 492 586 692,00 zł, co oznacza, że kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 3 złote 77 groszy. Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 130 659 600 szt.

Dniem ustalenia prawa do dywidendy określono dzień 5 lipca 2010 roku. Wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 30 sierpnia 2010 roku.

Dywidendy zadeklarowane

W dniu 8 marca 2011 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie proponowanego podziału zysku za 2010 rok. Zarząd Banku zaproponował przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 747 372 912,00 zł. Powyższa propozycja oznacza, że dywidenda przypadająca na jedną akcję wynosi 5 złotych 72 grosze. Zarząd Banku zaproponował termin ustalenia prawa do dywidendy na dzień 16 czerwca 2011 roku oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 29 lipca 2011 roku. Powyższa propozycja Zarządu Banku zostanie przedłożona Radzie Nadzorczej do zaopiniowania, a następnie Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

37. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie

krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Instrumenty przeznaczone do obrotu				
dłużne papiery wartościowe	113 558	113 544	do miesiąca	113 675

* Z uwzględnieniem odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Instrumenty przeznaczone do obrotu				
dłużne papiery wartościowe	1 086 167	980 446	>3 do 6 miesięcy	991 997

* Z uwzględnieniem odsetek.

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie korzyści oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów pozostają po stronie Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywa sprzedane w ramach transakcji repo nie mogą być przedmiotem dalszego obrotu.

W 2010 roku łączne koszty odsetek z transakcji repo wyniosły 19 409 tys. zł (w 2009 roku: 32 585 tys. zł).

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo). Sprzedawca zobowiązuje się do odsprzedaży tych samych lub podobnych instrumentów w uzgodnionym przyszłym terminie. Transakcje reverse repo służą jako narzędzie pozyskiwania funduszy dla klientów.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Kredyty, pożyczki i inne należności:				
od sektora finansowego	316 086	315 511	do miesiąca	316 271

* Z uwzględnieniem odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Kredyty, pożyczki i inne należności:				
od sektora finansowego	980 830	1 086 167	>3 do 6 miesięcy	992 981
od sektora finansowego	12 082	12 060	do 1 miesiąca	12 084

* Z uwzględnieniem odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa miała możliwość zastawu lub zbycia papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji reverse repo.

W 2010 roku łączne przychody z tytułu odsetek z transakcji reverse repo wyniosły 14 158 tys. zł (w 2009 roku: 7 328 tys. zł).

38. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony lub zobowiązanie wykonane, w transakcji zawartej pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych (w podziale na kategorie) i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	18	-	-	-	3 206 554	3 206 554	3 206 554
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	3 995 916	-	-	-	3 995 916	3 995 916
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	-	-	13 029 254	-	13 029 254	13 029 254
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	21	-	-	56 332	-	56 332	56 332
Pozostałe inwestycje kapitałowe	22	-	-	23 949	-	23 949	23 949
Kredyty, pożyczki i inne należności	23	-	14 543 248	-	-	14 543 248	14 574 330
		3 995 916	14 543 248	13 109 535	3 206 554	34 855 253	34 886 335
Pasywa							
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	2 804 437	-	-	-	2 804 437	2 804 437
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	32	-	-	-	27 308 344	27 308 344	27 310 106
		2 804 437	-	-	27 308 344	30 112 781	30 114 543

Na dzień 31 grudnia 2009 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	18	-	-	-	4 113 355	4 113 355	4 113 355
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	5 397 125	-	-	-	5 397 125	5 397 125
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	-	-	8 290 225	-	8 290 225	8 290 225
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	21	-	-	56 895	-	56 895	56 895
Pozostałe inwestycje kapitałowe	22	-	-	24 140	-	24 140	24 140
Kredyty, pożyczki i inne należności	23	-	16 777 255	-	-	16 777 255	16 770 830
		5 397 125	16 777 255	8 371 260	4 113 355	34 658 995	34 652 570
Pasywa							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	31	-	-	-	980 446	980 446	980 446
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	3 108 493	-	-	-	3 108 493	3 108 493
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	32	-	-	-	26 359 837	26 359 837	26 358 390
		3 108 493	-	-	27 340 283	30 448 776	30 447 329

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- poziom I (Level I): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny kwotowane na aktywnym rynku,
- poziom II (Level II): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z aktywnego rynku lub obserwacje rynkowe,
- poziom III (Level III): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry nie pochodzące z rynku (ryzyko kredytowe kontrahenta).

Dla instrumentów pochodnych Grupa dokonała zmiany zasad klasyfikacji dla poziomu III. Na dzień 31 grudnia 2010 roku zaprezentowane zostały

te transakcje, dla których Grupa zastosowała rezerwę indywidualną z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa klasyfikowała dodatkowo do poziomu III transakcje pochodne z utworzoną rezerwą portfelową. W związku z powyższym dane porównawcze uległy odpowiedniemu przekształceniu.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii:

Na dzień 31 grudnia 2010 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19			
- instrumenty pochodne		1 313	2 341 960	54 600
- dłużne papiery wartościowe		1 533 174	63 111	-
- instrumenty kapitałowe		1 758	-	-
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	6 870 039	5 994 140	165 075
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19			
- krótka sprzedaż papierów wartościowych		279 344	-	-
- instrumenty pochodne		1 486	2 523 579	28

Na dzień 31 grudnia 2009 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19			
- instrumenty pochodne		2 507	2 931 273	160 069
- dłużne papiery wartościowe		2 275 793	-	-
- instrumenty kapitałowe		27 483	-	-
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	8 236 979	-	53 246
Pasywa				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19			
- krótka sprzedaż papierów wartościowych		10 412	-	-
- instrumenty pochodne		3 749	3 020 236	74 096

Zmiany w 2010 roku aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Razem aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
	Instrumenty pochodne	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty kapitałowe	Dłużne papiery wartościowe		Instrumenty pochodne
Stan na 1 stycznia 2010 roku	160 069	-	-	53 246	213 315	74 096
Suma wzrostów i spadków						
w rachunku zysków i strat	(72 739)	-	-	5 991	(66 748)	(68 618)
w pozostałych całkowitych dochodach	-	-	-	338	338	-
Nabycia	-	-	-	457 665	457 665	-
Rozliczenia	(20 291)	-	-	(352 165)	(372 456)	(1 494)
Inne	(12 439)	-	-	-	(12 439)	(3 956)
Stan na 31 grudnia 2010 roku	54 600	-	-	165 075	219 675	28
Suma wzrostów i spadków za okres w rachunku zysków i strat dla aktywów/zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(11 843)	-	-	921	(10 922)	(1 373)

Wzrosty i spadki w rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku ujęte są w wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w następujący sposób:

Sumy wzrostów i spadków w rachunku zysków i strat za okres	(66 748)	(68 618)
Sumy wzrostów i spadków w rachunku zysków i strat za okres dla aktywów/zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(10 922)	(1 373)

Zmiany w 2009 roku aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Razem aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
	Instrumenty pochodne	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty kapitałowe	Dłużne papiery wartościowe		Instrumenty pochodne
Stan na 1 stycznia 2009 roku	284 909	29 250	28 000	21 929	364 088	45 417
Suma wzrostów i spadków						
w rachunku zysków i strat	164 710	7 429	-	4 372	176 511	46 368
w pozostałych całkowitych dochodach	-	-	-	(183)	(183)	-
Nabycia	-	36 551 802	-	362 515	36 914 317	-
Rozliczenia	(510 635)	(36 588 481)	(28 000)	(335 387)	(37 462 503)	(25 959)
Inne	221 085	-	-	-	221 085	8 270
Stan na 31 grudnia 2009 roku	543 286	-	-	53 246	213 315	74 096
Suma wzrostów i spadków za okres						
w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(62 774)	-	-	2 548	(60 226)	73 436

Wzrosty i spadki w rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku ujęte są w wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w następujący sposób:

Sumy wzrostów i spadków w rachunku zysków i strat za okres	176 511	46 368
Sumy wzrostów i spadków w rachunku zysków i strat za okres dla aktywów/zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(60 226)	73 436

Określenie wartości godziwej

W przypadku krótkoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej. W przypadku instrumentów innych niż krótkoterminowe zastosowano następujące metody i założenia.

Inwestycje kapitałowe

Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności: W przypadku aktywów finansowych stanowiących udziały w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją jako wartość godziwą zaprezentowano procent aktywów netto podmiotu przypadający na udziały Grupy w danym podmiocie. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Pozostałe inwestycje kapitałowe: W udziałach niekontrolujących w pozycji wartość godziwą zaprezentowano cenę nabycia skorygowaną o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości zarówno dla inwestycji nienotowanych, jak i dla inwestycji notowanych, ze względu na umowne czasowe ograniczenia możliwości ich zbycia.

Według założeń strategicznych Grupy zakłada się stopniową redukcję przedstawionych zaangażowań kapitałowych, z wyjątkiem wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego. Poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych.

W 2010 roku Grupa nie dokonała zbycia inwestycji kapitałowych, których wartości godziwej nie można było uprzednio wiarygodnie wycenić.

W 2009 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa, Grupa dokonała zbycia udziałów niekontrolujących w jednostce MTS-CeTO S.A. Wartość bilansowa zbywanych udziałów wynosiła 31 tys. zł, zaś zysk ze sprzedaży wyniósł 1 440 tys. zł.

Kredyty, pożyczki i inne należności

W kolumnie „wartość bilansowa” zaprezentowano wartość kredytów według zamortyzowanego kosztu pomniejszoną o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i uwzględnia zmiany rynkowych stóp procentowych, jak i zmiany marż dla danego okresu sprawozdawczego. W szczególności zmiany marż dla kredytów wyliczane są w oparciu o faktyczne transakcje. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wyjątkiem są kredyty gotówkowe detaliczne, gdzie profil zapadalności jest ustalony na podstawie historycznej analizy rzeczywistych spłat tych kredytów. W przypadku kredytów, dla których terminy spłat nie są określone (np. kredyty w rachunku bieżącym), jako wartość godziwą zaprezentowano kwotę konieczną do zapłaty, gdyby należność stała się wymagalna w dniu bilansowym. Oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne związane z jednorodnymi kategoriami kredytów i pożyczek, w szczególności kredyty dla klientów indywidualnych, zostały oszacowane na podstawie portfela kredytowego i zdyskontowane za pomocą bieżących stóp procentowych z uwzględnieniem bieżących marż.

Wartością godziwą lokat overnight jest ich wartość bilansowa. Wartość godziwa lokat oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym terminie do wykupu oraz walucie.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy. Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi z uwzględnieniem bieżących marż, w sposób analogiczny jak w przypadku kredytów.

W przypadku wyemitowanych dłużnych instrumentów finansowych (certyfikatów depozytowych) wartość godziwa poszczególnych papierów ustalana jest jako suma bieżącej ceny opcji (rynkowa cena kupna) oraz bieżącej wyceny depozytu (rynkowa cena kupna).

39. Zobowiązania warunkowe

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

Na dzień 31 grudnia 2010 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności Grupy, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku i jednostek zależnych od Banku dotyczących wierzytelności przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku i wyniosła 657 834 tys. zł.

Znaczące postępowania sądowe prowadzone w zakresie wierzytelności:

Strony postępowania	Wartość przedmiotu sporu (tys. zł)	Data wszczęcia postępowania	Opis przedmiotu sprawy
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	74 024	Sąd ogłosił upadłość klienta Banku w kwietniu 2009 roku z opcją likwidacji.	W styczniu 2010 roku Bank zgłosił wierzytelność z tytułu umów kredytu. Postępowanie w toku.
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	65 431	W dniu 30 czerwca 2009 roku sąd ogłosił upadłość wtórną klienta Banku obejmującą likwidację majątku dłużnika oraz wyznaczył syndyka.	Sąd wezwał wierzycieli do zgłaszania wierzytelności. Wierzytelność Banku dotyczy transakcji terminowych. Sprawa w toku.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku łączna wartość zobowiązań Banku i spółek zależnych z tytułu postępowań sądowych nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. Bank był stroną 26 postępowań sądowych związanych z terminowymi operacjami finansowymi, przy czym w 21 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 5 jako powód. Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz wymagalności zobowiązań klienta z nich wynikających wobec Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionując zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w sprawach związanych z terminowymi operacjami finansowymi, których Bank jest stroną, nie zapadły ostateczne rozstrzygnięcia przed sądem.

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom - emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard.

Postępowanie to dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu rynku przedsiębiorcom nienależącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. Bank oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę utworzone są odpowiednie rezerwy.

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe

Wartości udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych według poszczególnych kategorii pozabilansowych prezentowały się następująco:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania warunkowe udzielone		
Akredytywy	147 312	136 476
Gwarancje udzielone	1 771 282	1 902 396
Linie kredytowe udzielone	10 333 933	11 428 560
Gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	359 650	300 000
Pozostałe zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	14 220	-
	12 626 397	13 767 432

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Akredytywy według kategorii		
Akredytywy importowe wystawione	145 665	128 453
Akredytywy eksportowe potwierdzone	1 647	8 023
	147 312	136 476

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała zobowiązań warunkowych udzielonych na rzecz jednostek podporządkowanych.

Na zobowiązania pozabilansowe utworzone są rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2010 roku kwota utworzonych rezerw na zobowiązania pozabilansowe wynosiła 10 538 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: 37 427 tys. zł).

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania warunkowe otrzymane		
Finansowe	318 701	-
Gwarancyjne	2 769 825	3 231 817
	3 088 526	3 231 817

40. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Wartości bilansowe aktywów stanowiących zabezpieczenie są przedstawione poniżej:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa stanowiące zabezpieczenie		
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	111 385	108 763
Kredyty, pożyczki i inne należności		
fundusze gwarancyjne transakcji giełdowych	36 172	25 521
lokata zabezpieczająca operacje instrumentami pochodnymi	58 962	5 164
	206 519	139 448

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawione w tabeli dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży stanowią zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Pozostałe aktywa wykazane powyżej stanowią zabezpieczenie rozliczenia innych transakcji, w tym instrumentami pochodnymi. Warunki i zasady dokonanych transakcji nie odbiegają od tych powszechnie przyjętych i obowiązujących dla tego typu umów.

41. Działalność powiernicza

Bank jest liderem na rynku banków depozytariuszy w Polsce. Oferuje zarówno usługi powiernicze związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank prowadził 13 602 rachunki papierów wartościowych (31 grudnia 2009 roku: 13 401 rachunków).

42. Leasing operacyjny

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Poniżej 1 roku	38 461	40 487
Od 1 do 5 lat	79 711	99 581
Powyżej 5 lat	8 330	6 445
	126 502	146 513
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	1 583	1 596

Grupa leasinguje powierzchnię biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego.

Najbardziej znaczące umowy leasingowe powierzchni biurowych dotyczą obiektu w Krakowie, ul. Grzegorzewska 21, oraz w Częstochowie, ul. Najświętszej Marii Panny 26. Umowy zawierane są na okres 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejne 3 lata, przy czym część umów zawartych jest na okres do 1 roku lub na okresy dłuższe niż 10 lat. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W 2010 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 41 316 tys. zł (w 2009 roku: 47 935 tys. zł).

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty działania”.

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Poniżej 1 roku	1 387	1 250
Od 1 do 5 lat	6 062	3 512
Powyżej 5 lat	83	477
	7 532	5 239
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	723	595

Część powierzchni biurowych oraz samochody Grupa oddaje w leasing.

Większość umów leasingowanych powierzchni biurowych zawartych jest na czas nieokreślony. Pozostałe umowy zawarte są na okres od 2 do 10 lat. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W 2010 roku łączna kwota otrzymanych opłat z tego tytułu wyniosła 2 641 tys. zł (w 2009 roku: 3 431 tys. zł).

Grupa leasinguje samochody, zgodnie z umowami zawartymi z jednostkami powiązanymi. Umowy zawarte są na okres 2 lat. Płatności leasingowe ustalone są według stałej stopy odsetkowej przez cały okres leasingu. W 2010 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 19 tys. zł (w 2009 roku: 101 tys. zł).

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”.

43. Rachunek przepływów pieniężnych

Informacja dodatkowa:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Stan środków pieniężnych:		
Środki pieniężne w kasie	475 227	478 114
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	2 731 327	3 635 241
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	95 235	20 036
	3 301 789	4 133 391

44. Jednostki powiązane

Transakcje z jednostkami powiązanymi

W ramach prowadzonej działalności biznesowej, podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc., jednostkami zależnymi (patrz nota 22.) oraz z osobami zarządzającymi, nadzorującymi i pracownikami.

Transakcje z jednostkami powiązanymi obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi. Wszystkie transakcje Grupy z jednostkami powiązanymi zawierane są na warunkach rynkowych.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania bilansowe i pozabilansowe wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Należności, w tym:	1 818 886	1 232 030
Lokaty	1 721 961	1 201 701
Zobowiązania, w tym:	2 162 963	1 735 533
Depozyty	1 379 962	78 175
Kredyty otrzymane	479 066	637 999
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi		
Aktywa przeznaczone do obrotu	1 858 531	2 081 387
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 121 780	2 619 218
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	336 526	226 595
Pozabilansowe zobowiązania otrzymane	24 524	19 007
Pozabilansowe zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych, z tego:	121 339 749	100 091 111
Instrumenty stopy procentowej	108 855 418	90 797 786
FRA	40 929 500	13 919 000
swapy odsetkowe (IRS)	56 358 641	70 334 884
swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	7 426 746	4 912 657
opcje na stopę procentową	816 005	827 599
kontrakty futures	3 324 526	803 646
Instrumenty walutowe	11 387 763	9 174 229
FX forward/spot	1 586 634	1 879 276
FX swap	6 948 605	3 600 661
opcje walutowe	2 852 524	3 694 292
Transakcje na papierach wartościowych	163 639	112 508
opcje na akcje	28 791	29 620
papiery wartościowe zakupione do otrzymania	10 426	7 919
papiery wartościowe sprzedane do wydania	124 422	74 969
Transakcje związane z towarami	932 929	6 588
swap	298 961	-
opcje	633 968	6 588
Przychody z tytułu odsetek i prowizji w 2010/2009	40 412	47 554
Koszty z tytułu odsetek i prowizji w 2010/2009	10 311	25 906

Grupa osiąga dochody oraz ponosi koszty z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z jednostkami Citigroup Inc. w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego. Są to transakcje przeciwstawne (back to back) do transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z pozostałymi klientami Grupy oraz domykające pozycję własną Grupy. Na dzień 31 grudnia 2010 roku wycena bilansowa netto transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi wynosiła -263 249 tys. zł (31 grudnia 2009 roku: -537 831 tys. zł).

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone w 2010 roku z tytułu zawartych umów wynosiły łącznie 103 858 tys. zł (w 2009 roku: 124 102 tys. zł) i dotyczyły kosztów działania Grupy, w szczególności z tytułu świadczenia na rzecz Grupy usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych oraz wsparciem doradczym; przychody w kwocie 47 939 tys. zł (w 2009 roku: 53 668 tys. zł) dotyczyły przychodów operacyjnych, w szczególności z tytułu świadczenia przez Grupę na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych.

Transakcje z jednostkami zależnymi

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty, pożyczki i inne należności*		
Rachunki bieżące	252 157	267 100
Kredyty, pożyczki i inne należności		
Stan na początek okresu	267 100	220 096
Stan na koniec okresu	252 157	267 100
Depozyty		
Rachunki bieżące, z tego:	18 746	13 866
jednostek objętych konsolidacją	10 108	94
jednostek objętych wyceną metodą praw własności	8 637	13 772
Depozyty terminowe, z tego:	206 089	198 319
jednostek objętych konsolidacją	162 278	159 713
jednostek objętych wyceną metodą praw własności	43 811	38 606
	224 835	212 185
Depozyty		
Stan na początek okresu	212 185	231 488
Stan na koniec okresu	224 835	212 185
Zobowiązania warunkowe udzielone**		
Linie kredytowe udzielone	204 699	176 192
Przychody z tytułu odsetek i prowizji w 2010/2009, z tego:	10 198	9 504
od jednostek objętych konsolidacją	10 188	9 493
od jednostek objętych wyceną metodą praw własności	10	11
Koszty z tytułu odsetek i prowizji poniesione w 2010/2009, z tego:	7 231	6 816
wobec jednostek objętych konsolidacją	5 678	5 066
wobec jednostek objętych wyceną metodą praw własności	1 553	1 750

* Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku kredyty, pożyczki i inne należności jednostek zależnych dotyczyły wykorzystanych kredytów w rachunku bieżącym jednostek objętych konsolidacją.

** Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku zobowiązania warunkowe udzielone jednostkom zależnym dotyczyły zobowiązań udzielonych jednostkom objętym konsolidacją.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku należności oraz zobowiązania warunkowe udzielone jednostkom zależnym nie podlegały utworzeniu odpisów na utratę ich wartości.

Transakcje z pracownikami, osobami zarządzającymi i nadzorującymi

w tys. zł	31.12.2010			31.12.2009		
	Pracownicy	Osoby zarządzające	Osoby nadzorujące	Pracownicy	Osoby zarządzające	Osoby nadzorujące
Kredyty, pożyczki i inne należności						
Kredyty udzielone	58 717	59	-	73 112	52	-
Pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	25 942	-	-	24 970	-	-
Zaliczki	27	-	-	9	-	-
	84 686	59	-	98 091	52	-
Depozyty						
Rachunki bieżące	102 717	2 686	4 184	117 417	231	3 689
Depozyty terminowe	28 427	500	146	37 846	2 152	1 192
	131 145	3 186	4 331	155 263	2 383	4 881

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku transakcje z pracownikami, osobami zarządzającymi i nadzorującymi nie obejmowały udzielonych gwarancji i poręczeń.

45. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze dzielą się na następujące kategorie:

- świadczenia krótkoterminowe, które obejmują wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne, płatne nieobecności i świadczenia niepieniężne (takie jak opieka medyczna, mieszkania służbowe, samochody i inne nieodpłatnie przekazywane lub subsydiowane świadczenia). Koszty świadczeń krótkoterminowych ujmowane są w rachunku zysków i strat na bieżąco w okresie, którego dotyczą. Na koniec okresu sprawozdawczego pozostała do wypłaty przewidywana niedyskontowana wartość krótkoterminowych świadczeń za dany okres obrotowy Grupa ujmuje jako element biernych międzyokresowych rozliczeń kosztów;
- świadczenia po okresie zatrudnienia - w ramach tego typu świadczeń Grupa oferuje pracownikom odprawy, opisane w nocie 2., oraz przedstawiony poniżej program emerytalny.

Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalnych tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach bilansu w pozycji „Inne zobowiązania”. Rezerwa ta jest okresowo weryfikowana przez niezależnego aktuarusza z zastosowaniem przepisów MSSF.

Program emerytalny oferowany przez Grupę stanowi program określonych składek zgodnie z MSR 19. Za pracowników uczestniczących w programie Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Opis Pracowniczego Programu Emerytalnego

Celem utworzonego przez Grupę Pracowniczego Programu Emerytalnego („Program”) jest gromadzenie oraz pomnażanie, poprzez inwestowanie, środków finansowych pochodzących ze składek wpłacanych w ramach Programu na indywidualny rachunek uczestnika dla zapewnienia wypłaty świadczenia po osiągnięciu wieku 60 lat lub po przejściu na wcześniejszą emeryturę bądź w przypadku uzyskania przez uczestnika uprawnień do świadczeń rentowych z tytułu niezdolności do pracy.

Obecny Program, będący kontynuacją PPE Polskiego Towarzystwa Emerytalnego „Diamant”, realizowany jest od 19 marca 2004 roku w ramach umowy z Legg Mason Senior Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty („LM Senior SFIO”) wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod numerem RFJ-8.

Umowa zawarta jest z funduszem inwestycyjnym Legg Mason Senior SFIO, którego organem zarządzającym jest Legg Mason Towarzystw i Funduszy Inwestycyjnych S.A. Zarządzającym Funduszem jest Legg Mason Zarządzanie Aktywami S.A. (część akcyjna) i Western Asset Management (część dłużna) dla funduszu: Bank Handlowy w Warszawie S.A. Agentem transferowym, tj. podmiotem prowadzącym rejestr Uczestników PPE, jest Pekao Financial Services Sp. z o.o.

Składka podstawowa dla uczestników Programu opłacana jest ze środków Grupy. Każdy pracownik - uczestnik Programu może również dopłacać z własnych środków składkę dodatkową. Składki wpłacane do Programu są w całości inwestowane w jednostki uczestnictwa LM Senior SFIO;

- inne długoterminowe świadczenia pracownicze - nagrody za wieloletnią pracę i inne świadczenia z tytułu długiego stażu pracy. Informację o nagrodach za wieloletnią pracę wypłacanych pracownikom przedstawia nota 2. Stanowią one program określonych świadczeń i wyceniane są przez niezależnego aktuarusza zgodnie z zapisami MSR 19;
- kapitałowe świadczenia pracownicze - w formie programu opcji na akcje Citigroup lub programu tzw. „akcji odroczonej” Citigroup. Zasady wyceny oraz prezentacji tych programów w sprawozdaniu finansowym przedstawione zostały w nocie 2. w punkcie „Płatności w formie akcji”. Szczegółowe informacje dotyczące zasad funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych opisane są w dalszej części niniejszej noty.

Stan rezerw na opisane powyżej świadczenia przedstawiał się następująco:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Rezerwa na wynagrodzenia i koszty pochodne od wynagrodzeń	68 232	62 768
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę	38 557	44 230
Rezerwa na pracownicze świadczenia kapitałowe	10 390	4 296
	117 179	111 294

Koszty poniesione przez Grupę w 2010 roku z tytułu składek na pracowniczy program emerytalny wynosiły 16 876 tys. zł (w 2009 roku: 15 981 tys. zł).

Zatrudnienie w Grupie:

w etatach	2010	2009
Średnie zatrudnienie w roku	5 721	5 330
Stan zatrudnienia na koniec roku	6 039	5 260

W 2010 roku nastąpił wzrost zatrudnienia w Grupie w stosunku do roku ubiegłego będący wynikiem poszerzenia działalności Banku o procesy operacyjne, dotychczas wykonywane przez firmy zewnętrzne współpracujące z Bankiem, w celu dalszej ich optymalizacji i podnoszenia satysfakcji klientów.

Charakter i zasady funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych

W ramach programu świadczeń kapitałowych wybranym pracownikom Citigroup oferowane są w formie nagrody akcje Citigroup (tzw. program akumulacji kapitału lub CAP) lub opcje na akcje Citigroup (tzw. program opcji pracowniczych lub SOP).

W ramach programu SOP uprawnieni pracownicy otrzymali opcje na zakup akcji, które są przyznawane po cenie zamknięcia z giełdy NYSE z dnia poprzedzającego przyznanie nagrody. Pracownicy nabywają prawa do części przyznanych opcji, co roku od dnia przyznania nagrody SOP. Opcje przyznane w roku 2009 są przekazywane w częściach po 33 1/3% rocznie w ciągu trzech lat, począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Opcje przyznane w poprzednich latach 2005-2008 były przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat, począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Pracownik traci prawo do przyznanych opcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup. Opcje mogą być zrealizowane poprzez zakup akcji w terminie między nabyciem prawa do opcji a datą wygaśnięcia opcji.

W ramach programu CAP uprawnieni pracownicy otrzymują tzw. „akcje odroczone” Citigroup. „Akcje odroczone” w ramach programu CAP przyznawane są po średniej cenie zamknięcia z giełdy NYSE z ostatnich 5 dni poprzedzających przyznanie nagrody. „Akcje odroczone” pozwalają uczestniczyć w ekwiwalencie dywidendy, nie dają jednak prawa głosu i nie mogą zostać sprzedane do dnia przekazania. „Akcje odroczone” przekształcają się w akcje zwykłe po upływie okresu określonego w regulaminie programu CAP. Pracownik traci prawo do przyznanych akcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup. Akcje przyznane w latach 2007-2010 będą przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat, począwszy od pierwszej rocznicy przyznania akcji.

Założenia przyjęte do wyceny programów pracowniczych świadczeń kapitałowych

Wartość godziwa poszczególnych nagród oraz założenia przyjęte do wyceny, z wyłączeniem Programu Zakupu Akcji, którego kwota jest nieistotna z punktu widzenia sprawozdania, przedstawione są poniżej:

Program SOP	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	13.02.2002	42,11 lub 41,90	206	76 147
2	18.01.2005	47,50	3	1 212
3	20.09.2005	45,36	1	1 500
4	17.01.2006	48,92	1	1 538
5	16.01.2007	54,38	1	436
6	22.01.2008	24,45	8	21 180
7	29.10.2009	4,08	207	1 073 676

Program CAP	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	16.01.2007	40,84 lub 54,46	139	19 405
2	20.11.2007	32,00	1	1 172
3	22.01.2008	19,75 lub 26,33	174	114 297
4	20.01.2009	4,67	22	208 921
5	19.01.2010	3,52	17	510 575

	Program SOP	Program CAP
Okres nabywania uprawnień (lata)	(1) 20% po każdym kolejnym roku (7) 33,33% po każdym kolejnym roku (2)-(6) 25% po każdym kolejnym roku	25% po każdym kolejnym roku
Oczekiwana zmienność	38,61%	38,61%
Średni oczekiwany okres trwania instrumentu (życia)	1 rok od momentu nabycia uprawnień	W momencie nabycia uprawnień
Stopa procentowa wolna od ryzyka (dla USD)	1,08%	1,08%
Oczekiwana dywidenda w USD na 1 akcję	0,04	0,04
Prawdopodobieństwo zakończenia zatrudnienia przed terminem (roczny wskaźnik rotacji nagrodzonych pracowników)	7%	7%
Wartość godziwa jednego instrumentu* (w USD)	0,00 - 1,45	4,73

* Różni się w zależności od daty wykonania.

Liczba oraz średnie ważone ceny wykonania opcji na akcje (program SOP) przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2010		31.12.2009	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania	Liczba	Średnia ważona cena wykonania
Występujące na początek okresu	1 275 230	8,47	259 274	38,93
Przyznane w danym okresie	-	-	1 121 762	4,08
Wykonane w danym okresie	8 354	4,08	-	-
Umorzone/wygasłe w danym okresie	91 188	-	105 806	-
Występujące na koniec okresu	1 175 688	7,08	1 275 230	8,47
Możliwe do wykonania na koniec okresu	440 334	11,60	159 693	43,50

Dla opcji występujących na koniec danego okresu:

31.12.2010			31.12.2009		
Cena wykonania (w USD)	Liczba (w tys. szt.)	Średni ważony okres pozostały do końca trwania opcji (w latach)	Cena wykonania (w USD)	Liczba (w tys. szt.)	Średni ważony okres pozostały do końca trwania opcji (w latach)
41,90	0,81	-	41,90	0,81	0,00
42,11	75,33	-	42,11	76,73	0,00
-	-	-	49,5	39,51	0,00
47,5	1,21	-	47,5	1,45	0,05
45,36	1,50	-	45,36	1,50	0,72
48,92	1,54	0,05	48,92	1,54	0,55
54,38	0,44	0,55	54,38	0,44	1,05
24,45	21,18	1,05	24,45	31,50	1,55
4,08	1 073,68	1,83	4,08	1 121,76	2,83

Liczbę oraz średnie ważone ceny akcji (program CAP) przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2010		31.12.2009	
	Liczba	Średnia ważona cena akcji	Liczba	Średnia ważona cena akcji
Występujące na początek okresu	552 866	14,82	445 634	28,33
Przyznane w danym okresie	510 575	3,52	291 944	4,67
Wykonane/umorzone/wygasłe w danym okresie	209 070	-	184 712	-
Występujące na koniec okresu	854 371	7,16	552 866	14,82

46. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiły zdarzenia, nieujęte w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy.

47. Zarządzanie ryzykiem

Struktura organizacyjna i procesy zarządzania ryzykiem

Grupa dokonuje analizy, oceny, aprobaty oraz zarządza szerokim spektrum ryzyk związanych z jej działalnością. Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w różnych jednostkach i na różnych poziomach organizacji i pokrywa między innymi: ryzyko kredytowe (włączając ryzyko kredytowe kontrahenta, ryzyko rezydualne i ryzyko koncentracji), ryzyko płynności, ryzyko rynkowe oraz ryzyko operacyjne.

W zakresie zarządzania ryzykiem Rada Nadzorcza Banku jest upoważniona do podejmowania uchwał w sprawie:

- zatwierdzania strategii działalności Grupy oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem,
- zatwierdzania ogólnego poziomu ryzyka w Grupie,
- zatwierdzania podstawowej struktury organizacyjnej Grupy ustalonej przez Zarząd, dostosowanej do zakresu i profilu podejmowanego ryzyka.

Zarząd Banku zatwierdza w drodze uchwał:

- strukturę organizacyjną Grupy dostosowaną do zakresu i profilu podejmowanego ryzyka oraz definiuje role i obowiązki w obszarze zarządzania ryzykiem, zapewniając oddzielenie funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od służb prowadzących działania wymagające podejmowania ryzyka,
- ustala zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie,
- określa ogólne poziomy apetytu na ryzyko akceptowane przez Radę Nadzorczą.

Procesy zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym są wdrażane w Grupie na podstawie pisemnych strategii i zasad dotyczących identyfikacji, pomiaru, ograniczania, monitorowania, raportowania i kontroli ryzyka zatwierdzonych przez Zarząd lub odpowiednio powołane Komitety, w tym Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Komisję ds. Kontroli i Zgodności (BRCC).

Zarząd Banku powołał niezależnego Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem (ang. Chief Risk Officer), podlegającego bezpośrednio Prezesowi Zarządu i odpowiedzialnego za zarządzanie i kontrolę ryzyka kredytowego, rynkowego i rodzin ryzyka operacyjnego, a w szczególności za:

- wdrożenie zasad struktury organizacyjnej zarządzania ryzykiem w Grupie, a także metod identyfikacji, pomiaru i systemu kontroli oraz sprawozdawczości ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności i operacyjnego,
- kształtowanie polityki ryzyka i opracowanie systemów oceny i kontroli ryzyka kredytowego, rynkowego, płynności i operacyjnego,
- podejmowanie decyzji kredytowych zgodnie z zasadami wynikającymi z procedur kredytowych oraz dokumentów wyznaczających politykę kredytową Grupy,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa portfela kredytowego,
- zarządzanie portfelem kredytów nieregularnych (włączając windykację i restrukturyzację wierzytelności).

Szef Sektora Zarządzania Ryzykiem przedstawia Zarządowi Banku do zatwierdzenia strukturę organizacyjną Sektora, która uwzględnia specyfikę zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym w poszczególnych segmentach klientów. Dla tego celu w ramach Sektora Zarządzania Ryzykiem zostały wyodrębnione jednostki organizacyjne odpowiedzialne za:

- zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Korporacyjnej,
- zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Przedsiębiorstw,
- zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Detalicznej,
- zarządzanie należnościami z utratą wartości,
- zarządzanie ryzykami rynkowym i płynności,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- jednostki wsparcia zarządzania ryzykiem.

Niezależni menedżerowie ryzyka są odpowiedzialni za ustalanie i wdrażanie polityki i praktyki zarządzania ryzykiem w odpowiednich jednostkach biznesowych, nadzór nad ryzykiem w tych jednostkach oraz reagowanie na potrzeby i problemy w nich występujące.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie wspierane jest przez szereg systemów informatycznych w zakresie:

- oceny ryzyka kredytowego klienta i ekspozycji,
- pomiaru, raportowania i monitoringu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego,
- monitorowania i raportowania zabezpieczeń,
- kalkulacji i raportowania rezerw kredytowych,
- wsparcia realizacji wymagań Nowej Umowy Kapitałowej.

Główne rodzaje ryzyka

Ryzyko kredytowe, obejmujące również ryzyko kredytowe kontrahenta, wynika z zaangażowania kredytowego lub związanego z zawieraniem i rozliczaniem niżej wymienionych transakcji i jest to ewentualność wystąpienia strat finansowych w wyniku niedopełnienia zobowiązań finansowych lub umownych przez kredytobiorcę lub kontrahenta. Ryzyko kredytowe jest elementem wielu aspektów działalności Grupy, zwanych dalej produktami, takich, jak:

- kredyty i pożyczki,
- transakcje walutowe oraz na instrumentach pochodnych,
- transakcje na papierach wartościowych,
- finansowanie i obsługa rozliczeń, w tym handlowych (krajowych i zagranicznych),
- transakcje, w których Grupa występuje w charakterze pośrednika wobec klientów lub innych osób trzecich.

Zasady opisane w sekcji „Ryzyko kredytowe” niniejszego dokumentu dotyczą różnych rodzajów ekspozycji, które zostały zdefiniowane w odpowiednich Politykach Kredytowych Grupy.

Dodatkowo w ramach systemu zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa stosuje również zasady ograniczania ryzyka kredytowego (w tym poprzez przyjmowanie zabezpieczeń, ograniczając związane z nim ryzyko rezydualne) oraz zarządza **ryzykiem koncentracji zaangażowań**.

Ryzyko rynkowe obejmuje ryzyko płynności i ryzyko ceny. Oba rodzaje ryzyka są związane z normalnym trybem prowadzenia działalności w zakresie pośrednictwa finansowego. Ryzyko płynności to ryzyko, że Bank lub podmiot zależny Banku uwzględniany w konsolidacji ryzyka może być niezdolny do wypełnienia w określonym terminie swoich zobowiązań finansowych wobec klienta, kredytodawcy lub inwestora. Ryzyko ceny to ryzyko utraty zysków wskutek zmian stóp procentowych, kursów wymiany walut i cen towarów oraz ich wahań. Ryzyko ceny jest związane z portfelem niehandlowym oraz handlowym. Pomiar ryzyka rynkowego jest prowadzony zgodnie

z ustalonymi standardami w celu zapewnienia spójności pomiarów we wszystkich jednostkach oraz możliwości agregacji ryzyka.

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami biznesowymi oraz ryzyko utraty reputacji. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Ryzyko wyniku finansowego definiowane jest jako zmienność wyniku finansowego, której nie da się przypisać jednoznacznie do innych ryzyk, identyfikowanych przez Bank i pokrytych w ramach kalkulacji wymogu kapitałowego lub kapitału wewnętrznego.

Ryzyko kredytowe

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie jest zapewnienie wysokiej jakości portfela kredytowego oraz stabilności prowadzonej działalności poprzez minimalizację ryzyka poniesienia strat kredytowych. Służą temu obowiązujące w Grupie regulacje i wdrożone procesy kontrolne.

Zasady polityki zarządzania ryzykiem kredytowym

Za ustalenie Polityki Kredytowej Bankowości Korporacyjnej i Polityki Kredytowej Bankowości Przedsiębiorstw, zatwierdzanie pozostałych polityk i procedur, monitorowanie wyników zarządzania ryzykiem kredytowym, bieżącą ocenę ryzyka kredytowego portfela oraz zatwierdzanie nowego ryzyka odpowiedzialne są niezależne służby zarządzania ryzykiem. Zasady akceptacji ryzyka są dostosowywane na podstawie wyników portfela kredytowego oraz wyników audytu wewnętrznego.

W przypadku klientów Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw oraz działalności w zakresie bankowości inwestycyjnej w skali całej organizacji proces kredytowy opiera się na szeregu fundamentalnych zasad takich, jak:

- wspólna odpowiedzialność obszaru biznesu i niezależnych służb zarządzania ryzykiem za jakość portfela i procesu kredytowego oraz ponoszone koszty kredytu,
- postępowanie zgodnie z wytycznymi dotyczącymi portfela w celu jego dywersyfikacji i zachowania równowagi pomiędzy ryzykiem i kapitałem,
- wymóg podjęcia decyzji kredytowej przez co najmniej dwóch upoważnionych pracowników,
- uzależnienie szczebla akceptacji od ponoszonego ryzyka - ekspozycje związane z większym ryzykiem (uwzględniając wielkość i ocenę ryzyka) wymagają zatwierdzenia na wyższym szczeblu decyzyjnym,
- stosowanie standardów oceny ryzyka do każdego kredytobiorcy i zaangażowania, a także stosowanie spójnych standardów w przypadku dokumentów kredytowych i działań naprawczych,
- rating ryzyka wyznaczany za pomocą modeli ratingu ryzyka lub kart ocen (scoring),
- okresowe monitorowanie wyników z działalności klientów oraz identyfikowanie negatywnych zmian w sytuacjach, które wymagają podjęcia natychmiastowych działań klasyfikujących należność lub działań naprawczych,
- wymóg zatwierdzania odstępstw od zasad polityki na wyższych szczeblach organizacyjnych w celu zapewnienia kontroli realizacji zasad polityki przez kierownictwo wyższego szczebla.

Procedury zarządzania ryzykiem w przypadku zaangażowań wobec klientów detalicznych są zorganizowane w oparciu o oferowane produkty. Zasady polityki określają następujące kluczowe elementy zarządzania ryzykiem:

- Polityka kredytowa definiuje minimalne kryteria akceptacji klientów, metodę oceny zdolności kredytowej, pracowników upoważnionych do podejmowania decyzji kredytowych oraz przyznane im limity, minimalną ocenę punktową wniosku, proces weryfikacji wniosków, wymagane dokumenty i inne kryteria;
- Polityka kredytowa określa zasady postępowania w przypadku niezabezpieczonej ekspozycji z tytułu jednego produktu oraz maksymalną kwotę łącznego zaangażowania danego klienta. W ramach limitów wewnętrznych dopuszcza się:
  - kompetencje kredytowe mogą być przyznane upoważnionym, przeszkolonym i doświadczonym pracownikom na podstawie ich dotychczasowego doświadczenia zawodowego oraz potwierdzonych kwalifikacji dotyczących oceny ryzyka i podejmowania decyzji kredytowych. Kompetencje kredytowe podlegają okresowej weryfikacji. Analizowane są wyniki osoby oceniającej ryzyko i podejmowane odpowiednie działania w stosunku do przyznanych limitów,
  - skuteczność kart scoringowych stosowanych w procesie oceny ryzyka jest regularnie monitorowana za pomocą raportów badających stabilność populacji, raportów KS i sprawozdań dotyczących uzyskiwanych na podstawie karty scoringowej wyników jakości portfela (wskaźniki przeterminowań i strat). Każda karta scoringowa wyników podlega corocznej walidacji,
  - Grupa opracowuje pisemne procedury dla każdego produktu, obejmujące wszystkie jego aspekty, takie jak dokumentacja prawna, cena, warunki, procedury operacyjne (ocena ryzyka, uruchomienie, obsługa), księgowanie, proces windykacji, zasady polityki kredytowej, wykaz ekspozycji zagrożonych, metody obliczania strat itp.

Każdy portfel jest poddawany raz w roku testom warunków skrajnych.

Ocena i pomiar ryzyka kredytowego

Grupa stosuje system spójnych ocen ratingowych w stosunku do całego portfela kredytów w Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw, co ułatwia porównanie zaangażowania kredytowego w ramach wszystkich sektorów działalności, regionów geograficznych i produktów.

Rating ryzyka dłużnika i rating limitu dłużnika są elementami oceny ryzyka kredytowego związanego z udzielonymi produktami. Rating ryzyka dłużnika odzwierciedla szacunkowe prawdopodobieństwo niewypłacalności dłużnika w ciągu 1 roku i jest obliczany przy wykorzystaniu modeli statystycznych, ocen zewnętrznych agencji ratingowych (w określonych sytuacjach) lub kart ocen (scoring).

Rating limitu dłużnika, jako miara oceny ryzyka w horyzoncie średnio- i długoterminowym, podlega również ocenie w ramach szczegółowych parametrów jakościowych, uwzględniających między innymi: cykliczność branży, jakość zarządu, strategię, ryzyko niekorzystnych zmian regulacyjnych, jawność i jakość procesów kontroli.

Do każdego limitu kredytowego jest przypisany rating ryzyka limitu kredytowego, który uwzględnia rating ryzyka dłużnika i parametry udzielonego produktu, np. zabezpieczenie prawne produktu, pomniejszające straty poniesione w wyniku niewypłacalności. W ten sposób rating ryzyka limitu określa potencjalną oczekiwaną stratę z tytułu udzielonego produktu.

Pomiar ryzyka kredytowego jest dokonywany na wielu poziomach, w tym:

- na poziomie produktu, który może obejmować jeden lub więcej kontraktów, dyspozycji lub transakcji,
- na poziomie dłużnika, w przypadku przyznania dłużnikowi kilku produktów, gdy można ocenić ryzyko braku spłaty zobowiązań przez dłużnika,
- na poziomie grupy dłużników powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- na poziomie portfela, przy czym rating ryzyka portfela jest

obliczany jako średnia indywidualnych ratingów ekspozycji ważonych wielkością ekspozycji.

W przypadku kwoty zaangażowania metody pomiaru rozpoczynają się od tych najprostszych, takich jak wartość aktywów, a kończą na skomplikowanych, takich jak ocena potencjalnych kosztów zastąpienia aktywa w transakcji na instrumentach pochodnych. Procesy zastosowane do pomiarów także są różne, począwszy od prostego obliczania sald, a skończywszy na złożonej wielokrotnej symulacji. Na przykład w odniesieniu do zaangażowań wynikających z ryzyka kredytowego kontrahenta (przedroczliczeniowego) Bank na potrzeby zarządzania ryzykiem stosuje miarę PSE (Pre-Settlement Exposure - Zaangażowanie Przedroczliczeniowe), odzwierciedlającą przyszłą potencjalną ekspozycję danego kontrahenta. PSE odzwierciedla maksymalne oczekiwane zaangażowanie kontrahenta w trakcie trwania transakcji (lub portfela transakcji) przy określonym poziomie ufności.

Rozkład wartości mark-to-market oraz wartość PSE uzależniona jest od rozkładów czynników rynkowych decydujących o wartości poszczególnych transakcji w portfelu klienta. Przy braku wystarczającej ilości danych dla symulacji wartości portfela transakcji stosowane są bardziej uproszczone metody, podobnie jak w przypadku pomiaru zaangażowania dla celów rachunku kapitałowego.

W przypadku zaangażowania wobec klientów detalicznych (osób fizycznych oraz małych i średnich przedsiębiorstw zarządzanych na bazie portfela) pomiar ryzyka jest prowadzony w formie statystycznej analizy zachowania całego portfela lub wybranej grupy klientów (np. w podziale wg lokalizacji geograficznej, wielkości obrotów, punktacji, rodzaju działalności itp.).

Monitoring ryzyka kredytowego

Prawdopodobieństwo niedopełnienia swoich zobowiązań przez dłużnika jest monitorowane przez wyznaczonych pracowników ryzyka lub biznesu.

Monitorowanie i zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe jest dokonywane na dwóch poziomach: (a) na poziomie klienta lub dłużnika, (b) na poziomie portfela.

Oprócz opracowywania różnych sprawozdań kredytowych, menedżerowie ryzyka prowadzą regularne spotkania dotyczące portfela z udziałem przedstawicieli jednostek biznesowych w celu dokonania przeglądu potencjalnych transakcji i przeanalizowania kwestii kredytowych.

Dedykowane systemy MIS pozwalają na detaliczną analizę elementów związanych z ryzykiem kredytowym (np. poziom zaangażowania, poziom zaległości lub strat kredytowych) w różnych przekrojach (np. klient, portfel kredytowy, segment klienta, produkt) według sprawozdawczości wewnętrznej.

Ograniczanie ryzyka

Ograniczanie ryzyka jest stałym i kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem w Grupie. Jest prowadzone poprzez:

- wyznaczanie granic rynku docelowego oraz kryteriów doboru klientów,
- wyznaczanie maksymalnych, dopuszczalnych limitów zaangażowania kredytowego poprzez limity dla określonych ratingów ryzyka lub poprzez kryteria akceptacji ryzyka,
- wyznaczanie i utrzymywanie wysokich standardów pozyskiwania i analizy informacji o kredytobiorcy (due diligence),
- wprowadzenie standardów dokumentacji,
- stosowanie zabezpieczeń celem ograniczenia ryzyka i zarządzanie ryzykiem rezydualnym,
- określanie oczekiwanej struktury zabezpieczeń lub relacji wartości kredytu do wartości zabezpieczenia,
- monitorowanie kredytów i system wczesnego ostrzegania,
- ustanawianie i monitorowanie odpowiednich limitów w celu

ograniczania ryzyka koncentracji zaangażowań,

- aktywne zarządzanie portfelem poprzez wdrażanie odpowiednich zmian w strategii kredytowej w oparciu o przeglądy portfela lub testy warunków skrajnych.

W przypadku klientów indywidualnych stosuje się:

- weryfikację klientów w Biurze Informacji Kredytowej (BIK),
- limity zaangażowania dla produktu oraz całkowitej ekspozycji klienta,
- ocenę zdolności kredytowej klienta w sposób systematyczny przy użyciu karty scoringowej,
- weryfikację zatrudnienia i dochodu,
- kontrole ograniczające ryzyko wyludzeń,
- miesięczny monitoring jakości portfela.

Okresowe testy warunków skrajnych portfela (stress tests) umożliwiają zidentyfikowanie podatności portfela na działanie określonych czynników zewnętrznych.

Zarządzanie ekspozycjami z rozpoznaną utratą wartości

Grupa posiada jednolity wewnętrzny system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów. Proces aktywnego zarządzania jakością portfela obejmuje nadawanie ekspozycjom nie tylko odpowiedniego ratingu, ale również właściwej klasyfikacji i dostosowanie działań naprawczych bądź windykacyjnych do klasyfikacji należności. System nadawanych ratingów i klasyfikacji odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznana została utrata wartości, są podzielone na dwie grupy. Wyodrębnia się portfel ekspozycji zarządzanych na postawie indywidualnej klasyfikacji (klienci oceniani indywidualnie) oraz portfel ekspozycji zarządzanych na bazie zaległości (klienci oceniani portfelowo). Przypisanie do określonego portfela zależy od całkowitej kwoty zaangażowania danego klienta.

Dla klientów ocenianych indywidualnie ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości to te, w przypadku których zaistniały obiektywne przesłanki wystąpienia utraty wartości ekspozycji kredytowych obejmujące, między innymi:

- obiektywnie stwierdzone trudności dłużnika z wypłacalnością,
- zaległości w płatnościach umownych,
- złamanie warunków umowy kredytowej,
- wysokie prawdopodobieństwo, iż dłużnik rozpocznie postępowanie układowe lub upadłościowe.

Dla klientów ocenianych na postawie zaległości obiektywnym dowodem utraty wartości ekspozycji kredytowych jest przede wszystkim przekroczenie określonych progów dni zaległości.

Kadra zarządzająca ryzykiem regularnie ocenia adekwatność ustanowionych odpisów na ekspozycjach z rozpoznaną utratą wartości.

Klienci zarządzani na bazie klasyfikacji

Utrata wartości jest określana przez szacowanie straty na ekspozycji, odrębnie dla każdej ekspozycji, przy uwzględnieniu następujących czynników:

- łączne zaangażowanie klienta,
- predyspozycje do utrzymania się na rynku modelu biznesowego klienta i zdolność do pomyślnego rozwiązania problemów finansowych,
- generowanie przepływów pieniężnych wystarczających do obsługi zobowiązań,
- kwoty i terminy oczekiwanych spłat,

- możliwa do odzyskania wartość zabezpieczenia i prawdopodobieństwo udanego przejęcia zabezpieczenia z uwzględnieniem wszystkich ryzyk prawnych,
- oczekiwane płatności dostępne w przypadku upadłości czy likwidacji,
- oszacowane prawdopodobne koszty związane z dochodzeniem zaległych płatności,
- w niektórych przypadkach również cena rynkowa wierzytelności.

Polityka Grupy wymaga, aby poziom odpisów na znaczących zaangażowaniach zarządzanych na bazie klasyfikacji był przeglądany co najmniej raz na kwartał. Przegląd obejmuje posiadane zabezpieczenia oraz weryfikację dokonanych i oczekiwanych spłat.

Poniżej został zaprezentowany portfel Grupy, w którym należności klientów ze stwierdzoną utratą wartości pogrupowane zostały w kategorii ryzyka na bazie klasyfikacji, a należności bez utraty wartości według wewnętrznych ratingów ryzyka. Zaprezentowano również szczegóły odpisów z tytułu utraty wartości. Należności nadawane są kategorii ryzyka od I do IV, przy czym I i IA oznacza należności bez utraty wartości, natomiast III i IV oznacza należności z rozpoznaną utratą wartości, z kolei należności w kategorii II mogą charakteryzować się utratą wartości, ale część z nich może zostać zaliczona do portfela bez zidentyfikowanej utraty wartości. Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości klasyfikowane są na podstawie ratingów ryzyka przyjmujących wartości od 1 do 7, przy czym rating ryzyka 1 jest ratingiem najlepszym.

Dla celów określenia maksymalnej ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe należy uwzględnić również ekspozycje o charakterze pozabilansowym (opisane w nocie 39.), dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (opisane w nocie 20.), aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (opisane w nocie 19.) oraz inne aktywa (opisane w nocie 29.).

w tys. zł	31.12.2010		31.12.2009	
	Należności od klientów	Należności od banków	Należności od klientów	Należności od banków
Należności z rozpoznaną utratą wartości				
Należności oceniane indywidualnie				
kategoria ryzyka II	102 543	-	445 631	-
kategoria ryzyka III	433 151	-	379 375	-
kategoria ryzyka IV	426 602	-	607 205	-
Wartość brutto	962 296	-	1 432 211	-
Utrata wartości	457 215	-	771 034	-
Wartość netto	505 081	-	661 177	-
Należności oceniane portfelowo				
kategoria ryzyka II	19 124	-	40 981	-
kategoria ryzyka III	28 129	-	31 948	-
kategoria ryzyka IV, w tym:	980 966	-	752 573	-
od osób fizycznych	879 030	-	634 356	-
Wartość brutto	1 028 219	-	825 502	-
Utrata wartości	730 955	-	547 973	-
Wartość netto	297 264	-	277 529	-
Należności bez utraty wartości				
od klientów i banków (bez osób fizycznych) wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4	4 540 428	2 180 155	4 884 513	3 330 097
rating ryzyka 5-6	1 633 556	93 477	1 711 223	148 398
rating ryzyka 7	227 426	-	367 081	-
od osób fizycznych wg przeterminowania należności				
0-30 dni	5 107 052	-	5 448 834	-
31-90 dni	130 053	-	91 151	-
Wartość brutto	11 638 515	2 273 632	12 502 802	3 478 495
Utrata wartości	170 751	493	141 982	766
Wartość netto	11 467 764	2 273 139	12 360 820	3 477 729
Łączna wartość netto	12 270 109	2 273 139	13 299 526	3 477 729

w tys. zł	31.12.2010		31.12.2009	
	Należności od klientów	Należności od banków	Należności od klientów	Należności od banków
Utrata wartości na należności z rozpoznaną utratą wartości				
Utrata wartości oceniana indywidualnie				
kategoria ryzyka II	20 512	-	52 136	-
kategoria ryzyka III	70 436	-	153 524	-
kategoria ryzyka IV	366 267	-	565 374	-
	457 215	-	771 034	-
Utrata wartości oceniana portfelowo				
kategoria ryzyka II	4 268	-	7 783	-
kategoria ryzyka III	8 484	-	9 014	-
kategoria ryzyka IV, w tym:	718 203	-	531 176	-
od osób fizycznych	649 669	-	446 519	-
	730 955	-	547 973	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty				
na należności od klientów i banków (bez osób fizycznych) wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4	1 542	183	1 061	523
rating ryzyka 5-6	12 389	310	12 081	243
rating ryzyka 7	9 276	-	12 073	-
na należności od osób fizycznych wg przeterminowania				
0-30 dni	73 939	-	71 158	-
31-90 dni	73 939	-	45 609	-
	170 751	493	141 982	766
Łączna utrata wartości	1 358 921	493	1 460 989	766

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Należności objęte odpisem na poniesione niezidentyfikowane straty		
Należności nieprzeterminowane		
0-30 dni	13 753 007	15 814 978
Należności przeterminowane		
31-90 dni	137 728	161 678
91-180 dni	2 714	2 368
181-365 dni	1 228	227
ponad 366 dni	17 470	322
Wartość brutto	13 912 147	15 979 573

Poziom pokrycia rezerwami należności Grupy przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Wartość brutto		
Należności z rozpoznaną utratą wartości, z tego:	1 990 515	2 257 713
<i>Należności oceniane indywidualnie</i>	962 296	1 432 211
<i>Należności oceniane portfelowo</i>	1 028 219	825 502
Należności bez utraty wartości	13 912 147	15 984 297
Łączna wartość brutto	15 902 662	18 239 010
Utrata wartości		
Należności z rozpoznaną utratą wartości, z tego:	1 188 170	1 319 007
<i>Należności oceniane indywidualnie</i>	457 215	771 034
<i>Należności oceniane portfelowo</i>	730 955	547 973
Należności bez utraty wartości	171 244	142 748
Łączna utrata wartości	1 359 414	1 461 755
Wartość netto		
Należności z rozpoznaną utratą wartości, z tego:	802 345	938 706
<i>Należności oceniane indywidualnie</i>	505 081	661 177
<i>Należności oceniane portfelowo</i>	297 264	277 529
Należności bez utraty wartości	13 740 903	15 838 549
Łączna wartość netto	14 543 248	16 777 255
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności z rozpoznaną utratą wartości	59,7%	58,4%

Na dzień 31 grudnia 2010 roku należności bez utraty wartości obejmują kredyty gotówkowe w kwocie brutto 158 743 tys. zł udzielone osobom prywatnym z maksymalnie trzymiesięcznym okresem prolongaty w spłacie kredytu (31 grudnia 2009 roku: 133 842 tys. zł).

Polityka stosowania zabezpieczeń i innych metod ograniczania ryzyka

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka kredytowego Grupa posiada zdefiniowane zasady, specyficzne dla obszaru korporacyjnego i detalicznego, przyjmowania różnych rodzajów zabezpieczeń, w tym przyjmowania gwarancji, poręczeń i podobnych instrumentów wsparcia (zwane dalej łącznie: zabezpieczeniami). Zasady te służą minimalizowaniu ryzyka rezydualnego związanego z przyjmowaniem zabezpieczeń.

Dodatkowym czynnikiem ograniczającym to ryzyko jest fakt, że w odniesieniu do finansowania przedsiębiorstw i osób prowadzących działalność gospodarczą podstawowym źródłem spłaty wierzytelności Grupy są przychody z bieżącej działalności klientów, będące kluczowym elementem oceny zdolności kredytowej potencjalnych kredytobiorców.

W celu zdywersyfikowania ryzyka związanego z zabezpieczeniami Grupa przyjmuje różne rodzaje zabezpieczeń:

- w obszarze detalicznym są to przede wszystkim nieruchomości mieszkalne,
- w obszarze Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw przyjmowane są przede wszystkim:
  - gwarancje i poręczenia,
  - zabezpieczenia gotówkowe,
  - różnego rodzaju papiery wartościowe,
  - należności,
  - zapasy,
  - nieruchomości,
  - maszyny i urządzenia (w tym pojazdy mechaniczne).

Szczegółowe procedury określające rodzaje akceptowanych przez Bank zabezpieczeń, zasady ich ustanowienia i określania ich wartości oraz wydzielenie specjalistycznej jednostki ryzyka odpowiedzialnej za proces zarządzania zabezpieczeniami pozwoliło na wypracowanie odpowiednich standardów dla tego procesu, obejmujących m.in.:

- kryteria akceptacji i wyceny zabezpieczeń,
- standardy dokumentacji,
- zasady monitoringu zabezpieczeń (w tym inspekcji),

Ponadto w regulacjach kredytowych Bankowości Przedsiębiorstw określone są takie parametry, jak:

- wymagana struktura zabezpieczeń dla poszczególnych rodzajów wierzytelności kredytowych,
- relacje wartości kredytu do wartości zabezpieczenia dla poszczególnych typów zabezpieczeń,
- pożądana struktura poszczególnych rodzajów zabezpieczeń w portfelu wierzytelności kredytowych.

Grupa okresowo kontroluje, czy bieżąca struktura portfela zabezpieczeń w Bankowości Przedsiębiorstw jest zgodna z założeniami oraz czy wartość zabezpieczeń jest wystarczająca.

W ramach Bankowości Korporacyjnej oczekiwane wartości kredytu do wartości zabezpieczenia określane są każdorazowo w decyzji kredytowej. Relacja ta jest również przedmiotem okresowej kontroli/monitorowania.

Koncentracja zaangażowania

Grupa ustanawia limity i zarządza wielkością ekspozycji tak, aby zapewnić odpowiednie rozproszenie ryzyka w portfelu. W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa określa limity koncentracji zaangażowań w odniesieniu do maksymalnej sumy ekspozycji (według wewnętrznej sprawozdawczości):

- wobec jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (dłużnika),
- w ramach poszczególnych sektorów gospodarki (na podstawie amerykańskiej klasyfikacji branż),
- w walutach obcych,
- z tytułu transakcji generujących ryzyko kredytowe kontrahenta (przedroczliczeniowe),
- wobec grupy kapitałowej podmiotu dominującego dla Grupy.

Pierwsze dwie koncentracje (wobec dłużników i branż) dotyczące w szczególności portfeli Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw są koncentracjami uznanymi za najistotniejsze z punktu widzenia zarządzania tym ryzykiem w Grupie.

W ramach zarządzania ekspozycjami wobec dłużników Grupa monitoruje również limity określone ustawą Prawo Bankowe i innymi Uchwałami nadzorczymi oraz zapewnia ich przestrzeganie, w tym wyznaczenie dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu tych ekspozycji w razie potrzeby.

Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec dłużnika

Grupa dąży do ograniczenia koncentracji zaangażowania wobec pojedynczych klientów lub klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych z dnia 31 grudnia 2010 roku zaangażowanie Grupy w transakcje z grupami klientów, dotyczące portfela bankowego, wobec których łączne zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych Grupy (zdefiniowanych w dalszej części sprawozdania), wynosi 1 848 745 tys. zł, czyli 44,6% tych funduszy (31 grudnia 2009 roku: 2 885 442 tys. zł, tj. 71,2%).

Koncentracja zaangażowań wobec poszczególnych 10 największych niebankowych kredytobiorców Grupy:

w tys. zł	31.12.2010			31.12.2009		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	572 962	228 113	801 074	284 984	351 906	636 890
GRUPA 2	232 922	336 395	569 318	251 321	312 657	563 978
GRUPA 3	253 504	224 849	478 353	252 989	226 951	479 940
GRUPA 4	15 413	348 278	363 691	4 515	144 917	149 432
GRUPA 5	6	327 527	327 533	211 117	102 983	314 100
KLIENT 6	60 903	239 097	300 000	229 803	20 197	250 000
KLIENT 7	250 000	-	250 000	79 523	-	79 523
KLIENT 8	109 611	139 034	248 645	8 590	69 908	78 498
GRUPA 9	30 123	215 746	245 869	53 371	171 922	225 293
KLIENT 10	23 902	213 493	237 395	7 512	469 583	477 095
Razem 10	1 549 346	2 272 532	3 821 878	1 383 725	1 871 024	3 254 749

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze Komisji Nadzoru Finansowego określają limity maksymalnego zaangażowania Grupy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 stycznia 2002 roku przepisami art. 71 ust. 1 wspomnianej ustawy suma wierzytelności Grupy oraz udzielonych przez Grupę zobowiązań pozabilansowych w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekraczać odpowiednio 20% funduszy własnych Grupy, w przypadku gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do Grupy podmiotem dominującym lub zależnym albo jest zależny od podmiotu dominującego wobec Grupy oraz 25%, w przypadku gdy podmioty te nie są w ten sposób podmiotami powiązanymi z Grupą. Przy zachowaniu warunków określonych przepisami uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz uchwały nr 382/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji (...) dopuszcza się utrzymywanie przez Grupę przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności ponad limity określone w art. 71 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe wyłącznie w zakresie wierzytelności wynikających z operacji zaliczanych do portfela handlowego. Fundusze własne dla celów wyznaczania limitów zaangażowania określonych w ustawie Prawo Bankowe ustalone zostały zgodnie z uchwałą nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 października 2010 r. zmieniającą uchwałę 381/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r., w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych Grupy (...).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała zaangażowanie wobec podmiotu powiązanego z sektora bankowego przekraczające ustawowe limity koncentracji wierzytelności. Przekroczenie limitu dotyczyło wierzytelności wynikających z transakcji instrumentami pochodnymi. Z tytułu przekroczenia limitu koncentracji wierzytelności wyznaczony został dodatkowy wymóg kapitałowy, który włączony został do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Ryzyko koncentracji zaangażowania wobec branż

W celu uniknięcia nadmiernej koncentracji branżowej ryzyka kredytowego Grupa na bieżąco monitoruje zaangażowanie w poszczególnych sektorach gospodarki, określając pożądane kierunki, w których zaangażowanie Grupy powinno się zwiększać, oraz sektory o niekorzystnych perspektywach rozwojowych, w których zaangażowanie powinno być zmniejszane. W tym celu ustanowione są i kontrolowane odpowiednie limity dla zaangażowań w poszczególnych branżach.

Ze względu na duże zróżnicowanie klientów reprezentujących poszczególne sektory gospodarki, w poniższej tabeli przedstawiono zagregowane dane w zakresie zaangażowania (brutto) Grupy w dwudziestu największych branżach gospodarki oraz w podziale na typ prowadzonej działalności według stanu na porównawcze okresy.

Branża gospodarki według PKD	31.12.2010	31.12.2009
	w %	w %
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	22,3	18,9
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	8,5	6,1
Produkcja artykułów spożywczych	7,1	7,0
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	6,1	7,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5,4	7,9
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	4,5	3,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep z wyłączeniem motocykli	4,4	1,9
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	3,8	3,6
Telekomunikacja	3,8	3,6
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	2,5	2,7
Pierwsze „10” branż gospodarki	68,4	63,0
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2,4	4,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,2	1,9
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	2,0	2,5
Produkcja urządzeń elektrycznych	2,0	3,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1,8	1,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1,8	3,6
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	1,6	2,9
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1,2	1,6
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1,1	0,3
Produkcja metali	1,1	1,0
Pierwsze „20” branż gospodarki	85,6	86,1
Pozostałe branże	14,4	13,9
Razem	100,0	100,0

Pomimo że w stosunku do końca 2009 roku koncentracja w wybranych branżach zmieniała się, ogólny poziom koncentracji portfela pozostał na podobnym poziomie.

Należności brutto od klientów i banków w podziale na typ prowadzonej działalności:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Należności brutto od podmiotów gospodarczych i banków		
finansowa	2 884 302	4 697 387
produkcyjna	2 541 473	2 799 801
usługowa	983 509	1 359 136
pozostała	3 373 098	3 204 188
	9 782 382	12 060 512
Należności brutto od osób fizycznych		
	6 120 280	6 178 498
(patrz nota 23.)	15 902 662	18 239 010

Poza monitorowaniem aktualnych poziomów koncentracji w odniesieniu do ustanowionych limitów Grupa monitoruje również inne potencjalne koncentracje – geograficzną i zabezpieczeń – jednak ze względu na charakterystykę portfela Grupy, nie zostały wyznaczone limity dla tych rodzajów koncentracji.

Ryzyko rynkowe

Procesy i organizacja zarządzania ryzykiem rynkowym

Zarządzanie ryzykiem rynkowym obejmuje dwa podstawowe obszary ryzyka: ryzyko płynności finansowej oraz ryzyko cenowe.

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i kontrahentów.

Ryzyko cenowe określane jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy, zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest zapewnienie, że rozmiary ponoszonego ryzyka w ramach Grupy odpowiadają poziomowi akceptowalnemu przez akcjonariuszy oraz instytucje nadzoru bankowego, jak również zapewnienie, że wszystkie ekspozycje na ryzyko rynkowe są właściwie odzwierciedlone w kalkulowanych miarach ryzyka przekazywanych do wiadomości odpowiednim osobom i organom zarządzającym.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Grupie opiera się na:

- wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego,
- zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku,

z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosownych w Citigroup, podmiocie dominującym wobec Grupy.

Ostateczna odpowiedzialność za przestrzeganie ustalonych poziomów ekspozycji na ryzyko rynkowe w Grupie spoczywa na Zarządzie Banku, natomiast bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym jest prowadzone przez:

- Członka Zarządu – Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Szefa jednostki Ryzyka Rynkowego,
- Szefów jednostek biznesowych podejmujących ryzyko,
- osoby oddelegowane do zarządzania ryzykiem w jednostkach Grupy.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Celem zarządzania płynnością jest zapewnienie Bankowi i podmiotom Grupy dostępu do środków płynnych w celu wypełnienia swoich zobowiązań w terminie, także w ekstremalnych, lecz prawdopodobnych sytuacjach kryzysowych.

Grupa analizuje i zarządza ryzykiem płynności w różnych horyzontach czasowych, przy czym rozróżnia się płynność bieżącą, krótko-, średnio- i długoterminową, stosując adekwatne metody pomiaru i limitowania ryzyka.

Zarządzanie płynnością długoterminową należy do zadań ALCO i jest określone w strategii Grupy. Jest ono prowadzone w oparciu o monitorowanie relacji strukturalnych bilansu oraz o regulacyjne miary płynności długookresowej i obejmuje analizę luk płynności, a także możliwości pozyskania w przyszłości wystarczających źródeł finansowania oraz kosztu pozyskania środków w kontekście wpływu na rentowność prowadzonej działalności.

Zarządzanie płynnością średnioterminową, w horyzoncie do 1 roku, należy do zadań ALCO i odbywa się w oparciu o przygotowywany w cyklu rocznym plan finansowania, określający poziomy limitów wewnętrznych oraz przygotowywane przez jednostki biznesowe Grupy plany w zakresie zmiany aktywów i pasywów, opracowywane w ramach planów finansowych na kolejny rok budżetowy.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową, w horyzoncie do 3 miesięcy, należy do zadań Pionu Skarbu i odbywa się w oparciu o regulacyjne miary płynności krótkookresowej oraz limity wewnętrzne. Grupa analizuje także poziom płynności w sytuacjach kryzysowych, przyjmując jako warunek konieczny brak ujemnej luki we wszystkich przedziałach czasowych w horyzoncie 3 miesięcy.

Zarządzanie płynnością bieżącą należy do zadań Pionu Skarbu i prowadzone jest w oparciu o rachunki nostro Grupy, w tym w szczególności rachunek rezerwy obowiązkowej w NBP, przy użyciu dostępnych produktów oferowanych przez rynek pieniężny oraz bank centralny.

Zarządzanie płynnością w podmiotach Grupy leży w zakresie zadań zarządów tych spółek przy uwzględnieniu „Zasad zarządzania ryzykiem”. Nadzór nad płynnością podmiotów Grupy sprawuje ALCO.

Plan finansowania i zabezpieczania płynności

Roczny Plan Finansowania i Płynności (Plan) jest przygotowywany dla Grupy przez Szefa Pionu Skarbu. Odpowiada on również za uzyskanie aprobaty ALCO dla tego Planu. Plan powinien obejmować wszystkie istotne elementy dotyczące finansowania i płynności wynikające z planów biznesowych, a w szczególności w obszarze depozytów i kredytów dla klientów, tak jak to zostało określone w budżetach rocznych poszczególnych jednostek biznesowych, a także istotnych zmian otoczenia regulacyjnego oraz sytuacji rynkowej.

Narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

Bank dokonuje pomiaru i zarządza ryzykiem płynności poprzez zastosowanie zarówno zewnętrznych miar nadzorczych, jak i miar dodatkowych, wypracowanych wewnętrznie.

Wewnętrzne narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

W uzupełnieniu do nadzorczych miar płynności Grupa Banku stosuje zestaw narzędzi zarządzania ryzykiem płynności obejmujący:

- Analizę luk – Raport Dostępu do Rynku (MAR),
- Scenariusze kryzysowe,
- Strukturalne wskaźniki płynności,
- Rynkowe czynniki ostrzegawcze,
- Znaczące źródła finansowania,
- Awaryjny plan finansowania.

Scenariusze kryzysowe

Testy warunków kryzysowych są przeprowadzane w celu zbadania potencjalnego wpływu określonego zdarzenia na bilans Grupy oraz skumulowaną lukę w horyzoncie 3 miesięcy, a także określenia, jakie dodatkowe finansowanie działalności jest konieczne w każdym z określonych scenariuszy. Scenariusze te są przygotowywane przez Pion Skarbu i Departament Ryzyka Rynkowego Banku oraz zatwierdzane przez ALCO.

Grupa przeprowadza testy warunków kryzysowych w cyklu miesięcznym. Scenariusze te zakładają istotne zmiany w podstawowych parametrach finansowania takie, jak:

- Koncentracja bazy funduszeowej,
- Obniżenie ratingu długoterminowego,
- Obniżenie ratingu krótkoterminowego,
- Kryzys finansowy na rynku krajowym.

Awaryjny plan finansowania

Pion Skarbu przygotowuje oraz aktualizuje w cyklu rocznym „Plan pozyskania funduszy i utrzymania płynności w sytuacji zagrożenia płynności” (Plan awaryjny), który określa sposób działania Banku w sytuacji kryzysowej, w tym szczególnie w przypadkach zakładanych w scenariuszach kryzysowych i opisanych w „Rocznym planie finansowania i zabezpieczenia płynności”. Awaryjny plan finansowania jest zatwierdzany przez ALCO.

Plan awaryjny określa:

- Warunki/symptomy wskazujące na wystąpienie sytuacji kryzysowej,
- Kompetencje do podejmowania działań w ramach realizacji planu,
- Źródła pozyskania funduszy, a w szczególności zasady utrzymywania portfela aktywów płynnych do użycia w przypadku wystąpienia problemów płynnościowych,
- Zasady przeprowadzania sprzedaży aktywów i zmiany struktury bilansu,
- Zasady postępowania w celu przywrócenia zaufania klientów do instytucji.

Wielkości zmodyfikowanej luki przepływów finansowych oraz poziom aktywów płynnych na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawione są w poniższych tabelach.

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2010 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	10 693 376	-	-	-	26 824 164
Pasywa	7 842 179	206 035	303 820	25 521	29 139 985
Luka bilansowa w danym okresie	2 851 197	(206 035)	(303 820)	(25 521)	(2 315 821)
Transakcje pozabilansowe - wpływy	5 919 901	3 382 720	7 337 541	1 619 644	7 909 760
Transakcje pozabilansowe - wypływy	5 675 807	3 339 918	7 423 915	1 641 163	8 254 485
Luka pozabilansowa w danym okresie	244 094	42 802	(86 374)	(21 519)	(344 725)
Luka skumulowana	3 095 291	2 932 058	2 541 864	2 494 824	(165 722)

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2009 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	6 299 562	28 303	-	-	31 305 198
Pasywa	5 929 337	92 777	733 525	17 102	30 860 322
Luka bilansowa w danym okresie	370 225	(64 474)	(733 525)	(17 102)	444 876
Transakcje pozabilansowe - wpływy	4 944 444	2 756 240	4 595 140	2 746 777	3 386 498
Transakcje pozabilansowe - wypływy	4 860 474	2 783 460	4 575 245	2 728 165	3 594 798
Luka pozabilansowa w danym okresie	83 970	(27 220)	19 895	18 612	(208 300)
Luka skumulowana	454 195	362 501	(351 129)	(349 619)	(113 043)

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	17 519 892	14 358 026	3 161 866
rachunek nostro w NBP i stabilna część gotówki	2 894 352	3 792 008	(897 656)
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 596 286	2 275 793	(679 508)
dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 029 254	8 290 225	4 739 029
Skumulowana luka płynności do 1 roku	2 541 864	(351 129)	2 892 993
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	Pozytywna luka	4 089%	Nie dotyczy

Poniżej przedstawione zostały zobowiązania finansowe Grupy według umownych terminów wymagalności.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Odsetki
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	19	279 344	279 344	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu								
Depozyty sektora finansowego	32	6 007 194	5 763 098	198 261	40 847	1 696	605	2 687
w tym: banki	32	2 845 935	2 614 407	190 109	40 147	-	-	1 272
Depozyty sektora niefinansowego	32	20 423 038	19 249 479	680 665	427 719	48 127	67	16 981
Zobowiązania z tytułu własnej emisji	32	11 533	-	-	10 856	673	-	4
Pozostałe zobowiązania	32	866 597	227 232	27 810	511 504	65 955	31 865	2 231
		27 308 362	25 239 809	906 736	990 926	116 451	32 537	21 903
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Instrumenty pochodne	19	2 074 117	46 879	84 789	380 630	1 119 744	442 075	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych	39	10 333 933	9 644 869	8 670	209 739	294 243	176 412	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	39	1 785 502	106 002	119 576	1 124 411	398 321	37 192	-
		41 781 258	35 316 903	1 119 771	2 705 706	1 928 759	688 216	21 903
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy		25 230 851	5 640 606	3 426 075	7 303 075	6 987 082	1 874 013	
Wypływy		25 208 109	5 634 407	3 400 832	7 309 500	6 995 023	1 868 347	
		22 742	6 199	25 243	(6 425)	(7 941)	5 666	

Na dzień 31 grudnia 2009 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Odsetki
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	19	10 412	10 412	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu								
Depozyty sektora finansowego	32	4 735 264	4 619 908	69 609	37 202	4 704	11	3 830
w tym: banki	32	1 632 656	1 603 718	3 616	24 756	137	-	429
Depozyty sektora niefinansowego	32	20 571 961	18 881 508	1 164 520	477 533	27 625	64	20 711
Pozostałe zobowiązania	32	1 052 815	176 396	29 176	744 911	1 997	97 707	2 628
		26 360 040	23 677 812	1 263 305	1 259 646	34 326	97 782	27 169
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Instrumenty pochodne	19	2 528 856	96 139	171 480	418 153	1 137 079	706 005	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych	39	11 428 560	11 014 695	2 221	232 763	161 753	17 128	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	39	1 902 396	112 140	183 577	805 396	765 636	35 647	-
		42 230 264	34 911 198	1 620 583	2 715 958	2 098 794	856 562	27 169
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy		17 483 742	4 521 371	2 777 426	3 313 231	4 206 331	2 665 383	
Wypływy		17 310 581	4 502 375	2 804 959	3 222 380	4 131 948	2 648 919	
		173 161	18 996	(27 533)	90 851	74 383	16 464	

Zarządzanie ryzykiem cenowym

Zakres ryzyka

Zarządzanie ryzykiem cenowym dotyczy wszystkich portfeli, z których dochody narażone są na negatywny wpływ czynników rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji, ceny towarów masowych oraz parametrów zmienności tych czynników. W zarządzaniu ryzykiem cenowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowe i bankowe.

Portfele handlowe obejmują transakcje na instrumentach finansowych (bilansowych i pozabilansowych), których celem jest osiągnięcie dochodu związanego ze zmianą parametrów rynkowych w krótkim okresie. Portfele handlowe obejmują pozycje bilansowe takie, jak: dłużne papiery wartościowe kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, tzn. nabywane w celach handlowych i spełniające określone kryteria płynności, oraz wszystkie pozycje w instrumentach pochodnych, przy czym w tym przypadku dokonuje się rozróżnienia pozycji nabywanych w celach czysto handlowych oraz tych, które są zawierane w celu zabezpieczenia ryzyka pozycji w portfelu bankowym – tzw. zabezpieczenia ekonomiczne (economic hedge). Wycena portfeli handlowych dokonywana jest bezpośrednio na podstawie cen rynkowych lub za pomocą modeli wyceny przy zastosowaniu parametrów cenowych notowanych na rynku. Działalność na portfelach handlowych prowadzona jest przez Departament Skarbu Banku w zakresie portfeli obejmujących ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursu walutowego. Portfel handlowy obejmuje również opcje, w tym przede wszystkim walutowe transakcje opcyjne oraz opcje na stopy procentowe. Działalność Grupy w tym zakresie jest prowadzona w sposób zapewniający jednoczesne (każdorazowe i natychmiastowe) zawarcie transakcji przeciwstawnej o takich samych parametrach, w związku z czym portfel transakcji opcyjnych jest wyłączony z kalkulacji i monitoringu ryzyka cenowego. Jedyną wielkością związaną z zawieraniem transakcji opcyjnych uwzględnianą w pomiarze ryzyka cenowego, a konkretnie ryzyka walutowego, jest wielkość premii płaconej/otrzymywanej w walucie zagranicznej.

Portfele bankowe obejmują wszystkie pozostałe, niezaliczone do portfeli handlowych, pozycje bilansowe oraz pozabilansowe. Celem zawierania tych transakcji jest realizacja wyniku w całym, kontraktowym okresie transakcji. Departament Skarbu Banku przejmując pozycje ryzyka stóp procentowych z portfeli bankowych z wszystkich innych jednostek organizacyjnych Grupy. Mechanizm przekazywania pozycji ryzyka stóp procentowych opiera się na systemie transferowej ceny funduszy.

Pomiar ryzyka cenowego portfeli bankowych

Do portfeli bankowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- analiza luki stopy procentowej,
- metoda kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (Value-at-Close)/całkowitego zwrotu z portfela (Total Return),
- metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (Interest Rate Exposure, IRE),
- testy warunków skrajnych.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako zabezpieczenia ekonomiczne w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy.

Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji.

Przyjmuje się, że:

- transakcje ze stałą stopą oprocentowania (takie jak: depozyty terminowe, lokaty międzybankowe, portfel dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży o oprocentowaniu stałym, kredyty udzielone zarówno spłacane w całości w dniu zapadalności, jak i spłacane w ratach) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty zapadalności lub wymagalności,
- transakcje ze stopą zmienną, aktualizowaną w cyklicznych stałych okresach (głównie kredyty udzielone z oprocentowaniem ustalonym w oparciu o stopę np. WIBOR 1M) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty najbliższej aktualizacji oprocentowania,
- transakcje o oprocentowaniu zmiennym administrowanym (tzn. zmiana wysokości oprocentowania oraz jej termin zastrzeżona jest do wyłącznej decyzji Banku), bądź o niezdefiniowanym terminie zapadalności lub aktualizacji oprocentowania klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie historycznie zaobserwowanych lub ekspercko przyjętych przesunięć momentu i wielkości zmiany oprocentowania danej pozycji w stosunku do zmiany rynkowych stóp procentowych (model minimalizacji zmienności marży na produkcie). W Grupie do tych transakcji/pozycji bilansu zalicza się m.in.: rachunki bieżące, kredyty kartowe, kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo uwzględnia się wcześniejsze spłaty kredytów w oparciu o analizę faktycznych spłat dokonywanych przez klientów przed terminem i na tej podstawie ustalany jest profil aktualizacji oprocentowania produktu, dotyczy to w szczególności kredytów ratalnych,
- transakcje niewrażliwe na zmiany stóp procentowych, do których zalicza się gotówkę, majątek trwały, kapitał, pozostałe aktywa/pasywa, zalicza się do najdłuższego pasma przeszacowania,
- transakcje bezpośrednio zawierane przez Departament Skarbu na potrzeby zarządzania ryzykiem stóp procentowych oraz płynności (portfel własny Departamentu Skarbu) klasyfikowane są do odpowiednich pasm przeszacowania zawsze na podstawie dat zawartych w kontrakcie.

Metoda wartości zamknięcia luki stóp procentowych (Value-at-Close) określa wartość ekonomiczną lub „godziwą” pozycji, analogiczną do wyceny rynkowej portfela handlowego. Całkowity zwrot na portfelu to suma zmian wartości zamknięcia luki stóp procentowych, naliczonych odsetek oraz zysków/strat ze sprzedaży aktywów lub anulowania zobowiązań.

Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) służy do pomiaru potencjalnego wpływu określonego przesunięcia równoległego krzywych stóp procentowych na dochód odsetkowy z księgi bankowej przed opodatkowaniem, który może być uzyskany w określonym przedziale czasu. Jest to miara prospektywna, analogiczna do wskaźnika czynników wrażliwości (Factor Sensitivity) w przypadku portfeli handlowych. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy.

w tys. zł	31.12.2010		31.12.2009	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	1 427	70 053	(25 017)	30 599
USD	2 206	5 602	4 196	13 497
EUR	4 289	11 073	5 709	9 752

Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym.

Grupa dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych stanowiących kombinacje ruchów czynników rynkowych zdefiniowanych jako zmiany znaczące (large move) i kryzysowe (stress move) występujących zarówno w kraju, jak i za granicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych rewidowane są co najmniej raz do roku i odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Grupy.

Biuro Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Skarbu prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w Grupie. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży:

- zarządzanie płynnością finansową,
- zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Pion Skarbu z innych jednostek organizacyjnych Banku lub podmiotów Grupy,
- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Grupy przez Pion Skarbu.

Poziom ryzyka określonego miarą DV01 dla portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży z uwzględnieniem zabezpieczeń ekonomicznych w podziale na portfele w poszczególnych walutach przedstawione są w tabeli poniżej:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009	Ogółem w okresie 1.01.2010 - 31.12.2010		
			Średnio	Maksimum	Minimum
PLN	(1 197)	(1 631)	(1 585)	(2 354)	(1 163)
USD	(72)	-	(107)	(391)	-
EUR	(277)	(180)	(276)	(359)	(171)

Działalność Grupy w zakresie inwestycji w dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży była głównym czynnikiem wpływającym także na zmiany poziomu ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania wyrażonych miarą IRE.

Pomiar ryzyka cenowego portfeli handlowych

Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- metoda czynników wrażliwości (Factor Sensitivity),
- metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR),
- testy warunków skrajnych.

Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej, zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji).

W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DV01 (Dolar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym) spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę.

W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie.

W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej).

Miarą zintegrowaną ryzyka cenowego portfeli handlowych, łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Grupy wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania.

Zarówno wskaźnik DV01, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Grupa notuje ekspozycje ryzyka cenowego portfeli handlowych w dwudziestu jeden walutach zarówno w przypadku pozycji walutowych, jak i ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko cenowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR; rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 z pominięciem ekspozycji wynikających z zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w 2009 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009	w okresie 1.01.2010 - 31.12.2010		
			Średnio	Maksimum	Minimum
PLN	316	(192)	96	552	(281)
EUR	34	54	42	290	(50)
USD	(84)	1	(35)	74	(252)

W 2010 roku średnia wielkości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych w walucie krajowej w porównaniu z rokiem 2009 zmniejszyła się o 55%, podczas gdy ekspozycje w walucie USD i EUR były wyższe od średnich poziomów z 2009 roku i wynosiły odpowiednio -35 tys. zł i 42 tys. zł w porównaniu do -9 tys. zł i -6 tys. zł w 2009 roku. Jeśli chodzi o maksymalne wielkości ekspozycji przyjmowanych przez Departament Skarbu to były one niższe niż w roku ubiegłym na walucie lokalnej (maksymalna ekspozycja w PLN wyniosła 552 tys. zł w porównaniu do -655 tys. zł w roku 2009, wyższe natomiast na walutach obcych (np. w EUR 290 tys. zł w porównaniu do -184 tys. zł w roku ubiegłym).

Pion Skarbu, prowadzący w ramach Grupy działalność handlową na instrumentach finansowych, kontynuował strategię bardzo aktywnego zarządzania ekspozycjami narażonymi na ryzyko walutowe i stopy procentowej, dostosowując wielkość i kierunek tych ekspozycji w zależności od zmieniających się warunków rynkowych, co obrazuje przedział wahań tych ekspozycji (wartości minimum i maksimum w powyższej tabeli).

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w 2010 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009	w okresie 1.01.2010 - 31.12.2010		
			Średnio	Maksimum	Minimum
Ryzyko walutowe	1101	267	2 657	7 691	257
Ryzyko stóp procentowych	3 341	2 703	3 806	7 775	1167
Ryzyko ogółem	3 669	2 741	5 009	12 410	1 491

Ogólny średni poziom ryzyka cenowego portfeli handlowych w roku 2010 był znacząco niższy od średniego poziomu zanotowanego w roku 2009 o ponad 3,5 mln zł, głównie jako wynik zmniejszenia poziomów ekspozycji walutowej i pozycji na stopie procentowej w walucie krajowej oraz niższej zmienności głównych czynników rynkowych. Maksymalny poziom ryzyka cenowego osiągnął wartość 12,4 mln zł, podczas gdy w 2009 roku był na poziomie 17,6 mln zł.

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Podstawowym podmiotem Grupy prowadzącym działalność w zakresie instrumentów kapitałowych jest Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DMBH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności DMBH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) lub Centralnej Tabeli Ofert (CTO), kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DMBH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz progami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DMBH stosowane są również progi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym.

Ekspozycja walutowa Grupy

Ekspozycję walutową Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

31.12.2010

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje pozabilansowe		Pozycja netto
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa	
EUR	4 908 347	4 799 218	8 564 644	8 564 808	108 965
USD	1 907 398	3 815 166	7 132 875	5 246 970	(21 863)
GBP	625 237	653 453	31 217	3 058	(57)
CHF	398 555	316 634	264 884	355 770	(8 965)
Pozostałe waluty	471 810	387 703	826 979	879 376	31 710
	8 311 347	9 972 174	16 820 599	15 049 982	109 790

31.12.2009

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje pozabilansowe		Pozycja netto
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa	
EUR	3 669 009	4 489 670	8 122 778	7 287 217	14 900
USD	1 772 201	2 276 786	3 256 814	2 728 730	23 499
GBP	574 394	614 258	71 514	33 561	(1 911)
CHF	429 129	340 517	183 229	271 488	353
Pozostałe waluty	265 233	283 362	1 058 431	1 032 462	7 840
	6 709 966	8 004 593	12 692 766	11 353 458	44 681

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami biznesowymi oraz ryzyko utraty reputacji. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Główne zasady i podejście Grupy do zarządzania ryzykiem operacyjnym (włączając identyfikację, pomiar, ograniczanie, kontrolę, monitorowanie i raportowanie ryzyka) opisane są w dokumencie „Zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.”, przyjętym i zaaprobowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Podejście Grupy do ryzyka operacyjnego opisane jest w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Procedurze samooceny”. Celem tej polityki jest zapewnienie spójnego i efektywnego procesu identyfikacji, kontroli, oceny, monitorowania, pomiaru i raportowania ryzyka operacyjnego oraz ogólnej skuteczności środowiska kontroli wewnętrznej w całej Grupie. Każdy główny segment biznesu oraz każdy podmiot Grupy Kapitałowej Banku musi wdrożyć i utrzymywać proces zarządzania ryzykiem operacyjnym zgodny z wymogami polityki.

Procedura samooceny (RCSA) jest wykorzystywana do oceny, czy otoczenie kontrolne funkcjonuje efektywnie. Raporty ryzyka operacyjnego, przedstawiane regularnie odpowiednim Komitetom, zawierają dane pozwalające na monitorowanie profilu ryzyka operacyjnego Grupy, takie jak wyniki audytów wewnętrznych i zewnętrznych, wyniki samooceny (RCSA), wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI), straty operacyjne, informacje i problemy dotyczące planów utrzymania ciągłości działalności i bezpieczeństwa informacji oraz wymogi kapitałowe. Syntetyczne informacje o profilu ryzyka operacyjnego przekazywane są do Komitetów przy Radzie Nadzorczej Banku. Z uwagi na ograniczony apetyt na rezydualne ryzyko operacyjne, rodzina ryzyk operacyjnych (włączając ryzyka technologiczne, prawne, braku zgodności, utraty reputacji itd.) zarządzana jest poprzez efektywne środowisko kontroli.

Proces zarządzania Ryzykiem Operacyjnym Grupy regulują następujące zasady:

- Wyższe Kierownictwo jest odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w oparciu o zasady Polityki Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym;
- Zarządzanie ryzykiem operacyjnym składa się z 6 kluczowych elementów:
  - identyfikacja ryzyka,
  - ograniczanie ryzyka,
  - samoocena (RCSA),
  - monitorowanie,
  - mierzenie,
  - raportowanie;
- Procesy identyfikacji ryzyka, samooceny oraz raportowania, w zasadniczych aspektach, są ujednolicone i ogólnie przyjęte we wszystkich jednostkach organizacyjnych;
- Procesy ograniczania, monitorowania oraz mierzenia ryzyka są określone dla każdej jednostki organizacyjnej i mogą być różne dla poszczególnych jednostek;
- Proces kalkulacji i raportowania regulacyjnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego oraz raportowanie regulacyjne uregulowane są w Zarządzeniu „Procedura kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego według

metody standardowej oraz raportowania danych o ryzyku operacyjnym”.

Rola Rady Nadzorczej i Zarządu w sprawowaniu nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym:

- Rada Nadzorcza
  - Rada Nadzorcza zatwierdza opracowaną przez Zarząd strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A., uwzględniające występowanie ryzyka operacyjnego wynikającego z bieżącej działalności, a w szczególności ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym;
  - Na podstawie syntetycznych raportów przedkładanych przez Zarząd, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażona jest Grupa, prawdopodobieństwo jego występowania, jego skutki i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak też profil ryzyka operacyjnego, Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń strategii;
  - Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza jest wspierana przez Komitety Rady Nadzorczej - Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału.
- Zarząd Banku
  - Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie i efektywne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Zarząd ustala politykę, zasady i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmujące pełny zakres działalności Banku. Zarząd Banku, przy wsparciu powołanych Komitetów, podejmuje decyzje w zakresie planowania kapitałowego i monitorowania adekwatności kapitałowej oraz niezbędnych korekt, w celu usprawnienia systemów i procesów, w przypadku znaczących zmian poziomu ryzyka w działalności banku, czynników otoczenia gospodarczego lub zidentyfikowanych istotnych nieprawidłowości;
  - Zarząd Banku odpowiada za powoływanie struktur organizacyjnych Banku oraz za ich zmiany w celu dostosowania do strategii, profilu ryzyka oraz otoczenia rynkowego i regulacyjnego;
  - Zarząd Banku odpowiada za przygotowanie i przedstawianie Radzie Nadzorczej syntetycznych raportów dotyczących ryzyka operacyjnego;
  - Zarząd Banku zapewnia ujawnianie otoczeniu rynkowemu informacji umożliwiających dokonanie oceny podejścia Banku do zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces samooceny umożliwia bieżącą identyfikację, kontrolę, ocenę, monitorowanie, pomiar i raportowanie oceny jakości procesów kontrolnych i potencjalnych zagrożeń. Dane na temat wpływu zdarzeń wiążących się z ryzykiem operacyjnym (strat) są zbierane i monitorowane regularnie od kilku lat.

Grupa zarządza ryzykiem operacyjnym przy użyciu różnych narzędzi i technik, w tym m.in. polityk, procedur, list kontrolnych, limitów, procesu samooceny, narzędzi kontroli bezpieczeństwa informacji, planów awaryjnych, automatyzacji i centralizacji procesów, ubezpieczeń, audytów.

Za zorganizowanie i efektywne funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w spółkach odpowiadają Zarządy spółek. Zarządy spółek zapewniają odpowiednie struktury organizacyjne oraz wdrożenie procedur i procesów adekwatnych do podejmowanego ryzyka operacyjnego. Rady Nadzorcze spółek sprawują nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz oceniają jego skuteczność i adekwatność. Spójność podejścia do standardów Polityki Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym oraz Procedury Samooceny jest zapewniana przez powołane do tego celu odpowiednie jednostki kontrolne w spółkach, przy wsparciu jednostek zarządzania ryzykiem Banku. Skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym

w spółkach i w Banku jest audytowana i oceniana według takich samych standardów.

Pomiar ryzyka i mechanizmy kontroli

Procesy identyfikacji ryzyka, samooceny oraz raportowania, w zasadniczych aspektach, są ujednolicone i ogólnie przyjęte we wszystkich jednostkach organizacyjnych.

Procesy ograniczania, monitorowania oraz mierzenia ryzyka są określane dla każdej jednostki organizacyjnej i mogą być różne dla poszczególnych jednostek.

Procesy kontrolne wdrożone w Grupie służą ograniczaniu przyczyn wystąpienia negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych (włącznie ze stratami operacyjnymi), zmniejszaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz minimalizowaniu dotkliwości potencjalnych skutków. Przykładowe mechanizmy kontrolne to: podział obowiązków, przestrzeganie polityki „Poznaj swojego klienta”, wymogi polityki regulującej obrót papierami wartościowymi przez pracowników.

Każda jednostka organizacyjna jest zobowiązana do opracowania właściwego systemu kontroli, współmiernego do poziomu ponoszonego ryzyka operacyjnego i ryzyk innego typu, łącznie z odpowiednią dokumentacją procedur kontrolnych oraz stosownym szkoleniem personelu. Również na jednostkach organizacyjnych ciąży obowiązek oceny skali ryzyka, w tym ryzyka, które jest niedopuszczalne lub przekracza granice ryzyka, jakie dana jednostka może zaakceptować oraz ryzyka, dla którego należy określić działania niezbędne w celu jego ograniczenia lub transferu. Każda jednostka organizacyjna jest zobowiązana do zgłaszania transferu kluczowych rodzajów ryzyka operacyjnego (np. ubezpieczenie) Koordynatorom ds. Ryzyka Operacyjnego, którzy poinformują o przeniesieniu ryzyka operacyjnego, istotnego dla Grupy, odpowiednie Komitety i Komisje.

Dodatkowo okresowo dokonywana jest ocena adekwatności i skuteczności procesów kontrolnych, polegająca na testowaniu adekwatności i efektywności kluczowych kontroli z częstotliwością dostosowaną do poziomu ryzyka i częstotliwości kontroli (proces samooceny) oraz badania dokonywane przez niezależny audyt wewnętrzny. W przypadku zidentyfikowania uchybień i obszarów nieakceptowalnego ryzyka, kierownictwo odpowiedzialne jest za opracowanie planu działań naprawczych. Realizacja planów naprawczych podlega niezależnemu monitorowaniu i kontroli.

W oparciu o standardy międzynarodowe, w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne, Grupa przygotowuje plany kontynuacji procesów, zwane również CoB („Continuity of Business”). Potwierdzeniem ich jakości jest posiadanie przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. akredytowanego przez UKAS (United Kingdom Accreditation Service) certyfikatu zgodności z normą BS 25 999.

Grupa zarządza ryzykiem braku zgodności, które rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, z uwzględnieniem regulacji międzynarodowych lub przepisów prawa innych państw, mających wpływ na działalność Grupy, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Grupę standardów postępowania. Zgodność postępowania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, regulacjami korporacyjnymi, standardami etycznymi oraz standardami dobrych praktyk jest integralnym elementem obowiązków służbowych każdego pracownika Grupy. Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, opracowanie polityki zgodności i zapewnienie jej przestrzegania oraz podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności. Jednostką organizacyjną, która wspiera swoim działaniem Zarząd Banku, jednostki organizacyjne Banku oraz nadzoruje spółki zależne w zakresie zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, wewnętrznymi aktami normatywnymi, regulacjami i zasadami obowiązującymi w grupie kapitałowej Citigroup, jest Departament Monitoringu Zgodności. Funkcja monitoringu zgodności (Compliance), którą realizuje Departament Monitoringu Zgodności jest niezależną funkcją obejmującą: identyfikowanie, ocenę, monitorowanie, testowanie, raportowanie i doradztwo w zakresie określenia ryzyka braku zgodności oraz zapewnienia zgodności z przepisami prawa,

regulacjami wewnętrznymi, zasadami postępowania oraz standardami dobrych praktyk. Departament Monitoringu Zgodności jako jednostka koordynująca i monitorująca proces zapewnienia zgodności dokonuje corocznego przeglądu i oceny procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności, w ramach realizacji Roczego Planu Zapewnienia Zgodności i przedkłada stosowne informacje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

Grupa, na podstawie przepisów prawa, może powierzyć podmiotom zewnętrznym wykonywanie w imieniu i na rzecz Grupy pośrednictwa w zakresie czynności bankowych na podstawie umowy agencyjnej oraz czynności faktycznych związanych z działalnością bankową (outsourcing). Decyzje o powierzeniu czynności związanych z działalnością bankową zastrzeżone są dla Zarządu Banku. Korzystanie z usług podmiotów zewnętrznych umożliwia większej liczbie klientów dostęp do informacji o oferowanych przez Grupę usługach i produktach oraz daje dostęp do nowych rozwiązań technologicznych. Grupa zamierza korzystać z możliwości powierzania czynności związanych z działalnością bankową, szczególnie w obszarach dotyczących technologii informatycznej, a także w przypadkach, kiedy powierzenie takie jest uzasadnione potrzebami biznesowymi oraz nie zagraża bezpiecznej działalności Grupy. Ponieważ outsourcing wiąże się nie tylko z korzyściami, lecz także ze zwiększonym ryzykiem, na które narażona może być Grupa w zakresie prowadzonej działalności, Grupa podejmuje działania mające na celu ograniczenie tego rodzaju ryzyka, w szczególności poprzez zapewnienie przestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych, efektywny system kontroli wewnętrznej, monitorowanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, bezpieczeństwa przetwarzanych informacji oraz tajemnicy bankowej.

W zakresie ryzyka kadrowego monitorowane są wskaźniki i przyczyny rotacji pracowników, opinie pracowników oraz rynek wynagrodzeń i świadczeń. Jednym z ważnych elementów polityki kadrowej realizowanej w Grupie jest proces Przeglądu Talentów (Talent Inventory Review) odbywający się raz w roku. W procesie identyfikowane są krytyczne dla poszczególnych procesów osoby wraz z potencjalnymi zastępcami, przygotowywanymi poprzez cykl szkoleń i programów rozwojowych do potencjalnego objęcia kluczowego stanowiska. Dzięki temu procesowi Grupa jest w stanie zapewnić ciągłość obsady na kluczowych stanowiskach.

W celu redukcji narażenia na ryzyko operacyjne Grupa korzysta z korporacyjnego programu ubezpieczeń. W myśl tego programu zdarzenia w wysokości powyżej określonej franszyzy redukcyjnej pokrywane są przez korporacyjny program ubezpieczeniowy.

Monitoring i raportowanie

Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego odpowiada Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz wspierające go Komisje. Uchybienia kontrolne, działania naprawcze, zdarzenia operacyjne i wskaźniki związane z ryzykiem operacyjnym są przedmiotem regularnych raportów przedstawianych odpowiednim Komitetom. Jednocześnie jakoś procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy są przedmiotem kontroli i oceny przez jednostkę audytu wewnętrznego.

Raporty ryzyka operacyjnego, przedstawiane regularnie odpowiednim Komitetom, zawierają dane pozwalające na monitorowanie profilu ryzyka operacyjnego Banku takie, jak:

- wyniki audytów wewnętrznych i zewnętrznych,
- wyniki samooceny (RCSA),
- wskaźniki ryzyka (KRI-Key Risk Indicators),
- zdarzenia ryzyka operacyjnego (straty operacyjne), także w porównaniu do przychodów według sprawozdawczości zarządczej (MPR), dla podstawowych jednostek biznesowych Banku,
- informacje o problemach kontrolnych oraz działaniach naprawczych,
- informacje dotyczące planów utrzymania ciągłości działalności i bezpieczeństwa informacji,

- wymogi kapitałowe,
- testy warunków skrajnych.

Gromadzenie danych o stratach operacyjnych odbywa się przy użyciu systemu pozwalającego na rejestrację informacji potrzebnych do analizy, raportowania zarządczego i regulacyjnego.

W ramach nadzoru skonsolidowanego dane o ryzyku operacyjnym Banku i spółek zależnych prezentowane są Komisjom i Komitetom, wspierającym Zarząd Banku i Radę Nadzorczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Testy warunków skrajnych

Testy warunków skrajnych dla Ryzyka Operacyjnego wykonywane są w trybie rocznym, z założeniem, iż ich częstotliwość może ulec zmianie w zależności od rezultatów regularnego monitorowania ryzyka operacyjnego.

Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego definiowane jest jako zmienność wyniku finansowego, której nie da się przypisać jednoznacznie do innych ryzyk, identyfikowanych przez Bank i pokrytych w ramach kalkulacji wymogu kapitałowego lub kapitału wewnętrznego.

Ryzykiem tym Grupa zarządza poprzez odpowiednie planowanie uwzględniające również niekorzystne scenariusze polityczno-gospodarcze dla kraju.

Grupa przeprowadza testy warunków skrajnych dla budżetu, które uwzględniają wpływ na rachunek zysków i strat wyników testów warunków skrajnych dla wszystkich ryzyk (rezerwy kredytowe, straty operacyjne, itp.) oraz wyników testów warunków skrajnych dla przychodów Grupy.

Zarządzanie kapitałem własnym

Zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem bankowym banki są zobligowane do utrzymywania kapitałów własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał własny Grupy wynosił 6,5 mld zł (31 grudnia 2009 roku: 6,2 mld zł), zaś kapitał regulacyjny uwzględniający pozycje i pomniejszenia określone przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) wynosił 4,4 mld zł (31 grudnia 2009 roku: 4,3 mld zł). Taki poziom kapitałów uznawany jest za wystarczający do prowadzenia działalności biznesowej. Poziom kapitału jest regularnie monitorowany przy wykorzystaniu do tego celu współczynnika adekwatności kapitałowej.

Od 2008 roku Grupa rozpoczęła proces szacowania kapitału wewnętrznego. Dokonano klasyfikacji ryzyk ze względu na kryterium istotności, dla ryzyk zidentyfikowanych jako istotne oszacowano kapitał wymagany do ich pokrycia.

W procesie zarządzania kapitałem Bank określa politykę wypłat przyszłych dywidend dla akcjonariuszy. W procesie tym uwzględnia się szereg czynników takich, jak: zyski Banku, oczekiwania Banku w zakresie przyszłych wyników finansowych, poziom wymogów kapitałowych, jak również uwarunkowania podatkowe, regulacyjne i prawne.

48. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

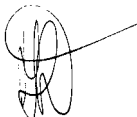
Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku, którego członkami są: Pan Sławomir S. Sikora - Prezes Zarządu, Pan Robert Daniel Massey JR - Wiceprezes Zarządu, Pan Michał H. Mrożek - Wiceprezes Zarządu, Pani Sonia Wędrychowicz-Horbatowska - Wiceprezes Zarządu, Pan Witold Zieliński - Wiceprezes Zarządu i Pani Iwona Dudzińska - Członek Zarządu, roczne dane finansowe oraz dane porównywalne zaprezentowane w „Rocznym skonsolidowanym

sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz osiągnięty przez nią wynik finansowy. Zawarte w skonsolidowanym raporcie rocznym „Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2010 roku” zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych rodzajów ryzyka) Grupy w 2010 roku.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych KPMG Audyt Sp. z o.o. sp.k., dokonujący badania „Rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2010 roku”, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym sprawozdaniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
09.03.2011	Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu	
09.03.2011	Robert Daniel Massey JR	Wiceprezes Zarządu	
09.03.2011	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu	
09.03.2011	Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu	
09.03.2011	Iwona Dudzińska	Członek Zarządu	

Sprawozdanie
z działalności
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.
w 2010 roku

SPIS TREŚCI

Gospodarka polska w 2010 roku	80
Główne tendencje makroekonomiczne	80
Rynek pieniężny i walutowy	80
Rynek kapitałowy	80
Sektor bankowy	81
Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	82
Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	83
Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	83
Istotne zdarzenia w 2010 roku	83
Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy	84
Wyniki finansowe Grupy w 2010 roku	84
Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2010 roku	93
Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem	93
Fundusze zewnętrzne	97
Segment Bankowości Korporacyjnej	98
Segment Bankowości Detalicznej	107
Osiągnięcia w poszczególnych kanałach dystrybucji	111
Zmiany w zakresie technologii informatycznych	112
Zaangażowania kapitałowe Grupy	113
Inne informacje o Grupie	113
Celowe spółki inwestycyjne	119
Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	119
Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy	119
Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością	120
Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	122
Ogólne cele rozwoju Grupy	122
Oświadczenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2010 roku	123
Inne informacje o władzach Banku Handlowego w Warszawie S.A. i zasady zarządzania	132
Wynagrodzenia i nagrody (w pieniądzu i w naturze), łącznie z wynagrodzeniami z zysku, wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym	132
Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej	133
Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie	134
Zasady zarządzania	134
Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych	134

Gospodarka polska w 2010 roku

Główne tendencje makroekonomiczne

Rok 2010 przyniósł wyraźne ożywienie aktywności gospodarczej w kraju. W ciągu pierwszych trzech kwartałów Produkt Krajowy Brutto wzrósł o 3,6% r/r, więc dwukrotnie szybciej niż w całym 2009 roku. Przyspieszeniu wzrostu sprzyjało wyraźne ożywienie popytu krajowego związane z wyższą dynamiką konsumpcji indywidualnej oraz wzmocnieniem popytu inwestycyjnego. Produkcja przemysłowa w okresie styczeń-listopad 2010 roku wzrosła o 9,7% r/r, do czego przyczyniło się ożywienie gospodarcze na świecie, w tym przede wszystkim w gospodarce niemieckiej, będącej głównym partnerem handlowym Polski. Tempo wzrostu eksportu denominowanego w euro wyniosło w okresie styczeń-październik 20,8% r/r, podczas gdy w tym samym okresie import zwiększył się o 22,2% r/r.

Dzięki przyspieszeniu gospodarczemu sytuacja na rynku pracy ulegała poprawie. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w okresie styczeń-listopad o 0,7% r/r wobec spadku o 1,2% r/r w całym 2009 roku. Po wyraźnym wzroście stopy bezrobocia do 13,2% w lutym, odsetek osób pozostających bez pracy ostatecznie spadł do około 12,3% w grudniu.

Pomimo stopniowego ożywienia popytu krajowego, wskaźnik inflacji w 2010 roku osiągnął przeciętnie 2,5% r/r, a więc utrzymał się w pobliżu celu inflacyjnego Rady Polityki Pieniężnej. W drugiej połowie roku pojawiły się jednak oznaki wyraźnego wzmocnienia dynamiki cen żywności oraz paliw, wynikającego przede wszystkim z wyższych cen na rynkach światowych. Inflacja po wyeliminowaniu cen żywności oraz energii osiągnęła w 2010 roku przeciętnie 1,6% r/r, wobec 2,7% r/r w całym 2009 roku.

W 2010 roku podstawowa stopa referencyjna banku centralnego pozostała na niezmiennym poziomie 3,5%. Pomimo stopniowego wzrostu inflacji pod koniec 2010 roku, Rada Polityki Pieniężnej wstrzymywała się od zacieśnienia monetarnego, obawiając się nadmiernego napływu kapitału zagranicznego i związanego z tym ryzyka umocnienia złotego. Część członków Rady Polityki Pieniężnej zaczęła jednak w ostatnich miesiącach 2010 roku sygnalizować konieczność podwyżki stóp procentowych. W odpowiedzi na szybko rosnącą nadpłynność sektora bankowego władze monetarne zdecydowały również o podwyżce stopy rezerwy obowiązkowej o 50 pb.

Rynek pieniężny i walutowy

Kryzys zadłużenia krajów strefy euro przyczynił się do zwiększenia wahań kursu polskiej waluty w 2010 roku. Aprecjacja złotego w pierwszych miesiącach roku skłoniła Narodowy Bank Polski do podjęcia pierwszej od ponad dekady interwencji na rynku walutowym, wpisując się tym samym w działania podejmowane przez inne banki centralne na świecie. Z kolei okresy osłabienia polskiej waluty były wykorzystywane przez Ministerstwo Finansów do sprzedaży walut obcych na rynku, ograniczając w ten sposób skalę deprecjacji złotego. Skala sprzedaży euro na rynku zwiększyła się pod koniec roku i w rezultacie na koniec grudnia złoty umocnił się wobec euro do poziomu 3,9603 zł, wobec 4,1082 rok wcześniej.

Rok 2010 przyniósł bardzo wyraźny spadek stóp rynku pieniężnego. Pomimo rosnących oczekiwań na zacieśnienie monetarne, stopa WIBOR3M osiągnęła na koniec grudnia 2010 roku poziom 3,95%, wobec 4,27% na koniec 2009 roku. Tym samym różnica między stawkami rynku pieniężnego a stopą referencyjną NBP uległa wyraźnemu zawężeniu, odzwierciedlając częściową normalizację sytuacji na rynku pieniężnym. Do obniżenia stawek przyczynił się również wyraźny wzrost nadpłynności sektora bankowego związany z napływem funduszy unijnych do Polski.

Rynek kapitałowy

Rok 2010 na rynku akcji miał dwa oblicza. W pierwszym półroczu sytuację na rynkach kapitałowych kształtował wzrost awersji do aktywów ryzykownych wynikający z obaw o sytuację finansową krajów strefy euro oraz planów zacieśnienia polityki monetarnej przez Chiny. Kolejne miesiące przyniosły wyraźne odreagowanie, głównie za sprawą polityki poluzowania ilościowego prowadzonej przez USA oraz realizacji planu wsparcia dla Grecji. Efektem tych działań były rekordowe napływy kapitału, w szczególności na rynki surowcowe oraz na wschodzące rynki akcji, w tym również na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW). Wbrew wcześniejszym obawom duża podaż akcji ze strony Skarbu Państwa - szacowana przez Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DMBH) na 13,9 mld zł - oraz rekordowa wartość ofert publicznych (15,6 mld zł) nie stanowiły przeszkody do osiągnięcia dwucyfrowych wzrostów na GPW w minionym roku, głównie ze względu na rosnący popyt na akcje ze strony OFE oraz inwestorów zagranicznych. W najbliższym czasie wpływ na sytuację na krajowym rynku akcji może mieć ograniczenie składek do OFE, co spowoduje zmniejszenie zakupów akcji ze strony tej grupy inwestorów. Z drugiej strony, należy oczekiwać większej aktywności ze strony TFI, które mogą notować większe napływy do funduszy z ekspozycją na rynek akcji (choćby ze względu na przesunięcie z funduszy pieniężnych i obligacyjnych, które przy oczekiwanym wzroście stóp procentowych wydają się być mniej atrakcyjne).

Obserwując zmiany indeksów w 2010 roku, najlepiej zachowywały się spółki średnie, dla których indeks odnotował wzrost o prawie 20%. Nieco mniej zyskiwały spółki najmniejsze (sWIG80 wzrósł o 10,2%), z kolei wzrost dla WIG20 wyniósł 14,9%. W ujęciu sektorowym najlepsze stopy zwrotu odnotowały spółki chemiczne (+61,1%) oraz spółki z sektora spożywczego (48,1%). Najstabilniej zachowywały się subindeksy deweloperów oraz spółek z sektora informatycznego, które spadły odpowiednio o 6,5% oraz 4,6%.

W minionym roku na głównym parkiecie GPW pojawiły się 34 nowe spółki (w tym 5 podmiotów zagranicznych). Jednocześnie 13 spółek zostało wycofanych z obrotu. Łącznie na koniec roku na podstawowym rynku GPW notowane były akcje 400 spółek, z czego 27 to spółki zagraniczne.

Kapitalizacja GPW wzrosła w 2010 roku o 11% do 796,5 mld zł, w tym na podmioty krajowe przypadła 542,7 mld zł (+29% r/r).

Giełdowe indeksy rynku akcji według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku

Indeks	2010	Zmiana (%)	2009	Zmiana (%)	2008
WIG	47 489,91	18,8%	39 985,99	46,9%	27 228,64
WIG-PL	46 737,15	18,7%	39 372,61	44,9%	27 167,25
WIG20	2 744,17	14,9%	2 388,72	33,5%	1 789,73
mWIG40	2 805,26	19,6%	2 346,14	55,2%	1 511,27
sWIG80	12 219,94	10,2%	11 090,93	61,8%	6 852,79
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	6 921,28	17,9%	5 869,10	33,7%	4 390,90
WIG-Budownictwo	5 400,33	7,4%	5 026,32	16,1%	4 329,98
WIG-Chemia	5 156,38	61,1%	3 201,34	75,5%	1 823,63
WIG-Deweloperzy	2 709,52	(6,5%)	2 897,23	124,8%	1 288,65
WIG-Informatyka	1 221,85	(4,6%)	1 281,06	36,5%	938,77
WIG-Media	3 792,19	25,9%	3 012,68	16,7%	2 580,80
WIG-Przemysł paliwowy	3 079,41	26,4%	2 435,46	28,9%	1 889,46
WIG-Przemysł spożywczy	4 536,52	48,1%	3 063,84	126,2%	1 354,52
WIG-Telekomunikacja	1 271,86	12,7%	1 128,79	1,9%	1 107,33

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW na dzień 31 grudnia 2010 roku

	2010	Zmiana (%)	2009	Zmiana (%)	2008
Akcje (mln zł)	473 397	33,3%	355 203	10,8%	320 712
Obligacje (mln zł)	2 855	(3,3%)	2 951	(37,1%)	4 691
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	28 018	4,4%	26 849	9,7%	24 470
Opcje (tys. szt.)	1 350	60,1%	843	29,1%	653

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

W 2010 roku na rynku akcji widoczna była wyraźnie większa aktywność ze strony inwestorów, czego efektem był wzrost wartości obrotu akcjami o jedną trzecią do poziomu 473,4 mld zł.

Ubiegły rok nie przyniósł istotnych zmian w obrotach na rynku papierów dłużnych. W tym okresie inwestorzy wygenerowali obrót na poziomie nieznacznie przekraczającym 2,85 mld zł, co oznacza spadek o 3,3% w porównaniu z 2009 rokiem.

Niewielką poprawę płynności zanotowano na rynku kontraktów terminowych. Wolumen obrotu tymi instrumentami wzrósł w ujęciu rocznym o 4,4% i przekroczył 28 mln sztuk.

Z drugiej strony skokowy wzrost zainteresowania ze strony inwestorów zanotował segment opcji. W ostatnich 12 miesiącach obrót tymi instrumentami pochodnymi zwiększył się o ponad 60% i wyniósł 1,35 mln sztuk.

Sektor bankowy

Rok 2010 przyniósł polskiemu sektorowi bankowemu istotną poprawę rentowności. Według danych Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) wynik netto osiągnięty przez sektor wyniósł blisko 11,7 mld zł i był o ponad 40% wyższy niż w roku 2009. Na wzrost rentowności w sposób istotny wpłynęła stabilizacja jakości portfela kredytowego.

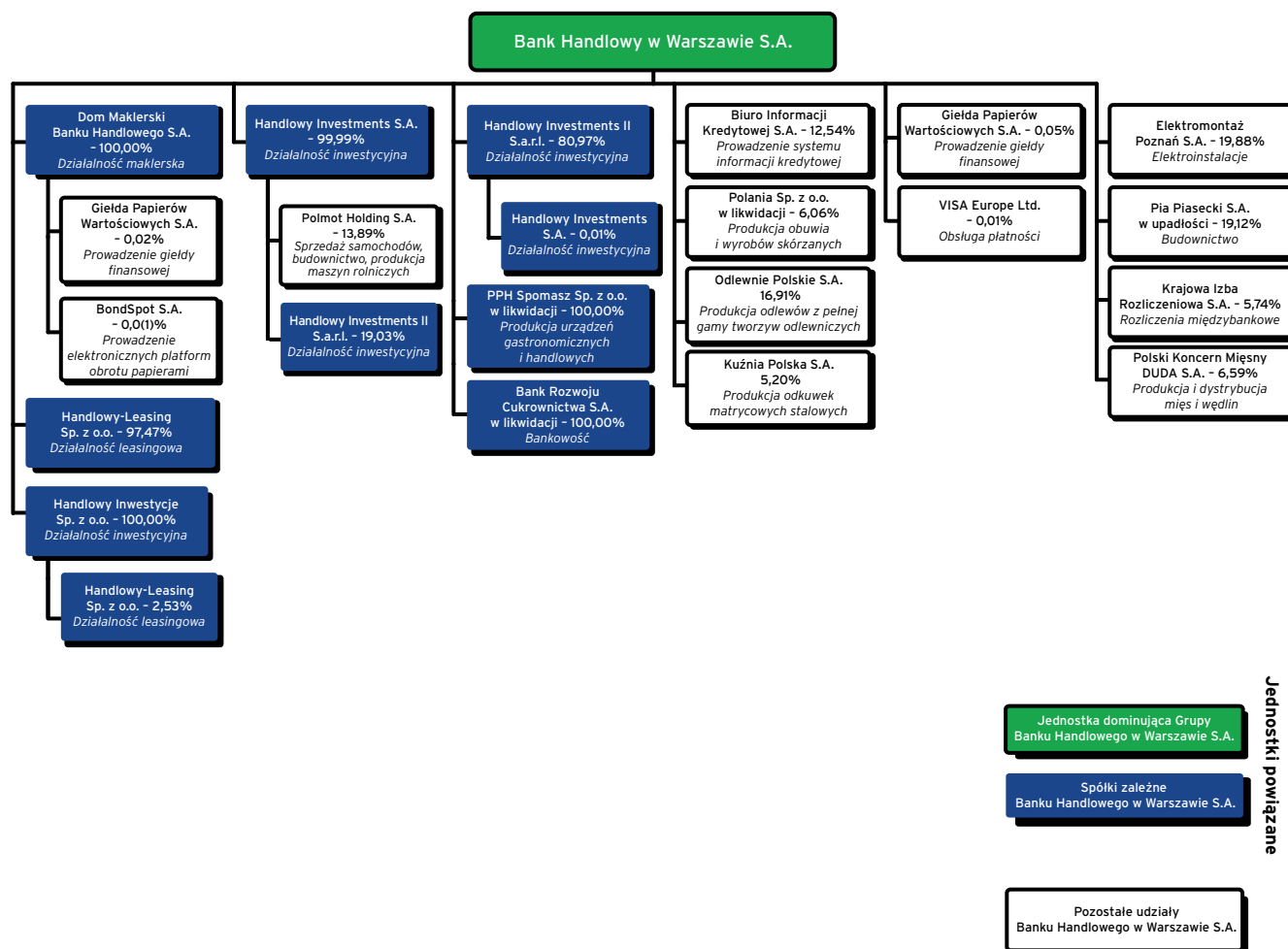
Pomimo zawirowań trwających na światowych rynkach, polski sektor bankowy charakteryzuje się stabilnością (kapitały sektora na koniec 2010 r. przekroczyły 116 mld zł), a banki utrzymują współczynniki wypłacalności na bezpiecznych poziomach.

W segmencie bankowości dla przedsiębiorstw można było zaobserwować niski popyt na kredyty, wynikający z niepewnej sytuacji gospodarczej oraz związane z tym faktem odłożenie decyzji o dokonywaniu inwestycji. W rezultacie należności banków od przedsiębiorstw zmniejszyły się w ujęciu rocznym o około 2%. Z kolei wartość depozytów przedsiębiorstw w porównaniu z rokiem 2009 wzrosła o ponad 10%.

Znacznie lepiej, jeśli chodzi o wzrost wolumenów, zachowywał się segment bankowości detalicznej. Należności banków od gospodarstw domowych wzrosły o blisko 14%, głównie za sprawą wzrostu akcji kredytowej na cele mieszkaniowe. Wolumen kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych przyrósł w 2010 r. o blisko 50 mld zł (23% r/r), częściowo za sprawą osłabienia się polskiej waluty względem franka szwajcarskiego. Wyłączając efekt zmian kursowych, portfel kredytów hipotecznych wzrósł o około 14% r/r. Dwucyfrową dodatnią dynamikę wykazywały także depozyty gospodarstw domowych, rosnąc w 2010 r. o 10% i zbliżając się do poziomu 418 mld zł.

Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę grupy jednostek powiązanych Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) według stanu na 31 grudnia 2010 roku według udziałów w kapitałach spółek.

Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) obejmuje jednostkę dominującą oraz jednostki zależne:

Jednostki Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. konsolidowane metodą pełną

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	bankowość	jednostka dominująca	-	-	6 422 092*
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)**	działalność maklerska	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	106 850
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.**	działalność leasingowa	jednostka zależna	100,00%**	konsolidacja pełna	147 467
Handlowy Investments S.A.**	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	29 447
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji***	nie prowadzi działalności	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	Jednostka postawiona w stan likwidacji

* Kapitał własny Banku Handlowego w Warszawie S.A. zgodnie z jednostkowym bilansem Banku za 2010 rok.

** Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane.

Jednostki Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. nieobjęte konsolidacją

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.**	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	10 938
Handlowy Investments II S.a.r.l.**	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%**	wycena metodą praw własności	6 959
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A. w likwidacji***	bankowość	jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	Jednostka postawiona w stan likwidacji

** Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane.

W maju 2010 roku, w wyniku konwersji wierzytelności przysługującej Bankowi wobec Odlewni Polskich S.A. na akcje spółki, Bank objął 3 495 248 akcji Odlewni Polskich S.A. o wartości nominalnej 3 zł każda i łącznej wartości nominalnej 10 485 744,00 zł, stanowiących 16,91% udział w kapitale spółki.

W październiku 2010 roku miało miejsce objęcie przez Bank 1 122 996 akcji Kuźni Polskiej S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda i łącznej wartości nominalnej 1 122 996,00 zł, stanowiących 5,20% udział w kapitale spółki. Objęcie akcji spółki było wynikiem konwersji wierzytelności przysługującej Bankowi wobec Kuźni Polskiej S.A. na akcje spółki.

Ponadto w 2010 roku Bank dokonał zbycia posiadanych 30 526 akcji spółki Visa Inc. o wartości nominalnej 0,0001 USD każda, stanowiących około 0,01% udział w kapitale spółki.

Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Istotne zdarzenia w 2010 roku

Rok 2010 - pierwszy rok wdrożenia strategii Banku na lata 2010-2012 - był udany dla Grupy zarówno pod względem osiągnięć biznesowych, jak i finansowych. Najważniejsze z nich to:

- **Wzrost zysku netto** o niemal 86% w porównaniu do 2009 roku (wyłączając wpływ zdarzenia jednorazowego na wynik 2009 roku);
- Stabilna **poprawa przychodów i marży operacyjnej** - wzrost odpowiednio o 10,6% i 4,1% w porównaniu do 2009 roku (wyłączając wpływ zdarzenia jednorazowego na wyniki 2009 roku);
- Utrzymanie **dyscypliny kosztowej** - wskaźnik Koszty/Dochody na poziomie 54%;
- **Poprawa** kluczowych wskaźników **efektywności**:
  - ROE na poziomie 12,8% (wzrost o 3,9 pkt. proc. w porównaniu do 2009 roku),
  - ROA na poziomie 1,9% (wzrost o 0,7 pkt. proc. w porównaniu do 2009 roku);
- **Wzrost marży** odsetkowej netto do 3,8%;
- Istotny **spadek kosztów ryzyka kredytowego** - z 4,6% w 2009 roku do 2,1% w 2010 roku;
- Wzrost środków na rachunkach bieżących klientów z sektora niefinansowego o 12,3%;
- Wprowadzenie na rynek szeregu **innowacyjnych** produktów, w tym m.in. karty płatniczej zintegrowanej z Kartą Miejską ZTM czy mobilnej wersji bankowości internetowej (CitiMobile), oraz procesów - np. wydawanie kart zbliżeniowych bezpośrednio w oddziale;
- Uruchomienie Zespołu **Bankowości Inwestycyjnej** w Warszawie i udział w najważniejszych transakcjach rynku kapitałowego w Polsce, w tym m.in. prywatyzacja GPW;

- **Utrzymanie pozycji lidera na rynku przez Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.** (udział rynkowy mierzony wartością obrotu akcjami oraz transakcjami pakietowymi na rynku wtórnym GPW);
- **Sukcesy bankowości transakcyjnej** – lider na polskim rynku kart przedpłaconych oraz na rynku Mikrowpłat, najwyższa w Polsce liczba transakcji polecenia zapłaty przetwarzanych przez Bank, po raz drugi z rzędu nagroda „Top Rated” w kategorii największych i najbardziej wymagających klientów dla usług powierniczych przyznana przez „Global Custodian” w prestiżowym badaniu stopnia satysfakcji klientów;
- Dalsza **optymalizacja sieci oddziałów** – istotny wzrost alternatywnych punktów kontaktu z klientami (znajdujących się m.in. na lotniskach, w centrach handlowych, itp.).

Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy

w mln zł	2010	2009
Suma bilansowa	37 517,5	37 633,1
Kapitał własny	6 492,9	6 199,4
Kredyty*	11 593,4	11 974,7
Depozyty*	20 423,0	20 572,0
Wynik finansowy netto	754,8	504,4
Współczynnik wypłacalności	18,8%	16,7%

* Należności i zobowiązania od sektora niefinansowego i budżetowego.

Wyniki finansowe Grupy w 2010 roku

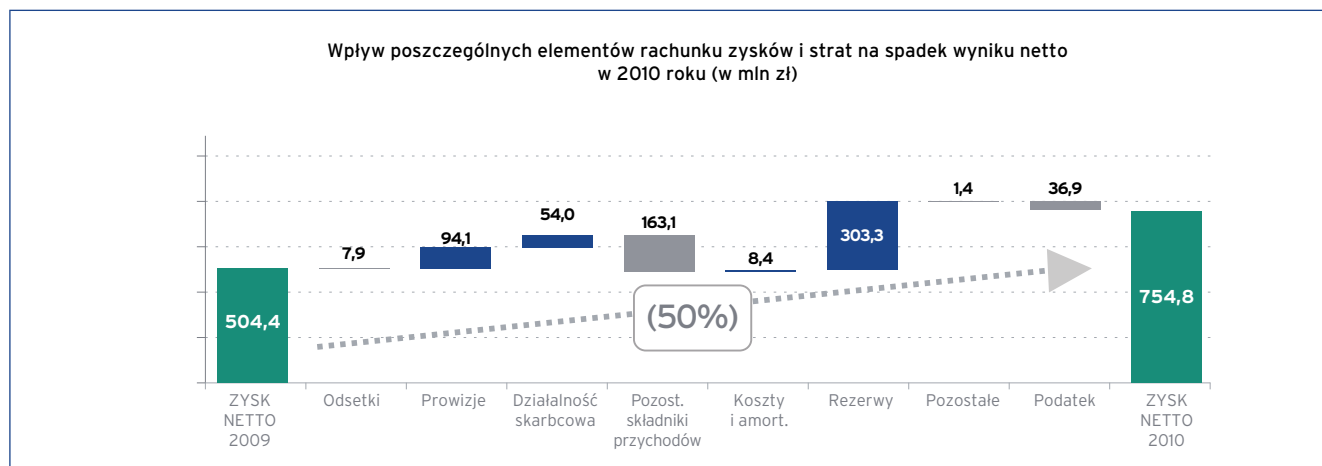
Rachunek zysków i strat

W 2010 roku Grupa wypracowała zysk brutto w wysokości 942,6 mln zł, co oznacza wzrost o 287,3 mln zł (tj. 43,8%) w stosunku do ubiegłego roku. W tym samym okresie skonsolidowany zysk netto wyniósł 754,8 mln zł, co oznacza wzrost o 250,4 mln zł (tj. niemal 50%) w stosunku do 2009 roku.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	2010	2009	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	1 497 452	1 505 381	(7 929)	(0,5%)
Wynik z tytułu prowizji	654 928	560 865	94 063	16,8%
Przychody z tytułu dywidend	6 040	6 451	(411)	(6,4%)
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	281 154	269 248	11 906	4,4%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	119 921	77 845	42 076	54,1%
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	3 888	3 437	451	13,1%
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(4 497)	158 630	(163 127)	(102,8%)
Razem przychody	2 558 886	2 581 857	(22 971)	(0,9%)
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja, w tym:	(1 375 485)	(1 383 906)	8 421	0,6%
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(1 313 006)	(1 305 059)	(7 947)	(0,6%)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(62 479)	(78 847)	16 368	20,8%
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	1 031	2 698	(1 667)	(61,8%)
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(242 520)	(545 809)	303 289	55,6%
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	666	426	240	56,3%
Zysk brutto	942 578	655 266	287 312	43,8%
Podatek dochodowy	(187 767)	(150 867)	(36 900)	(24,5%)
Zysk netto	754 811	504 399	250 412	49,6%

Wpływ poszczególnych pozycji rachunku zysku i strat na wynik netto przedstawia poniższy wykres:

Jednym z głównych czynników wzrostu wyniku w 2010 roku było obniżenie poziomu odpisów netto na utratę wartości aktywów finansowych, które w 2010 roku wyniosły 242,5 mln zł wobec 545,8 mln zł w roku ubiegłym. Tak istotny spadek odpisów był przede wszystkim efektem poprawy sytuacji finansowej klientów korporacyjnych. Po stronie przychodów odnotowano wzrost wyniku z tytułu prowizji o 94 mln zł (tj. o 16,8%) oraz wyniku z działalności skarbcowej o 54,0 mln zł (tj. o 15,6%).

Przychody operacyjne (obejmujące wynik z tytułu odsetek i prowizji, przychody z tytułu dywidend, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych, wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych oraz wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych) wyniosły w 2010 roku 2 558,9 mln zł wobec 2 581,9 mln zł w 2009 roku. Nieznacznie niższy niż w 2009 roku poziom przychodów wynikał głównie z istotnego spadku wyniku na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych, będący jednak głównie efektem zdarzenia jednorazowego w 2009 roku (zwrot podatku VAT) opisanego poniżej.

Koszty działania Grupy, ogólnego zarządu oraz amortyzacji utrzymały się na niemal niezmiennym poziomie i wyniosły w 2010 roku 1 375,5 mln zł.

Zarówno w 2010, jak i 2009 roku odnotowano znaczące zdarzenia jednorazowe, które miały wpływ na wyniki Grupy.

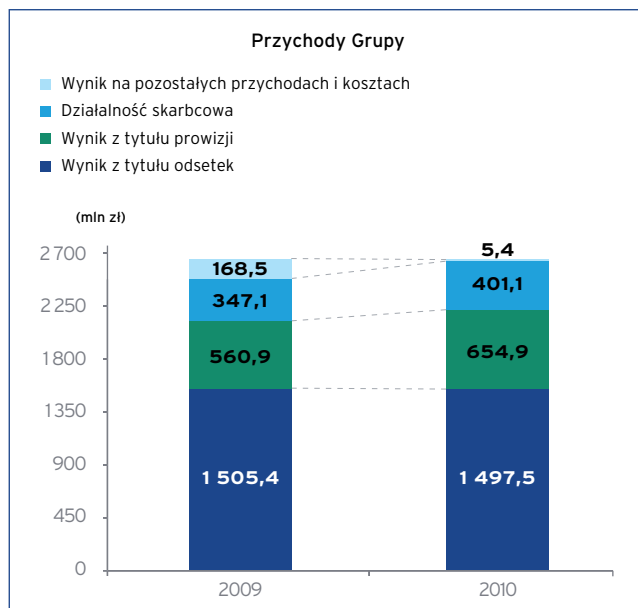
Na wynik 2009 roku istotny wpływ miało pozytywne zdarzenie jednorazowe w formie zwrotu podatku VAT, które powiększyło wynik roczny o 128 mln zł (125 mln zł jako zwiększenie przychodów i 3 mln zł jako zmniejszenie amortyzacji). Na wynik 2010 roku negatywny wpływ miały dwa zdarzenia jednorazowe na łączną kwotę 23,2 mln zł (wynik na pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych).

Po wyłączeniu wpływu opisanych powyżej transakcji wzrost zysku brutto w 2010 roku w stosunku do 2009 roku wyniósł 427,5 mln zł (tj. 81%), zysku netto – 358,7 mln zł (tj. 88%), a przychody operacyjne wzrosły o 114,2 mln zł, tj. 5%.

Przychody

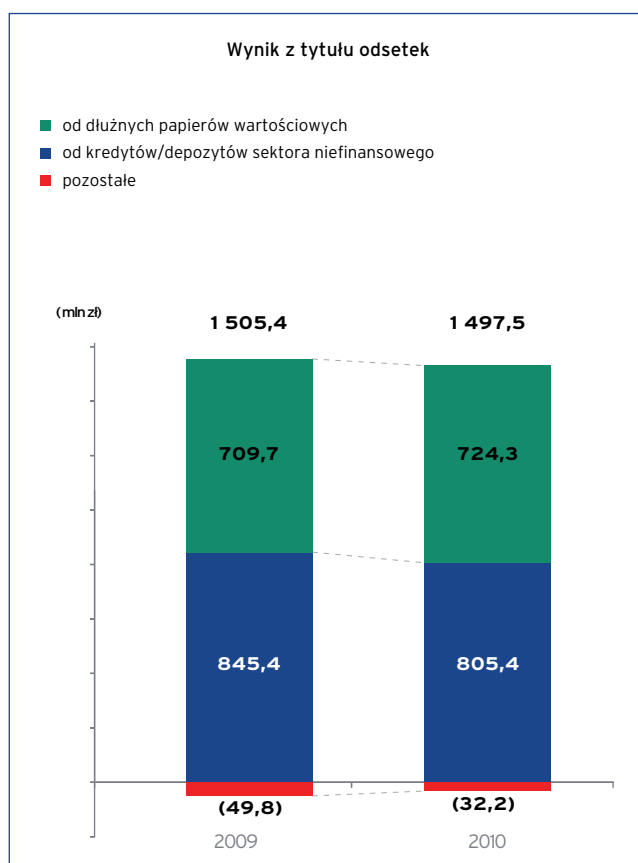
W 2010 roku przychody z działalności operacyjnej ukształtowały się na poziomie 2 558,9 mln zł wobec 2 581,9 mln zł w poprzednim roku, co oznacza spadek o 0,9%.

Spadek przychodów w stosunku do 2009 roku był przede wszystkim efektem zdarzenia jednorazowego w formie zwrotu w 2009 roku nadpłaconego podatku VAT z lat 2005-2008 w wysokości 128 mln zł (z tego 125 mln zł wpłynęło na zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych i 3 mln zł na zmniejszenie amortyzacji). Po wyłączeniu wpływu tego czynnika Grupa osiągnęła roczny wzrost przychodów o 97,0 mln zł (tj. 4,0%).

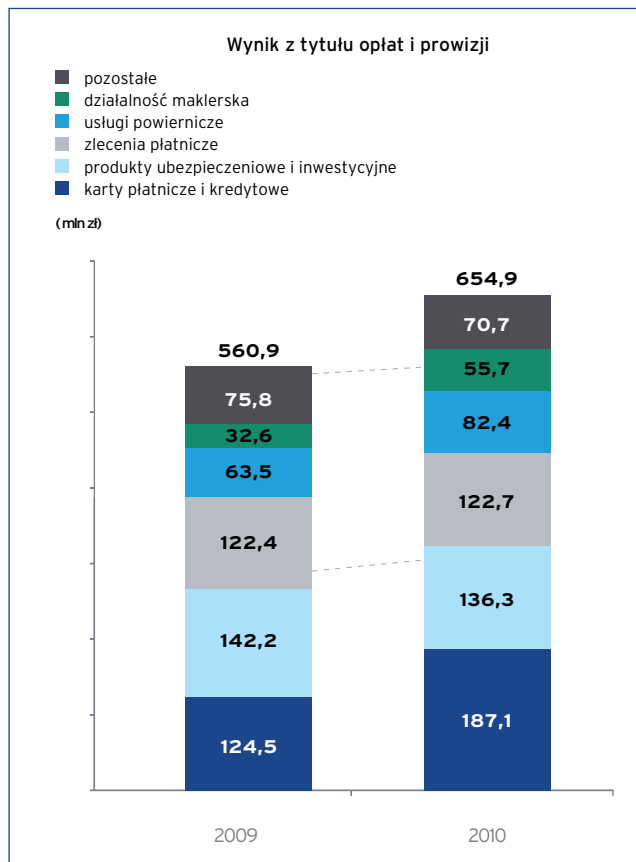

Ponadto wpływ na przychody z działalności operacyjnej w 2010 roku miały:

- wynik z tytułu odsetek w 2010 roku na poziomie 1 497,5 mln zł wobec 1 505,4 mln zł w 2009 roku. Nieznaczny spadek (o 7,9 mln zł, tj. 0,5%) był przede wszystkim efektem mniejszych przychodów od kredytów sektora niefinansowego. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na wzrost przychodów wygenerowanych przez portfel dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz obniżenie kosztów depozytów, zarówno sektora niefinansowego, jak i finansowego,

- wynik z tytułu prowizji w 2010 roku w wysokości 654,9 mln zł wobec 560,9 mln zł w 2009 roku – wzrost o 94,1 mln zł, tj. 16,8% głównie za sprawą wzrostu wyniku z tytułu kart kredytowych i płatniczych w efekcie zmiany struktury sprzedaży (więcej transakcji zagranicznych), pozytywnego wpływu renegotiacji umów w ramach programów partnerskich oraz niższych kosztów akwizycji. Na poprawę wyniku prowizyjnego wpłynął również wzrost przychodów z usług powierniczych oraz z działalności maklerskiej, będący efektem wzrostu wartości obrotów na giełdzie, jak również wyższego niż w latach poprzednich udziału DMBH w tych obrotach. DMBH odegrał również znaczącą rolę w transakcjach sprzedaży akcji przez Skarb Państwa, w tym w prywatyzacji GPW,

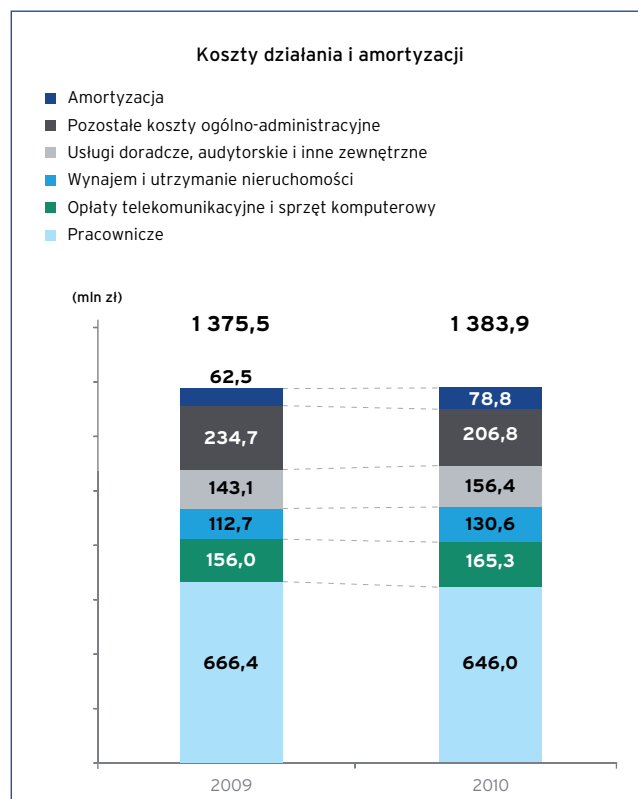
- wynik na działalności skarbcowej na poziomie 401,1 mln zł, z czego 281,2 mln zł stanowił wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, a 119,9 mln zł – wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych. W porównaniu do wyniku 2009 roku (w wysokości 347,1 mln zł) odnotowano wzrost o 54,0 mln zł (tj. 15,6%) – był on głównie efektem wyższych przychodów ze sprzedaży inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych oraz poprawy wyniku na instrumentach wymiany walutowej,
- wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych w wysokości -4,5 mln zł. W 2010 roku pozycja ta została obciążona kosztami zawiązania rezerw: w I kwartale utworzono rezerwę w kwocie 10,7 mln zł na koszty odkupienia obligacji upadłego banku Lehman Brothers, które zostały kupione przez klientów za pośrednictwem Banku. W IV kwartale utworzono z kolei rezerwę na podatek VAT dotyczący refakturowanych ubezpieczeń przedmiotu leasingu w spółce Handlowy-Leasing Sp. z o.o. w efekcie zmiany interpretacji przepisów podatkowych. Korekta dotycząca działalności leasingowej obciążyła zarówno wynik brutto, jak i wynik netto Grupy kwotą 12,5 mln zł.

Koszty

w tys. zł	2010	2009	Zmiana	
			tys. zł	%
Koszty pracownicze	666 414	645 979	20 435	3,2%
Koszty ogólnoadministracyjne, w tym m.in.	646 592	659 080	(12 488)	(1,9%)
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	156 018	165 344	(9 326)	(5,6%)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	112 724	130 565	(17 841)	(13,7%)
Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych i innych zewnętrznych	91 666	110 655	(18 989)	(17,2%)
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu	1 313 006	1 305 059	7 947	0,6%
Amortyzacja	62 479	78 847	(16 368)	(20,8%)
Koszty ogółem	1 375 485	1 383 906	(8 421)	(0,6%)

W roku 2010 Grupa kontynuowała politykę dyscypliny kosztowej. W porównaniu do 2009 roku Grupa odnotowała w 2010 roku spadek kosztów działania i ogólnego zarządu wraz z amortyzacją o 8,4 mln zł, tj. 0,6%. Wzrost poziomu zatrudnienia w Grupie, będący efektem poszerzenia działalności o procesy operacyjne, dotychczas wykonywane przez firmy zewnętrzne współpracujące z Bankiem, spowodował wzrost kosztów pracowniczych o 20,4 mln zł (tj. 3,2%). Jednocześnie obniżeniu uległ poziom kosztów ogólnoadministracyjnych o 12,5 mln zł (tj. o 1,9%), głównie ze względu na spadek kosztów wynajmu i utrzymania nieruchomości, spadek kosztów usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych oraz innych usług zewnętrznych, a także spadek kosztów opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego.

Nastąpił również spadek kosztów amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych o 16,4 mln zł (tj. 20,8%).

Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych i różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

Odpisy netto

w tys. zł	2010	2009	Zmiana	
			tys. zł	%
Odpisy netto na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(22 802)	(74 942)	52 140	69,6%
Odpisy netto na należności i zobowiązania pozabilansowe	(219 717)	(470 867)	251 150	53,3%
oceniane indywidualnie	26 865	(262 350)	289 215	110,2%
oceniane portfelowo	(246 582)	(208 517)	(38 065)	(18,3%)
Razem różnica utraty wartości	(242 520)	(545 809)	303 290	55,6%

Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych wyniosły 242,5 mln zł, co oznacza istotny spadek wobec odpisów netto w 2009 roku (o 303,3 mln zł, tj. 55,6%). Nastąpiło to głównie dzięki rozwiązaniu rezerw w Segmencie Bankowości Korporacyjnej (27,3 mln zł), co było efektem poprawy sytuacji finansowej klientów. W Segmencie Bankowości Detalicznej nastąpił niewielki wzrost odpisów (do poziomu 269,8 mln zł) ze względu na utrzymujący się, zwłaszcza w I półroczu 2010 roku, wpływ pogorszenia warunków makroekonomicznych na jakość kredytową portfela pożyczek gotówkowych i kart kredytowych. II półrocze 2010 roku przyniosło już stopniowy spadek odpisów tym w segmencie.

Analiza wskaźników

Wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej Grupy

	2010	2009
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)*	12,8%	8,9%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)**	1,9%	1,2%
Marża odsetkowa netto (NIM)***	3,8%	3,7%
Zysk netto na 1 akcję zwykłą w zł	5,78	3,86
Koszty/dochody****	54%	54%
Kredyty sektora niefinansowego/Depozyty sektora niefinansowego	57%	58%
Kredyty sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	31%	32%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	59%	58%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	26%	22%

* Iloraz zysku netto i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) liczonego na bazie kwartalnej.

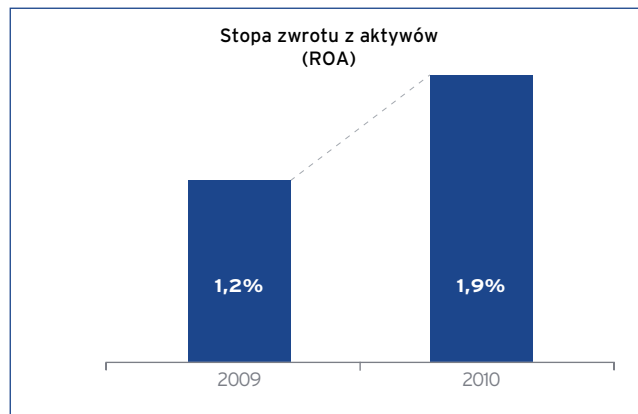
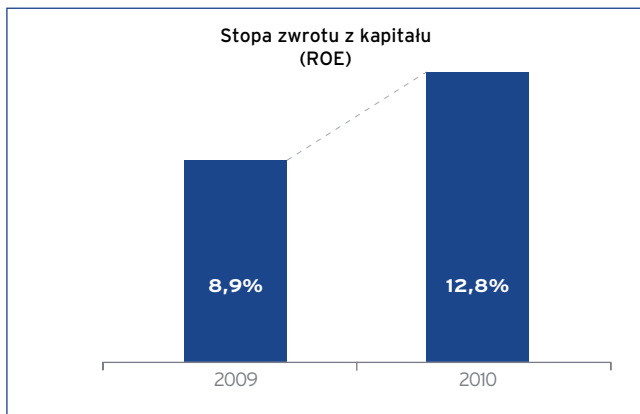
** Iloraz zysku netto i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej.

*** Iloraz wyniku z tytułu odsetek i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej.

**** Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do przychodów działalności operacyjnej.

W 2010 roku Grupa poprawiła kluczowe wskaźniki efektywności. Na koniec grudnia 2010 roku wskaźnik zwrotu na kapitale osiągnął poziom 12,8%, odnotowując tym samym wzrost w porównaniu do końca 2009 roku aż o 3,9 p.p. Istotnej poprawie uległ również wskaźnik zwrotu na aktywach, osiągając na koniec 2010 roku poziom 1,9%.

Wskaźnik kosztów do dochodów utrzymał się na poziomie 54%. Jeśli jednak wyłączyć efekt transakcji jednorazowej, w 2009 roku nastąpiła poprawa efektywności kosztowej o 2 p.p. (tj. z 56% do 54%).

Należy zwrócić uwagę na dalszą poprawę marży odsetkowej do poziomu 3,8% - jednego z najwyższych w sektorze.

W 2010 roku Grupa utrzymała także wysoki poziom płynności. Stosunek kredytów od sektora niefinansowego do depozytów od sektora niefinansowego pozostał niemal niezmieniony i wyniósł 57%. Udział kredytów od sektora niefinansowego w aktywach ogółem nieznacznie spadł i wyniósł 31%.

Bilans

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 37 517,5 mln zł i była o 0,3% niższa niż na koniec 2009 roku.

Bilans

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
AKTYWA				
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 206 554	4 113 355	(906 801)	(22,0%)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 995 916	5 397 125	(1 401 209)	(26,0%)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 029 254	8 290 225	4 739 029	57,2%
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	56 332	56 895	(563)	(1,0%)
Inwestycje kapitałowe	23 949	24 140	(191)	0,8%
Kredyty, pożyczki i inne należności	14 543 248	16 777 255	(2 234 007)	(13,3%)
od sektora finansowego	2 949 839	4 802 562	(1 852 723)	(38,6%)
od sektora niefinansowego	11 593 409	11 974 693	(381 284)	(3,2%)
Rzeczowe aktywa trwałe	475 373	505 192	(29 819)	(5,9%)
nieruchomości i wyposażenie	457 065	486 884	(29 819)	(6,1%)
nieruchomości stanowiące inwestycje	18 308	18 308	-	-
Wartości niematerialne	1 285 757	1 282 574	3 183	0,2%
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	321 669	476 372	(154 703)	(32,5%)
Inne aktywa	569 587	690 384	(120 797)	(17,5%)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9 901	19 546	(9 645)	(49,3%)
Aktywa razem	37 517 540	37 633 063	(115 523)	(0,3%)
PASYWA				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	980 446	(980 446)	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2 804 437	3 108 493	(304 056)	(9,8%)
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	27 308 344	26 359 837	948 507	3,6%
depozyty	26 430 223	25 307 218	1 123 005	4,4%
sektora finansowego	6 007 190	4 735 260	1 271 930	26,9%
sektora niefinansowego	20 423 033	20 571 958	(148 925)	(0,7%)
zobowiązania z tytułu emisji własnej	11 533	-	11 533	-
pozostałe zobowiązania	866 588	1 052 619	(186 031)	(17,7%)
Rezerwy	32 240	49 390	(17 150)	(34,7%)
Inne zobowiązania	879 584	935 508	(55 924)	(6,0%)
Zobowiązania razem	31 024 605	31 433 674	(409 069)	(1,3%)
KAPITAŁY				
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 031 149	3 030 546	603	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(44 848)	(81 026)	36 178	44,6%
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 248 707	2 225 712	22 995	1,0%
Zyski zatrzymane	735 289	501 519	233 770	46,6%
Kapitały razem	6 492 935	6 199 389	293 546	4,7%
Pasywa razem	37 517 540	37 633 063	(115 523)	(0,3%)

Aktywa

Należności brutto (w tym reverse repo)*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Banki i inne monetarne instytucje finansowe	2 273 632	3 478 494	(1 204 862)	(34,6%)
Niebankowe instytucje finansowe	698 228	1 346 388	(648 160)	(48,1%)
Niefinansowe podmioty gospodarcze	6 693 528	7 143 749	(450 221)	(6,3%)
Osoby prywatne	6 119 157	6 177 923	(58 766)	(1,0%)
Jednostki budżetowe	96 625	86 947	9 678	11,1%
Pozostałe należności niefinansowe	21 492	5 509	15 983	290,1%
Razem	15 902 662	18 239 010	(2 336 348)	(12,8%)

* Należności z odsetkami należnymi.

W 2010 roku należności brutto uległy obniżeniu o 2,3 mld zł (tj. 12,8%). Spadek ten dotyczył przede wszystkim sektora finansowego (głównie mniejsza wartość lokat w bankach).

Kredyty sektora niefinansowego w ujęciu brutto zmniejszyły się na przestrzeni 2010 roku o 0,5 mld zł (tj. 3,7%), a spadek dotyczył głównie niefinansowych podmiotów gospodarczych. W obszarze kredytów dla osób prywatnych także odnotowano nieznaczny spadek (o 1,0%), który dotyczył głównie pożyczek gotówkowych (efekt zaostrzenia kryteriów polityki kredytowej).

Portfel dłużnych papierów wartościowych ukształtował się na poziomie 14,6 mld zł i pozostał w 2010 roku drugim największym składnikiem aktywów Grupy. W porównaniu do 2009 roku portfel ten wzrósł o 4,1 mld zł, tj. 38,4%, co spowodowane było przede wszystkim wzrostem pozycji w bonach pieniężnych NBP. Jednocześnie zmniejszeniu o 2,7 mld zł, tj. 25,4%, uległ portfel obligacji skarbowych (m.in. ze względu na oczekiwania wzrostu stóp procentowych).

Portfel dłużnych papierów wartościowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Obligacje skarbowe	7 807 306	10 471 216	(2 663 910)	(25,4%)
Obligacje komunalne	-	19 016	(19 016)	-
Bony skarbowe	23 150	827	22 323	2699,3%
Certyfikaty depozytowe i obligacje banków	572 757	40 729	532 028	1306,3%
Emitowane przez podmioty niefinansowe	165 075	34 230	130 845	382,3%
Emitowane przez podmioty finansowe	63 111	-	63 111	-
Bony pieniężne NBP	5 994 140	-	5 994 140	-
Razem	14 625 539	10 566 018	4 059 521	38,4%

Pasywa

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego, w tym:	6 004 508	4 731 434	1 273 074	26,9%
- środki na rachunkach banków i innych monetarnych instytucji finansowych	2 844 661	1 632 227	1 212 434	74,3%
- depozyty niebankowych podmiotów finansowych	3 159 847	3 099 207	60 640	2,0%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, w tym:	20 406 055	20 551 250	(145 195)	(0,7%)
- klientów korporacyjnych	12 046 099	10 576 734	1 469 365	13,9%
- osób prywatnych	5 717 614	6 336 304	(618 690)	(9,8%)
Pozostałe zobowiązania (w tym odsetki naliczone)	897 781	1 077 153	(179 372)	(16,7%)
Razem	27 308 344	26 359 837	948 507	3,6%

Główną pozycję finansującą aktywa Grupy stanowią zobowiązania wobec klientów z sektora niefinansowego, które w 2010 roku nieznacznie, tj. o 145 mln zł (0,7%), obniżyły się. Był to efekt spadku salda depozytów osób prywatnych. Z drugiej strony odnotowano zwiększenie o 14% zobowiązań wobec klientów korporacyjnych. Wzrost wykazały także depozyty sektora finansowego (o 1 273,1 mln zł, tj. 26,9%).

Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Fundusze pozyskane		
Fundusze banków i innych monetarnych instytucji finansowych	3 437 761	2 474 630
Fundusze klientów i sektora budżetowego	23 870 583	23 885 207
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	6 492 935	6 199 389
Pozostałe fundusze	3 716 261	5 073 837
Ogółem fundusze pozyskane	37 517 540	37 633 063
Wykorzystanie funduszy		
Należności od banków i innych monetarnych instytucji finansowych	2 273 138	3 477 729
Należności od klientów i sektora budżetowego	12 270 110	13 299 526
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	17 105 451	13 768 385
Pozostałe wykorzystanie	5 868 841	7 087 423
Razem wykorzystanie funduszy	37 517 540	37 633 063

Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

W porównaniu z 2009 rokiem wartość kapitałów własnych w roku 2010 wzrosła o 43,1 mln zł, tj. 0,8%. Wzrost dotyczył kapitału z aktualizacji wyceny (o 36,2 mln zł) oraz funduszu ogólnego ryzyka bankowego, który został zasilony kwotą 32,5 mln zł pochodzącą z zysku za 2009 rok.

Kapitały własne*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 031 149	3 030 546	603	0,0%
Kapitał rezerwowy	1 746 107	1 750 757	(4 650)	(0,3%)
Kapitał z aktualizacji wyceny	(44 848)	(81 026)	36 178	44,6%
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	497 500	465 000	32 500	7,0%
Pozostałe kapitały	(14 422)	7 075	(21 497)	303,8%
Kapitały własne ogółem	5 738 124	5 694 990	43 134	0,8%

* Kapitały własne bez wyniku finansowego netto.

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także całkowicie zapewniający możliwości rozwoju Grupy.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Współczynnik wypłacalności

	w tys. zł	31.12.2010*	31.12.2009**
I Fundusze własne ogółem, w tym:		4 384 927	4 329 257
pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających			
- z tytułu zaangażowania kapitałowego w jednostkach finansowych		56 332	56 895
- z tytułu wartości niematerialnych, w tym:		1 285 757	1 282 574
wartość firmy		1 245 976	1 245 976
II Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem (portfel bankowy)		15 766 225	17 536 950
III Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:		1 865 353	2 072 350
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego (II*8%)		1 261 298	1 402 956
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta		98 223	131 142
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań		44 066	54 387
- suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego		72 382	106 772
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego		361 165	345 885
- inne wymogi kapitałowe		28 219	31 208
Współczynnik wypłacalności (I/III*12,5)		18,81%	16,71%

* Współczynnik wypłacalności został obliczony według zasad określonych w uchwale nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF nr 2, poz. 11).

** Współczynnik wypłacalności został obliczony według zasad określonych w uchwale nr 380/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. KNF nr 8, poz. 34).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 18,81% i był o 2,1 pkt proc. wyższy niż na koniec 2009 roku. Było to spowodowane przede wszystkim spadkiem całkowitego wymogu z tytułu ryzyka kredytowego o 10% za sprawą mniejszego portfela aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem. Fundusze własne pozostały na niemal niezmiennym poziomie.

Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2010 roku

Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

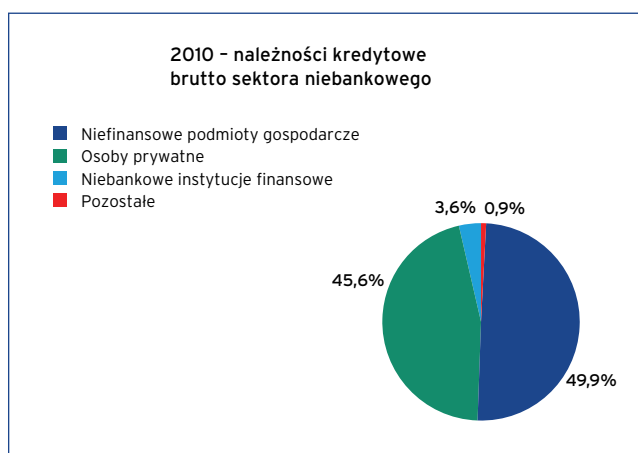
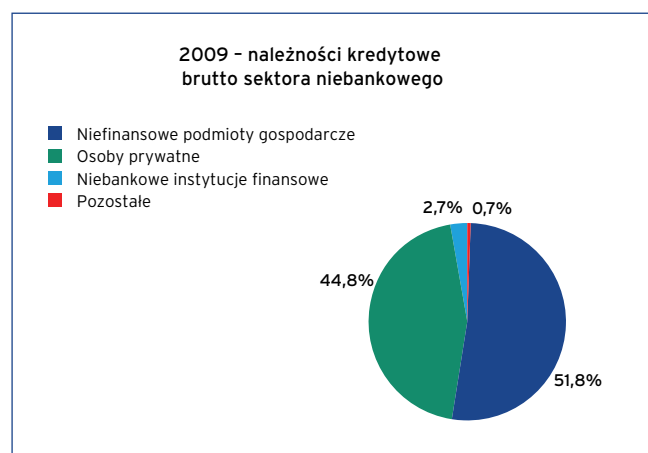
Akcja kredytowa

Polityka kredytowa Grupy oparta jest o aktywne zarządzanie portfelowe i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Dodatkowo, poszczególni kredytobiorcy są stale monitorowani w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych. W 2010 roku Grupa kontynuowała prace w celu optymalizacji procesu kredytowego oraz dostosowywania oferty kredytowej Grupy do potrzeb klientów i aktualnej sytuacji rynkowej. Portfel należności od klientów indywidualnych jest zarządzany przy pomocy modeli, które uwzględniają ryzyko i przychodowość poszczególnych grup kredytów w portfelu. W procesie oceny ryzyka kredytowego oraz oceny punktowej (scorecard) wykorzystywane są informacje z Biura Informacji Kredytowej. W 2010 roku Grupa dostosowała politykę kredytową do wymogów rekomendacji T i innych zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego.

Należności kredytowe brutto od klientów z sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Należności zlotowe	11 705 368	11 891 745	(186 377)	(1,6%)
Należności walutowe	1 713 170	1 887 942	(174 772)	(9,3%)
Razem	13 418 538	13 779 687	(361 149)	(2,6%)
Należności od sektora niefinansowego	12 834 177	13 327 181	(493 004)	(3,7%)
Należności od sektora finansowego	487 736	365 559	122 177	33,4%
Należności od sektora budżetowego	96 625	86 947	9 678	11,1%
Razem	13 418 538	13 779 687	(361 149)	(2,6%)
Niefinansowe podmioty gospodarcze	6 693 528	7 143 749	(450 221)	(6,3%)
Osoby prywatne	6 119 157	6 177 923	(58 766)	(1,0%)
Niebankowe instytucje finansowe	487 736	365 559	122 177	33,4%
Jednostki budżetowe	96 625	86 947	9 678	11,1%
Pozostałe należności niefinansowe	21 492	5 509	15 983	290,1%
Razem	13 418 538	13 779 687	(361 149)	(2,6%)

Na dzień 31 grudnia 2010 roku ekspozycja kredytowa brutto wobec sektora niebankowego wyniosła 13 418,5 mln zł, co stanowiło spadek o 2,6% w stosunku do 31 grudnia 2009 roku. Największą część portfela kredytowego sektora niebankowego stanowią kredyty udzielone podmiotom gospodarczym (49,9%), które odnotowały w 2010 roku spadek o 6,3%. Należności od osób prywatnych spadły w porównaniu do 2009 roku o 1,0% do poziomu 6 119,1 mln zł. Ich udział w strukturze należności kredytowych brutto ogółem zwiększył się nieznacznie, tj. o 0,8 p.p.

Struktura walutowa kredytów na koniec grudnia 2010 roku uległa nieznacznej zmianie w porównaniu z końcem 2009 roku. Udział kredytów w walutach obcych, wynoszący w grudniu 2009 roku 13,7%, spadł do 12,8% w grudniu 2010 roku. Podkreślić należy, iż Grupa udziela kredytów w walutach obcych klientom, którzy dysponują strumieniem przychodów w walucie kredytu lub podmiotom, które zdaniem Grupy są zdolne przewidzieć lub absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej.

Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych, starając się uniknąć sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. Na koniec grudnia 2010 roku zaangażowanie kredytowe Grupy w jednostki niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

Koncentracja zaangażowań – klienci niebankowi

w tys. zł	31.12.2010			31.12.2009		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	572 962	228 113	801 074	284 984	351 906	636 890
GRUPA 2	232 922	336 395	569 318	251 321	312 657	563 978
GRUPA 3	253 504	224 849	478 353	252 989	226 951	479 940
GRUPA 4	15 413	348 278	363 691	4 515	144 917	149 432
GRUPA 5	6	327 527	327 533	211 117	102 983	314 100
KLIENT 6	60 903	239 097	300 000	229 803	20 197	250 000
KLIENT 7	250 000	-	250 000	79 523	-	79 523
KLIENT 8	109 611	139 034	248 645	8 590	69 908	78 498
GRUPA 9	30 123	215 746	245 869	53 371	171 922	225 293
KLIENT 10	23 902	213 493	237 395	7 512	469 583	477 095
Razem 10	1 549 346	2 272 532	3 821 878	1 383 725	1 871 024	3 254 749

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

Jakość portfela kredytowego

Należności Grupy przypisywane są do dwóch portfeli: portfel z rozpoznaną utratą wartości oraz portfel bez rozpoznanej utraty wartości (IBNR). Ekspozycje z portfela z rozpoznaną utratą wartości, które są istotne, podlegają ocenie indywidualnej, zaś dla ekspozycji, które nie są istotne, ocena utraty wartości dokonywana jest na bazie analizy kolektywnej grupowej.

Kredyty, pożyczki i inne należności brutto od sektora niebankowego (w tym transakcje reverse repo)

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009	Zmiana	
			tys. zł	%
Bez rozpoznanej utraty wartości (IBNR), w tym:	11 628 708	12 502 809	(874 101)	(7,0%)
klientów sektora niefinansowego				
klientów korporacyjnych	5 717 287	5 637 988	79 299	1,4%
klientów indywidualnych	5 237 116	5 540 852	(303 736)	(5,5%)
Z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	1 878 129	2 120 333	(242 204)	(11,4%)
klientów sektora niefinansowego				
klientów korporacyjnych	971 044	1 460 258	(489 214)	(33,5%)
klientów indywidualnych	883 164	637 658	245 506	38,5%
Należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	122 191	137 373	(15 182)	(11,1%)
Razem	13 629 028	14 760 515	(1 131 487)	(7,7%)
Utrata wartości, w tym:	1 358 921	1 460 989	(102 069)	(7,0%)
na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	96 487	106 360	(9 873)	(9,3%)
Kredyty, pożyczki i inne należności netto od sektora niebankowego	12 270 107	13 299 526	(1 029 419)	(7,7%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności zagrożonych	67%	64%		

Poniżej przedstawiono podział należności na obsługiwane i nieobsługiwane. W porównaniu do 2009 roku wartość kredytów nieobsługiwanych obniżyła się o 49,8 mln zł (tj. 3,1%), co było efektem poprawy jakości portfela klientów korporacyjnych. Jednocześnie w 2010 roku zmniejszeniu uległy kredyty ogółem, czego rezultatem było nieznaczne pogorszenie wskaźnika kredytów nieobsługiwanych (NPL).

Kredyty, pożyczki i inne należności brutto od sektora niebankowego w podziale na obsługiwane/nieobsługiwane (w tym transakcje reverse repo)

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009	Zmiana	
			tys. zł	%
Kredyty obsługiwane, w tym:	11 970 898	12 892 154	(921 256)	(7,1%)
klientów sektora niefinansowego				
klientów korporacyjnych	5 963 712	5 950 278	13 434	0,2%
klientów indywidualnych	5 332 881	5 617 907	(285 026)	(5,1%)
Kredyty nieobsługiwane, w tym:	1 535 939	1 585 761	(49 822)	(3,1%)
klientów sektora niefinansowego				
klientów korporacyjnych	724 619	1 002 691	(278 072)	(27,7%)
klientów indywidualnych	787 399	560 603	226 796	40,5%
Instrumenty pochodne	122 191	137 373	(15 182)	(11,1%)
Razem	13 629 028	14 615 288	(986 260)	(6,7%)
Wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL)	11,4%	11,0%		

Zdaniem Zarządu obecne rezerwy na należności są najlepszym szacunkiem w zakresie utraty wartości portfela, biorąc pod uwagę zdyskontowaną prognozę przepływów związanych ze spłatą należności. Co więcej, rezerwy szacowane są dla każdej należności bez względu na przypisanie do portfela, również na poniesione, ale jeszcze niezidentyfikowane straty.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku utrata wartości portfela wynosiła 1 358,9 mln zł, co stanowiło spadek w porównaniu do kwoty 1 460,9 mln zł na koniec grudnia 2009 roku. Wzrost utraty wartości miał miejsce na należnościach ocenianych portfelowo (wzrost o 183,0 mln zł, tj. 33,4%), odnotowano też wzrost utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty IBNR (wzrost o 28,8 mln zł, tj. 20,3%). Największy spadek utraty wartości miał miejsce na portfelu ocenianym indywidualnie 313,8 mln zł, co stanowiło 40,7% spadku w stosunku do grudnia 2009 roku. Wskaźnik pokrycia rezerwami spadł z 10,6% w grudniu 2009 roku do 10,1% w grudniu 2010 roku, głównie w wyniku niższego poziomu utraty wartości na należności oceniane indywidualnie.

Utrata wartości na należności kredytowe od klientów sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Utrata wartości na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	170 751	141 982	28 769	20,3%
Utrata wartości na należności	1 188 170	1 319 007	(130 837)	(9,9%)
oceniane indywidualnie	457 215	771 034	(313 819)	(40,7%)
oceniane portfelowo	730 955	547 973	182 982	33,4%
Razem utrata wartości	1 358 921	1 460 989	(102 068)	(7,0%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności ogółem	10,1%	10,6%		

Zaangażowania pozabilansowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zaangażowanie pozabilansowe Grupy wyniosło 12 626,4 mln zł, co oznacza spadek o 8,3% w stosunku do dnia 31 grudnia 2009 roku. Największa zmiana dotyczyła kredytów przyrzeczonych, które spadły o 1 094,6 mln zł (9,6%). Kredyty te mają największy udział (tj. 81,8%) w zobowiązaniach pozabilansowych ogółem. Na kredyty przyrządzone składają się przyrządzone, ale niewykorzystane linie kredytowe oraz niewykorzystane linie kredytowe w rachunku bieżącym.

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Gwarancje	1 771 282	1 902 396	(131 114)	(6,9%)
Akredytywy własne	145 665	128 453	17 212	13,4%
Akredytywy obce potwierdzone	1 647	8 023	(6 376)	(79,5%)
Kredyty przyrządzone	10 333 933	11 428 560	(1 094 627)	(9,6%)
Gwarantowanie emisji	359 650	300 000	59 650	19,9%
Pozostałe	14 220	-	14 220	-
Razem	12 626 397	13 767 432	(1 141 035)	(8,3%)
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	10 538	37 427	(26 889)	(71,8%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,08%	0,27%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców Grupy wyniosła na dzień 31 grudnia 2010 roku 1 825 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2009 roku 2 482 mln zł.

W 2010 roku Grupa wystawiła 25 362 tytuły egzekucyjne o łącznej wartości 237,4 mln zł, podczas gdy w 2009 roku Grupa wystawiła 27 343 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 378,5 mln zł.

Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec 2010 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Grupy wyniosła 27 308,3 mln zł i była o 948,5 mln zł (3,6%) wyższa niż na koniec 2009 roku. Największy udział w zmianach źródeł finansowania zewnętrznego działalności Banku miały zobowiązania wobec sektora finansowego, które wzrosły o 1 271,9 mln zł (26,9%) w wyniku wyższego salda depozytów banków.

Fundusze zewnętrzne

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	6 007 190	4 735 260	1 271 930	26,9%
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	1 492 350	2 240 998	(748 648)	(33,4%)
- środki na rachunkach bieżących banków	755 445	1 474 356	(718 911)	(48,8%)
Depozyty, w tym:	4 512 158	2 490 436	2 021 722	81,2%
- depozyty banków	2 089 216	157 871	1 931 345	1223,4%
Odsetki naliczone	2 682	3 826	(1 144)	(29,9%)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	20 423 033	20 571 958	(148 925)	(0,7%)
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	11 912 332	10 611 554	1 300 778	12,3%
- klientów korporacyjnych	5 617 986	3 523 963	2 094 023	59,4%
- klientów indywidualnych	4 320 530	4 545 352	(224 822)	(4,9%)
- jednostek budżetowych	1 973 816	1 957 517	16 299	0,8%
Depozyty terminowe, w tym:	8 493 723	9 939 696	(1 445 973)	(14,5%)
- klientów korporacyjnych	6 428 113	7 052 771	(624 658)	(8,9%)
- klientów indywidualnych	1 397 084	1 790 952	(393 868)	(22,0%)
- jednostek budżetowych	668 526	690 391	(21 865)	(3,2%)
Odsetki naliczone	16 978	20 708	(3 730)	(18,0%)
Zobowiązania z tytułu emisji własnej	11 533	-	11 533	-
Pozostałe zobowiązania	866 588	1 052 619	(186 031)	(17,7%)
Kredyty i pożyczki otrzymane	574 780	828 585	(253 805)	(30,6%)
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	113 534	-	113 534	-
Inne zobowiązania	176 054	221 452	(45 398)	(20,5%)
Odsetki naliczone	2 220	2 582	(362)	(14,0%)
Razem fundusze zewnętrzne	27 308 344	26 359 837	948 507	3,6%

W ramach zobowiązań wobec sektora niefinansowego odnotowano wzrost środków na rachunkach bieżących (o 1 300,8 mln zł, tj. 12,3%). Z drugiej strony zmniejszeniu uległy depozyty terminowe (spadek o 1 446,0 mln zł, tj. 14,5%).

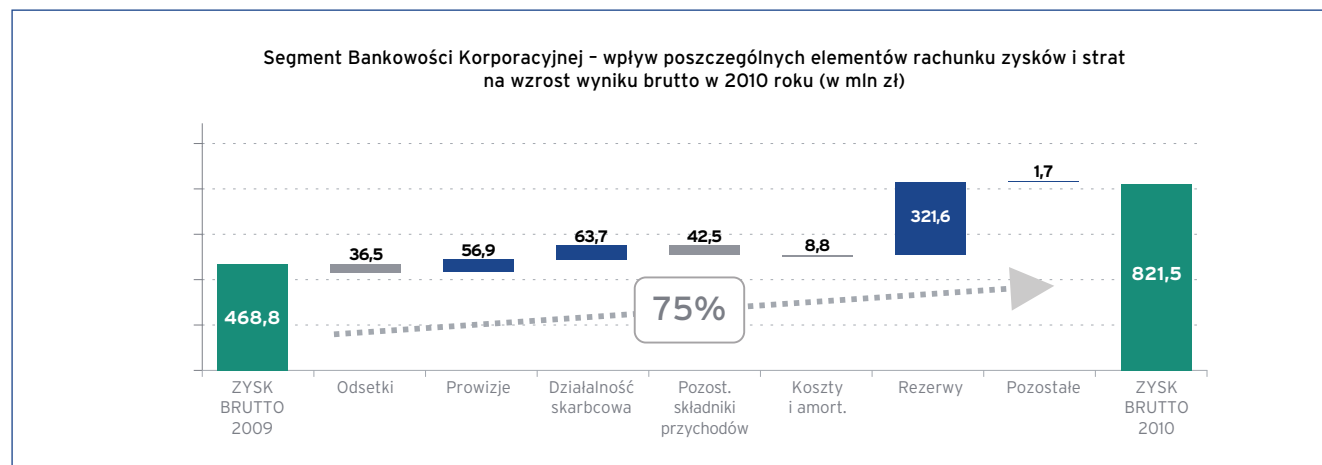
Zobowiązania wobec klientów niebankowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009	tys. zł	%
Zobowiązania wobec:				
Osób prywatnych	5 736 400	6 390 760	(654 360)	(10,2%)
Niefinansowych podmiotów gospodarczych	11 723 745	11 302 506	421 239	3,7%
Instytucji niekomercyjnych	399 470	359 135	40 335	11,2%
Niebankowych instytucji finansowych	3 153 474	3 088 258	65 216	2,1%
Sektora budżetowego	2 642 816	2 649 390	(6 574)	(0,2%)
Inne zobowiązania	74 766	70 627	4 139	5,9%
Razem	23 730 671	23 860 676	(130 005)	(0,5%)
Złotowe	19 624 801	19 858 350	(233 549)	(1,2%)
Walutowe	4 105 870	4 002 326	103 544	2,6%
Razem	23 730 671	23 860 676	(130 005)	(0,5%)

Segment Bankowości Korporacyjnej

Podsumowanie wyników segmentu

W wynikach segmentu w pozycji pozostałe przychody operacyjne nie uwzględniono korekt z tytułu rozliczeń podatkowych VAT za lata ubiegłe.

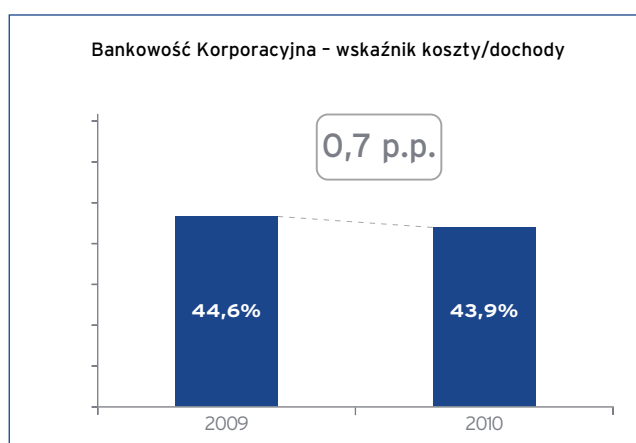
Rok 2010 był rokiem znacznego wzrostu wyniku brutto wypracowanego przez segment Bankowości Korporacyjnej w stosunku do 2009 roku. Pozytywny wpływ na wynik miały:

- Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych, które w 2010 roku ukształtowały się na poziomie 27,3 mln zł wobec -294,3 mln zł w 2009 roku. Tak istotna zmiana tej pozycji była pochodną lepszych nastrojów w gospodarce oraz w konsekwencji poprawy sytuacji finansowej klientów korporacyjnych;
- Wzrost wyniku z tytułu prowizji o 56,9 mln zł, głównie w związku z wyższymi przychodami z tytułu działalności powierniczej oraz maklerskiej;
- Wzrost wyniku na działalności skarbcowej o 63,7 mln zł, na który składa się wzrost wyniku na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych o 42,1 mln zł oraz wzrost wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji o 21,6 mln zł.

Natomiast wśród czynników, które miały negatywny wpływ na zmianę wyniku brutto w stosunku do 2009 roku należy wymienić:

- Spadek wyniku odsetkowego o 36,5 mln zł, przede wszystkim za sprawą niższych przychodów od sektora niefinansowego oraz banków (w związku ze spadkiem należności od tych grup klientów). Z drugiej strony wynik odsetkowy ukształtowały wyższe przychody od dłużnych papierów wartościowych (głównie z portfela dostępnych do sprzedaży) oraz niższe koszty depozytów sektora finansowego;
- Wzrost kosztów o 8,8 mln zł, głównie w efekcie wyższych wydatków marketingowych;
- Spadek wyniku na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych o 38,7 mln zł, między innymi z powodu zdarzenia jednorazowego w 2010 roku (około 12,5 mln zł).

W 2010 roku nastąpiła dalsza poprawa efektywności kosztowo-przychodowej w ramach segmentu. W ciągu roku wskaźnik koszty/dochody spadł do ok. 44%.

Bankowość Transakcyjna

Bank posiada kompleksową i nowoczesną ofertę obsługi finansowej i transakcyjnej przedsiębiorstw. Równolegle do pakietu tradycyjnych usług (prowadzenie rachunków bieżących, obsługa przelewów krajowych i zagranicznych) Bank oferuje nowoczesne rozwiązania zarządzania płynnością (rachunek skonsolidowany, cash pool), a także produkty z obszaru płatności masowych i zarządzania należnościami (speedcollect, polecenie zapłaty, Unikasa).

W obszarze bankowości transakcyjnej Bank realizuje strategię, której priorytetami są:

- wysoki poziom zadowolenia klientów,
- innowacje,
- dalszy wzrost efektywności.

Wdrożenie strategii na lata 2010-2012 pozwoli na poprawę zadowolenia klientów w wyniku uproszczenia dokumentacji i procedur obsługi produktów. Nowe rozwiązania technologiczne wdrażane przez Bank zapewnią ciągłą rozbudowę oferty produktowej o innowacyjne usługi. Nowe platformy technologiczne zapewnią zwiększenie wygody klientów i umożliwią automatyzację procesów. Optymalizacja procesów obsługi produktów i promowanie rozwiązań automatycznych zapewnią dalszy wzrost efektywności wykorzystania zasobów Banku.

W efekcie implementacji strategii w 2010 roku w ofercie bankowości transakcyjnej pojawiły się nowe rozwiązania produktowe. Jako przykład można wymienić tu między innymi nowy rodzaj faktoringu - faktoring odwrócony, karty korporacyjne wydawane do rachunków prowadzonych w walutach obcych, regulowanie zadłużenia kart korporacyjnych poprzez polecenie zapłaty, Mini Escrow - rachunek zastrzeżony dostosowany do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw. W 2010 roku Bank uruchomił Centrum Rozwoju Produktów Bankowych w Łodzi. Działalność Centrum wpisana jest w strategię osiągnięcia przez Bank pozycji najbardziej innowacyjnej instytucji finansowej w Polsce.

W wielu obszarach bankowości transakcyjnej Bank zajmuje wiodącą pozycję na rynku - liczba transakcji polecenia zapłaty przetwarzana przez Bank jest najwyższa w Polsce, Bank jest liderem na rynku kart przedpłaconych w Polsce. Mikrowpłaty - produkt dedykowany obsłudze depozytów masowych jest wiodącym rozwiązaniem na rynku, a produkty zarządzania płynnością w ofercie Banku cechuje najwyższy poziom zaawansowania.

Usługi bankowości transakcyjnej Banku cieszą się uznaniem na rynku. Warty podkreślenia osiągnięciem ostatniego roku było zdobycie trzech wyróżnień Europrodukt. W XV edycji konkursu Europrodukt Bank otrzymał nagrody za dyskonto akredytywy, Citi Faktoring, Faktoring Samorządowy. Konkursowi patronują m.in.: Ministerstwo Gospodarki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Ponadto usługi powiernicze Banku zostały wyróżnione niezwykle prestiżowym tytułem „Top Rated” w kategorii „Leading Clients” w ankiecie przeprowadzanej przez wydawnictwo „Global Custodian”. Tytuł „Top Rated” jest najwyższym możliwym do uzyskania poziomem wyróżnienia w tym badaniu. Nagroda jest tym bardziej cenna, że została przyznana w kategorii „Leading Clients”, a więc największych i najbardziej wymagających klientów. W 2010 roku Bank otrzymał wyróżnienie „Top Rated” po raz drugi z rzędu. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w 2010 roku odpowiedzi respondentów „Global Custodian” stawiały usługi Banku w jeszcze lepszym świetle niż w 2009 roku.

Obsługa transakcyjna

a) Produkty zarządzania środkami finansowymi

Depozyty i rachunki bieżące

Rachunek bieżący umożliwia klientom dostęp do pełnej palety produktów z oferty Banku. Jednym z kluczowych elementów realizacji strategii Banku jest koncentracja na pozyskiwaniu i obsłudze rachunków operacyjnych - rachunków bankowych, na które trafia kluczowa część przepływów operacyjnych ich właścicieli. W ramach realizacji strategii Bank intensyfikuje działania mające na celu

wzmocnienie relacji klientów z Bankiem. Cel będzie osiągnięty poprzez dalszą poprawę jakości świadczonych usług, dostosowanie oferty produktowej do potrzeb poszczególnych segmentów klientów oraz implementację innowacyjnych rozwiązań bankowości transakcyjnej. Mierzalnym efektem wdrożenia tej strategii jest wzrost liczby rachunków operacyjnych o 20% w okresie od stycznia do grudnia 2010 roku.

Środki zgromadzone przez klientów Banku na rachunkach bieżących mogą być następnie ulokowane w depozytach terminowych. Lokaty terminowe gwarantują wykorzystanie wolnych środków pieniężnych w bardziej efektywny sposób. W ofercie Banku znajdują się następujące typy lokat:

- depozyty terminowe - tradycyjne lokaty terminowe mogą być zawierane na okres od dnia złożenia dyspozycji na dowolną liczbę dni. Zapewnia to elastyczność w planowaniu inwestycji i jej optymalne rozłożenie w czasie,
- depozyty negocjowane - klientom posiadającym znaczne nadwyżki środków pieniężnych Bank umożliwia ustalenie indywidualnej stawki oprocentowania środków za pośrednictwem zleceń telefonicznych na drodze bezpośrednich negocjacji z przedstawicielem Banku,
- depozyt automatyczny - Bank w każdym dniu roboczym otwiera lokatę overnight, po uprzednim złożeniu dyspozycji na tworzenie automatycznych lokat i ustaleniu wysokości oprocentowania,
- depozyt zablokowany - umożliwia zabezpieczenie środków na rzecz beneficjenta, co wpływa na poprawę wiarygodności handlowej i finansowej klienta. Produkt ten jest wykorzystywany do zabezpieczania mniej skomplikowanych transakcji. W przypadku bardziej zaawansowanych konstrukcji wykorzystywany jest rachunek zastrzeżony.

Rachunek zastrzeżony

Rachunek zastrzeżony to wygodny instrument pozwalający zabezpieczyć transakcję obu stronom kontraktu. W okresie dużej zmienności i niepewności panującej na rynkach intencją każdej ze stron transakcji handlowych jest maksymalizacja bezpieczeństwa przeprowadzanych operacji. Jest to czynnik zwiększający atrakcyjność produktu „rachunek zastrzeżony”. Uczestnicy transakcji korzystający z rozwiązania rachunek zastrzeżony podpisują z Bankiem tzw. umowę trójstronną. Każda ze stron bierze udział w jej zawieraniu, powierzając Bankowi środki, które są przedmiotem kontraktu. Bank na podstawie zapisów umowy realizuje następnie jej postanowienia. Podmiot korzystający z tego produktu nie musi być klientem Banku i nie musi przechodzić weryfikacji kredytowej.

W 2010 roku Bank włączył do swojej oferty rachunek Mini Escrow. Produkt jest idealnym rozwiązaniem dla firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw i służy do zabezpieczenia mniej skomplikowanych transakcji. Dla zwiększenia przejrzystości mechanizmu rachunku zastrzeżonego stworzono bardzo prostą, krótką umowę. Pozwala to na jeszcze sprawniejsze uruchomienie produktu i przeprowadzenie transakcji.

W 2010 roku Bank wykorzystał rachunek zastrzeżony do zabezpieczenia 44 transakcji.

Produkty zarządzania płynnością

Grupom kapitałowym, które są klientami Banku, oferowana jest możliwość optymalnego zarządzania środkami finansowymi poprzez wykorzystanie struktur cash poolingowych.

W swej ofercie Bank posiada następujące rozwiązania:

- wirtualny cash pooling,
- cash pool rzeczywisty,
- rzeczywisty cash pooling bez transferów zwrotnych.

Wykorzystanie struktur zarządzania płynnością pozwala na redukcję zadłużenia i zmniejszenie kosztów jego obsługi bez ryzyka utraty płynności finansowej.

Mikrowpłaty

W 2010 roku Bank utrzymał i dalej umacniał pozycję lidera w segmencie rynku, w którym oferowany jest produkt Mikrowpłaty.

Produkt Mikrowpłaty wykorzystywany jest przez instytucje i podmioty, które przyjmują w depozyt środki finansowe od płatników i są zobowiązane do ich zwrotu z należnymi odsetkami. Produkt Mikrowpłaty posiada również funkcjonalność umożliwiającą wyliczenie wartości odsetek archiwalnych, czyli przypisania kwoty odsetek do danego depozytu złożonego przez płatnika w przeszłości.

Bank kontynuuje prace nad dostarczaniem nowych rozwiązań, nowych funkcjonalności oraz stale modyfikuje usługi bankowe oferowane w ramach obsługi Mikrowpłat, aby umocnić swoją pozycję w obecnie obsługiwanym segmencie klientów i dotrzeć do nowych grup klientów. Klientami Banku wykorzystującymi ten produkt obecnie są głównie sądy i prokuratury. Obsługa Mikrowpłat jest również oferowana klientom spoza sektora publicznego - rozwiązanie Banku jest idealnym narzędziem do obsługi przetargów.

b) Bankowość elektroniczna

Podstawowym systemem bankowości elektronicznej, który Bank oferuje swoim klientom korporacyjnym jest system CitiDirect.

W 2010 roku w CitiDirect aktywowano 563 nowych klientów. Liczba klientów używających aktywnie systemu na koniec roku 2010 wyniosła blisko 5 tysięcy. Ogólna liczba transakcji przetworzonych w systemie bankowości internetowej CitiDirect wyniosła w roku 2010 nieco ponad 23,5 miliona, co jest porównywalną wartością do liczby transakcji procesowanych w 2009 roku.

W roku 2010 udział wyciągów dostarczanych do klientów tylko w postaci elektronicznej utrzymywał się na wysokim i stabilnym poziomie, podobnie jak w 2009 roku wyniósł 90%.

Wysoka jakość świadczonych usług i zadowolenie klientów są priorytetem dla Banku. Aby zrealizować ten cel, Bank kontynuuje prace nad dalszym udoskonalaniem platformy oraz zwiększeniem satysfakcji klientów ze sposobu jej funkcjonowania. W 2010 roku Bank uruchomił „Akademię Klienta - CitiDirect” - program cyklicznych szkoleń i sesji informacyjnych dotyczących bankowości elektronicznej. W 2010 roku użytkownikom platformy CitiDirect umożliwiono pobieranie elektronicznej wersji wyciągów już o godzinie 7.00 rano. Przedstawiciele Banku w trakcie bezpośrednich spotkań z klientami analizowali indywidualne, szczegółowe procesy, w których platforma CitiDirect wykorzystywana jest po stronie klienta. W efekcie przeglądu procesów pracownicy Banku byli w stanie zaproponować ich modyfikacje, aby niewykorzystane dotąd funkcjonalności platformy CitiDirect pozwoliły na bardziej efektywną współpracę klientów z Bankiem.

c) Produkty kartowe

Bank zajmuje pozycję niekwestionowanego lidera rynku przedpłaconych kart płatniczych w Polsce. W 2010 roku udział Banku w rynku wynosił 44%. Karty przedpłacone Banku są najczęściej wykorzystywane w programach lojalnościowych, promocyjnych oraz motywacyjnych. Karty przedpłacone są także doskonałym narzędziem dystrybucji świadczeń socjalnych. W 2010 roku Bank kontynuował aktywną promocję swoich kart przedpłaconych wśród klientów korporacyjnych.

W 2010 roku Bank zanotował 15% wzrost obrotów na kartach przedpłaconych w porównaniu do roku 2009.

Bank kontynuuje umacnianie swojej pozycji w segmencie kart typu biznes poprzez ciągłe rozszerzanie swojej oferty. W 2010 roku nastąpił 8% wzrost obrotów na kartach biznes w porównaniu do roku poprzedniego.

Jednym z atutów oferty kart biznes i kart przedpłaconych Banku jest największy w Polsce program rabatowy dla kart tego typu. W ramach programu rabatowego użytkownicy kart biznes oraz kart przedpłaconych mogą korzystać z rabatów sięgających nawet 50% w ponad 1,5 tys. punktach handlowych na terenie całego kraju.

Dużym zainteresowaniem cieszą się karty debetowe Visa Business wydawane do rachunków prowadzonych w walucie EUR i USD. Wdrożenie nowej funkcjonalności w pierwszej połowie 2010 roku zaowocowało podpisaniem szeregu umów z nowymi klientami kart korporacyjnych.

Bank rozszerzył ofertę o możliwość wydania kart korporacyjnych z indywidualnym wzorem graficznym przygotowanym przez klienta. Oferta jest skierowana do firm, które są zainteresowane wydaniem kart obciążeniowych Visa Business, kart gwarantowanych Visa Business lub kart debetowych Visa Business. Klienci zainteresowani takim rozwiązaniem otrzymują materiały pomocnicze, które umożliwiają przygotowanie kompletnego projektu karty oraz plików produkcyjnych.

Bank wprowadził również polecenie zapłaty dla kart gwarantowanych Visa Business. Nowa funkcjonalność ma na celu usprawnienie procesu spłaty zadłużenia karty przez pracownika oraz realizację spłaty w terminie wymagalności. Wykorzystanie polecenia zapłaty dla kart gwarantowanych jest również korzystne dla firmy ze względu na szybsze rozliczenie zadłużenia na kartach pracowniczych, wyeliminowanie obciążenia rachunku firmy w przypadku braku spłaty przez użytkowników oraz prosty sposób uruchomienia usługi.

d) Płatności i należności

Unikasa

Unikasa to dobrze rozpoznawalna marka na rynku płatności masowych. Postrzegana jest jako nowoczesny produkt, który usprawnia obsługę należności klientów Banku oraz umożliwia płatnikowi regulowanie rachunków za produkty i usługi w najczęściej odwiedzanych miejscach - super- i hipermarketach na terenie całego kraju. Kontrahenci Banku mogą tworzyć własną sieć pod własną marką, wykorzystując infrastrukturę sieci Unikasa. Sieć Unikasa obecna jest w 448 punktach w 256 miastach na terenie całego kraju.

W 2010 roku Unikasa została wzbogacona o nową funkcjonalność - za pośrednictwem Sieci można dokonywać spłaty zadłużenia kart kredytowych. Równolegle do rozszerzenia oferty usług Bank kontynuuje pozyskiwanie nowych wystawców faktur i nowych partnerów biznesowych.

W 2010 roku Unikasa rozpoczęła współpracę z 5 nowymi wystawcami rachunków. W ramach rozwoju sieci płatności w 2010 roku Bank rozpoczął współpracę z nowym partnerem w modelu Unikasa White Label, w wyniku czego do sieci włączonych zostało 1,4 tys. punktów. Dzięki tej inicjatywie na koniec 2010 roku usługa Unikasa była dostępna w ponad 1,8 tys. punktach (wobec 484 punktów na koniec 2009 roku).

Przelewy Krajowe i Zagraniczne

Celem Banku jest ciągła poprawa zadowolenia klientów osiągnięta poprzez najwyższą jakość świadczonych usług. Bank kontynuuje prace związane z automatyzacją obsługi przelewów zagranicznych, co wprost przekłada się na jakość i szybkość obsługi przelewów klientów Banku. Wdrożony na przełomie roku moduł umożliwiający automatyczne przetwarzanie przelewów jest poddawany ciągłym ulepszeniom, dodawane są nowe funkcjonalności.

W wyniku wprowadzenia zmian Bank zaoferował klientom nowe dłuższe godziny graniczne (COT - cut off time) na dostarczanie przelewów zagranicznych za pośrednictwem bankowości elektronicznej.

Dla transakcji z datą waluty VD+1 i VD+2 została wprowadzona zmiana z godziny 14.30 na godzinę 17.00, dla przelewów zagranicznych z datą waluty VD+0 z godziny 10.00 na 14.00 (dla walut USD i EUR) oraz 12.00 (dla walut PLN, CHF i GBP).

W rezultacie wprowadzanych usprawnień warunki obsługi przelewów zagranicznych oferowane przez Bank są najbardziej korzystne na rynku pod względem zakresu obsługiwalnych walut i cut off times.

Zmianie uległa również godzina graniczna dla przelewów krajowych wewnętrznych dostarczanych za pomocą bankowości elektronicznej, obecnie jest to godzina 17.30.

W 2010 roku Bank wprowadził również możliwość rozliczania transakcji przychodzących za pomocą systemu Euro Elixir.

Dzięki wprowadzonym zmianom Bank odnotował w 2010 roku blisko 7% wzrost liczby zrealizowanych transakcji zagranicznych w porównaniu do 2009 roku.

Polecenie Zapłaty

Bank umożliwia swoim klientom kompleksową obsługę należności. Jednym z segmentów rynku usług tego typu, na którym Bank posiada dominującą pozycję, jest rynek polecenia zapłaty.

W 2010 roku Bank zrealizował ponad 8,5 mln transakcji polecenia zapłaty jako Bank wierzyciela, notując średni udział w rynku pod względem liczby przetwarzanych poleceń zapłaty sięgający 36%.

SpeedCollect

SpeedCollect to usługa pozwalająca na automatyczne księgowanie należności. Jest to doskonale rozwiązanie dla firm, które posiadają dużą bazę odbiorców dokonujących częstych wpłat i chcą efektywnie zarządzać rozrachunkami ze swymi kontrahentami. Bank posiada blisko piętnastoletnie doświadczenie w obsłudze SpeedCollect, był pierwszą instytucją na polskim rynku, która włączyła produkt typu SpeedCollect do swojej oferty. W 2010 roku Bank zrealizował prawie 130 mln transakcji typu SpeedCollect, co daje miejsce w ścisłej czołówce polskiego rynku.

e) Produkty gotówkowe

Bank zapewnia swoim klientom kompleksową obsługę gotówkową. Pomimo rosnącej popularności elektronicznych kanałów rozliczeń, nadal znaczna część transakcji dokonywana jest w formie gotówkowej. Największy wolumenowo strumień transakcji gotówkowych obsługiwanych przez Bank to wpłaty gotówkowe klientów. Rok 2010 to okres dynamicznego wzrostu wolumenu gotówki przyjmowanej przez Bank od klientów korporacyjnych. Wolumen ten był większy o 10% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zdecydowana większość wpłat (około 98% wolumenu) dokonywana jest w formie zamkniętej, tj. dostarczana do Banku w zamkniętych opakowaniach i liczona pod nieobecność klienta.

Wpłaty gotówkowe oferowane są przez Bank w różnych wariantach, dostosowanych do oczekiwań klientów. Nowa forma dostępna w ofercie bankowości transakcyjnej to opcja tzw. „taniej gotówki” (Low-Cost Cash), czyli depozytu uporządkowanego w banknotach, spełniającego określone wymogi jakościowe. Wpłaty gotówkowe mogą zostać poszerzone o paletę komplementarnych rozwiązań, takich jak konwojowanie gotówki, zakup bezpiecznych kopert służących do deponowania wpłat, elektroniczny obieg dokumentacji, SpeedCash (SpeedCollect we wpłatach gotówkowych), obsługa skarbowa i inne.

Obok wpłat gotówki klienci Banku korzystają również z wypłat – zarówno tradycyjnych wypłat w kasie, jak i odbioru zamkniętych pakietów z zasileniem gotówkowym.

Bank świadczy również usługi skierowane do węższej grupy odbiorców, takie jak np. zastępcza obsługa kasowa oraz zastępcza obsługa oddziałowa, skierowana do sektora publicznego. Coraz większą popularnością cieszą się również usługi kupna i sprzedaży znaków pieniężnych innym bankom, tj. providing.

Providing to usługa kupna lub sprzedaży krajowych i zagranicznych znaków pieniężnych, którą Bank świadczy innym bankom krajowym lub oddziałom instytucji kredytowych i banków zagranicznych. Usługa jest dostępna na terenie całej Polski, a klient nie musi posiadać rachunku w Banku.

f) Biuro ds. Unii Europejskiej

W 2010 roku Biuro ds. Unii Europejskiej przygotowywało i przystąpiło do wdrożenia strategii działania w obszarze doradztwa unijnego. Strategia opierała się na poziomie oczekiwanych przepływów środków unijnych ujętych w perspektywie finansowej dla Polski na lata 2007-2013 oraz realizacji dotychczasowych jej założeń. Założeniem nowej strategii na 2010 rok było świadczenie klientom najwyższego poziomu dostarczanych usług dostosowanych do nowo wprowadzonych modeli serwisowych.

W I połowie roku, w celu dotarcia do nieaktywnych klientów Banku, rozpoczęto kampanię, w której wykorzystano różnorodne kanały informacyjne. Przedstawiciele Banku organizowali bezpośrednie spotkania z klientami, w kampanii wykorzystano również media. Pracownicy Biura ds. Unii Europejskiej wzięli udział w wielu spotkaniach z klientami Banku w oddziałach w Lublinie, Opolu, Szczecinie, Słupsku i Bydgoszczy. Klientom Banku przedstawiano możliwości uzyskania dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej. Klienci uzyskali również informacje o możliwościach dofinansowania innowacyjnych przedsięwzięć. „Dni otwarte” skierowane były głównie do firm segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. Efektem kampanii było pozyskanie nowych klientów, dla których Biuro ds. Unii Europejskiej świadczyło usługi doradztwa oraz opracowywało dokumentację aplikacyjną.

Przedstawiciele Biura ds. Unii Europejskiej prowadzili szkolenia z szeroko rozumianej tematyki unijnej dla klientów z sektora administracji państwowej. Szkolenia te zostały bardzo pozytywnie odebrane przez przedstawicieli sektora publicznego. Tematyka szkoleń koncentrowała się na możliwościach aplikowania o fundusze unijne i ich wykorzystaniu w inwestycjach realizowanych przez sądy.

W II połowie roku działania Biura koncentrowały się głównie na pozyskaniu nowych klientów oraz dalszej aktywacji obecnych klientów Banku. W kampanii wykorzystano media oraz Internet jako nośnik informacji o ofercie doradczej Banku. W wyniku działań aktywacyjnych pracownicy Biura ds. Unii Europejskiej dotarli z ofertą do 411 klientów.

Istotnym wydarzeniem 2010 roku była ekspansja oferty kredytu technologicznego oraz dostosowanie tego produktu do warunków rynkowych. Kredyt technologiczny jest relatywnie nowym instrumentem finansowania innowacji dla klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. Mechanizm kredytu technologicznego umożliwia częściową spłatę zadłużenia z dotacji unijnych pod warunkiem przeznaczenia środków na nowe technologie.

W 2010 roku Bank podpisał umowę o dofinansowanie realizacji projektu Centrum Rozwoju Produktów Bankowych w Łodzi. Przedstawiciele Biura ds. Unii Europejskiej mieli istotny udział w przygotowaniu umowy. Działalność Centrum wpisana jest w strategię osiągnięcia przez Bank pozycji najbardziej innowacyjnej instytucji finansowej w Polsce.

Produkty finansowania handlu

W ofercie produktów bankowości transakcyjnej Banku ważną pozycję zajmują produkty finansowania handlu. W tej grupie produktowej kluczową rolę odgrywa faktoring. W 2010 roku Bank przeprowadził kampanię, która pod hasłem „CitiFaktoring” promowała aktywne zarządzanie kapitałem obrotowym firmy. Efektem akcji było podpisanie 144 nowych umów faktoringowych, łączna wartość limitów kredytowych dla nowo podpisanych umów to 219 mln zł. Obroty faktoringowe Banku wzrosły w 2010 roku o 50% w stosunku do roku poprzedniego. Tak wysoka dynamika daje Bankowi miejsce w ścisłej czołówce polskich faktorów.

W II półroczu 2010 roku Bank rozszerzył swoją ofertę o nowe rozwiązanie w palecie produktów faktoringowych – faktoring odwrócony. Rozwiązanie polega na spłacie przez Bank zobowiązań klienta Banku, który jest dłużnikiem w transakcji handlowej. Produkt pozwala klientowi na efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym (bez powiększania kredytu bankowego) w dwójaki sposób – umożliwia uzyskanie rabatu od dostawcy oraz wypełnienie luki płynnościowej w okresie oczekiwania na zapłatę od odbiorców.

Bank dodał do swojej oferty również nowe rozwiązanie w obszarze produktów obsługi handlu – nowy produkt to prolongata spłaty w akredytywie importowej. Rozwiązanie umożliwia klientowi późniejszą spłatę z tytułu otwartej akredytywy na zakup towarów w kraju i za granicą bez konieczności zmiany warunków handlowych ustalonych z dostawcą. Jest to możliwe, bowiem Bank dokonuje zapłaty dla dostawcy zgodnie z warunkami akredytywy, wyrażając zgodę na odroczenie refundacji przez klienta do czasu uzyskania przez niego zapłaty od finalnych odbiorców.

Oprócz tradycyjnych rozwiązań Bank może pochwalić się wysoką jakością świadczonych usług strukturyzowanego finansowania handlu. Istotne wydarzenia, które miały miejsce w 2010 roku w tym obszarze to:

- strukturyzowana transakcja faktoringowa dla jednego z największych producentów paliw w Polsce,
- rozwiązanie finansowania dostawców dla globalnej firmy z sektora dóbr szybko zbywalnych (FMCG),
- finansowanie wierzycielności bez prawa regresu dla konsorcjum realizującego budowę autostrady,
- finansowanie wierzycielności przyszłych pod zakup „obligacji węglowych” dla jednego z największych w Polsce producentów maszyn górniczych.

Celem Banku jest dalszy wzrost zadowolenia klientów z jakości świadczonych usług. Jednym z narzędzi osiągnięcia tego celu jest ograniczenie biurokracji i uproszczenie komunikacji klientów z Bankiem. Elementem tych działań było uruchomienie infolinii InfoTrade obsługiwanej przez pracowników Biura Operacji Finansowania i Obsługi Handlu w Olsztynie. Bezpośredni kontakt klientów z zespołami obsługującymi ich transakcje znacznie ułatwił i przyspieszył wyjaśnianie bieżących spraw operacyjnych.

Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank prowadzi działalność na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, oferowanych inwestorom i pośrednikom działającym na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych. Bank potrafi sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

W 2010 roku Bank utrzymał pozycję lidera na rynku banków depozytariuszy w Polsce, oferując zarówno usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Ponadto, Bank świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

W roku 2010 Bank utrzymał pozycję lidera rynku rozliczeń transakcji w obrocie papierami wartościowymi realizowanych na rzecz zdalnych członków GPW i BondSpot S.A. Ponadto Bank uczestniczył w rozliczaniu transakcji zawieranych przez klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą „Treasury BondSpot Poland”, zorganizowanej przez spółkę BondSpot S.A.

Bank kontynuował działania na rzecz doskonalenia regulacji prawnych rynku papierów wartościowych. Przedstawiciel Banku przewodniczył pracom Rady Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich, Zespołu Doradczego przy Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) oraz Komitetu Sterującego ds. Standardów Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy. Wykorzystując własne zasoby, doświadczenie i kompetencje, pracownicy Banku we współpracy z KNF, KDPW i GPW czynnie uczestniczyli w konsultacjach nad wprowadzaniem nowych rozwiązań na polskim rynku kapitałowym w ramach prac zespołów roboczych powołanych przy Związku Banków Polskich.

Usługi powiernicze Banku, drugi rok z rzędu, zostały wyróżnione tytułem „Top Rated” w kategorii „Leading Clients” w ankiecie przeprowadzanej przez specjalistyczne wydawnictwo branżowe „Global Custodian”.

Ankieta ta jest najbardziej prestiżowym badaniem stopnia zadowolenia klientów z jakości świadczonych usług powierniczych i jest przeprowadzana corocznie w ponad 50 krajach. Tytuł „Top Rated” jest najwyższym możliwym do uzyskania poziomem wyróżnienia w tym badaniu. Nagroda jest tym bardziej cenna, że została przyznana w kategorii „Leading Clients”, a więc największych i najbardziej wymagających klientów spośród międzynarodowych instytucji finansowych korzystających z usług powiernictwa, co potwierdza najwyższą jakość usług oferowanych przez Bank i skuteczność nowej strategii wdrożonej przez Bank w roku 2010.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank prowadził 13,6 tys. rachunków papierów wartościowych.

W tym samym czasie Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla sześciu otwartych funduszy emerytalnych:

- AMPLICO OFE,
- AVIVA OFE AVIVA BZ WBK,
- Generali OFE,
- ING OFE,
- Pekao OFE,
- Nordea OFE

oraz dla dwóch pracowniczych funduszy emerytalnych:

- Pracowniczego Funduszu Emerytalnego PZU „Słoneczna Jesień”,
- Pracowniczego Funduszu Emerytalnego Telekomunikacji Polskiej S.A.

Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla funduszy i subfunduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych:

- BZ WBK AIB TFI S.A.,
- PKO TFI S.A.,
- PIONEER PEKAO TFI S.A.,
- LEGG MASON TFI S.A.,
- AVIVA INVESTORS POLAND TFI S.A.

Działalność Pionu Skarbu

Bank oferuje klientom niebankowym szeroki wachlarz usług z zakresu rynku walutowego. Proponowane przez Bank rozwiązania dotyczące możliwości lokowania środków finansowych i zarządzania pozycją walutową spełniają oczekiwania klientów w tym obszarze. W 2010 roku Bank utrzymał wiodącą pozycję na rynku walutowym w Polsce.

Dużym zainteresowaniem klientów niebankowych cieszyła się platforma internetowa CitiFX Pulse. Jest to nowoczesna i stabilna platforma transakcyjna dająca klientom szerokie możliwości zawierania różnych transakcji walutowych, zarówno pod kątem ilości dostępnych par walutowych, terminów rozliczeń, jak i produktów. Jest to wielofunkcyjny system, który dzięki konfigurowalnemu modułom daje łatwy dostęp do ogromnych zasobów Citi. Najnowsza wersja CitiFX Pulse jest rezultatem 5-letniej współpracy z klientami, dzięki którym Bank stale i dynamicznie się rozwija. Platforma została rozbudowana o nowe funkcje wychodzące naprzeciw wymaganiom klientów. Klienci dzięki platformie mogą zapoznać się z bieżącymi wiadomościami ze świata i Polski, informacjami na temat giełd i rynków finansowych dostarczanych przez agencję informacyjną Reuters, a także analizami ekonomicznymi czy nawet kalendarzem wydarzeń rynkowych i świąt. Ponadto klienci mają do dyspozycji raporty i zestawienia pozwalające efektywnie analizować zawarte transakcje walutowe, a co za tym idzie efektywnie zarządzać ekspozycją walutową.

W 2010 roku około 65% klientów zawierających transakcje wymiany walutowej aktywnie korzystało z platformy, generując obrót powyżej 21 mld zł. Bank zanotował wzrost przychodów z tytułu transakcji walutowych zawieranych on-line o 50% w stosunku do roku poprzedniego.

W 2010 roku klienci byli także dość aktywni na rynku złożonych instrumentów pochodnych.

Oferta produktów pozwalających na zabezpieczanie się przed ryzykiem zmiany rynkowych stóp procentowych sprostała wymaganiom klientów, co potwierdza dwukrotny wzrost przychodów Banku z tytułu tego typu transakcji w 2010 roku w porównaniu do roku 2009.

Klienci byli także zainteresowani zabezpieczaniem się przed niekorzystnymi ruchami cen towarów. Przychody z tytułu transakcji towarowych zwiększyły się kilkakrotnie w 2010 roku w stosunku do poprzedniego roku.

Bankowość Przedsiębiorstw

W zakresie bankowości korporacyjnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe największym polskim przedsiębiorstwom oraz strategicznym przedsiębiorstwom z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Cechą wspólną klientów bankowości korporacyjnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu bankowości inwestycyjnej, skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Poniższa tabela przedstawia stany aktywów i pasywów w poszczególnych segmentach w ujęciu zarządczym.

Aktywa

w mln zł	Według stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2010	31.12.2009*	mln zł	%
Bankowość Przedsiębiorstw,	7 029	7 148	(119)	(2%)
w tym:				
MSP	1 007	869	138	16%
Duże Przedsiębiorstwa	950	651	299	46%
Sektor Publiczny	112	104	8	7%
Klienci Globalni	2 818	2 334	485	21%
Klienci Korporacyjni	1 297	1 887	(590)	(31%)

* Dane porównawcze na koniec 2009 roku różnią się od danych zaprezentowanych w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2009 roku z powodu zmiany segmentacyjnej.

Pasywa

w mln zł	Według stanu na dzień		Zmiana	
	31.12. 2010	31.12.2009*	mln zł	%
Bankowość Przedsiębiorstw,	16 947	16 515	432	3%
w tym:				
MSP	2 175	1 892	26	1%
Duże Przedsiębiorstwa	935	1 113	172	23%
Sektor Publiczny	2 958	2 989	(30)	(1%)
Klienci Globalni	7 866	8 129	(320)	(4%)
Klienci Korporacyjni	2 940	2 272	651	28%

* Dane porównawcze na koniec 2009 roku różnią się od danych zaprezentowanych w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2009 roku z powodu zmiany segmentacyjnej.

Kluczowe inicjatywy w segmencie Klientów Globalnych

Rok 2010 przyniósł wzrost wartości udzielonych kredytów i wysokości sald na rachunkach bieżących klientów obsługiwanych w segmencie Klientów Globalnych. W dalszym ciągu występowało duże zainteresowanie transakcjami finansowania handlu (faktoring), w szczególności w zakresie finansowania dostawców współpracujących z koncernami międzynarodowymi. Dzięki temu zwiększyła się aktywność Banku w tym obszarze, głównie w sektorze handlu detalicznego i w sektorze paliwowym.

Bank zorganizował kilka istotnych kwotowo transakcji, m.in.: finansowanie dla jednego z klientów z branży detalicznej, połączone z jednoczesną akwizycją tego klienta, oraz kilka długoterminowych kredytów dla dużych spółek z branży motoryzacyjnej.

Do niewątpliwych sukcesów należy zaliczyć wzrost wartości aktywów OFE oraz TFI przechowywanych przez Bank w ramach świadczenia usług powierniczych, jaki i wygranie kilku znaczących przetargów na obsługę klientów w obszarze bankowości transakcyjnej.

W minionym roku Bank wspólnie z DMBH zrealizował kluczową transakcję Equity Capital Market (ECM), natomiast z Handlowy Leasing uruchomił znaczące finansowanie leasingowe, co rozszerzyło dotychczasową współpracę z klientami.

Na koniec roku 2010 segment Klientów Globalnych obsługiwał 626 relacji klientów.

Kluczowe inicjatywy w segmencie Klientów Korporacyjnych

W roku 2010 Bank podpisał znaczące umowy finansowania dla klientów z sektorów: energetycznego, petrochemicznego, dóbr szybko zbywalnych (FMCG) oraz telekomunikacyjnego, w tym m.in.:

- finansowanie spółki TAURON Polska Energia S.A. wraz z 5 polskimi bankami w formie obligacji na łączną kwotę 1,3 mld zł. Bank był Wiodącym Organizatorem, Agentem Emisji, Agentem ds. Płatności, Depozytariuszem oraz Gwarantem emisji do kwoty 217 mln zł;
- udzielenie 3-letniego kredytu w rachunku bieżącym na kwotę 200 mln zł spółce PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.;
- finansowanie dla wiodącej spółki z sektora telekomunikacyjnego wraz z międzynarodowym konsorcjum banków, na łączną kwotę 2 mld zł. Bank był Upoważnionym Współorganizatorem i Aranżerem Finansowania i Agentem Kredytu, uczestnicząc w finansowaniu do kwoty 117,7 mln zł;
- finansowanie spółki z sektora petrochemicznego wraz z innymi polskimi bankami na łączną kwotę 3 mld zł. Bank jest Gwarantem Emisji na kwotę 450 mln zł;
- finansowanie dla grupy z sektora FMCG w Polsce. Bank jest Aranżerem Finansowania, Agentem Kredytu, Agentem Dokumentacyjnym oraz Agentem ds. Zabezpieczeń oraz uczestniczy w finansowaniu do kwoty 214,5 mln zł.

Bank zawarł szereg strukturyzowanych transakcji pochodnych na rynku towarowym (miedź, ropa i gaz) oraz rynku walutowym z największymi polskimi firmami we współpracy z Citigroup.

Do sukcesów należy również zaliczyć wygranie przetargu na częściowe finansowanie kapitału obrotowego w formie kredytu w rachunku bieżącym dla wiodącej spółki w sektorze energetycznym oraz podpisanie znaczącej transakcji leasingowej dla spółki z sektora farmaceutycznego.

Na koniec 2010 roku segment Klientów Korporacyjnych obsługiwał 47 relacji klientowskich.

Kluczowe inicjatywy w segmencie Przedsiębiorstw (MME/ MSP/ PS)

W segmencie Przedsiębiorstw w 2010 roku Bank postawił na odbudowę pozycji banku relacyjnego wśród klientów MSP. Była ona realizowana poprzez kampanie aktywacyjne, które dotyczyły: kapitału obrotowego, podwyższonego oprocentowania rachunków oraz obniżonych opłat za przelewy, rachunku operacyjnego oraz kampanię akwizycyjną opartą na 4 rozwiązaniach (Faktoring, CitiFXPulse, fundusze z Unii Europejskiej oraz produkty cash management), która będzie kontynuowana w 2011 roku.

Ponadto, Bank umocnił swoją pozycję wśród obecnych i przyszłych klientów poprzez kampanię wizerunkową pod hasłem: „Słuchamy Twoich potrzeb – tworzymy rozwiązania”, przeprowadzoną w prasie i mediach. W efekcie w 2010 roku pozyskanych zostało 421 klientów z segmentu Przedsiębiorstw, z czego 138 stanowiły relacje kredytowe. Na koniec 2010 roku segment Przedsiębiorstw obsługiwał ponad 6,6 tys. klientów.

W zakresie rozszerzenia oferty produktowej na uwagę zasługuje wprowadzenie dwóch nowych rozwiązań faktoringowych: faktoring z regresem (citifaktoring) oraz faktoring odwrócony, a także dyskonto akredytywy z odroczonym terminem płatności oraz przeprowadzenie pierwszej transakcji finansowania pod obligacje węglowe. Było to możliwe dzięki systematycznemu wprowadzaniu usprawnień, zarówno po stronie procesów kredytowych, jak i oferty kredytowej dla klientów z tego segmentu.

W 2010 roku Bank stale rozszerzał współpracę z grupą klientów Sektora Publicznego, pozyskując nowych klientów, jak również oferując coraz szerszy wachlarz rozwiązań dedykowanych dla tego segmentu rynku.

Na podkreślenie zasługuje fakt pozyskania klienta z grupy Jednostek Samorządów Terytorialnych (JST), jakim jest Urząd Miasta Tarnów. Pełna obsługa bankowa budżetu Miasta i ponad stu jednostek organizacyjnych została uruchomiona w rekordowym czasie, w niecałe 2 tygodnie. Dodatkowo Bank udzielał klientom JST kolejnych inwestycyjnych kredytów długoterminowych w ramach podpisanego z Kreditanstalt für Wiederaufbau oraz Bankiem Rozwoju Rady Europy programu Municipal Finance Facility.

Kluczowe inicjatywy w Biurze Bankowości Bezpośredniej

Na początku 2010 roku rozpoczęło pracę nowe Biuro Bankowości Bezpośredniej, które zgodnie z przyjętą strategią realizuje plan aktywacji rachunków klientów mających ograniczoną współpracę z Bankiem. Oferta Biura obejmująca zdalne metody współpracy i standardową ofertę produktową jest również dobrą alternatywą dla klientów posiadających ograniczone potrzeby usług bankowych.

Biuro Bankowości Bezpośredniej położyło szczególny nacisk na aktywację klientów. W wyniku tych działań zaktivowano ok. 200 klientów oraz zwiększono udział dochodowych klientów w portfelu ogółem z ok. 48% do 58%.

Na koniec roku 2010 segment Bankowości Bezpośredniej obsługiwał ponad 2,5 tys. klientów.

Kluczowe inicjatywy w obszarze Bankowości Inwestycyjnej

W połowie 2010 roku rozpoczął pracę nowy zespół Bankowości Inwestycyjnej, który w ciągu tego okresu zdążył uczestniczyć w kilku spektakularnych transakcjach na szybko rosnącym rynku kapitałowym. Do niewątpliwych sukcesów należy zaliczyć udział wraz z DMBH w dwóch kluczowych transakcjach: pierwszej ofercie publicznej Giełdy Papierów Wartościowych oraz przyspieszonej sprzedaży 10% akcji PGE wystawionych przez Skarb Państwa.

Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

W 2010 roku – podobnie jak rok wcześniej – DMBH uzyskał pierwszą pozycję na rynku pod względem udziału (14,7%) w obrotach akcjami na rynku wtórnym.

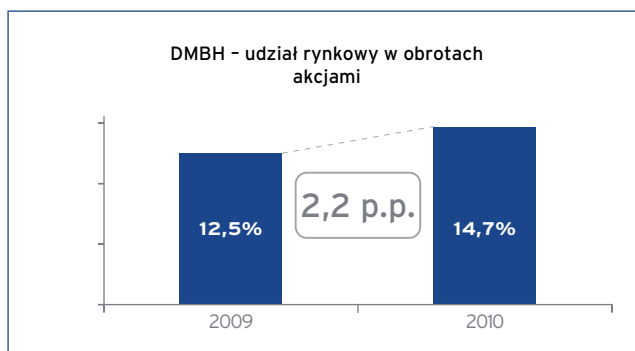
W Rankingu Domy Maklerskie 2010, opublikowanym przez miesięcznik „Forbes” (10/2010), już po raz kolejny DMBH został uznany za najlepsze w Polsce instytucjonalne biuro maklerskie. Jednocześnie zajął 2. miejsce w kategoriach „Najlepsi sales-traderzy w Polsce” oraz „Najlepsze zespoły sales-traderów”. W IX edycji Rankingu Analityków Giełdowych Gazety Parkiet za 2010 rok – analogicznie jak w latach poprzednich (tj. w 2008 i 2009 roku) – analitycy DMBH zdobyli pierwsze miejsca w kategoriach: „Finanse” oraz „Budownictwo i deweloperzy”.

Wartość obrotu akcjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi w DMBH w 2010 roku

	2010	2009	Zmiana (%)	Udział w obrotach 2010	Udział w obrotach 2009
Akcje (mln zł)	69 347	41 745	66,1%	14,7%	12,5%
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	800,1	544,8	46,9%	2,9%	2,0%
Liczba rachunków inwestycyjnych (szt.)	8 724	11 470	(23,9%)	-	-

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

W porównaniu do 2009 roku udział DMBH w obrotach akcjami na rynku wtórnym wzrósł do 14,7%.

Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec 2010 roku wyniosła 8 724. Spadek liczby rachunków związany był z zamknięciem nieaktywnych rachunków.

W 2010 roku w segmencie klientów detalicznych (osób fizycznych) dynamicznie rozwijały się nowe kanały dystrybucji usług maklerskich. W funkcjonujących w Banku Punktach Przyjmowania Zleceń przyjęto w 2010 roku dyspozycje otwarcia przeszło 1,5 tys. umów brokerskich.

W 2010 roku znacząca część inwestorów korzystała z internetowego kanału dostępu do rachunku inwestycyjnego - na koniec roku około 2 tys. rachunków inwestycyjnych posiadało tę funkcjonalność. W 2010 roku prawie 3/4 ogólnej liczby zleceń, tj. 55,6 tys., złożonych zostało za pośrednictwem Internetu.

Na koniec 2010 roku DMBH pełnił funkcję Animatora dla 34 spółek, co stanowi 8,48% wszystkich akcji notowanych na GPW. Spadek liczby emitentów, dla których DMBH pełnił funkcję Animatora, rekompensowany został wzrostem aktywności dla spółek pozostających w naszym portfelu.

Dodatkowo, Wydział Inwestycji Własnych pełni tę funkcję dla kontraktów terminowych na indeks WIG20 oraz jednostek indeksowych MW20. Wśród animowanych spółek znalazły się spółki zagraniczne notowane równolegle na macierzystych rynkach. W grupie tych spółek w portfelu DMBH pozostały MOL oraz ORCO Property Group.

W 2010 roku za pośrednictwem Biura Klientów Detalicznych DMBH były zawierane transakcje poza rynkiem regulowanym. Wartość transakcji akcjami rynku niepublicznego w roku 2010 roku wyniosła około 295 tys. zł.

W 2010 roku DMBH zorganizował następujące publiczne transakcje na rynku kapitałowym:

1. **KGHM Polska Miedź S.A.** - DMBH pełnił funkcję Prowadzącego Księgę Popytu w transakcji przyspieszonej sprzedaży pakietu akcji należącego do Skarbu Państwa o wartości 2,06 mld zł, przeprowadzonej w styczniu 2010 roku;
2. **Grupa Lotos S.A.** - DMBH pełnił funkcję Prowadzącego Księgę Popytu w transakcji przyspieszonej sprzedaży pakietu akcji należącego do Skarbu Państwa o wartości 406 mln zł, przeprowadzonej w styczniu 2010 roku;
3. **ENEA S.A.** - DMBH pełnił funkcję Współprowadzącego Księgę Popytu we wtórnej ofercie publicznej spółki ENEA S.A. (sprzedaż pakietu akcji należących do Skarbu Państwa z pełnym procesem plasowania) o wartości 1,13 mld zł, zakończonej w lutym 2010 roku;
4. **Miasto Stołeczne Warszawa** - DMBH pełnił funkcję Współoferującego w publicznych emisjach obligacji komunalnych serii II, III i IV, o łącznej wartości nominalnej 900 mln zł, przeprowadzonych w lutym, kwietniu i maju 2010 roku;
5. **Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A.** - DMBH pełnił funkcję Współprowadzącego Księgę Popytu w transakcji przyspieszonej sprzedaży pakietu akcji należących do CIECH S.A. o wartości 42 mln zł, przeprowadzonej w kwietniu 2010 roku;
6. **Atlas Estates Limited** - DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w wezwaniu publicznym do sprzedaży akcji ogłoszonym przez Fragioli Holdings Ltd. o wartości zrealizowanej 113 mln zł, zakończonym w czerwcu 2010 roku;
7. **Legg Mason Akcji Skoncentrowany FIZ** - DMBH pełnił funkcję Oferującego w ofercie publicznej Certyfikatów Inwestycyjnych serii B, o wartości 18 mln zł, zakończonej w lipcu 2010 roku;
8. **Nepentes S.A.** - DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w wezwaniu publicznym do sprzedaży akcji ogłoszonym przez Sanofi-Aventis Sp. z o.o. o wartości zrealizowanej 419 mln zł, zakończonym w sierpniu 2010 roku;
9. **Nepentes S.A.** - DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w przymusowym wykupie akcji ogłoszonym przez Sanofi-Aventis Sp. z o.o., o wartości 1,2 mln zł, zrealizowanym we wrześniu 2010 roku;
10. **Ruch S.A.** - DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w wezwaniu publicznym do sprzedaży akcji ogłoszonym przez Lurena Investments B.V., o wartości zrealizowanej 547 mln zł, zakończonym we wrześniu 2010 roku;
11. **Polska Grupa Energetyczna S.A.** - DMBH pełnił funkcję Współprowadzącego księgę popytu w transakcji przyspieszonej sprzedaży pakietu akcji należących do Skarbu Państwa o wartości 4 mld zł, przeprowadzonym w październiku 2010 roku;
12. **Ruch S.A.** - DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w przymusowym wykupie akcji ogłoszonym przez Lurena Investments B.V., o wartości zrealizowanej 63 mln zł, przeprowadzonym w październiku 2010 roku;
13. **Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.** - DMBH pełnił funkcję Globalnego Współkoordynatora pierwszej oferty publicznej, o wartości 1,2 mld zł, zakończonej w listopadzie 2010 roku;
14. **Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.** - DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w wezwaniu publicznym do sprzedaży akcji ogłoszonym przez New World Resources N.V., zakończonym w listopadzie 2010 roku; wezwanie nie zostało zrealizowane ze względu na nieprzekroczenie minimalnego progu akcji objętych zapisami.

DMBH pełnił również funkcję domu maklerskiego pośredniczącego w transakcji niepublicznej kupna-sprzedaży polskiej instytucji finansowej o wartości 132 mln zł, zrealizowanej w czerwcu 2010 roku.

Wybrane dane finansowe na dzień 31.12.2010 roku*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto za 2010 rok
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	535 042	106 850	23 443

* Dane w trakcie audytu.

Działalność leasingowa

Działalność leasingowa w ramach Grupy prowadzona jest poprzez spółkę Handlowy-Leasing Sp. z o.o. („Handlowy Leasing”, „HL”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

Suma aktywów oddanych w leasing w 2010 roku wyniosła 214,8 mln zł. W porównaniu do 246,7 mln zł aktywów oddanych w leasing w 2009 roku zanotowano spadek o 12,9%. Był to efekt zmniejszenia wartości aktywów klientów, którzy mieli wyłącznie relację leasingową z HL. Z drugiej strony, nastąpił prawie dwukrotny wzrost kwoty nowo zawartych umów leasingowych z klientami Banku (ze 117,3 mln zł w 2009 roku do 232,6 mln zł w 2010 roku, co stanowi wzrost o 98,3%). Zmiany te były wynikiem realizacji strategii zakładającej koncentrację działań sprzedażowych HL na klientach Banku.

Struktura aktywów oddanych w leasing w 2010 roku wyglądała następująco:

- udział środków transportu ciężkiego stanowił 51,5% wartości ogółem sfinansowanych ruchomości,
- udział maszyn i urządzeń stanowił 48,5% wartości środków trwałych oddanych w leasing.

Wartość środków oddanych w leasing

w mln zł	2010	2009	Zmiana	
			mln zł	%
Wartość podpisanych umów w danym okresie	214,8	246,7	(31,8)	(12,9%)
- Pojazdy	110,5	82,1	28,4	34,6%
- Maszyny i Urządzenia	104,3	164,6	(60,3)	(36,6%)

W 2010 roku Handlowy Leasing kontynuował działania mające na celu zwiększenie sprzedaży leasingu poprzez sieć bankową dzięki aktywizacji doradców bankowych. Zainicjowany przez HL konkurs wyłonił laureatów - najlepszych sprzedawców leasingu wśród doradców bankowych.

Z drugiej strony HL poszukiwał nowych możliwości, by w pełni wykorzystać swoje siły sprzedażowe. Doradcy ds. Leasingu, oprócz oferty leasingowej, przedstawiali klientom szeroką ofertę Banku i zachęcali do podjęcia współpracy z Bankiem poprzez otwarcie rachunku. Zainicjowano także akcję marketingową dla klientów z obszaru bankowości detalicznej (segment Mikroprzedsiębiorstw), zmierzającą do założenia rachunków bankowych klientom HL, którzy nie posiadali relacji z Bankiem.

Głównym zadaniem Spółki w 2010 roku było dalsze rozszerzanie i ugruntowanie rozpoznawalności marki Handlowy Leasing wśród klientów Banku. Rok 2010 był także intensywnym czasem działań nad poszerzeniem oferty pozwalającej w pełni wykorzystać potencjał współpracy z klientami Banku. W rezultacie w 2010 roku do oferty HL wprowadzono:

- leasing dla wolnych zawodów - oferta skierowana do klientów indywidualnych prowadzących działalność gospodarczą (samozatrudnienie) z sektora detalicznego, m.in.: prawników, lekarzy, stomatologów, architektów, księgowych, doradców podatkowych, geodetów i innych;
- leasing dla Sektora Publicznego (w szczególności dla jednostek administracji rządowej, samorządu terytorialnego i jednostek od nich zależnych);
- leasing operacyjny wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (z punktu widzenia klienta) w odpowiedzi na dynamicznie rozwijający się rynek najmu długoterminowego. Handlowy Leasing zabezpiecza ryzyko wartości rezydualnej, dzięki czemu z punktu widzenia HL produkt ten traktowany jest jako leasing finansowy.

W celu poprawy sprawności operacyjnej HL realizował w 2010 roku szereg projektów, których efektem było m.in. wdrożenie następujących usług:

- SpeedCollect - automatyczne rozliczanie wyciągów bankowych i księgowanie należności (szczególnie korzystne rozwiązanie dla podmiotów współpracujących z dużą ilością odbiorców);
- Zbiorcza faktura - usługa skierowana do klientów posiadających wiele umów leasingu;
- Faktury dodatkowe - dla klientów posiadających w leasingu kilka pojazdów (usługa pozwalająca na przekazanie jasnej informacji dotyczącej powodu wystawienia dodatkowej opłaty wraz z podaniem numeru rejestracyjnego pojazdu klienta).

Strata poniesiona w 2010 roku przez Handlowy Leasing była głównie efektem zawiązania 12,5 mln zł rezerwy na podatek VAT dotyczący refakturowanych ubezpieczeń przedmiotu leasingu w HL w efekcie zmiany interpretacji przepisów podatkowych.

Wybrane dane finansowe na dzień 31.12.2010 roku*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto za 2010 rok
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	908 223	147 467	(10 720)

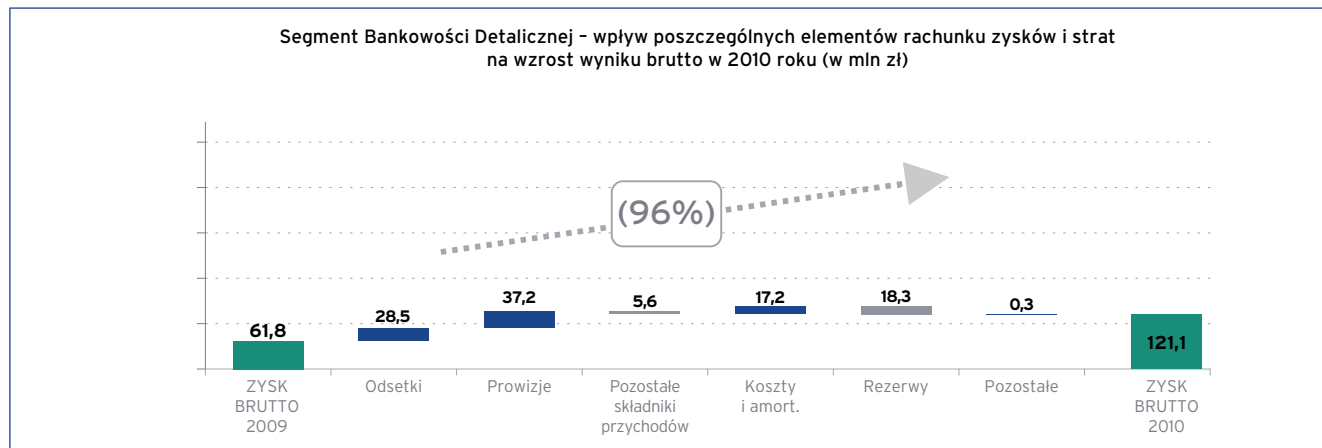
* Dane w trakcie audytu.

Zadania HL na rok 2011 to kontynuacja przyjętej strategii, stała dbałość o jakość portfela kredytowego, odpowiednie dostosowanie do sytuacji gospodarczej poprzez system oceny ryzyka dla nowo zawieranych transakcji, jak również stałe utrzymanie dyscypliny w zakresie zarządzania portfelem kredytowym.

Segment Bankowości Detalicznej

Podsumowanie wyników segmentu

W wynikach segmentu w pozycji pozostałe przychody operacyjne nie uwzględniono korekt z tytułu rozliczeń podatkowych VAT za lata ubiegłe.

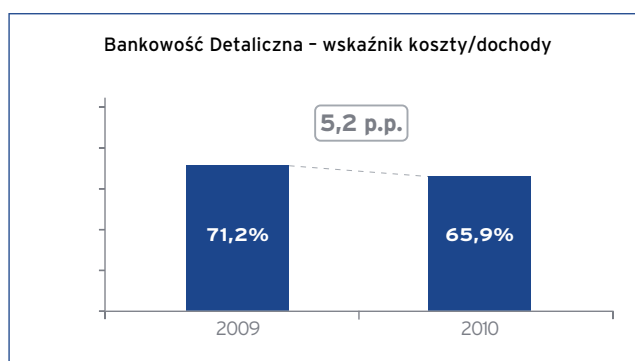
W porównaniu do 2009 roku, w 2010 roku segment Bankowości Detalicznej zanotował wzrost zysku brutto o 59,3 mln zł, tj. 95,9%.

Pozytywny wpływ na poziom wyniku brutto osiągniętego przez segment Bankowości Detalicznej miały:

- Wzrost wyniku na prowizjach o 37,2 mln zł, tj. o 11,9%, głównie dzięki kartom kredytowym i płatniczym w efekcie zmiany struktury sprzedaży (więcej transakcji zagranicznych), pozytywnego wpływu renegotiacji umów w ramach programów partnerskich oraz niższych kosztów akwizycji;
- Wzrost wyniku odsetkowego o 28,5 mln zł (tj. o 3,8%), przede wszystkim w efekcie spadku kosztów odsetkowych ze względu na zmianę warunków rynkowych (koniec wojny depozytowej) oraz zmianę struktury salda depozytów (wzrost środków na rachunkach bieżących w wyniku konsekwentnego wdrażania strategii pozyskiwania rachunków operacyjnych);
- Spadek kosztów o 17,2 mln zł w wyniku restrukturyzacji sieci oddziałów oraz mniejszego wolumenu sprzedaży (m.in. w efekcie zaostrzenia polityki kredytowej).

Negatywny wpływ na poziom wyniku brutto osiągniętego przez segment Bankowości Detalicznej miały:

- Wyższe odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych w 2010 roku (wzrost o 18,3 mln zł w porównaniu do 2009 roku) ze względu na utrzymujący się, zwłaszcza w I półroczu 2010 roku, wpływ pogorszenia warunków makroekonomicznych na jakość kredytową portfela kart kredytowych i pożyczek gotówkowych. W II półroczu 2010 roku nastąpił stopniowy spadek odpisów tym w segmencie;
- Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych – w I kwartale 2010 roku pozycję tę obciążyło 10,7 mln zł rezerwy związanej na koszty odkupienia obligacji upadłego banku Lehman Brothers, które zostały kupione przez klientów za pośrednictwem Banku.

W segmencie Bankowości Detalicznej w 2010 roku odnotowano poprawę efektywności kosztowo-przychodowej. W trakcie roku poziom wskaźnika koszty/dochody obniżył się o 5,2 punktu procentowego.

Karty kredytowe

Na koniec 2010 roku wielkość całego portfela kart kredytowych wyniosła 904 tys., co oznacza 14% spadek w porównaniu do wielkości portfela z końca 2009 roku. Zmiana jest w dużej mierze spowodowana reakcją rynku na kryzys finansowy i zacieśnieniem polityki kredytowej. Z drugiej strony, dzięki koncentracji działań Banku na wzroście aktywności klientów korzystających z kart kredytowych, wartość transakcji bezgotówkowych w przeliczeniu na kartę wzrosła o 18%.

W 2010 roku Bank rozwijał innowacyjne metody sprzedaży kart kredytowych. Wprowadzony został między innymi natychmiastowy proces tłoczenia karty kredytowej w oddziale Banku. Klient podczas jednej wizyty w Oddziale może złożyć wniosek o kartę kredytową, otrzymać decyzję kredytową i gotową do użycia kartę.

Karty partnerskie stanowiły znaczącą większość wśród kart pozyskanych w 2010 roku. W sumie stanowiły one 69% całkowitej sprzedaży, a udział kart partnerskich w całym portfelu wyniósł 58%. Największą popularnością w 2010 roku cieszyła się karta Citibank-Plus oraz Motokarta. Portfel Kart Citibank-Plus osiągnął poziom 153 tys. kart. Portfel Karty Kredytowej Citibank-Elle, skierowanej specjalnie do kobiet, na koniec 2010 roku zamknął się liczbą ponad 70 tys. kart, natomiast Karty Kredytowej Citibank-LOT na poziomie 49 tys. Bank kontynuując udaną współpracę z BP, poszerzył swoją ofertę o Motokartę umożliwiającą zdobywanie punktów w Programie Payback. Motokarta, zaraz po karcie Citibank-Plus, osiągnęła największy udział w portfelu z liczbą 224 tys. sztuk.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu akwizycji przeprowadzono szereg konkursów dla pracowników sprzedaży oraz promocji dotyczących kart partnerskich (podwójne lub potrójne punkty lojalnościowe na powitanie, nagrody w postaci iPod'a lub pamięci USB, 10% zwrotu za paliwo).

Ogromnym sukcesem cieszyła się wprowadzona we wrześniu 2010 Karta Jubileuszowa wydana w limitowanej edycji z okazji 140-lecia Banku Handlowego z wizerunkiem jednego z pierwszych oddziałów. Jej sprzedaż prowadzono w ramach specjalnej oferty cenowej - bez opłaty rocznej. Dodatkowo w IV kwartale 2010 roku Bank wzbogacił swoją ofertę o nowatorską Miejską Kartę Płatniczą Citibank. Karta pozwala Klientowi na tańsze przejazdy komunikacją miejską w Warszawie oraz jednocześnie umożliwia zwrot 1% kwoty od każdej transakcji bezgotówkowej.

W ciągu roku Bank aktywnie promował korzystanie z kart kredytowych, organizując liczne konkursy i loterie. W styczniu 2010 roku ogłoszony został konkurs zimowy, w którym autorzy najlepszych haseł promujących zalety Kart Kredytowych Citibank mogli wygrać 10 wyjazdów turystycznych w różne rejony świata. Ponadto w marcu i kwietniu Bank promował program rabatowy dla posiadaczy kart kredytowych w sieci obiektów turystycznych w ofercie specjalnej Beauty&Spa. Oferta Banku reklamowana była również w katalogu turystycznym biura podróży Terra Mare, dostępnym w ponad 600 punktach na terenie całego kraju. Z okazji Dnia Dziecka zorganizowano konkurs rysunkowy dla dzieci posiadaczy Kart Kredytowych Citibank. Laureaci konkursu wygrali rodzinne wyjazdy do Disneylandu pod Paryżem.

W okresie wakacyjnym posiadacze Kart Kredytowych Citibank-Lot oraz Citibank-Plus mogli wygrać inne atrakcyjne nagrody rzeczowe, a także uzyskać podwójne punkty lojalnościowe w programach Miles & More oraz 5Plus, zaś posiadacze Motokarty w Payback mogli otrzymać potrójne punkty za paliwo. W październiku 2010 roku rozpoczęła się loteria, w której główną nagrodą był samochód osobowy BMW X5. W okresie świątecznym loteria została poszerzona o możliwość wygrania atrakcyjnych bonów zakupowych z katalogu świątecznego. W 2010 roku przeprowadzono również dwie kampanie aktywacyjne dla klientów niekorzystających ze swojej karty, uzyskując poziom 30% aktywacji w najlepszej grupie. Dzięki wyżej wymienionym działaniom osiągnięty został dalszy wzrost transakcyjności na karcie kredytowej, zarówno w ujęciu ilościowym, jak i wartościowym.

Program Rabatowy dla Kart Kredytowych Citibank w 2010 roku w dalszym ciągu intensywnie się rozwijał. Liczba punktów oferujących

rabaty dla posiadaczy Karty Kredytowej Citibank powiększyła się w ciągu roku o kolejne 900 punktów i na koniec roku obejmowała ponad 4,7 tys. placówek handlowo-usługowych w całej Polsce. Klienci mogą otrzymać zniżki sięgające nawet 50%. Program rabatowy pozostaje największym tego typu programem na polskim rynku.

Bankowość Detaliczna

Rachunki bankowe

W 2010 roku Bank kontynuował inicjatywy mające na celu pozyskiwanie aktywnych klientów oraz zwiększenie aktywności już istniejących klientów. Bank wprowadził również wiele rozwiązań wpływających na podniesienie jakości obsługi i obniżenie kosztów.

W połowie roku w celu zwiększenia akwizycji nowych aktywnych klientów Bank wprowadził nową Tabelę Opłat i Prowizji, proponując niższe ceny dla klientów indywidualnych otwierających konta. Kluczowa zmiana polegała na wprowadzeniu trzech nowych kont osobistych z bezpłatnymi wypłatami z wszystkich bankomatów w Polsce. Zmiana ta była możliwa dzięki znacznej obniżce opłat za pobieranie gotówki z bankomatów, wprowadzonej w II kwartale 2010 roku przez organizację MasterCard. Jednocześnie celem nowej oferty było promowanie aktywności - klienci regularnie zasilający konto zwolnieni są z opłat za prowadzenie konta. Dodatkowo nowa taryfa przyniosła ze sobą inne obniżki opłat, takie jak wycofanie opłaty za pobieranie gotówki w sklepach (usługa Cashback), brak opłat za przelewy wewnętrzne bez względu na kanał, przez który są wykonywane, czy też wprowadzenie bezpłatnego pierwszego przelewu w miesiącu z każdego rachunku oszczędnościowego, w tym walutowego.

W 2010 roku Bank wprowadził szereg inicjatyw nagradzających aktywnych klientów, tj. regularnie zasilających konto (min. 1,5 tys. zł miesięcznie) lub dokonujących transakcji bezgotówkowych.

W czerwcu 2010 roku Bank zaoferował wyjątkową promocję Pakietu Medycznego - klientom umożliwiono bezpłatny dostęp do 5 lekarzy specjalistów w nielimitowanym zakresie. Kontynuowana była również specjalna oferta kont osobistych dla posiadaczy Kart Kredytowych Citibank. Klienci posiadający Kartę Kredytową Citibank otrzymali możliwość zwolnienia z opłaty rocznej pod warunkiem regularnego zasilania konta.

Klienci dokonujący transakcji bezgotówkowych kartą debetową do konta na kwotę minimum 500 zł miesięcznie nagradzani byli wyższym oprocentowaniem na Koncie Oszczędnościowym wynoszącym 3,53% (oferta standardowa to 3,03%).

Mając na celu dalsze podniesienie jakości obsługi, Bank wprowadził szereg nowych rozwiązań. W styczniu 2010 roku, zgodnie z rekomendacją Związku Banków Polskich, Bank uruchomił usługę „Mobilność rachunków”. Usługa ma na celu ułatwienie zmiany banku dla klientów indywidualnych na polskim rynku bankowym.

W II kwartale 2010 roku Bank rozszerzył swoją ofertę kart debetowych dla posiadaczy kont osobistych o nową kartę MasterCard PayPass. Nowa karta wyposażona jest w mikroprocesor oraz posiada funkcję płatności zbliżeniowych PayPass. Mikroprocesor zabezpiecza zakodowane na karcie dane przed kradzieżą, dzięki czemu karta spełnia najwyższe standardy bezpieczeństwa transakcji realizowanych z jej użyciem. Dodatkowo technologia PayPass pozwala na dokonywanie transakcji bezgotówkowych jeszcze szybciej i wygodniej, wymaga jedynie zbliżenia do czytnika w punkcie sprzedaży. Od 4 maja 2010 roku prowadzona była kampania marketingowa promująca nowe karty. Klienci, którzy wymienili swoją poprzednią kartę na nową oraz dokonywali transakcji w punktach usługowo-handlowych mogli wygrać 8 wycieczek do Nowego Jorku oraz 400 aparatów fotograficznych.

Począwszy od III kwartału 2010 roku, klienci zainteresowani kartą debetową MasterCard PayPass z mikroprocesorem otrzymują ją od ręki w oddziale. Natychmiastowe wydanie karty jest możliwe dzięki wymianie sprzętu tłoczącego karty w oddziałach i oprogramowania systemu bankowego. Ta duża zmiana technologiczna ma na celu

znaczne podwyższenie jakości świadczonych usług bankowych zarówno dla nowych, jak i istniejących klientów, którzy mogą otrzymać kartę od razu przy otwieraniu konta. Bank jako jedyny oferuje taką usługę w Polsce. Na koniec 2010 roku wydanych zostało 150 tys. kart zbliżeniowych.

W III kwartale 2010 roku została wprowadzona również nowa Umowa Produktów Depozytowych. Zawarcie tej umowy przez istniejących, jak również nowych klientów, umożliwiło otwieranie kolejnych produktów i usług telefonicznie, tj. za pośrednictwem CitiPhone, oraz przez Internet w Citibank Online. Umowa integruje w sobie umowę o konto osobiste, oszczędnościowe, lokaty, o kartę debetową, inne instrumenty płatnicze, jak płatności mobilne. Dla Klientów, którzy zdecydują się przekazać Bankowi swój adres poczty elektronicznej umowa wprowadza również elektroniczną formę wyciągów oraz elektroniczne powiadomianie o zmianach w Regulaminie Rachunków Bankowych oraz Tabeli Opłat i Prowizji.

W IV kwartale 2010 roku Bank wzbogacił ofertę o kolejne udogodnienie – naklejkę PayPass – nowoczesny sposób dokonywania transakcji bezgotówkowych z konta osobistego. Ponadto, jako pierwszy bank w Polsce, wprowadził Miejską Kartę Płatniczą, która łączy dwie funkcjonalności: karty płatniczej Citibank i Warszawskiej Karty Miejskiej. To rozwiązanie zostało uhonorowane tytułem „Najbardziej Innowacyjnej Karty 2010 roku w Polsce”. W 2010 roku Bank wydał prawie 5 tys. kart miejskich.

W 2010 roku Bank obniżał oprocentowanie produktów depozytowych prowadzonych w złotych i walutach obcych. Zmiana oprocentowania przyczyniła się do wzrostu efektywności przychodowej z kont oszczędnościowych oraz lokat i była częścią strategii aktywnego zarządzania oprocentowaniem dla klientów.

Na koniec 2010 roku liczba rachunków należących do klientów indywidualnych wyniosła 581 tys., w tym blisko 407 tys. rachunków złotych oraz 174 tys. rachunków walutowych. Liczba kont oszczędnościowych klientów indywidualnych na koniec 2010 roku wyniosła 209 tys., a łączne saldo środków zgromadzonych na nich wyniosło ok. 2,47 mld zł (dla kont oszczędnościowych i superoszczędnościowych), wobec 191 tys. kont oszczędnościowych o łącznym saldzie 2,99 mld zł w analogicznym okresie 2009 roku.

Produkty kredytowe

Pożyczka gotówkowa

W pierwszej połowie 2010 roku Bank koncentrował wysiłki na wdrażaniu zmian w ofercie produktowej pozwalającej na realizację nowej strategii Banku. W okresie od lutego do maja 2010 roku zostały wprowadzone specjalne oferty pożyczki dla segmentu Blue oraz CitiGold polegające przede wszystkim na modyfikacji cennika produktu.

Aktywni klienci z segmentu Blue posiadający określony poziom relacji depozytowo-kredytowej z Bankiem mogli skorzystać z programu „Premia za bankowanie”, w którym oprocentowanie pożyczki gotówkowej zostało obniżone zależnie od wysokości salda klienta na już posiadanych produktach. Natomiast klienci CitiGold od maja tego roku mogli korzystać z atrakcyjnej oferty cenowej wzbogaconej o dodatkowe korzyści dla klientów aktywnych we współpracy z Bankiem w zakresie korzystania z produktów depozytowych.

W odpowiedzi na sezonowe potrzeby klientów w okresie od lutego do kwietnia 2010 roku uruchomiona została kolejna edycja akcji promocyjnej „Im więcej konsolidujesz, tym więcej zyskujesz”, w której osoby konsolidujące pożyczką gotówkową zobowiązania w innych bankach otrzymywały zależnie od wysokości konsolidowanych zobowiązań niższe oprocentowanie pożyczki nawet do 2,5 punktu procentowego oraz w przypadku kwoty konsolidowanej powyżej 40 tys. złotych opłatę przygotowawczą obniżoną o 1 punkt procentowy od oferty standardowej. Akcja miała wsparcie w postaci kampanii internetowej, ulotek i plakatów w placówkach Banku oraz dedykowanej komunikacji promocyjnej do wybranych klientów Banku, opartej o kanały, takie jak SMS i IVR, czyli wiadomości tekstowe i głosowe.

Pod koniec II kwartału 2010 roku został wprowadzony program proaktywnej retencji dla wybranej grupy klientów korzystających

z pożyczki gotówkowej. Celem programu było zachęcenie klientów do pogłębienia relacji kredytowej z Bankiem poprzez zwiększenie kwoty pożyczki na bardzo atrakcyjnych warunkach. Oferta została skonstruowana w taki sposób, aby klient otrzymywał tym lepsze warunki cenowe, im mniej miesięcy pozostało do zakończenia jego obecnej umowy pożyczki.

Wprowadzenie w lipcu 2010 roku promocji „Pożyczka z atrakcyjnym oprocentowaniem” miało na celu zachęcenie wybranych klientów karty kredytowej do przeniesienia swojego zadłużenia z innych banków. Dzięki tej specjalnej ofercie konsolidacyjnej klienci mogli otrzymać oprocentowanie nominalne pożyczki niższe nawet o 1 punkt procentowy od najniższego oprocentowania ich kredytu w innym banku, pod warunkiem dokonania konsolidacji zadłużenia i przedstawienia umowy lub innego pisemnego potwierdzenia warunków finansowych w innym banku.

We wrześniu 2010 roku Bank wprowadził wyjątkowo atrakcyjną ofertę pożyczki gotówkowej dla aktywnych klientów Banku posiadających konto osobiste i regularnie przelewających na nie swoje wynagrodzenie. Od 24 września 2010 roku każdemu klientowi, który skorzystał z promocyjnej oferty pożyczki i zaczął przelewać swoje wynagrodzenie na konto w Banku, zostało obniżone oprocentowanie nominalne pożyczki o 3 punkty procentowe. Ponadto, z początkiem września 2010 roku, w odpowiedzi na sezonowy wzrost zainteresowania klientów ofertą kredytową, Bank przygotował ofertę promocyjną dla osób szukających wysokich kwot pożyczki gotówkowej w kanale internetowym. Każdy klient, który w okresie od 1 września do 29 listopada 2010 roku złożył aplikację przez Internet i skorzystał z pożyczki w wysokości minimum 80 tys. zł netto, mógł wybrać jedną z nagród – laptop lub 0% opłaty przygotowawczej za udzielenie pożyczki.

W IV kwartale 2010 roku Bank wdrożył program „Pożyczasz – Korzystasz” skierowany do wybranej grupy klientów posiadających pożyczkę gotówkową i zainteresowanych skorzystaniem z kolejnego produktu. Każdego miesiąca trwania programu klienci otrzymywali inną atrakcyjną ofertę cenową, z której mogli skorzystać w różnych kanałach dystrybucji produktu. Oferta, zależnie od miesiąca, dotyczyła niższego oprocentowania, opłaty przygotowawczej w wysokości 1%, a także korzyści niefinansowych w ramach bezpłatnego pakietu Programu Korzyści. Program trwał od października do końca grudnia 2010 roku. Program spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem klientów i pozwolił już w pierwszym miesiącu zwiększyć sprzedaż produktu w programie o ponad 20%.

Linia Kredytowa

Linia kredytowa jest produktem uzupełniającym ofertę aktywnego konta osobistego, który wspiera utrzymanie długoterminowej relacji klienta z Bankiem. Dlatego też w celu pozyskania jak największej liczby aktywnych klientów Bank wprowadził w II półroczu 2010 roku uproszczony proces przenoszenia Linii Kredytowej z innego banku. Do skorzystania z tej oferty uprawniała 6-miesięczna historia kredytowa w ramach Linii Kredytowej w innym banku oraz aktualne dokumenty potwierdzające miesięczne dochody klienta.

W I półroczu 2010 roku klienci otrzymali możliwość złożenia wniosku o Linie Kredytową podczas rozmowy telefonicznej oraz podpisanie dokumentów kredytowych bez konieczności odwiedzania oddziału.

Ponadto w każdym kwartale 2010 roku Bank proponował obecnym klientom podwyższenie limitu Linii Kredytowej na uproszczonych zasadach. Oferta ta spotkała się z dużym zainteresowaniem klientów.

W 2010 roku Bank kontynuował promocję sprzedaży Linii Kredytowej, wycofując opłatę za korzystanie z limitu Linii Kredytowej przez pierwszy rok użytkowania. Ponadto klienci w 2010 roku mogli nadal korzystać z unikalnej cechy Linii Kredytowej polegającej na odstąpieniu od pobierania odsetek za wykorzystany debet, jeśli klient zadłużył się w ramach limitu Linii Kredytowej do 7 dni w danym miesiącu kalendarzowym.

Produkty hipoteczne

W 2010 roku Bank kontynuował proces wdrażania produktów

hipotecznych do swojej oferty kredytowej. Strategia hipoteczna obejmuje 4 główne filary: produkt, marketing, sprzedaż oraz politykę kredytową. W ciągu 2010 roku Bank pracował nad rozwojem produktu, w efekcie czego ofertę kredytową poszerzono o kredyt na remont czy możliwość finansowania nieruchomości w budowie oraz wdrożono politykę cenową opartą na segmentach klienta w zależności od poziomu ryzyka.

Głównym atutem oferty hipotecznej jest proces, który w 2010 roku zakładał 14 dni na wypłatę kredytu od momentu złożenia kompletu dokumentów kredytowych. W celu budowy świadomości produktu na rynku podjęte zostały działania marketingowe w postaci 2 kampanii przeprowadzonych na wiosnę i jesienią. Ponadto Bank był obecny na 10 targach nieruchomości organizowanych w całej Polsce.

Ważnym elementem realizowanej strategii stała się także współpraca z partnerami zewnętrznymi (agencjami nieruchomości, deweloperami oraz pośrednikami lokalnymi), z którymi Bank zawarł prawie 500 umów generujących kontakty do klientów zainteresowanych kredytowaniem. W listopadzie 2010 roku podpisana została centralna umowa o współpracy z jedną z największych firm doradztwa finansowego w Polsce – Expander Advisors Sp. z o.o.

W celu rozwoju sprzedaży produktu oraz zwiększenia produktywności przebudowana została struktura zespołu sprzedażowego. Wdrożona w 2009 roku polityka kredytowa została rozwinięta w listopadzie 2010 roku. Wychodząc naprzeciw potrzebom rynku i klientów, wprowadza ona m.in. maksymalny poziom LTV (loan-to-value) na poziomie 90% oraz maksymalny okres kredytowania do 35 lat.

W 2010 roku Bank sprzedał kredyty hipoteczne o łącznej wartości 139 mln zł.

Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

a) Produkty inwestycyjne

W 2010 roku Bank wdrożył wymogi wynikające z dyrektywy MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) zapewniające wysokie standardy ochrony interesów klientów oraz przejrzyste zasady działania instytucji finansowych, oferujących produkty i usługi inwestycyjne.

Bank kontynuował działania zmierzające do dalszego uatrakcyjnienia oraz zróżnicowania oferty funduszy inwestycyjnych dostępnych za pośrednictwem Banku. Pod koniec roku do oferty zostały wprowadzone 4 nowe towarzystwa funduszy inwestycyjnych: Aviva TFI S.A., Allianz TFI S.A., Skarbiec TFI S.A. oraz Allianz Global Investors, dzięki czemu liczba funduszy na koniec roku wzrosła do 121 funduszy inwestycyjnych oferowanych przez krajowe i zagraniczne towarzystwa funduszy inwestycyjnych.

Bank zapewniał klientom również bogatą ofertę obligacji strukturyzowanych, zachowując konkurencyjną pozycję na rynku w tym zakresie. Bank przeprowadził w 2010 roku 19 subskrypcji obligacji strukturyzowanych skierowanych do klientów CitiGold i CitiGold Select. Obligacje strukturyzowane denominowane były w złotych polskich (13 subskrypcji), w dolarach amerykańskich (5 subskrypcji) oraz w funtach szterlingach i euro (po 1 subskrypcji). Oferty skierowane były zarówno do klientów, którzy poszukiwali produktów wypłacających stały kupon (4-5% w skali roku, dla obligacji denominowanych w dolarach amerykańskich lub funtach szterlingach), jak również do klientów, którzy poszukiwali pośredniej ekspozycji na rynki akcji – zarówno polski, jak i zagraniczne, przy jednoczesnym zachowaniu pełnej lub warunkowej ochrony zainwestowanego kapitału przez Emitenta w terminie wykupu.

Bank rozszerzył ofertę o nowy produkt strukturyzowany – Bankowe Papiery Wartościowe w postaci Certyfikatów Depozytowych. W ramach tego produktu klienci mają możliwość osiągnięcia premii uzależnionej od zachowania instrumentu bazowego. W 2010 roku Bank przeprowadził 3 emisje Bankowych Papierów Wartościowych, powiązane z parą walut EUR i PLN (1 emisja) oraz indeksem WIG20 (2 emisje). Oferta Bankowych Papierów Wartościowych jest ofertą krótkoterminową skierowaną do wszystkich klientów Banku. Bankowe Papiery Wartościowe gwarantują 100% ochronę zainwestowanego kapitału w terminie zapadalności oraz posiadają gwarancję Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Bank kontynuował akcję informacyjną i promocyjną dotyczącą usług maklerskich świadczonych przez Bank i DMBH. Dla klientów przygotowano specjalną ofertę polegającą na obniżeniu w promocyjnym okresie 3 miesięcy prowizji od zleceń składanych za pośrednictwem usługi internetowej oferowanej przez DMBH. Dodatkowo klienci, którzy zdecydowali się przenieść papiery wartościowe na rachunek otwarty za pośrednictwem Banku, uzyskali możliwość zwrotu kosztu związanego z taką operacją w postaci zwrotu prowizji od zleceń złożonych na nowym rachunku.

Klienci Banku aktywnie korzystali z usług maklerskich Banku podczas trzech dużych ofert publicznych akcji prywatyzowanych spółek – PZU, TAURON oraz GPW. Obecność usług maklerskich w ofercie Banku została pozytywnie odebrana przez klientów, co znalazło odzwierciedlenie w dużej liczbie złożonych zleceń. Między innymi dzięki temu poprawiła się struktura całego portfela Klientów korzystających z usług maklerskich Banku i DMBH. Obecnie ponad 45% rachunków inwestycyjnych to rachunki aktywne.

b) Produkty ubezpieczeniowe

W zakresie produktów ubezpieczeniowych Bank kontynuował strategię rozbudowy oraz modyfikacji oferty produktowej w poszczególnych kategoriach. Zmiany miały na celu zarówno poszerzenie obecnego zakresu produktowego w celu lepszego dopasowania do potrzeb klientów, jak i uatrakcyjnienie oferty w zakresie istniejących typów produktów.

W ramach realizowanych nowych projektów produktowych w 2010 roku oferta Banku została wzbogacona o szereg nowych produktów. W I kwartale 2010 roku wprowadzono do oferty produkt ubezpieczeniowy dostępny dla posiadaczy kart kredytowych – „Plan Ochrony Dochodu”, zapewniający ochronę ubezpieczeniową na wypadek utraty pracy lub poważnego zachorowania, a także niezdolności do pracy. Ubezpieczenie zapewnia klientowi m.in. wypłatę świadczeń w wysokości do 1,5 tys. zł miesięcznie w okresie po utracie pracy lub do 1 tys. zł miesięcznie w przypadku powstania czasowej niezdolności do pracy. Wypłata jest niezależna od kwoty zadłużenia kredytowego na karcie.

W kwietniu 2010 roku Bank dokonał modyfikacji w zakresie oferty ubezpieczeń na życie z funduszami kapitałowymi. Zmiany polegały na wprowadzeniu nowej wersji produktów ze składką regularną (Plan Inwestycyjny Optimum) oraz jednorazową (Portfel Inwestycyjny Premium). Produkty oferowane są przy współpracy z ubezpieczycielem Aegon TUnŻ S.A. Oba produkty wprowadziły m.in. bardziej atrakcyjną strukturę opłat, 100% alokację składki, szerokie możliwości inwestycyjne w ramach nowej oferty ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, a także większą elastyczność i dopasowanie do potrzeb klienta dzięki dostępnym wariantom produktu, np. różne minimalne okresy płatności składki regularnej, poziomy ochrony ubezpieczeniowej.

Możliwość konwersji na nowe warunki w ramach istniejącej umowy ubezpieczenia została również udostępniona istniejącym klientom korzystającym z podobnego typu produktów zawieranych w okresie wcześniejszym.

W czerwcu 2010 roku do oferty Banku zostało wprowadzone nowe ubezpieczenie o charakterze ochronno-oszczędnościowym „Polisa na Dobry Początek” stanowiące produkt zabezpieczenia finansowego dzieci. Ubezpieczenie oferowane jest ze składką jednorazową lub regularną. Ubezpieczycielem jest MetLife TUnŻ S.A.

W czerwcu i w lipcu 2010 roku ofertę Banku rozszerzono o ubezpieczenia podróży:

- Ubezpieczenie „Świat bez granic” zawierane przez klienta na określony wyjazd zagraniczny, z możliwością wyboru jednego z kilku zróżnicowanych wariantów ochrony, sum ubezpieczenia oraz ilości osób, które mogą być objęte ubezpieczeniem. Ubezpieczenie oferowane jest drogą elektroniczną za pośrednictwem platformy bankowości Internetowej Citibank Online, dzięki czemu zapewniona jest szybkość oraz prosty proces zawarcia umowy.

- Ubezpieczenie „Pakiet Podróżny” – oferta skierowana jest w szczególności do posiadaczy kart kredytowych, którzy często podróżują. Ubezpieczenie zapewnia ochronę Posiadacza karty głównej dla każdego wyjazdu w ciągu roku trwającego do 60 dni. W zależności od rodzaju karty ubezpieczenie może obejmować ochronę w trakcie podróży poza granicami Polski w Europie lub na świecie, a także assistance samochodowe obowiązujące w podróży w Polsce i w Europie.

Obydwa ubezpieczenia zapewniają ochronę ubezpieczeniową w zakresie m.in. kosztów leczenia w razie nagłego zachorowania, nieszczęśliwego wypadku, pomocy assistance, odpowiedzialności cywilnej, opóźnienia lub utraty bagażu, opóźnienia odlotu.

W 2010 roku Bank zawarł umowę agencyjną z największą polską firmą ubezpieczeniową na życie PZU Życie S.A., w ramach której rozpoczęto oferowanie subskrypcji indywidualnego inwestycyjnego ubezpieczenia na życie – 3-letniego ubezpieczenia na życie i dożycie z wbudowanym instrumentem pochodnym. W 2010 roku przeprowadzono dwie subskrypcje, w których bonus inwestycyjny możliwy do uzyskania przez klienta w ramach ubezpieczenia został oparty o zachowanie indeksu WIG20.

Osiągnięcia w poszczególnych kanałach dystrybucji

Obsługa klientów Banku oparta jest o sieć placówek, doradców bankowych, zewnętrznych agentów sprzedaży bezpośredniej oraz zdalnych kanałów dystrybucji, takich jak bankowość internetowa, centrum obsługi telefonicznej, IVR (automatyczna obsługa telefoniczna) i wielofunkcyjne bankomaty.

Sieć oddziałów

Na koniec 2010 roku sieć oddziałów Banku liczyła 154 placówki, na które składały się oddziały typu L (dawne korporacyjne oraz CitiGold Wealth Management i Centrum Inwestycyjne), typu M (dawne wielofunkcyjne) oraz typu S (dawne oddziały CitiFinacial).

W 2010 roku Bank kontynuował działania optymalizacyjne w ramach sieci oddziałów, co przyczyniło się do zwiększenia efektywności procesów operacyjnych, działań sprzedażowych, optymalnego wykorzystania zasobów ludzkich, jak i infrastruktury oraz ograniczenia kosztów związanych z zarządzaniem nieruchomościami Banku.

W ramach optymalizacji sieci w 2010 roku miały miejsce następujące działania:

- z uwagi na podjęcie decyzji o sprzedaży nieruchomości przeniesiono i skonsolidowano pełną działalność operacyjną oddziałów typu L: w Płocku z ul. Kobyleńskiego 13 do istniejącej placówki przy ul. Królewieckiej 22, w Szczecinie z ul. Św. Ducha 2 do istniejącej, rozbudowanej placówki przy pl. Rodła 8 oraz w Częstochowie z ul. Jasnogórskiej 75 do istniejącej, rozbudowanej placówki przy ul. Najświętszej Marii Panny 26;
- przeniesiono i skonsolidowano pełną działalność operacyjną oddziałów typu L: w Olsztynie z ul. Piłsudskiego 63 do istniejącej, rozbudowanej placówki przy ul. Pieniężnego 15 oraz w Świdnicy z ul. Tołstoja 2 do istniejącej placówki przy ul. Rynek 20;
- przeprowadzono 24 konsolidacje oddziałów występujących dawniej głównie pod marką CitiFinacial – działania te polegały na przeniesieniu działalności operacyjnej placówek do istniejących oddziałów wielofunkcyjnych, oferujących pełną gamę produktów;
- zwiększono zakres obsługi depozytowej klientów detalicznych w 2 placówkach typu S, obecnie typu M;
- w związku z wygraną przetargu na obsługę miasta Tarnów, a tym samym zwiększeniem ilości gotówkowych transakcji klienta korporacyjnego, rozszerzono funkcjonalność oddziału z M do L w tym mieście;
- zakończono działalność operacyjną oddziału typu L w Kutnie przy ul. Barlickiego 3.

W 2010 roku oddziały Banku zostały wyposażone w urządzenia pozwalające na personalizację kart debetowych oraz kredytowych w oddziałach zgodnie ze standardem EMV. Bank jako pierwszy w Polsce zastosował takie rozwiązanie dla personalizacji kart EMV (wyposażonych w mikroprocesor). W oddziałach warszawskich klienci mogą także uzyskać w oddziale zintegrowaną kartę płatniczą z Warszawską Kartą Miejską.

Bank rozpoczął również instalację bankomatów z nową funkcjonalnością BNA (bunch note acceptor) pozwalającą na automatyczne księgowanie wpłat zarówno na konto, jak i na kartę kredytową. Środki, które klient deponuje w bankomacie, są dostępne na jego koncie bezpośrednio po dokonaniu wpłaty. Na koniec 2010 roku Bank dysponował 60 takimi urządzeniami. W I półroczu 2011 roku wszystkie bankomaty mają posiadać tę funkcjonalność. Jednocześnie w nowych bankomatach uruchamiana jest stopniowo funkcja umożliwiająca obsługę przez osoby niewidome.

Liczba oddziałów na koniec okresu:

	31.12.2010	31.12.2009	Zmiana
Liczba placówek:	154	184	(30)
- typu L	43	45	(2)
- typu M	90	87	3
- typu S	21	52	(31)
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:			
Punkty Polkomtel	154	130	24
Salony firmowe Plus	15	11	4
Lotniska	5	3	2
Stacje paliw BP	23	53	(30)
Centra handlowe	18	4	14
Punkty ZTM	24	-	-
Bankomaty własne	149	161	(12)
Bankomaty „Euronet” z logo „Citi Handlowy”	909	-	-
Punkty „Unikasa” - rozszerzona funkcjonalność	1849	484	1365

Bankowość Internetowa i Telefoniczna

Bankowość Internetowa i Mobilna

Rok 2010 był rokiem dynamicznego rozwoju platformy bankowości internetowej Citibank Online. Na początku roku posiadacze karty kredytowej otrzymali możliwość wykonywania elektronicznych przelewów gotówki z rachunku karty kredytowej na konto w dowolnym banku. Klienci uzyskali także dostęp do historii rachunku Karty Kredytowej oraz Konta Osobistego w formie elektronicznych wyciągów z ostatnich trzech lat oraz możliwość otrzymania potwierdzeń przelewów w formacie PDF.

Pierwsza część zmian w Citibank Online została zakończona udostępnieniem także w I kwartale 2010 roku usługi Elektronicznej Prezentacji i Płatności Rachunków – BILIX, umożliwiającej wygodne i szybkie opłacanie rachunków. Ponadto w pierwszej połowie roku klienci detaliczni korzystający do tej pory z bankowości internetowej Citibank Online otrzymali możliwość korzystania z mobilnej wersji bankowości internetowej dopasowanej do przeglądarek internetowych wbudowanych w telefony komórkowe – CitiMobile.

W połowie 2010 roku Bank zdobył tytuł najlepszego banku internetowego w rankingu „50 największych banków w Polsce” przygotowywanym przez Miesięcznik Finansowy BANK. Metodologia oceny banków internetowych bazowała na bezwzględnej liczbie obsługiwanych rachunków internetowych, dynamice wzrostu ich liczby oraz na udziale rachunków obsługiwanych przez Internet do liczby wszystkich rachunków. Bank z wynikiem ponad 550 tys. użytkowników bankowości internetowej w 2009 roku wobec nieco ponad 344 tys. w 2008 roku zdobył najwyższe podium w rankingu banków oferujących dostęp do rachunku przez Internet.

6 września 2010 roku Bank udostępnił klientom detalicznym nowy serwis transakcyjny Citibank Online. Nowa wersja systemu to nowy wygląd, nowa przejrzysta i intuicyjna nawigacja oraz jednocześnie nowe możliwości dla klientów, takie jak: nadawanie własnych nazw rachunkom bankowym, kalendarz bankowy czy manager wydatków kartą kredytową.

W kolejnych miesiącach po zaprezentowaniu nowej platformy transakcyjnej Bank sukcesywnie udostępniał kolejne możliwości w ramach tego rozwiązania. Pierwszą funkcjonalnością było udostępnienie możliwości rozkładania transakcji na raty na karcie kredytowej w ramach Planu Spłat Ratalnych Komfort. Plan Spłat Ratalnych Komfort pozwala rozłożyć transakcje na karcie kredytowej na równe, miesięczne raty, przy oprocentowaniu niższym niż standardowe oprocentowanie na karcie.

W grudniu 2010 roku klienci Banku otrzymali także możliwość samodzielnego otwierania kolejnych kont w Banku poprzez Internet, w tym rachunków w obcej walucie i kont oszczędnościowych. Wraz z włączeniem tej funkcjonalności klienci otrzymali możliwość aktywowania usługi „Płać komórką”, przystąpienia do programu „Reszta dla Ciebie” oraz aktywowania usługi płatności przez Internet kartą MasterCard.

Ostatnią zmianą wprowadzoną dla klientów w IV kwartale 2010 roku była również możliwość zarządzania limitami dla kart debetowych. W ramach tej funkcjonalności klienci mogą podłączyć kartę debetową pod rachunki w wybranej walucie oraz ustawić samodzielnie dzienne limity, m.in. dla transakcji wykonywanych w Internecie.

Wprowadzone zmiany i rozwój platformy bankowości internetowej spowodowały wzrost liczby klientów korzystających z tego kanału obsługi. Liczba klientów zarejestrowanych do Citibank Online na koniec roku wzrosła z 550 tys. w 2009 roku do ponad 660 tys. w 2010 roku, a liczba użytkowników usługi wyciąg elektroniczny z 456 tys. w 2009 roku do ponad 504 tys. w 2010 roku.

Bankowość Telefoniczna - CitiPhone

Biuro całodobowej telefonicznej obsługi klienta CitiPhone wypełniło w 2010 roku zakładane standardy jakościowe dotyczące odbieralności telefonów w założonym czasie (TSF), osiągając poziom 80,6%. Przychody ze sprzedaży produktów i usług Banku w tym kanale sprzedaży osiągnęły 101,3% zakładanego celu.

Do najważniejszych inicjatyw wdrożonych w CitiPhone w 2010 zaliczyć należy dostosowanie segmentacji procesów i sposobu obsługi klientów do założeń strategii Banku poprzez dedykowanie wyspecjalizowanych zespołów Doradców CitiGold i CitiGold Select do tych celów. Kolejnym ważnym wydarzeniem było wdrożenie zaawansowanych rozwiązań technologicznych wspierających obsługę klientów CitiGold i CitiGold Select w IVR oraz uruchomienie innowacyjnego narzędzia do efektywnej sprzedaży produktów oferowanych przez Bank - CRM Pop-up.

Akwizycja pośrednia i bezpośrednia

Bank kontynuuje projekt sprzedaży kart kredytowych na stanowiskach sprzedażowych na lotniskach. Ubiegłoroczne sukcesy w sprzedaży kart kredytowych na lotnisku Okęcie skłoniły Bank do rozszerzenia obszaru sprzedaży w I półroczu 2010 roku o lotniska w Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Gdańsku i Wrocławiu. Natomiast w czerwcu 2010 roku oferta dla klientów pozyskiwanych na lotniskach wzbogacona została o nowy produkt ubezpieczeniowy - „Pakiet podróży”.

Pod koniec I półrocza 2010 roku agencje sprzedaży bezpośredniej rozpoczęły sprzedaż kont osobistych, a w IV kwartale 2010 roku, wraz z wprowadzeniem Miejskiej Karty Płatniczej Citibank, zostały włączone do aktywnej sprzedaży kart ZTM w 24 dedykowanych punktach sprzedażowych. Punkty te zlokalizowane zostały w kioskach sieci Inmedio, Relay i Kolporter. W ciągu pierwszych dwóch miesięcy od uruchomienia sprzedaży oferty w punktach ZTM zostało sprzedanych 1,3 tys. Miejskich Kart Płatniczych Citibank.

Z końcem 2010 roku udało się odbudować sieć kanału Polkomtel - liczy ona obecnie 154 punkty sprzedaży. Godny uwagi jest poziom aktywacji pozyskanych kart, który osiągnął 78% pod koniec 2010 roku.

Biuro Citibank at Work odpowiada za docieranie i obsługę sprzedażową pracowników klientów korporacyjnych w miejscu ich pracy, oferując wygodę, oszczędność czasu i specjalne warunki na produkty i usługi Banku. Wiodącym produktem w pierwszym półroczu było konto osobiste, w II półroczu 2010 roku zostało uzupełnione przez ofertę karty kredytowej.

Jednym z najważniejszych projektów realizowanych w 2010 roku było poszerzenie struktury sprzedażowej Biura o sieć agentów sprzedaży bezpośredniej w całym kraju. Dzięki znaczącej poprawie efektywności Citibank at Work pozyskał ponad 5 tys. klientów z regularnym wpływem wynagrodzenia, a łączna akwizycja przekroczyła 25,5 tys. produktów (w tym prawie 10 tys. rachunków osobistych i ponad 2,6 tys. kart kredytowych).

W 2010 roku rozwinięta została także inicjatywa spotkań i seminariów finansowych przybliżających tematykę rynku usług bankowych oraz produktów Banku pracownikom obsługiwanych firm. W ciągu dwunastu miesięcy zorganizowano ponad 670 spotkań dla łącznej liczby ok. 7,5 tys. uczestników, spośród których ponad 38% zainteresowanych było ponownym kontaktem z Bankiem.

Zmiany w zakresie technologii informatycznych

W 2010 roku realizowane były projekty wspomagające utrzymanie stabilnej platformy technologicznej oraz realizację nowej strategii Banku. Kontynuowano również inicjatywy pozwalające uzyskać obniżenie kosztów w obszarze technologii, przy jednoczesnej poprawie jakości oferowanych produktów.

Wszystkie projekty technologiczne były realizowane zgodnie z priorytetami uzgodnionymi w ramach planowania długofalowej strategii biznesowej.

W 2010 roku wprowadzone zostały poniższe rozwiązania:

- uruchomienie internetowego kanału komunikacji w systemie bankowości elektronicznej dla klientów instytucjonalnych z Bankiem, dającego możliwości rozszerzenia oferty produktowej m.in. o podpis elektroniczny,
- wprowadzenie możliwości natychmiastowego rozpatrywania wniosku kredytowego i wydawania debetowych i kredytowych kart chipowych bezpośrednio w oddziałach,
- wprowadzenie innowacyjnej usługi Mobile Banking, pozwalającej klientom detalicznym na dostęp do konta bieżącego i konta karty kredytowej z telefonu komórkowego; klienci mają możliwość podglądu sald, wykonywania przelewów, otwierania lokat i podglądu kursów walut,
- wdrożenie systemu klasy BPM (Business Process Management) umożliwiającego modelowanie procesów biznesowych oraz usprawnienie elektronicznego przetwarzania dokumentów w tych procesach,
- wdrożenie nowego typu bankomatów, umożliwiających realizację wpłat gotówkowych zgodnie z dyrektywą Centralnego Banku Europejskiego ECB6 oraz ich księgowanie w czasie rzeczywistym, oraz rozpoczęcie wymiany istniejącej sieci bankomatów na zgodne z powyższym,
- przystosowanie systemów informatycznych Banku do wymogów nowej rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego (Rekomendacji T) dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- uzyskanie optymalizacji kosztowej poprzez scentralizowanie większości lokalnych aplikacji bankowych i centralnego systemu bankowego Flexcube do nowoczesnego regionalnego centrum przetwarzania danych grupy Citi,

- wprowadzenie znaczących usprawnień platformy internetowej umożliwiających lepszą obsługę klienta detalicznego, zmianę szaty graficznej oraz umożliwienie otwierania produktów depozytowych on-line, jak też usprawnienie procesu współpracy z systemem wsparcia sprzedaży,
- modernizacja funkcjonalności nagrywania rozmów telefonicznych w oddziałach Banku oraz połączeń sieciowych, w tym wdrożenie nowej technologii MPLS.

Trwające modyfikacje, które będą miały wpływ na działalność Banku w najbliższych okresach:

- pilotaż nowej wersji systemu bankowości elektronicznej dla klientów korporacyjnych CitiDirect. Wdrożenie produkcyjne nowej wersji systemu jest planowane w 2011 roku,
- wdrożenie platformy dla klientów instytucjonalnych usprawniającej obsługę w zakresie produktów finansowania handlu oraz operacji dokumentowych,
- wdrożenie systemu zapewniającego realizację nowych wymogów sprawozdawczych Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- konsolidacja aplikacji typu CRM dla klientów instytucjonalnych w celu usprawnienia relacji z klientami i obniżenia kosztów wsparcia,
- dokończenie procesu wymiany bankomatów na zgodne z dyrektywą Europejskiego Banku Centralnego ECB6 oraz umożliwiających księgowanie depozytów w czasie rzeczywistym (Q1/2011).

Zaangażowania kapitałowe Grupy

Zaangażowania kapitałowe Grupy podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W roku 2010 Grupa Kapitałowa Banku kontynuowała obraną wcześniej politykę inwestycji kapitałowych. Jej wytycznymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem oraz rozszerzanie oferty Grupy Kapitałowej Banku, a dla portfela zaangażowań do zbycia - optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyka w obszarach wynikających z tych transakcji.

Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, która wpływa na wynik z działalności bankowej, dzięki którym Grupa poszerza swoją ofertę produktową, a także zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce (Handlowy-Leasing Sp. z o.o., Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.). Do spółek strategicznych zaliczane są również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego, których Bank nie kontroluje, ale które posiadają strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez nie operacje (np. Giełda Papierów Wartościowych S.A., Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., Biuro Informacji Kredytowej S.A.).

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadrzędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrożonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank.

Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio, jak i pośrednio, a także celowe spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadzi operacje kapitałowe. Niektóre spośród spółek do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzacyjne, które to zaangażowania Bank objął w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Banku w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej z góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Jednakże portfel spółek do zbycia może powiększyć się o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe oraz o zaangażowania, które Bank obejmie w związku z prowadzoną działalnością operacyjną.

Inne informacje o Grupie

Rating

Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej Moody's Investors Service „Moody's”. W 2010 roku rating nie uległ zmianie.

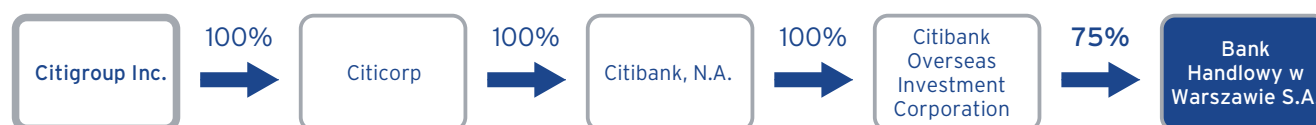
Ostatnia zmiana ratingu miała miejsce w dniu 18 czerwca 2009 roku, kiedy to agencja Moody's obniżyła rating siły finansowej Banku (BFSR) z poziomu C- na D+ z perspektywą negatywną. Rating dla depozytów w walucie krajowej i obcej Banku został wówczas obniżony z A3 na Baa1 z perspektywą negatywną. Ratingi dla depozytów krótkoterminowych pozostały bez zmian (P-2). Powyższa zmiana ratingów była konsekwencją pogorszenia się otoczenia rynkowego głównie dotyczącego portfela detalicznego i korporacyjnego. Z drugiej strony, jak wskazywał Moody's, pozycja kapitałowa Banku jako kredytodawcy netto pozostała stabilna, a współczynnik wypłacalności był jednym z najwyższych wśród ocenianych przez Moody's banków.

Na koniec 2010 roku Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Moody's:

Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	Baa1
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	Baa1
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	Prime-2
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	Prime-2
Kondycja finansowa	D+
Perspektywa dla ratingu siły finansowej	Negatywna
Perspektywa dla ratingu depozytów długoterminowych w walucie krajowej	Negatywna

Notowania akcji Banku na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych

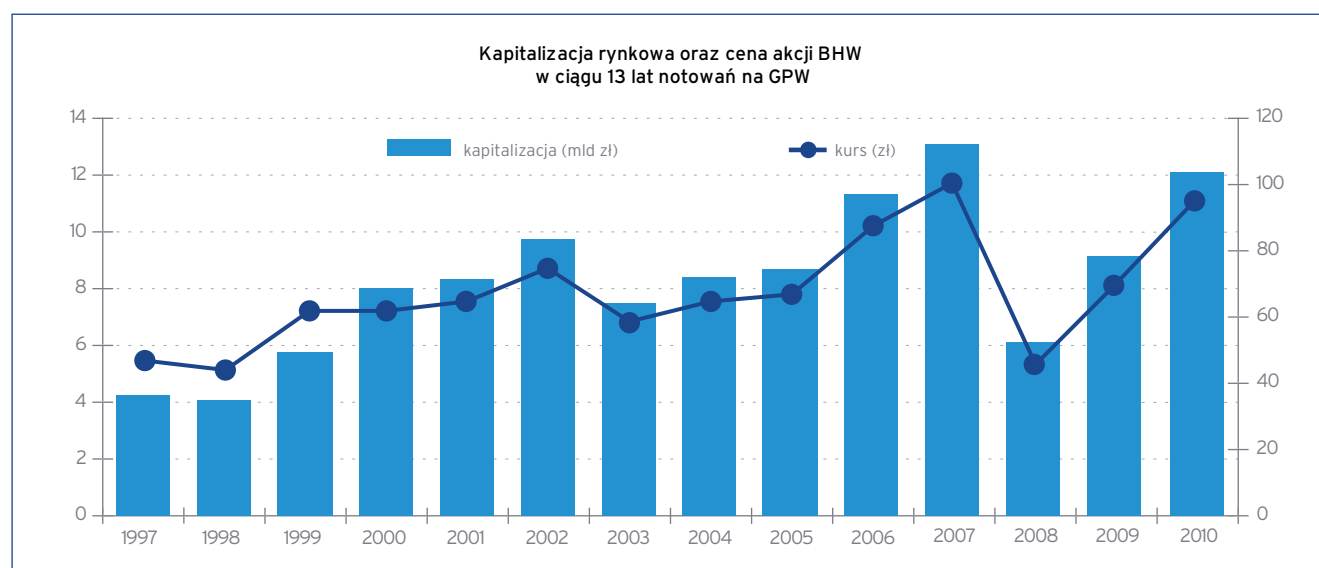
Jedynym akcjonariuszem Banku, który posiada co najmniej 5% udziałów w kapitale i głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) – spółka w ramach grupy Citi skupiająca zagraniczne inwestycje. COIC jest jednocześnie strategicznym udziałowcem większościowym Banku. Na przestrzeni 2010 roku liczba akcji będących w posiadaniu COIC, a także jej udział w kapitale oraz głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku (WZ) nie ulegała zmianom i wynosiła 97 994 700, co stanowi 75% udziału w kapitale i głosach na WZ. Miejsce Banku Handlowego w Warszawie S.A. w strukturze grupy Citi pokazuje następujący diagram:

Pozostałe akcje (32 664 900, co równoznaczne jest z 25% kapitału akcyjnego) stanowią tzw. free float, czyli znajdują się w wolnym obrocie i są notowane na GPW.

W 2010 roku minęło 13 lat od pierwszego notowania Banku na GPW. Rok 2010 był kolejnym rokiem wzrostu notowań akcji Banku, a jego kapitalizacja na koniec 2010 wyniosła 12,2 mld zł (wobec 9,1 mld zł na koniec 2009). Wskaźniki giełdowe kształtowały się na poziomie: cena/zysk (P/E) – 18,5 (w 2009 roku 18,1); cena/wartość księgowa (P/BV) – 1,9 (wobec 1,5 w roku ubiegłym).

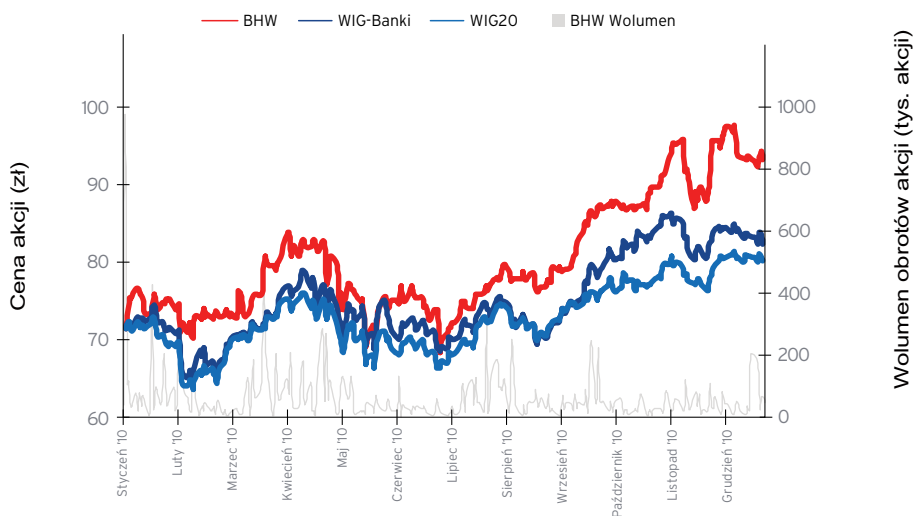
W 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło decyzję o przeznaczeniu 94% zysku netto na wypłatę dywidendy, co oznacza, że kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 3,77 zł. W rezultacie stopa dywidendy Banku była jedną z najwyższych wśród banków notowanych na GPW i wyniosła 5,4%.

W 2010 roku kurs akcji Banku na GPW wzrósł z 71,5 zł (4 stycznia 2010 roku) do 93,5 zł (31 grudnia 2010 roku). Oznacza to, że stopa zwrotu z akcji Banku skorygowana o dywidendę wyniosła 39%. Był to najwyższy wzrost ceny akcji wśród dużych banków notowanych na GPW, a także jeden z najwyższych wśród spółek giełdowych o kapitalizacji powyżej 5 mld zł. W rankingu gazety „Parkiet”, przedstawiającym najwyższe stopy zwrotu z akcji największych spółek, Bank zajął 3. miejsce i był najwyższym sklasyfikowanym przedstawicielem branży finansowej.

2010 rok rozpoczął się łagodnym trendem wzrostowym. W kwietniu cena akcji Banku sięgnęła poziomu 83,9 zł – najwyższego od 4 czerwca 2008 roku, tj. od czasu, gdy na światowych rynkach rozpoczęła się kryzys finansowy.

Notowania akcji Banku („BHW”) i wolumen obrotów
na tle indeksów WIG-Banki i WIG20 (04/01/2010=71,5)

W okresie od maja do lipca 2010 roku cena akcji ulegała wahaniom i kształtowała się w przedziale pomiędzy 68 zł a 80 zł.

Drugie półrocze 2010 roku to okres wzrostu kursu. Od 1 lipca 2010 roku, kiedy kurs wyniósł 68,5 zł, notowania Banku zaczęły systematycznie rosnąć, osiągając szczyt 15 grudnia 2010 roku (98 zł). Ostatecznie 31 grudnia 2010 roku kurs ukształtował się na poziomie 93,5 zł za akcję.

Zmiany kursu akcji Banku wyróżniają go pozytywnie na tle sektora (WIG-Banki zyskał w 2010 roku 15,3%). Zmiana cen akcji Banku była również lepsza niż zwrot z indeksu WIG20, który wyniósł 12,3%.

Stopy procentowe

Poniższe zestawienie prezentuje średnie ważone efektywnych stóp procentowych wyliczonych dla należności i zobowiązań w podziale na segmenty działalności Grupy:

Na dzień 31 grudnia 2010 roku

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	5,61	2,88	2,12	16,35	3,57	7,40
Dłużne papiery wartościowe	4,23	3,00	3,67	-	-	-
PASYWA						
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	3,13	0,47	0,30	3,64	0,42	0,33

Na dzień 31 grudnia 2009 roku

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	5,28	2,38	3,18	17,09	4,53	7,40
Dłużne papiery wartościowe	4,95	4,80	3,62	-	-	-
PASYWA						
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	3,18	0,62	0,35	5,25	0,78	0,62

Nagrody i wyróżnienia Banku

W 2010 roku Bank, DMBH i Fundację Kronenberga uhonorowano prestiżowymi tytułami i nagrodami:

- 7 grudnia podczas uroczystej gali z okazji obchodów 140-lecia założenia Banku Handlowego w Warszawie S.A. miało miejsce odznaczenie prezesa Banku, Sławomira S. Sikory, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Odznaczenie w imieniu Prezydenta RP wręczył szef kancelarii Prezydenta, minister Jacek Michałowski, który powiedział m.in.: „Wniósł Pan znaczący wkład w rozwój całego polskiego sektora bankowego. Wiele dobrego uczynił Pan także podczas swej służby dla Rzeczypospolitej (...). Cieszę się, że mogłem uhonorować Pańskie zasługi”;
- DMBH otrzymał dwie prestiżowe nagrody przyznawane przez Prezesa GPW: nagrodę za „Najwyższy udział w obrotach akcjami na Głównym Rynku bez transakcji animatora w 2009 roku” oraz nagrodę za „Największą aktywność animatora na Głównym Rynku w 2009 roku”;
- Citi Faktoring, Faktoring Samorządowy oraz Dyskonto Akredytywy zostały uhonorowane w XV edycji konkursu Europrodukt. Konkurs jest organizowany od 2000 roku przez Polskie Towarzystwo Handlowe Sp. z o.o. Patronują mu m.in.: Ministerstwo Gospodarki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Celem tego konkursu jest promocja marki, towarów, usług, które zasługują na miano najlepszych na rynku. Nagradzane są również te usługi, które dążą do zapewnienia kompleksowej i profesjonalnej obsługi klientów;
- Bank zajął pierwsze miejsce w rankingu prestiżowego finansowego magazynu Euromoney. W kategorii obrotu towarowego z klientami korporacyjnymi udział Banku w rynku wyniósł 35,8%. Ranking jest organizowany co roku i obejmuje najlepsze instytucje świadczące usługi zarządzania środkami finansowymi. O kolejności w rankingu decyduje głosowanie klientów, którzy informują o wielkości obrotu walutowego z bankami, z którymi współpracują;
- W styczniu 2010 roku Bank otrzymał wyróżnienie w konkursie „Praca na czysto” organizowanym przez Ministerstwo Środowiska. Konkurs ma na celu promowanie najlepszych kampanii edukacyjnych z zakresu środowiska. W konkursie mogą wziąć udział zarówno firmy/przedsiębiorstwa, jak i instytucje publiczne i samorządowe;
- Organizator akcji „Godzina dla ziemi”, WWF, przyznał Bankowi status oficjalnego partnera; wyróżnienie o tyle istotne, że Polska była jedynym krajem, w którym bank z grupy Citi został nagrodzony tym tytułem;
- Praktyki Banku z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej zostały docenione w konkursie „Dobre praktyki CSR” organizowanym przez Deloitte, PKPP Lewiatan i NSZZ Solidarność, uzyskując 19 punktów na 23 możliwe;
- Bank zajął 1. miejsce w zakresie odpowiedzialności wobec środowiska (zdobywając 92 punkty na 100 możliwych) w kategorii instytucji finansowych w Rankingu Odpowiedzialnych Firm organizowanym przez PricewaterhouseCoopers;
- Bank zdobył nagrodę Dobroczyńca Roku 2009 w kategorii „Strategiczne programy społecznego zaangażowania firmy”, która została przyznana za kompleksową oraz długofalową strategię edukacji finansowej polskiego społeczeństwa realizowaną przez Fundację Kronenberga. Celem konkursu Dobroczyńca Roku jest promocja społecznego zaangażowania i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorców oraz informowanie o akcjach i programach społecznych, które zostały zrealizowane z pomocą przedsiębiorstw, ich pracowników oraz organizacji pozarządowych. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana za społeczne zaangażowanie biznesu;
- 17 maja 2010 roku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznał Fundacji Kronenberga odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, doceniając wkład Fundacji w odzyskanie zaginionego w czasie II wojny światowej obrazu Wojciecha Gersona „Opdoczynek w tatrzańskim szalasy” i przekazanie tego dzieła

Zamkowi Królewskiemu w Warszawie. Odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej” jest nadawana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego osobom i instytucjom wyróżniającym się w tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury.

- Miejska Karta Płatnicza Citibank otrzymała tytuł „Najbardziej innowacyjnej polskiej karty 2010 roku”. O przyznaniu nagrody zdecydowało jury konkursu organizowanego w ramach tegorocznej konferencji Central European Electronic Card. Celem konkursu „Najbardziej innowacyjna polska karta roku” jest popularyzacja kart plastikowych oraz promocja coraz nowocześniejszych rozwiązań technologicznych, a zwłaszcza firm i ludzi, którzy potrafią te nowoczesne technologiczne „nowinki” przekuć w produkty rynkowe znajdujące coraz większą aprobatę stale rosnącej liczby ich użytkowników.

Mecenatek kulturalny i zaangażowanie społeczne Banku

Realizacja strategii społecznej odpowiedzialności Banku jest koordynowana przez Fundację Kronenberga, która w jego imieniu wspiera działania na rzecz dobra publicznego.

W 2010 roku działania Fundacji skupiały się na prowadzeniu edukacji finansowej oraz promocji przedsiębiorczości i innowacyjności, koordynowaniu działań wolontariackich pracowników Banku na rzecz potrzebujących oraz działaniach na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego.

Uznanie dla zaangażowania społecznego Banku wyraził Prezydent RP, Bronisław Komorowski, w specjalnych słowach podziękowania skierowanych do uczestników uroczystości z okazji 140-lecia założenia Banku Handlowego: „Dzieje tej instytucji, założonej przez Leopolda Kronenberga, wybitnego przedsiębiorcę i filantropa – służyć mogą za opis polskich losów dwóch ostatnich stuleci, za ilustrację rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego naszego kraju. Dziś ten szacowny Bank należy do liderów polskiego rynku finansowego, oferując swym klientom wyspecjalizowane, nowoczesne produkty i usługi. Szczególnym rysem Państwa działalności jest także postawa społecznego zaangażowania. Bank Handlowy otacza opieką pamiątki naszego narodowego dziedzictwa, sprawuje mecenat nad cennymi przedsięwzięciami kulturalnymi, wspiera rozwój lokalny”.

W 2010 roku zrealizowano poniższe programy i działania w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu:

Od grosika do złotówki – to pierwszy w Polsce program edukacji finansowej skierowany do uczniów szkół podstawowych w ramach kształcenia zintegrowanego, realizowany we współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Prowadzony jest przez nauczycieli wolontariuszy z Banku przy współpracy rodziców. W swoich zamierzeniach program ma pomóc dzieciom w kształtowaniu nawyku oszczędzania, budowaniu poczucia wartości pracy, posługiwaniu się pieniędzmi oraz przygotowaniu do dokonywania racjonalnych zakupów.

W roku szkolnym 2010/2011 473 nauczycieli i ok. 17 tys. rodziców wprowadza w świat finansów ponad 11 tys. uczniów uczęszczających do 174 szkół. W warsztatach o oszczędzaniu „Grosikowe Wędrówki”, zrealizowanych w ramach Światowego Dnia Citi dla Społeczności 2010, wzięło udział 568 uczniów z 25 klas oraz 410 rodziców i dziadków. W warsztaty te zaangażowanych było także 25 nauczycieli, 25 gości oraz 23 wolontariuszy Banku.

Moje Finanse – to największy w Polsce program edukacji finansowej dla młodzieży. Odpowiada na zapotrzebowanie społeczne na edukację finansową i daje szansę na bardziej wyedukowane społeczeństwo, które w sposób przemyślany gospodaruje swoimi zasobami finansowymi – oszczędza, pożyczka, inwestuje. Poprzez realizację programu w szkołach ponadgimnazjalnych Fundacja uczestniczy w edukacji młodych ludzi, by umieli podejmować racjonalne i korzystne dla siebie decyzje finansowe poparte stale aktualizowaną wiedzą.

Program finansowany jest przez Fundację Kronenberga i Narodowy Bank Polski, a wdrażany do szkół przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Bezpośrednimi odbiorcami są nauczyciele oraz uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski.

W 2010 roku przeprowadzono 80 warsztatów dla 1,6 tys. nauczycieli, dzięki którym będą mogli realizować program w oparciu o nowe materiały. W roku szkolnym 2010/11 liczba uczniów objętych programem wynosi ponad 153 tys., zaś program realizuje 1,6 tys. nauczycieli oraz 51 trenerów.

Banki w Akcji - to program edukacji finansowej kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych wiążących swoją przyszłość z tym sektorem. Jego celem jest promowanie wśród uczniów wiedzy o zasadach funkcjonowania rynków finansowych, a zwłaszcza banków komercyjnych. Program realizowany jest przez Fundację Kronenberga wspólnie z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości.

W roku 2010 roku realizowane były następujące elementy programu:

- **Banki w Akcji - Dzień Przedsiębiorczości** - to jeden dzień w roku, w którym uczniowie szkół ponadgimnazjalnych zostają zaproszeni do Banku, by zobaczyć, na czym polega praca bankowca. Przedsięwzięcie to realizowane jest w ramach ogólnopolskiego programu „Dzień Przedsiębiorczości”. W 2010 roku „Dzień Przedsiębiorczości” odbył się 10 marca. Na praktyki do Banku zgłosiło się 225 uczniów.
- **Olimpiada Wiedzy o Finansach - Banki w Akcji** - organizowana jest wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim, Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości oraz grupą ośmiu Wyższych Szkół Bankowych. Olimpiada, wpisana na listę olimpiad tematycznych MEN, skierowana jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy są szczególnie zainteresowani ekonomią. W III edycji Olimpiady, rozgrywanej jesienią 2010 roku pod hasłem „Finanse osobiste”, udział wzięło 11,6 tys. uczniów z 763 szkół.
- Promowanie wykorzystania symulacji „**Banks in action**” w pracy edukacyjnej - symulacja „Banks in action” to interaktywna symulacja banku komercyjnego. Uczeń wciela się w prezesa zarządu banku i konkurując z komputerem lub innymi uczniami, podejmuje decyzje finansowe i marketingowe, przekładające się na kondycję ekonomiczną banku. Nauczyciele, którzy wzięli udział w warsztatach, przeprowadzili zajęcia z wykorzystaniem symulacji dla 15 tys. uczniów na terenie całego kraju.

Tydzień dla Oszczędzania - to ogólnopolska akcja medialna, której celem jest zwrócenie uwagi Polaków na potrzebę planowania swojej przyszłości finansowej. Akcja ma charakter medialny i prowadzona jest przez wiele kanałów informacyjnych.

Działania tegorocznej edycji Tygodnia dla Oszczędzania skupiały się na promowaniu kształtowania pięciu praktycznych umiejętności finansowych: poczynawszy od zakładania konta bankowego, poprzez dopasowanie rodzajów oszczędzania do osobistych potrzeb, po planowanie finansów osobistych oraz uświadomienie konsekwencji zadłużania i potrzeby systematycznego odkładania środków na emeryturę.

Podczas tegorocznego „Tygodnia dla Oszczędzania” młodzież - indywidualnie lub przy pomocy zaangażowanych nauczycieli - mogła wziąć udział w dwóch konkursach. W ramach pierwszego uczestnicy mogli nadesłać pracę odwołującą się do problematyki pięciu praktycznych umiejętności finansowych wykonaną w formie plakatu, fotostory lub filmu.

Oprócz konkursów Fundacja Kronenberga po raz kolejny przygotowała specjalne pakiety informacyjne. Zostały one rozesłane do 3,5 tys. szkół, które zadeklarowały chęć udziału w akcji. W ramach kampanii tygodnik Newsweek opublikował obszerny dodatek z artykułami poświęconymi oszczędzaniu, a w stacjach radiowych emitowane były audycje tematyczne oraz spoty edukacyjne na ten temat.

Na podstawie dostępnych na rynku narzędzi badawczych szacujemy, że kontakt z materiałami edukacyjnymi o oszczędzaniu oraz promocyjnymi o TdO za pomocą mediów i Internetu miało 5,7 mln osób.

Innowacje w bankowości - to ogólnopolski konkurs Fundacji Kronenberga i Banku, skierowany do studentów II-V roku wszystkich

typów uczelni. Jego celem jest zainspirowanie młodych ludzi do zaproponowania innowacyjnych rozwiązań biznesowych. Pozwala to wykorzystać wiedzę i kreatywność młodych ludzi oraz zwiększyć ich wiarę w możliwości rozwijania swojej kariery.

W II edycji nagrodę główną, 10 tys. zł oraz 3-miesięczny staż w Banku, otrzymała Karolina Mamczur z Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto jury wyróżniło pięć prac, których autorzy otrzymali po 2 tys. zł oraz miejsce w Programie Praktyk Letnich Banku.

Konkurs Mikroprzedsiębiorca Roku 2010 - to konkurs dla właścicieli mikrofirm. Poprzez jego organizację Fundacja chce promować aktywną postawę w zakresie przedsiębiorczości, zachęcać do zakładania firm oraz pokazywać najlepsze z nich jako przykłady efektywnych działań gospodarczych.

Do VI edycji konkursu zostało zgłoszonych 188 mikrofirm. Laureatem i zdobywcą prestiżowego tytułu Mikroprzedsiębiorca Roku 2010 została firma Centrum Badań DNA z Poznania, kierowana przez pana Jacka Wojciechowicza, a nominowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. Nagrodzona firma zajmuje się rozpowszechnianiem najnowszych osiągnięć genetyki molekularnej na rynku usług diagnostyki medycznej oraz opracowywaniem nowych technik i metod badawczych.

Finanse w Twoich rękach - to nowy program opracowany przez Fundację Kronenberga przy współpracy ze Związkiem Biur Porad Obywatelskich, którego pilotaż został przeprowadzony w 2010 roku. Jego głównym celem jest przeciwdziałanie niekorzystnym konsekwencjom zadłużenia poprzez poszerzenie usług świadczonych przez Biura.

Projekt skierowany jest do trzech grup osób:

- Osób zadłużonych, poszukujących pomocy w rozwiązaniu swoich problemów finansowych,
- Doradców Biur Porad Obywatelskich, aby kompetentnie mogli udzielić pomocy,
- Trenerów Związku Biur Porad Obywatelskich, aby mogli zapewnić w sieci Biur trwałe przekazanie nowych umiejętności w zakresie pomocy dłużnikom.

Dzięki pozytywnej ocenie pilotażu program został zatwierdzony do realizacji od 2011 roku.

Nagroda Banku Handlowego w Warszawie S.A. za szczególny wkład w rozwój nauki w sferze ekonomii i finansów - jest to konkurs, którego celem jest promowanie najbardziej wartościowych publikacji w dziedzinie teorii ekonomii i finansów. Nagroda ta jest uznawana za jedną z najbardziej prestiżowych polskich nagród w dziedzinie ekonomii.

W ramach popularyzacji pracy laureatki XV edycji Nagrody, dr Anny Możdziej, opracowany został program konkursu „Czas na młodych”. Jego uczestnicy mieli podać swoją receptę na zaradzenie deficytowi budżetowemu. Wyniki konkursu zostały ogłoszone w trakcie debaty rektorskiej pod tytułem „Nierównowaga finansów publicznych - czy zadłużanie się jest zagrożeniem, czy tylko mitem nadchodzącej dekady?”, która odbyła się na Uniwersytecie Ekonomicznym. Na XVI edycję konkursu nadesłanych zostało 20 prac. Zwycięzcami zostali prof. dr hab. Eugeniusz Najlepszy i dr Konrad Sobański z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, nagrodzeni za pracę „Niestabilność równowagi zewnętrznej krajów rozwijających się”. Uroczyste przyznanie nagrody odbyło się 18 października 2010 roku. Po ceremonii wręczenia Nagrody odbyła się konferencja ekonomiczna „Profilaktyka czy leczenie? O niestabilności równowagi zewnętrznej krajów Europy Środkowo-Wschodniej”, która nawiązywała zarówno do problematyki nagrodzonej pracy, jak i bieżących problemów gospodarczych. Konferencję poprowadził Piotr Kalisz - Główny Ekonomista Banku.

Program Wolontariatu Pracowniczego - to program, którego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego pracowników Banku. Do jego głównych filarów należą: Światowy Dzień Citi dla Społeczności, angażowanie pracowników Banku w edukację finansową oraz innowacyjny projekt pracy wolontariackiej podczas firmowych wyjazdów integracyjnych. Pracownicy służą pomocą indywidualnie oraz w zorganizowanych grupach.

W 2010 roku został opracowany i zrealizowany konkurs „Studencki Projekt Społeczny – Zostań Kreatorem Zmian”, skierowany do studentów Uniwersytetu Warszawskiego, którzy mieli pomysł na projekt wolontariacki. Dofinansowanie w wysokości do 3 tys. zł otrzymało 14 najlepszych pomysłów, które zostały zrealizowane w lipcu i sierpniu 2010 roku.

W 2010 roku wolontariusze Banku zrealizowali 148 projektów. Największym przedsięwzięciem był Światowy Dzień Citi dla Społeczności, w ramach którego ponad 1,3 tys. pracowników Banku, członków ich rodzin i przyjaciół zrealizowało 120 projektów, w tym 91 stworzonych przez siebie w ramach konkursu „Wolontariusz na Bank!”. Pomoc otrzymało ponad 18 tys. potrzebujących.

Od stycznia 2010 roku Fundacja jest oficjalnym opiekunem wolontariatu w Polsce.

Nagroda im. prof. Aleksandra Gieysztora – to najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana corocznie za starania na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego instytucjom bądź osobom prywatnym, m.in. za:

- działalność muzealną, konserwatorską, archiwalną, biblioteczną,
- utrwalanie i ochronę polskiego dziedzictwa kulturalnego za granicą,
- inicjatywy mające na celu gromadzenie oraz ochronę śladów i pamiątek dziedzictwa kulturowego,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebie i metodach ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce.

Laureatem XI edycji Nagrody został prof. Andrzej Tomaszewski. Uhonorowana została jego wieloletnia praca na polu ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego, a szczególnie osobiste zaangażowanie w organizację polsko-niemieckiej współpracy mającej na celu ochronę wspólnego dziedzictwa.

Odsłonięcie pomnika Tadeusza Kościuszki – 16 listopada 2010 roku na warszawskim Placu za Żelazną Bramą miało miejsce odsłonięcie pomnika Tadeusza Kościuszki, którego fundatorem był Bank. W ten sposób zrealizowano złożone przed stu laty zobowiązanie o sprowadzeniu do Polski wiernej kopii waszyngtońskiego pomnika Kościuszki z 1910 roku. To wydarzenie wpisuje się zarówno obchody 140-lecia Banku, jak również w misję społecznej odpowiedzialności, której ważną częścią jest ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego.

Przekazanie Zamkowi Królewskiemu w Warszawie obrazu „Odpoczynek w szałasie tatrzańskim” Wojciecha Gersona – 1 czerwca 2010 roku Sławomir S. Sikora, prezes Zarządu Banku, w imieniu Fundacji Kronenberga uroczystie przekazał prof. Andrzejowi Rottermundowi, Dyrektorowi Zamku Królewskiego w Warszawie, obraz Wojciecha Gersona „Odpoczynek w szałasie tatrzańskim”. Obraz ten był własnością Leopolda Kronenberga, założyciela Banku Handlowego w Warszawie S.A. Podobnie jak znaczna część zbiorów polskiego malarstwa rodziny Kronenbergów, obraz zaginął w czasie II wojny światowej i został włączony do spisu utraconych zabytków polskich. Dzięki wspólnym staraniom Fundacji Kronenberga, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz polskich placówek dyplomatycznych obraz odzyskano.

Doceniając wkład Fundacji w odzyskanie zaginionego obrazu, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznał Fundacji Kronenberga odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Program Dotacji – to konkurs grantowy, poprzez który Fundacja wspiera najbardziej wartościowe projekty realizowane przez instytucje non profit w sferze edukacji i rozwoju lokalnego.

W roku 2010 przyznanych zostało 31 dotacji na łączną kwotę 760,9 tys. zł, w tym 530 tys. zł na 22 dotacje lokalne, rekomendowane przez dyrektorów oddziałów.

Dotacje zostały przyznane według następujących obszarów programowych: innowacje w edukacji (183,6 tys. zł), dziedzictwo kulturowe i tradycje (361,8 tys. zł), edukacja ekonomiczna (106,5 tys. zł), twórczość artystyczna dzieci i młodzieży (78,3 tys. zł) i polityka społeczna (30,6 tys. zł).

Dotacje przyznano m.in. na następujące projekty:

- Ogólnopolski konkurs wiedzy „Historia i kultura Żydów polskich” dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych (IX edycja) oraz „Na wspólnej Ziemi” dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów (V edycja) – etap centralny organizowany przez Fundację Shalom z Warszawy;
- Akademia Liderów Rynku Kapitałowego im. Lesława A. Pagi – V edycja realizowana przez Fundację 2065 im. Lesława A. Pagi;
- Turniej Młodych Fizyków 2010 realizowany przez Polskie Towarzystwo Fizyczne;
- Rozwój oferty edukacyjnej Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema realizowany przez Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie;
- Projekt edukacji językowo-kulturowej „Summer In English” realizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Chrzanowie.

Program pomocy dla gmin poszkodowanych w powodzi

– w odpowiedzi na potrzeby gmin poszkodowanych w tegorocznych powodziach Bank oraz Fundacja Kronenberga przygotowały specjalny program pomocowy, którego celem było wsparcie środowisk lokalnych w przywróceniu działalności zniszczonych placówek edukacyjnych. W ramach programu udzielane były dotacje na odtworzenie wyposażenia edukacyjnego – w tym komputerowego – szkół oraz na odbudowę księgozbiorów bibliotek. Ubiegać się o nie mogły Zarządy gmin z terenów dotkniętych powodzią. Zarząd Fundacji podjął decyzję o dofinansowaniu 35 projektów na łączną kwotę 300 tys. złotych.

Więcej drzew dzięki Tobie – to program realizowany przez Bank wspólnie z Fundacją Kronenberga i Fundacją Nasza Ziemia. Jego celem jest promowanie ekologicznych nawyków oraz zachęcenie klientów Banku do rezygnacji z papierowych wyciągów z kont osobistych lub kart kredytowych. W jego ramach, w imieniu każdego klienta, który zdecydował się na wyciąg elektroniczny, Bank posadził jedno drzewo.

W trzecim roku działania programu Bank posadził 141 tys. drzew na terenie Nadleśnictwa Żednia (województwo podlaskie). W ramach części edukacyjnej programu odbyły się 3 warsztaty połączone z sadzeniem drzew, w których wzięło udział 93 uczniów i nauczycieli z warszawskich szkół.

Liga Odpowiedzialnego Biznesu – to program realizowany przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu we współpracy z Fundacją Kronenberga oraz wyższymi uczelniami państwowymi (m.in. Uniwersytetem Warszawskim, Uniwersytetem Jagiellońskim, Szkołą Główną Handlową). Jest on odpowiedzią na rosnące zainteresowanie tematyką odpowiedzialnego biznesu wśród studentów w Polsce. Jego celem jest promowanie w środowisku akademickim idei CSR jako standardu funkcjonowania w biznesie i w życiu, edukowanie na temat odpowiedzialnych praktyk firm oraz budowanie sprzyjającego klimatu społecznego wobec odpowiedzialnego biznesu.

W szóstej edycji (rok akademicki 2009/2010) działania Ligi Odpowiedzialnego Biznesu dotarły do ponad 3 tys. odbiorców. Poprzez Program Grantowy, będący częścią programu, przyznano 23 dotacje na projekty związane z edukacją i promocją odpowiedzialnego biznesu wśród studentów, młodzieży szkolnej, nauczycieli, dziennikarzy i liderów lokalnych.

Obecnie z Ligą współpracuje ponad 40 organizacji z całej Polski. Patronat honorowy nad LOB objął Minister Gospodarki, Pan Waldemar Pawlak.

Citi helps students. Students help locally – to program realizowany przez Akademię Rozwoju Filantropii przy współpracy z Fundacją Kronenberga. Jego celem jest promocja współpracy środowiska uczelni, społeczności studenckich z organizacjami społecznymi działającymi lokalnie.

Wyselekcjonowani na podstawie konkursu studenci zostali przyporządkowani do 16 organizacji, w których odbyli praktyki, dzięki czemu zdobyli cenne, praktyczne doświadczenie i możliwość zaangażowania się w aktywności na rzecz społeczności. Lokalne organizacje pozarządowe skorzystały z nowoczesnej, teoretycznej wiedzy uniwersyteckiej studentów-praktykantów (np. prowadzenie

badań, ewaluacja projektów), co przyniosło pozytywne rezultaty zarówno dla samych organizacji, jak i ich beneficjentów.

Student w lokalnej społeczności konsumenckiej – to program praktyk letnich dla studentów prawa, realizowanych w oddziałach Federacji Konsumentów w Krakowie, Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu. Po przeprowadzonym szkoleniu praktykanci pod nadzorem prawników Federacji Konsumentów udzielali porad z zakresu prawa konsumenckiego. Taka forma działania umożliwiła studentom zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach. Dodatkowym atutem praktyk było wypromowanie wśród studentów idei pracy dla trzeciego sektora. W 2010 roku w projekcie wzięło udział 41 studentów. Udzielili oni prawie 2,6 tys. porad prawnych, przygotowali ponad 200 interwencji pisemnych oraz udzieli prawie 1,2 tys. porad telefonicznych i bezpośrednich.

Celowe spółki inwestycyjne

W 2010 roku Grupa prowadziła operacje kapitałowe za pośrednictwem trzech spółek inwestycyjnych, których działalność finansowana była przez Bank poprzez zwrotne dopłaty do kapitału spółek oraz z ich wyników finansowych. W związku z zamiarem ograniczenia tej działalności przewiduje się, iż część spółek inwestycyjnych będzie podlegała sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji.

Według informacji dostępnych w dniu sporządzania sprawozdania finansowego (wstępne, niezaudytowane) podstawowe dane finansowe opisywanych podmiotów, wg stanu na 31 grudnia 2010 roku, przedstawiały się następująco:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki	Suma bilansowa 31.12.2010	Kapitał własny 31.12.2010	Wynik finansowy netto za 2010 rok
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	15 860	10 938	103
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	29 574	29 447	1 516
Handlowy Investments II S.a.r.l.	Luksemburg	100,00	7 151	6 959	308

Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy

Gospodarka

Poważnym zagrożeniem dla perspektyw wzrostu polskiej gospodarki oraz stabilności na rynkach finansowych jest trwający kryzys zadłużenia w krajach strefy euro. Nasilenie tego kryzysu mogłoby doprowadzić do ponownego wyraźnego wzrostu zmienności na rynkach oraz zwiększenia awersji do ryzyka, prowadząc do osłabienia złotego oraz wzrostu rentowności polskiego długu. Czynnikiem negatywnie wpływającym na wycenę polskich aktywów jest również pogarszająca się sytuacja fiskalna w kraju, a w szczególności wysoki deficyt sektora finansów publicznych i związany z tym wzrost zadłużenia.

Chociaż tempo wzrostu gospodarczego w 2010 roku okazało się wyraźnie wyższe od wcześniejszych przewidywań, utrzymuje się niepewność dotycząca dynamiki Produktu Krajowego Brutto w 2011 roku. Ewentualne spowolnienie w gospodarkach azjatyckich mogłoby przyczynić się do osłabienia aktywności w Niemczech, a w rezultacie

również do spadku popytu na polski eksport. Taki scenariusz prawdopodobnie doprowadziłby do stagnacji na krajowym rynku pracy i pogorszenia sytuacji dochodowej klientów Banku. Niższy eksport i wolniejszy wzrost gospodarczy w Polsce mógłby przyczynić się również do pogorszenia wyników finansowych polskich przedsiębiorstw.

Ryzyka związane z regulacjami prawnymi

Wszelkie zmiany w polityce gospodarczej i systemie prawnym mogą mieć znaczny wpływ na sytuację finansową Grupy. Z punktu widzenia regulacji działalności sektora bankowego szczególne znaczenie mają ustawy, a także akty wykonawcze do nich, w tym rozporządzenia Ministra Finansów, uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego („NBP”) oraz zarządzenia Prezesa NBP i uchwały Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”). Od 1 stycznia 2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego przejęła kompetencje dotychczas działającej Komisji Nadzoru Bankowego („KNB”).

Wśród wyżej wskazanych regulacji jako najważniejsze można wymienić:

- dopuszczalny stopień koncentracji kredytów i sumy wierzytelności (Prawo Bankowe);
- maksymalny poziom kapitałów własnych, jakie mogą być przeznaczone na inwestycje na rynku kapitałowym (Prawo Bankowe);
- określenie standardów płynności, wypłacalności oraz standardów ryzyka kredytowego (uchwały KNB/KNF);
- zarządzanie ryzykiem w banku (Prawo bankowe, uchwały KNB/KNF);
- tworzenie i odprowadzanie rezerw obowiązkowych (Ustawa o NBP, Prawo Bankowe, uchwały KNB /KNF oraz uchwały Zarządu NBP);
- podatki i inne świadczenia o podobnym charakterze;
- ustawa z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw ograniczających maksymalne oprocentowanie od kredytu konsumenckiego i maksymalne kwoty opłat związanych z tym kredytem;
- ograniczenia w udzielaniu kredytów walutowych zabezpieczanych hipotecznie wynikające z Rekomendacji S Komisji Nadzoru Bankowego;
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów;
- ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym;
- ustawa z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- ustawa z dnia 29 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim;
- ograniczenia w udzielaniu kredytów walutowych zabezpieczanych hipotecznie wynikające z Rekomendacji S(II) Komisji Nadzoru Finansowego;
- Rekomendacja T Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;
- Rekomendacja I dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym;
- Rekomendacja A dotycząca zarządzania ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych.

W związku z brakiem implementacji do prawa polskiego w wymaganym terminie, tj. do dnia 1 listopada 2009 roku, Dyrektywy 2007/64/WE z dnia 13 listopada 2007 roku w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (tzw. Dyrektywa PSD) proces dostosowania

działalności instytucji podlegających Dyrektywie PSD nie został przeprowadzony zgodnie z założeniami przyjętymi przez Unię Europejską. W 2010 roku prowadzone były dalsze prace legislacyjne mające na celu transpozycję regulacji europejskich do przepisów krajowych.

Dodatkowo w związku z brakiem implementacji do prawa polskiego w wymaganym terminie, tj. do dnia 11 czerwca 2010 roku, Dyrektywy 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki proces dostosowania działalności instytucji podlegających wyżej wskazanej Dyrektywie nie został przeprowadzony zgodnie z założeniami przyjętymi przez Unię Europejską.

Ponadto, w związku z brakiem implementacji do prawa polskiego w wymaganym terminie, tj. do dnia 1 listopada 2007 roku, Dyrektywy 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie rynków instrumentów finansowych (tzw. Dyrektywa MiFID) oraz aktów o charakterze wykonawczym do niej, tj. Rozporządzenia Komisji nr 1287/2006 i Dyrektywy Komisji nr 73/2006 (obydwa akty z dnia 10 sierpnia 2006 roku), proces dostosowania działalności instytucji podlegających Dyrektywie MiFID (firm inwestycyjnych oraz instytucji kredytowych prowadzących działalność inwestycyjną) nie został przeprowadzony zgodnie z założeniami wytyczonymi przez Unię Europejską. W 2008 roku były prowadzone dalsze prace legislacyjne mające na celu transpozycję regulacji europejskich do przepisów krajowych, w szczególności do Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz rozporządzeń Ministra Finansów wydawanych na jej podstawie. Proces implementacji został jednak ukończony pod koniec 2009 roku po uwzględnieniu w treści przepisów zmian wynikających z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, który zbadał je na wniosek Prezydenta. Ustawa zmieniająca przepisy dotychczas obowiązujące w zakresie obrotu instrumentami finansowymi została opublikowana w dniu 6 października 2009 roku i weszła w życie po 14 dniach od jej publikacji, a rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy zostały opublikowane w dniu 2 grudnia 2009 roku i weszły w życie 16 grudnia 2009 roku. Od dnia wejścia w życie przepisów był liczony sześciomiesięczny termin na dostosowanie się Banku do nowych wymogów, który ostatecznie upłynął 16 czerwca 2010 roku. Obecnie na poziomie Unii Europejskiej rozpoczęły się prace (publiczne konsultacje) mające na celu zweryfikowanie działania tych regulacji w praktyce oraz ewentualne wprowadzenie zmian. Należy się w związku z tym spodziewać, że w przyszłości dojdzie do zmian wymienionych na wstępie niniejszego ustępu przepisów unijnych oraz konieczności ich implementacji w Polsce.

Na poziomie unijnym trwają także prace nad uregulowaniem działalności inwestycyjnej prowadzonej poza rynkiem zorganizowanym (OTC), wprowadzeniem rozwiązań prawnych umożliwiających rozliczanie niektórych transakcji OTC za pośrednictwem tzw. centralnego kontrahenta (CCP) oraz wprowadzeniem repozytoriów transakcyjnych. Te regulacje mają zostać wprowadzone z nieznanym terminem wejścia w życie już w 2011 roku za pomocą rozporządzeń i jako takie prawdopodobnie nie będą wymagały transpozycji do polskiego porządku prawnego.

Zmiany legislacyjne we wskazanym powyżej zakresie dotyczą również działalności spółki zależnej Banku - Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

Konkurencja w sektorze bankowym

Polski sektor bankowy dowiódł swojej atrakcyjności także w okresie spowolnienia gospodarczego. Pomimo już istniejącej znacznej konkurencji bankowej na polskim rynku, nadal nowe podmioty, dotąd nieobecne na polskim rynku lub o znikomej skali działalności, uważnie obserwują polski sektor bankowy. Dowodem na to jest chociażby znaczne zainteresowanie zakupem banków już działających w Polsce, których właściciele z różnych przyczyn zmuszeni są je sprzedać, jak również liczba zgłoszonych do nadzoru notyfikacji o zamiarze prowadzenia działalności transgranicznej na zasadach wspólnego paszportu. Zwiększona konkurencja wpływa na szybszy rozwój oraz podnoszenie jakości oferowanych usług, co przekłada się na większą satysfakcję klientów, jest jednak również zagrożeniem osiągnięcia niższych przychodów dla banków. Na obniżenie konkurencji w sektorze

mógłby mieć wpływ proces konsolidacji, wynikający z trudnej sytuacji właścicieli niektórych banków w Polsce.

Zwiększone ryzyko kredytowe wywołane problemami przedsiębiorstw, a także trudna sytuacja klientów indywidualnych ze względu na wysokie bezrobocie sprawiły, iż banki zdecydowanie ostrożniej oceniają zdolność kredytową swoich klientów. Z tego też powodu banki przywiązywać będą większą wagę do podejmowania szerszej współpracy z obecnymi klientami, niż do pozyskiwania nowych. W długim terminie powinno przynieść to pozytywny skutek w postaci obniżenia kosztów ryzyka i poprawy wyników sektora bankowego.

Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością

Ryzyko płynności

Niezgodność w terminach zapadalności kredytów i finansujących je depozytów jest typowa dla działalności bankowej i występuje również w Banku. Może ona powodować potencjalne problemy z bieżącą płynnością w przypadku skumulowania się większych wypłat klientów. Za zarządzanie aktywami i pasywami Banku, w tym regulację i kontrolę ryzyka płynności, odpowiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, którego strategię realizuje Pion Skarbu.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest zarządzanie strukturą bilansu w celu zwiększania jego dochodowości, określanie dopuszczalnych rozmiarów ryzyka finansowego podejmowanego w poszczególnych zakresach działalności, koordynacja polityki cenowej w zakresie stóp procentowych oraz podejmowanie decyzji w sprawie systemu cen transferowych w Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie jednolitej polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza roczne plany płynnościowe i plany finansowania strony aktywnej Banku oraz limity płynnościowe dla Banku, jak również plan działania w sytuacjach awaryjnych w zakresie płynności. Ustala ponadto wartości progowe (limity) dla poszczególnych źródeł finansowania oraz prowadzi cyklicznie przegląd raportów ryzyka płynności.

Baza depozytowa Banku jest stabilna i zdywersyfikowana. Ponadto Bank posiada duży portfel płynnych papierów wartościowych, dobrą dostępność do środków na rynku międzybankowym oraz wysokie fundusze własne. Poziom ryzyka płynności jest niski.

Ryzyko walutowe

Bank dokonuje operacji walutowych w imieniu klientów oraz na rachunek własny, utrzymując się w ramach ustalonych limitów na otwarte pozycje walutowe. W związku z tym Bank ponosi ryzyko kursowe i nie ma pewności, że przyszłe zmiany kursów wymiany walut nie będą mieć negatywnego wpływu na jego sytuację finansową. Za kontrolę ryzyka walutowego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego, współpracujący z Pionem Skarbu zarządzającym płynnością i pozycją walutową. Poziom ryzyka rynkowego pozycji własnych Banku jest umiarkowany, a limit wartości narażonej na ryzyko (VaR) z tytułu otwartych pozycji walutowych ustalony jest na poziomie poniżej 1% kapitałów własnych Banku.

Ryzyko stopy procentowej

Bank jest narażony na ryzyko wynikające z niedopasowania terminów zmian stóp procentowych aktywów i finansujących je pasywów (ryzyko luki terminów przeszacowania), jak również wrażliwości wartości dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych opartych o stopy procentowe na zmiany rynkowych stóp procentowych (ryzyko ceny). W aspekcie ryzyka luki przeszacowania ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku braku możliwości zrekompensowania spadku dochodów z tytułu obniżki stóp procentowych naliczanych od udzielonych kredytów poprzez obniżenie poziomu odsetek wypłacanych deponentom. Analogicznie, ryzyko dotyczy także sytuacji, gdy nie jest możliwe zrekompensowanie

wzrostu oprocentowania naliczanego deponentom poprzez podniesienie stóp oprocentowania naliczanych kredytobiorcom. W aspekcie ryzyka ceny ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wycenę instrumentów portfela handlowego bezpośrednio na wynik finansowy Banku lub na wartość funduszy własnych Banku w przypadku portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, który m.in. tworzy politykę cenową Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej w 2010 roku kształtował się w przedziale niskim do średniego w przypadku portfela handlowego oraz w przedziale średnim w przypadku portfela bankowego.

Ryzyko związane z działalnością kredytową

Ryzyko kredytowe to potencjalna strata powstała w wyniku niezdolności klienta do uregulowania umownych zobowiązań w skutek niewypłacalności lub innych przyczyn, po uwzględnieniu zabezpieczenia, ochrony kredytowej nierzeczywistej oraz innych umów ograniczających stratę. Bank na bieżąco monitoruje portfel kredytowy, klasyfikując je zgodnie z odpowiednimi regulacjami i tworzy wymagane przepisami rezerwy na należności. Zdaniem Zarządu obecny poziom rezerw jest właściwy. W związku z możliwością zmiany warunków zewnętrznych lub zaistnienia innych okoliczności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na klientów, nie ma pewności, że w przyszłości konieczność tworzenia rezerw stosownych do istniejącego portfela kredytowego nie będzie miała negatywnego wpływu na sytuację finansową Banku oraz że istniejące rezerwy i zabezpieczenia okażą się wystarczające dla pokrycia możliwych strat z działalności kredytowej.

Ryzyko związane z inwestycjami kapitałowymi

Inwestycje kapitałowe dzielą się na dwie kategorie: strategiczne i do zbycia. Portfel inwestycji strategicznych zawiera akcje i udziały Banku w polskich instytucjach finansowych o strategicznym znaczeniu dla Banku ze względu na prowadzone przez niego operacje. Zaangażowania do zbycia pochodzą między innymi z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe, a także są pozostałością po prowadzonej przez Bank w przeszłości działalności inwestycyjnej. Inwestycje realizowane są bezpośrednio przez Bank lub pośrednio przez spółki inwestycyjne Banku. W przypadku części inwestycji kapitałowych ich wycena opiera się na założeniu znalezienia inwestora strategicznego dla spółki, w której Bank jest udziałowcem. Dlatego też utrzymanie się wysokiego poziomu inwestycji zagranicznych może być kluczowe z punktu widzenia wyceny tych inwestycji. Ponadto ze względu na szereg zjawisk makroekonomicznych, sytuację na rynku kapitałowym i inne czynniki mające wpływ na działalność spółek, w których Bank jest udziałowcem, cena sprzedaży posiadanych udziałów może okazać się niższa od spodziewanej, a nawet niższa od ich wartości w księgach Banku. Bank na bieżąco monitoruje i kontroluje inwestycje kapitałowe należące do jego portfela, poczynił już znaczące rezerwy związane z inwestycjami kapitałowymi, więc obecny poziom ryzyka związany z dalszym spadkiem wartości portfela inwestycyjnego Banku jest niski.

Ryzyko operacyjne

Grupa Banku definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami biznesowymi oraz ryzyko utraty reputacji. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Podejście Grupy do zarządzania ryzykiem operacyjnym zdefiniowane zostało w wewnętrznych procedurach Banku. Celem Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym jest stworzenie spójnego, skutecznego i ukierunkowanego na wartość dodaną systemu kontroli, oceny, monitoringu, pomiaru i sprawozdawczości dotyczącej ryzyka operacyjnego oraz zapewnienie ogólnej skuteczności środowiska kontroli wewnętrznej w całej strukturze Banku. Proces samooceny (RCSA - Risk and Control Self Assessment), wdrożony w Grupie, ma na celu ocenę skuteczności działania systemu kontroli. Grupa zarządza ryzykiem operacyjnym przy pomocy narzędzi, technik oraz systemów i aplikacji, których skuteczność jest regularnie weryfikowana, potwierdzana i rozszerzana.

W ramach ryzyka operacyjnego Grupa zarządza także ryzykiem braku zgodności, które rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, z uwzględnieniem regulacji międzynarodowych lub przepisów prawa innego państwa mających wpływ na działalność Grupy, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. Zgodność postępowania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, regulacjami korporacyjnymi, standardami etycznymi oraz standardami dobrych praktyk jest integralnym elementem obowiązków służbowych każdego pracownika Grupy.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku wspierane są w procesie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym i w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym przez powołane Komitety oraz wyodrębnioną jednostkę, odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem operacyjnym.

Syntetyczne informacje na temat ryzyka operacyjnego są przedmiotem dyskusji Komitetów wspierających Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Informacje te zawierają dane pozwalające na monitorowanie profilu ryzyka operacyjnego Banku (np. wyniki kontroli wewnętrznych i audytów zewnętrznych, wyniki procesu RCSA, wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI-Key Risk Indicators), straty operacyjne, aktualizacje nt. COB i bezpieczeństwa informacji, problemy i działania naprawcze, wymogi kapitałowe, testy warunków skrajnych).

Ze względu na niski poziom apetytu na rezydualne ryzyko operacyjne, rodzina ryzyk operacyjnych (w tym ryzyka informatycznego, ryzyka prawnego, ryzyka braku zgodności, ryzyka strategicznego itp.) będzie w głównej mierze zarządzana poprzez skuteczne środowisko kontroli. Główne cele na lata 2010-2012 będą koncentrować się na ulepszeniu i usprawnianiu narzędzi i technik zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Korzystanie z usług podmiotów zewnętrznych umożliwia większej liczbie klientów dostęp do informacji o oferowanych przez Bank usługach i produktach oraz daje dostęp do nowych rozwiązań technologicznych bez konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów finansowych. Grupa zamierza korzystać z możliwości powierzania czynności związanych z działalnością bankową, szczególnie w obszarach dotyczących technologii informatycznej, a także w przypadkach, kiedy powierzenie takie jest uzasadnione potrzebami biznesowymi oraz nie zagraża bezpiecznej działalności Grupy. Ponieważ outsourcing wiąże się nie tylko z korzyściami, lecz także ze zwiększonym ryzykiem, na które narażona może być Grupa w zakresie prowadzonej działalności, Grupa podejmuje działania mające na celu ograniczenie tego rodzaju ryzyka, w szczególności poprzez zapewnienie: przestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych, efektywny system kontroli kontroli wewnętrznej, monitorowanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, bezpieczeństwa przetwarzanych informacji oraz tajemnicy bankowej. Decyzja o powierzeniu czynności związanych z działalnością bankową zastrzeżona jest dla Zarządu Banku.

Do wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego Grupa stosuje metodę standardową (STA). Grupa dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie jest narażona oraz do charakteru, skali i złożoności działania. W tym celu Grupa wdrożyła proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Grupa szacuje, alokuje i utrzymuje kapitał na poziomie zgodnym z profilem ryzyka i zdefiniowanym apetytem na ryzyko. Zdefiniowany apetyt na ryzyko ma zapewnić bezpieczeństwo prowadzonej działalności oraz umożliwić realizację celów strategicznych.

Wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Na mocy Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym („BFG”; stan prawny z dnia 30/12/2010) Bank objęty jest obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub należnych z tytułu wierzytelności potwierdzonych dokumentami wystawionymi przez Bank. Banki objęte obowiązkowym systemem gwarantowania mają obowiązek wnosić opłaty roczne na rzecz BFG, zgodnie z art. 13 Ustawy o BFG oraz lokować i deponować aktywa stanowiące pokrycie tworzonego przez Bank funduszu ochrony środków gwarantowanych, zgodnie z art. 26 Ustawy o BFG.

W przypadku spełnienia warunku gwarancji (w przypadku banku krajowego wydanie przez KNF decyzji o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarzyckiego oraz wystąpienie do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości) organ uprawniony do reprezentacji danego banku niezwłocznie przekazuje BFG środki przeznaczone na wypłatę środków gwarantowanych. Kwota wpłaty pozostaje w takiej proporcji do łącznej kwoty obowiązkowej wpłaty podmiotów objętych systemem gwarantowania, w jakiej pozostawała wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych podmiotu objętego systemem gwarantowania do sumy funduszy ochrony środków gwarantowanych wszystkich podmiotów objętych systemem gwarantowania, z wyłączeniem podmiotu w przypadku którego nastąpiło spełnienie warunku gwarancji. BFG dokonuje wypłaty środków gwarantowanych w pierwszej kolejności z funduszu ochrony środków gwarantowanych tego banku, w przypadku którego nastąpiło spełnienie warunku gwarancji, a następnie z funduszu ochrony środków gwarantowanych podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania. Kolejność wykorzystania środków przez Fundusz określa art. 16a Ustawy o BFG.

Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Ogólne cele rozwoju Grupy

Rok 2010 był dla Grupy okresem redefiniowania modelu prowadzenia działalności zgodnie z założeniami nowej strategii przyjętej na okres 2010-2012. Dokonano wielu zmian mających na celu lepsze dopasowanie świadczonych usług do potrzeb klientów oraz poprawę jakości obsługi.

Rok 2011 będzie dla Grupy okresem rozwijania działalności w oparciu o nowy model biznesowy wprowadzony w 2010 roku. W dalszym ciągu priorytetem pozostaje poszerzanie współpracy z obecnymi klientami. Ważnym celem będzie wzrost kredytów i depozytów, zarówno w segmencie detalicznym, jak i korporacyjnym. Istotnym czynnikiem wzrostu przychodów Grupy będą usługi bankowości inwestycyjnej. Niezmiennie czynnikami wyróżniającymi będzie najwyższa jakość obsługi oraz innowacyjność proponowanych rozwiązań. Kolejne innowacyjne produkty zostaną wprowadzone w 2011 roku.

Głównym celem Grupy pozostaje długoterminowe budowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez zapewnienie odpowiedniego zwrotu z kapitału, jak również utrzymanie płynności oraz adekwatności kapitałowej na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo klientom Banku oraz zaufanie do instytucji.

Bankowość przedsiębiorstw

Na polskim rynku usług finansowych Bank utrzymuje wiodącą pozycję w segmencie usług bankowych dla przedsiębiorstw.

W roku 2011 Bank planuje kontynuację rozszerzania współpracy z obecnymi klientami, skupiając się na oferowanej jakości obsługi oraz zmianie modelu serwisowego w taki sposób, by jak najlepiej odpowiadał potrzebom klientów. Nadrzędnym celem Banku jest istotne podniesienie zadowolenia klientów z oferowanych produktów i usług oraz osiągnięcie pozycji lidera innowacyjności, oferującego

nowatorskie rozwiązania. Bank będzie dążył do umocnienia relacji z klientami korporacyjnymi i premiowania ich lojalności.

Istotną część przychodów Banku generowana będzie z obsługi handlu, zarządzania środkami finansowymi, z wymiany walutowej, jak i z wprowadzenia do swojej oferty produktów bankowości inwestycyjnej. Innowacyjne produkty najwyższej jakości stanowić będą jeden z najistotniejszych czynników przewagi konkurencyjnej Banku, szczególnie przy współpracy z wymagającymi klientami krajowymi oraz międzynarodowymi.

Wprowadzając zmiany związane z założeniami nowej strategii, Bank koncentrować się będzie na osiągnięciu możliwie najwyższej efektywności operacyjnej.

Kontynuując realizację ogłoszonej strategii na lata 2010-2012, Bank poszerzył zakres świadczonych usług o bankowość inwestycyjną. Klienci otrzymali do swojej dyspozycji wyjątkowy zespół na rynku kapitałowym - Bank, który od lat jest liderem w obsłudze klientów instytucjonalnych, DMBH, który jest numerem jeden na rynku (udział w obrocie akcjami na GPW w 2010 r. wyniósł ok. 15%), oraz bezpośrednio bankierów inwestycyjnych Citi, mających dostęp do doświadczeń w zakresie bankowości inwestycyjnej i do globalnej grupy klientów i kapitału.

Działalność maklerska

Udział rynkowy DMBH mierzony wartością obrotu akcjami na GPW w 2010 roku wzrósł do poziomu 14,7% w porównaniu z 12,5% rok wcześniej, dzięki czemu DMBH utrzymał pierwszą pozycję na rynku.

Głównymi klientami DMBH są inwestorzy instytucjonalni oraz zagraniczni, dlatego też aktywność inwestycyjna tych klientów w dużej mierze determinuje działalność maklerską biura. Istotnym czynnikiem, który może mieć wpływ na pozycję DMBH, jest ograniczenie transferów z ZUS do Otwartych Funduszy Emerytalnych, co przełoży się na spadek aktywności inwestycyjnej tego segmentu klientów. W pewnym stopniu zjawisko to może być złagodzone przez większe zakupy akcji ze strony funduszy akcyjnych, które powinny odnotować większe niż w 2010 roku napływy nowych środków, chociażby z tytułu przesunięcia kapitału z funduszy pieniężnych i obligacyjnych. Jako kluczowe ryzyko dla biznesu DMBH należy wskazać długotrwałą dekoniunkturę na rynku akcji, która może przyczynić się do spadku obrotów na GPW. Ponadto rosnąca konkurencja oraz presja na obniżanie prowizji mogą mieć negatywny wpływ na wyniki uzyskiwane przez DMBH.

Bankowość detaliczna

Rok 2011 w Sektorze Bankowości Detalicznej będzie kolejnym etapem realizacji trzyletniej strategii Banku na lata 2010-2012. Wysoki poziom obsługi klientów, szeroka i atrakcyjna oferta produktowa dostępna w dogodnych dla klienta kanałach obsługi oraz innowacyjność mają zapewnić pogłębianie relacji z obecnymi klientami, a także przekonać nowe osoby do nawiązania relacji z Bankiem.

W I półroczu zostaną podsumowane i zrewidowane standardy serwisowe wprowadzone w 2010 roku dla poszczególnych segmentów klientów. Szybkość obsługi i dalsza poprawa jakości w każdym kanale kontaktu z klientem pozostaną jednym z najważniejszych czynników w tym obszarze.

W obszarze produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych Bank będzie dążył do udostępnienia klientom szerokiej palety produktów, których wybór wspierany będzie przez zaawansowane narzędzia analityczne. Szczególnym akcentem będą produkty dotyczące planów finansowych klienta w okresie emerytalnym. W dalszym ciągu rozwijana będzie oferta ubezpieczeniowa. Celem Banku będzie dynamiczne zwiększanie liczby klientów korzystających aktywnie z konta osobistego i linii debetowej.

W zakresie produktów kredytowych głównym obszarem rozwoju będą kredyty hipoteczne oraz pożyczki i karty kredytowe. W przypadku kart planowane jest uruchomienie nowych produktów mających w jeszcze większym stopniu uatrakcyjnić obecną ofertę. Celem będzie zachęcenie klienta do aktywnego korzystania z karty kredytowej

poprzez zaoferowanie wymiernych dla klienta korzyści finansowych.

Wysoki standard obsługi oraz zmiany w ofercie produktowej będą miały na celu umacnianie relacji z już obsługiwanymi klientami poprzez zwiększenie ilości produktów, z których aktywnie korzystają. Jednocześnie Bank będzie kładł nacisk na pozyskiwanie nowych klientów poprzez ukazanie im korzyści płynących z aktywnej i długoterminowej relacji z Bankiem.

Działania aktywacyjne i akwizycyjne będą wspierane poprzez rozwój usług innowacyjnych. W szczególności będzie to dotyczyć bankowości mobilnej, zaawansowanych rozwiązań w zakresie płatności zbliżeniowych oraz karty dualnej, integrującej funkcjonalność karty miejskiej i płatniczej.

Wyróżnionym obszarem pozostanie segment klientów zamożnych. Najwyższy standard obsługi, prestiżowe produkty, oddzielna oferta dla klientów oczekujących obsługi zarówno w zakresie relacji detalicznej, jak i biznesowej, oraz szeroki dostęp do rozwiązań inwestycyjnych mają pozwolić utrzymać wiodącą pozycję Banku w tym segmencie.

Sieć dystrybucji

W perspektywie rozwoju na 2011 rok Bank będzie kontynuował działania zapewniające najwyższy poziom obsługi Klienta. Jednocześnie będzie reagował na zmiany zachodzące na rynku.

W 2011 roku, zgodnie z przyjętą strategią we wszystkich oddziałach na rynkach G9 (największe miasta w kraju, strategicznie ważne z punktu widzenia rozwoju działalności detalicznej) i TIER1 (kolejna, ważna z punktu widzenia dochodowości grupa rynków), kontynuowany będzie program „Citi Grow”, którego celem jest standaryzacja jakości sprzedaży i obsługi Klienta. Sieć placówek bankowych wspierana będzie aktywnie przez zdalne kanały obsługi (Citiphone, platforma internetowa, Tele Sprzedaż), które zapewniają całodobową obsługę transakcji i dostosowaną do potrzeb Klienta sprzedaż produktów bankowych.

Kolejne placówki będą dostosowane do zwiększonego zakresu obsługi depozytowej Klientów detalicznych. Prowadzone będą również prace mające na celu rozbudowę sieci oddziałów o nowe placówki na rynkach G9.

Oświadczenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2010 roku

Zasady ładu korporacyjnego, które stosuje Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank”, „Spółka”)

Bank pragnie stać się najbardziej szanowaną instytucją finansową w Polsce, o wysokim poczuciu odpowiedzialności biznesowej i społecznej. Od 2003 roku Bank przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2005” oraz od 1 stycznia 2008 roku w formie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” (DPSN). Głównym celem przyjęcia zasad ładu korporacyjnego jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Spółki, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy. Chęć zapewnienia transparentności działania Banku Handlowego w Warszawie S.A., w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do przyjęcia w celu stosowania w Banku dobrych praktyk objętych dokumentem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW. Dokument ten jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych. Uchwałą z dnia 13 maja 2008 roku Zarząd Banku, a Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 20 maja 2008 roku, zadeklarowały wolę przestrzegania przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w DPSN z wyjątkiem trzech zasad, które

nie znajdują zastosowania w praktyce Banku. Dodatkowo Zarząd Banku uchwałą z dnia 20 lipca 2010 r. oraz Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 6 sierpnia 2010 r. zaakceptowały przestrzeganie przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w DPSN, zmienionych uchwałą Rady GPW z dnia 19 maja 2010 r.

Bank stale podejmuje działania, których celem jest osiągnięcie większej przejrzystości organizacji Banku, podziału kompetencji i funkcjonowania poszczególnych jego organów oraz ich wzajemnych relacji. W tym celu:

- Bank publikuje swoje sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) od 1 stycznia 2005 roku;
- połowa składu Rady Nadzorczej składa się z członków niezależnych, w tym niezależnego Przewodniczącego Rady;
- w ramach Rady Nadzorczej Banku funkcjonuje Komitet ds. Audytu, w którego skład powinni wchodzić dwaj członkowie niezależni, w tym jeden jest Przewodniczącym Komitetu;
- wynagrodzenia członków organów spółki odpowiadają wielkości spółki i odzwierciedlają zakres obowiązków i odpowiedzialności;
- wszystkie istotne regulacje wewnętrzne, a także dokumenty i informacje związane z Walnymi Zgromadzeniami Banku, dostępne są w siedzibie Banku oraz na jego stronach internetowych.

Rekomendacje i zasady ładu korporacyjnego zawarte w DPSN, które nie były przez Bank stosowane w 2010 r.

W maju 2008 r. Bank zadeklarował wolę przestrzegania DPSN z wyjątkiem następujących trzech zasad:

- zasady II.3 (skierowanej do Zarządu) i zasady III.9 (skierowanej do Rady Nadzorczej), dotyczących aprobowania przez Radę Nadzorczą istotnych transakcji/umów z podmiotami powiązanymi, w odniesieniu do umów zawieranych w ramach bieżącej działalności operacyjnej, w szczególności związanej z zarządzaniem płynnością; oraz
- zasady IV.8 dotyczącej zapewnienia zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego przynajmniej raz na siedem lat obrotowych

Zasady II. 3 i III. 9 DPSN nie były przez Bank stosowane wyłącznie w odniesieniu do umów zawieranych z podmiotami powiązanymi w ramach bieżącej działalności operacyjnej, w szczególności związanej z zarządzaniem płynnością.

Biorąc pod uwagę charakter i ilość transakcji zawieranych w ramach bieżącej działalności operacyjnej, nie jest możliwe z punktu widzenia operacyjnego uzyskanie zgód Rady Nadzorczej na ich zawieranie. Należy wskazać równocześnie, iż w okresach miesięcznych Rada Nadzorcza otrzymuje raport z bieżącego monitorowania działalności Banku, zawierający między innymi informacje o transakcjach zawartych z podmiotami powiązanymi o wartości przekraczającej 100 000 zł.

Uchwałą Rady Giełdy Papierów Wartościowych z dnia 19 maja 2010 r. zasada IV. 8 DPSN została uchylona. Od 2010 r. Bank stosownie do zmienionych zasad ładu korporacyjnego umieszcza na stronie internetowej informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczące zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Bank w 2010 roku nie stosował rekomendacji dotyczącej prowadzenia transmisji obrad WZA z wykorzystaniem sieci Internet z uwagi na fakt, iż nie posiada rozdzielonej jednostki działającej w Pionie Finansowym w ramach struktury Sektora Zarządzania i Wsparcia

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Banku

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy sporządzane są przez Departament Sprawozdawczości Finansowej i Kontroli stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w Pionie Finansowym w ramach struktury Sektora Zarządzania i Wsparcia

podlegającą bezpośrednio Dyrektorowi Finansowemu – Wiceprezowski Zarządu Banku.

Proces sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych objęty jest systemem kontroli wewnętrznej Grupy mającym na celu zapewnienie poprawności i rzetelności danych finansowych prezentowanych w sprawozdaniach. System kontroli wewnętrznej obejmuje identyfikację i kontrolę ryzyk związanych z procesem sporządzania sprawozdań finansowych, badanie zgodności działania Grupy w tym zakresie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz audyt wewnętrzny.

Kontrola wewnętrzna funkcjonalna sprawowana jest przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez jego bezpośredniego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące oraz przez kierowników jednostek organizacyjnych Grupy w zakresie jakości i poprawności wykonywania przez poszczególnych pracowników ich czynności celem zapewnienia zgodności tych czynności z procedurami i mechanizmami kontroli Grupy. Zarządzanie ryzykiem odbywa się za pomocą wewnętrznych mechanizmów kontrolnych. W ramach wewnętrznych funkcji kontrolnych wyodrębniona jest funkcja kontroli finansowej wykonywana przez Pion Finansowy. Kontrola finansowa w Grupie obejmuje obszar polityki rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej. Kwartałna Samoocena jest procesem oceny oraz proaktywnego i efektywnego zarządzania wszelkimi istotnymi kategoriami ryzyka, integralnie związanymi z procesem sporządzania sprawozdań finansowych. Proces Kwartałnej Samooceny stanowi podstawowe narzędzie do monitorowania poziomu narażenia na ryzyko oraz zmian w środowisku sprawozdawczości finansowej, identyfikowania nowych zagrożeń, weryfikacji efektywności mechanizmów kontrolnych i wdrażania planów naprawczych. W ramach procesu monitorowania ryzyka operacyjnego w Grupie wdrożono efektywnie funkcjonujące mechanizmy w zakresie bezpieczeństwa systemów technologicznych. Stosowane systemy informatyczne wykorzystywane w procesie sporządzania sprawozdawczości finansowej objęte są bankowym planem awaryjnym na wypadek ich utraty.

Nadzór nad systemem kontroli funkcjonalnej sprawuje Zarząd Banku, wspierany przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem.

Audyt wewnętrzny w Grupie przeprowadzany jest przez Departament Audytu stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Zadaniem Departamentu Audytu jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, ryzyka związanego z działalnością jednostek uczestniczących w procesie sporządzania sprawozdawczości finansowej Banku i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. W tym celu regularnie je kontroluje i dokonuje oceny ich działalności w zakresie zgodności ich działania z prawem, wewnętrznymi aktami normatywnymi, jak również ponoszonego ryzyka.

Nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej i działalnością Departamentu Audytu sprawuje Rada Nadzorcza Banku. Rada Nadzorcza wykonuje swoje funkcje poprzez Komitet ds. Audytu, który w ramach sprawowanego nadzoru dokonuje weryfikacji z Zarządem Banku i biegłym rewidentem Banku rzetelności sporządzanych sprawozdań finansowych i prawidłowości funkcjonowania procesów związanych z ich sporządzaniem oraz przedstawia rekomendacje zatwierdzenia rocznych i okresowych sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą Banku.

Kierujący Departamentem Audytu okresowo, co najmniej raz w roku, przekazuje Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych audytów wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości lub realizacji rekomendacji. Osoba kierująca Departamentem Audytu jest uprawniona do uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, na których rozpatrywane są zagadnienia związane z działaniem kontroli wewnętrznej w Grupie.

Znaczne pakiety akcji

Akcjonariuszem Banku posiadającym znaczny pakiet akcji Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) podmiot zależny od Citibank N.A., który posiada 97.994.700 akcji, co stanowi 75% udziału w kapitale zakładowym Banku. Liczba głosów wynikających z posiadanych przez COIC akcji wynosi 97.994.700, co stanowi 75% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Wszystkie wyemitowane przez Bank akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela, akcje te nie dają żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do Banku.

Ograniczenia wynikają z Prawa Bankowego – art. 25 – podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, nabyć albo objąć akcje lub prawa z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie odpowiednio 10%, 20%, jednej trzeciej, 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym, jest obowiązany każdorazowo zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o zamiarze ich nabycia albo objęcia. Podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, stać się podmiotem dominującym banku krajowego w sposób inny niż przez nabycie albo objęcie akcji lub praw z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej większość ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, obowiązany jest każdorazowo zawiadomić o tym zamiarze Komisję Nadzoru Finansowego. Statut Banku nie przewiduje innych ograniczeń dla przenoszenia akcji Banku.

Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziesięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres indywidualnej kadencji trzech lat. Dwóch członków Zarządu Banku w tym Prezes są powołani do Zarządu za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Mandat członka Zarządu wygasa:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu,
- 2) z chwilą śmierci członka Zarządu,
- 3) z dniem odwołania członka Zarządu,
- 4) z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

Zarząd w drodze uchwały podejmuje decyzje w sprawach Spółki niezatrzymanych przez prawo i statut do kompetencji innych organów Spółki, w szczególności:

- 1) określa strategię Spółki,
- 2) tworzy i znosi komitety Spółki oraz określa ich właściwość,
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin,
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminy gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie,
- 6) ustanawia prokurentów oraz pełnomocników ogólnych i pełnomocników ogólnych z prawem substytucji,
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu,
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu,
- 9) decyduje samodzielnie o nabyciu i zbyciu nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości,

- 10) uchwała projekt rocznego planu finansowego Spółki, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania,
- 11) przyjmuje sprawozdania z działalności Spółki i sprawozdania finansowe,
- 12) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat,
- 13) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Spółki,
- 14) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Spółki,
- 15) zatwierdza strukturę zatrudnienia,
- 16) ustala zasadniczą strukturę organizacyjną Spółki, powołuje i odwołuje Szefów Sektarów, powołuje i odwołuje Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość,
- 17) ustala plan działań kontrolnych w Spółce oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli,
- 18) rozstrzyga w innych sprawach, które zgodnie ze Statutem podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu,
- 19) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Spółki lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Spółce, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu,
- 20) określa organizację i zakres działania Departamentu Audytu, w tym mechanizmy zapewniające niezależność audytu.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania w Spółce. Zarząd opracowuje, wprowadza, zatwierdza oraz aktualizuje pisemne strategie, procedury, plany i analizy oraz podejmuje inne działania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego, jak również dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego. Do wnoszenia spraw, w celu ich rozpatrzenia przez Zarząd są uprawnieni członkowie Zarządu oraz szefowie wskazanych w Regulaminie Zarządu jednostek organizacyjnych, w sprawach objętych zakresem funkcjonowania tych jednostek.

Prezes Zarządu:

- 1) kieruje pracami Zarządu, w tym wyznacza spośród członków Zarządu osobę zastępującą Prezesa podczas jego nieobecności oraz ustala sposób zastępowania nieobecnych członków Zarządu,
- 2) zwołuje posiedzenia Zarządu i przewodniczy im,
- 3) prezentuje stanowisko Zarządu wobec władz Spółki, organów państwowych i samorządowych oraz opinii publicznej,
- 4) wnioskuję do Rady Nadzorczej o powołanie lub odwołanie członków Zarządu oraz ustalenie ich wynagrodzenia,
- 5) wydaje wewnętrzne przepisy regulujące działalność Spółki oraz może upoważnić pozostałych członków Zarządu lub innych pracowników Spółki do wydawania tych przepisów,
- 6) decyduje o sposobie wykorzystania wyników kontroli wewnętrznej oraz informuje o podjętej w tym zakresie decyzji jednostkę kontrolowaną,
- 7) wykonuje inne uprawnienia wynikające z regulaminów, uchwalonych przez Radę Nadzorczą.

Prezes Zarządu może powierzyć poszczególnym członkom Zarządu oraz Szefom Pionów wykonywanie poszczególnych kompetencji, przewidzianych powyżej, z wyłączeniem określonych w punktach 1) i 4).

Zmiany statutu Spółki

Zmiany statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Zmiana statutu wymaga wpisu do rejestru. Stosownie do art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe zmiana statutu Banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jeżeli dotyczy:

- 1) firmy Banku,
- 2) siedziby, przedmiotu działania i zakresu działalności Banku,
- 3) organów i ich kompetencji, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków Zarządu, powołanych za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego oraz zasady podejmowania decyzji, podstawowej struktury organizacyjnej Banku, zasad składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, trybu wydawania regulacji wewnętrznych oraz trybu podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych,
- 4) zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) funduszy własnych oraz zasad gospodarki finansowej,
- 6) uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie w Banku Handlowym w Warszawie S.A. działa zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Banku, Statutem i przepisami prawa. Walne Zgromadzenie Banku (Walne Zgromadzenie) posiada stabilny Regulamin określający szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał.

Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki, w Warszawie. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Banku. Powinno ono się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. W Spółce przyjęto zasadę, iż Zwyczajne Walne Zgromadzenia zwoływane są nie później niż w ostatnim tygodniu czerwca, w godzinach przedpołudniowych. Radzie Nadzorczej przysługuje prawo zwołania zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie ustalonym w Statucie oraz nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Zarząd zwołuje nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z własnej inicjatywy oraz na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego. Żądanie zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia należy złożyć Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia Zarządowi żądania nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy, w drodze postanowienia, może upoważnić do zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusza lub akcjonariuszy występujących z tym żądaniem. Upoważniony przez sąd rejestrowy akcjonariusz lub upoważnieni akcjonariusze w zawiadomieniu o zwołaniu nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia powołują się na postanowienie sądu rejestrowego, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Sąd rejestrowy wyznacza przewodniczącego tego nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane również przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego Banku lub co najmniej połowę ogólnej liczby głosów w Banku. Przewodniczący tego Zgromadzenia jest wyznaczany przez akcjonariuszy. Walne Zgromadzenie jest zwoływane przez ogłoszenie na stronie internetowej Banku oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne, z zastrzeżeniem, że takie ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze uprawnieni do żądania umieszczenia określonej sprawy w porządku obrad Walnego Zgromadzenia, w celu wykonania tego uprawnienia do uzupełnienia porządku obrad powinni zgłosić wnioski do Zarządu Banku na piśmie lub w postaci

elektronicznej, wraz z uzasadnieniem oraz projektem uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Zarząd umieszcza zgłoszoną sprawę w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia niezwłocznie, nie później jednak niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Odwołanie Walnego Zgromadzenia możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy stanie się ono bezprzedmiotowe lub w sytuacji zaistnienia nadzwyczajnej przeszkody do jego odbycia. Odwołanie oraz zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia następuje w taki sam sposób jak zwołanie, z zastrzeżeniem, że nie stosuje się dwudziestosześciodniowego terminu. Odwołanie oraz zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia powinny być dokonane w sposób powodujący jak najmniejsze ujemne skutki dla Banku i dla akcjonariuszy. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad, jak również o zmianie kolejności spraw objętych porządkiem obrad. Jednakże zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga uprzedniej zgody wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej 80% głosów Walnego Zgromadzenia. Wnioski w powyższych sprawach powinny być szczegółowo umotywowane.

Pełny tekst dokumentacji, która ma zostać przedstawiona podczas Walnego Zgromadzenia wraz z projektami uchwał (a w przypadku, gdy w danej sprawie nie jest przewidziane podjęcie uchwały - uwagi Zarządu), jest zamieszczony na stronie internetowej Banku od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia, jak i inne informacje dotyczące Walnego Zgromadzenia. Materiały na Walne Zgromadzenie są nadto udostępniane w siedzibie Banku w czasie, o którym Bank powiadamia w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Niezależnie od powyższego Bank wykonuje wszystkie wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów obowiązki informacyjne dotyczące zwołania Walnych Zgromadzeń.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności kolejno Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej lub jeden z członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką prowadzenia Walnych Zgromadzeń, po otwarciu Zgromadzenia zarządza się niezwłocznie wybór Przewodniczącego Zgromadzenia. Przed wyborem Przewodniczącego Walne Zgromadzenie nie podejmuje żadnych rozstrzygnięć.

Zarząd Banku każdorazowo za pośrednictwem osoby otwierającej Walne Zgromadzenie przekazuje Przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia instrukcję dotyczącą wykonywania tej funkcji w sposób zapewniający przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów, zasad ładu korporacyjnego, Statutu i innych regulacji wewnętrznych Banku. Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz biegły rewident Banku, jeśli przedmiotem Walnego Zgromadzenia są sprawy finansowe.

Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględnie większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu nie stanowią inaczej.

Głosowanie odbywa się w praktyce przy pomocy komputerowego systemu oddawania i obliczania głosów, zapewniającego oddawanie głosów w liczbie odpowiadającej liczbie posiadanych akcji, jak również eliminującego - w przypadku głosowania tajnego - możliwość identyfikacji sposobu oddawania głosów przez poszczególnych akcjonariuszy.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powinien w taki sposób

formułować uchwały, aby każdy uprawniony, który nie zgadza się z meritem rozstrzygnięcia stanowiącym przedmiot uchwały, miał możliwość jej zaskarżenia. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ma za zadanie czuwać nad tym, aby uchwały były formułowane w jasny i przejrzysty sposób. Zarząd Spółki zapewnia także możliwość skorzystania przez Przewodniczącego z pomocy obsługi prawnej Spółki.

Uchwały Walnego Zgromadzenia są protokołowane przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia i jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, liczbę głosów oddanych za każdą uchwałą i zgłoszone sprzeczki. Do protokołu należy dołączyć listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Dowody zwołania Walnego Zgromadzenia Zarząd powinien dołączyć do księgi protokołów.

Odpis protokołu Zarząd umieszcza w księdze protokołów.

W obradach Walnego Zgromadzenia mogą uczestniczyć przedstawiciele mediów.

Zasadnicze Uprawnienia Walnego Zgromadzenia

Przedmiotem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinno być:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Spółki,
- 2) podjęcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty,
- 3) udzielenie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, oprócz innych przewidzianych bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, należą sprawy:

- 1) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 2) zmiany Statutu,
- 3) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Spółki,
- 4) ustalenia dnia prawa poboru akcji nowej emisji,
- 5) ustalenia dnia dywidendy za ubiegły rok obrotowy oraz terminów wypłaty dywidendy,
- 6) tworzenia i znoszenia funduszy specjalnych tworzonych z zysku,
- 7) powoływania oraz odwoływania członków Rady Nadzorczej,
- 8) ustalania wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej,
- 9) połączenia lub likwidacji Spółki,
- 10) powołania i odwołania likwidatorów,
- 11) umorzenia akcji Spółki,
- 12) użycia kapitału zapasowego i rezerwowego, w tym kapitału (funduszu) rezerwowego utworzonego w celu gromadzenia zysku niepodzielonego (nieprzeznaczonego na dywidendę w danym roku obrotowym) oraz funduszu ogólnego ryzyka.

Walne Zgromadzenie decyduje o podziale zysku, określając wysokość odpisów na:

- 1) kapitał zapasowy, tworzony corocznie z odpisów z zysku w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę nakazującą dokonywanie dalszych odpisów,
- 2) kapitał rezerwowy,
- 3) fundusz ogólnego ryzyka,
- 4) dywidendę,

- 5) fundusze specjalne,
- 6) inne cele.

W razie likwidacji Spółki Walne Zgromadzenie wyznacza na wniosek Rady Nadzorczej jednego lub więcej likwidatorów oraz określa sposób prowadzenia likwidacji.

Prawa Akcjonariuszy i sposób ich Wykonywania

Akcje Spółki są akcjami na okaziciela i są zbywalne. Akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, który został przeznaczony przez Walne Zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom. Zysk rozdziela się w stosunku do liczby akcji.

W Walnym Zgromadzeniu Banku jako spółki publicznej mają prawo uczestniczyć tylko osoby będące akcjonariuszami Banku na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia (Dzień Rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu). Akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu ma prawo do głosowania, stawiania wniosków i zgłaszania sprzeciwów, jak również do przedstawiania zwięzłego uzasadnienia swego stanowiska.

Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały powinny być przedstawione akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej przed Walnym Zgromadzeniem w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie oceny.

Akcjonariusz ma prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, jak również zgłosić do protokołu kandydaturę na stanowisko Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Przy rozpatrywaniu każdego punktu porządku obrad akcjonariusz ma prawo do wystąpienia i repliki.

Zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Zarząd powinien odmówić udzielenia informacji w przypadku, gdy:

- 1) mogłoby to wyrządzić szkodę Spółce albo spółce z nią powiązanej albo spółce zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa,
- 2) mogłoby narazić członka Zarządu na poniesienie odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej lub administracyjnej.

W uzasadnionych przypadkach Zarząd może udzielić informacji na piśmie nie później niż w terminie 2 (dwóch) tygodni od dnia zakończenia Walnego Zgromadzenia.

Organy Spółki nie ograniczają informacji, ale jednocześnie przestrzegają przepisów Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a także przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu Banku nie stanowią inaczej.

Akcjonariusz ma prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec treści uchwały Walnego Zgromadzenia i zgłaszając sprzeciw ma możliwość przedstawienia swoich argumentów i uzasadnienia sprzeciwu.

Każdy akcjonariusz ma prawo wnoszenia propozycji zmian i uzupełnień do projektów uchwał, objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia - do czasu zamknięcia dyskusji nad punktem porządku

obrad, obejmującym projekt uchwały, której ta propozycja dotyczy. Propozycje te wraz z krótkim uzasadnieniem winny być składane na piśmie.

Akcjonariusz na Walnym Zgromadzeniu może zgłosić wniosek w sprawie formalnej. Za wnioski w sprawach formalnych uważa się wnioski, co do sposobu obradowania i głosowania.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania swych kandydatów do Rady Nadzorczej Banku na piśmie na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia lub ustnie do protokołu, przy czym zarówno w jednym jak i w drugim przypadku kandydaturę zgłasza się z krótkim uzasadnieniem.

Akcjonariusze mają prawo przeglądania księgi protokołów, jak również żądania wydania, poświadczonych przez Zarząd, odpisów uchwał.

Akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale Walnego Zgromadzenia, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w Walnym Zgromadzeniu, i akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na Walnym Zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania Walnego Zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, służy prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariuszom przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko Spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia sprzecznej z ustawą.

Akcje Spółki mogą być umarzane za zgodą akcjonariusza w drodze nabycia akcji przez Spółkę (umorzenie dobrowolne). Umorzenie akcji wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwała powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszowi umorzonej akcji bądź uzasadnienie umorzenia akcji bez wynagrodzenia oraz sposób obniżenia kapitału zakładowego.

Bank zapewnia należytą ochronę praw mniejszości w granicach, w jakich pozwala na to kapitałowy charakter Banku i związany z nim prymat większości nad mniejszością. W szczególności, dla równego traktowania akcjonariuszy, Bank stosuje m.in. następujące praktyki:

- walne Zgromadzenia Banku zawsze odbywają się w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie;
- umożliwia się przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach;
- zgodnie z praktyką przyjętą w Banku, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, udostępniane są akcjonariuszom najpóźniej na 14 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia w siedzibie Banku oraz na jej stronie internetowej;
- walne Zgromadzenie posiada stabilny regulamin określający szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał;
- w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, którzy, w ramach swoich kompetencji, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji o Banku;
- uczestnikom Walnego Zgromadzenia zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość uzasadnienia sprzeciwu. Dodatkowo, każdy uczestnik Zgromadzenia ma możliwość złożenia swojego pisemnego oświadczenia do protokołu posiedzenia.

Integralnym elementem polityki informacyjnej Banku, której celem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych wszystkich osób i instytucji zainteresowanych informacjami o Spółce, są relacje inwestorskie, zapewniające informacje obecnym i potencjalnym inwestorom oraz analitykom rynku kapitałowego. Narzędziami polityki informacyjnej w relacjach inwestorskich są:

- systematyczne kontakty z analitykami i inwestorami w formie telekonferencji i spotkań, również w siedzibie Banku, w których biorą udział członkowie Zarządu Banku;

- wsparcie Biura Relacji Publicznych podczas kwartalnych konferencji prasowych dla mediów, organizowanych po publikacji sprawozdań okresowych;
- publikowanie na stronie internetowej na bieżąco informacji na temat Banku i jego przedsięwzięć, a także wszystkich raportów okresowych i bieżących. Strona internetowa umożliwia również kontakt z zespołem Relacji Inwestorskich, który dysponuje szeroką wiedzą na temat Banku i jego grupy kapitałowej;
- umożliwienie przedstawicielom mediów obecności na Walnych Zgromadzeniach Banku.

Skład Osobowy i zmiany w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Banku, zasady działania organów zarządzających i nadzorczych Banku

Zarząd

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres trzech lat.

W 2010 roku Zarząd Spółki składał się z sześciu członków. W skład Zarządu wchodził:

Sławomir S. Sikora - Prezes Zarządu;

Robert Daniel Massey JR - Wiceprezes Zarządu powołany na członka Zarządu w dniu 26 maja 2010 r.;

Michał H. Mrozek - Wiceprezes Zarządu (Z dniem 28 lutego 2011 roku Pan Michał Mrozek, w związku z otrzymaną ofertą rozpoczęcia pracy w Centrali Citibank w Nowym Jorku, przestał pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku.);

Sonia Wędrychowicz-Horbatowska - Wiceprezes Zarządu;

Witold Zieliński - Wiceprezes Zarządu;

Iwona Dudzińska - Członek Zarządu.

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Regulamin Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz tryb podejmowania uchwał.

Posiedzenia Zarządu zwołuje i przewodniczy im Prezes Zarządu. Prezes Zarządu może ustalić stałe terminy odbywania posiedzeń.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Biuro Organizacyjne w Departamencie Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu Spółki zwane dalej Biurem Organizacyjnym.

Obecność członków Zarządu na posiedzeniu Zarządu jest obowiązkowa. Nieobecność musi być usprawiedliwiona. W posiedzeniach Zarządu, oprócz jego członków, udział mogą brać:

- 1) Szefowie Pionów,
- 2) Dyrektor Biura Organizacyjnego lub osoba przez niego wyznaczona,
- 3) Dyrektor Departamentu Monitoringu Zgodności,
- 4) Szef Pionu Prawnego.

Przy rozpatrywaniu przez Zarząd zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce w posiedzeniach Zarządu może brać udział osoba kierująca Departamentem Audytu. Na wniosek członków Zarządu w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić obrady bez udziału osób niebędących członkami Zarządu.

Do ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu co najmniej połowy członków Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów.

Zarząd podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zarządu. Uchwała Zarządu obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej inny termin wejścia w życie.

W uzasadnionych przypadkach uchwała Zarządu może być podjęta w trybie obiegowym na podstawie decyzji Prezesa Zarządu Spółki lub członka Zarządu zastępującego Prezesa. Warunkiem podjęcia uchwały w trybie obiegowym jest zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o podejmowaniu uchwały. Uchwała podjęta w trybie obiegowym stanowi załącznik do protokołu najbliższego posiedzenia Zarządu.

Z przebiegu posiedzenia Zarządu sporządzany jest protokół. Sporządzenie protokołu należy do Biura Organizacyjnego. Protokoły z posiedzeń Zarządu opatrzone są klauzulą „zastrzeżone bankowe”. Protokół powinien zawierać:

- 1) porządek obrad,
- 2) imiona i nazwiska osób biorących udział w posiedzeniu,
- 3) informację o usprawiedliwieniu nieobecności lub o przyczynach nieobecności członków Zarządu na posiedzeniu,
- 4) treść podjętych uchwał,
- 5) liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały oraz zdania odrębne,
- 6) nazwę jednostki lub komórki organizacyjnej, bądź imię i nazwisko osoby, której powierzono wykonanie uchwały, oraz
- 7) termin wykonania uchwały.

Protokół sporządzany jest nie później niż w terminie 3 (trzech) dni roboczych po dacie posiedzenia. Protokół podpisują wszyscy członkowie Zarządu obecni na posiedzeniu niezwłocznie po otrzymaniu.

Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej następujące informacje finansowe:

- 1) z chwilą ich przygotowania, lecz nie później niż po 30 (trzydziestu) dniach do końca każdego miesiąca, miesięczne oraz okresowe (obejmujące okres od początku roku do upływu poprzedniego miesiąca) informacje finansowe wraz z ich porównaniem do budżetu przyjętego w planie rocznym oraz w odniesieniu do ubiegłego roku,
- 2) niezwłocznie po ich przygotowaniu, lecz nie później niż 120 (sto dwadzieścia) dni po upływie każdego roku obrotowego, roczne jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe, przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, zweryfikowane przez biegłego rewidenta Spółki,
- 3) niezwłocznie po jego przygotowaniu, lecz w każdym przypadku nie później niż przed końcem każdego roku, projekt planu rocznego na następny rok obrotowy, oraz
- 4) niezwłocznie, inne dostępne dane finansowe odnoszące się do działalności Spółki i jej stanu finansowego oraz działalności i stanu finansowego podmiotów zależnych Spółki, których członek Rady Nadzorczej może w sposób uzasadniony zażądać.

Rada Nadzorcza Spółki

Rada Nadzorcza Spółki składa się z pięciu do dwunastu członków, z których każdy powoływany jest przez Walne Zgromadzenie na trzyletnią kadencję. Co najmniej połowa członków Rady, w tym jej Przewodniczący, powinna legitymować się obywatelstwem polskim.

Aktualnie w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi:

Przewodniczący: Stanisław Sołtysiński;

Wiceprzewodniczący: Shirish Apte, Andrzej Olechowski;

Członkowie: Igor Chalupec, Sanjeeb Chaudhuri, Mirosław Gryszka, Frank Mannion, Krzysztof Opolski, Stephen Simcock, Wiesław A. Smulski, Alberto J. Verme, Stephen R. Volk.

Połowę składu Rady Nadzorczej Spółki stanowią członkowie niezależni. Kryteria niezależności członków Rady Nadzorczej zostały ustalone w Statucie Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Rada Nadzorcza wykonuje czynności przewidziane w przepisach prawa oraz w Statucie Spółki, zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Do kompetencji Rady Nadzorczej, oprócz praw i obowiązków przewidzianych w przepisach prawa, należą uchwały w sprawach:

- 1) powołanie i odwołanie w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki,
- 2) powołanie i odwołanie, na wniosek Prezesa Zarządu, w tajnym głosowaniu Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki,
- 3) ustalenie warunków umów regulujących stosunek pracy lub inny stosunek prawny, łączący członków Zarządu ze Spółką,
- 4) wyrażenie zgody na otwarcie lub zamknięcie za granicą oddziału,
- 5) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie ustalanych przez Zarząd Spółki:
  - a) regulaminu Zarządu Spółki,
  - b) regulaminów gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 6) wyrażanie uprzedniej zgody na dokonanie czynności rozporządzającej środkami trwałymi Spółki, których wartość przekracza 1/10 kapitału zakładowego Spółki,
- 7) wybór biegłego rewidenta Spółki,
- 8) wyrażanie zgody na zatrudnianie i zwalnianie osoby kierującej Departamentem Audytu, na wniosek Zarządu,
- 9) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem kontroli wewnętrznej w Spółce, na zasadach ustalonych odrębnie w Statucie Spółki oraz Regulaminie Komitetu ds. Audytu.
- 10) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu oraz wyrażania zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi.
- 11) sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem systemu zarządzania w Spółce oraz ocena adekwatności i skuteczności tego systemu,
- 12) sprawowania nadzoru nad wprowadzeniem i monitorowaniem systemu zarządzania w Banku, w tym w szczególności sprawowania nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, oraz dokonywania, co najmniej raz w roku, oceny adekwatności i efektywności tego systemu,

- 13) zatwierdzania strategii działania Banku oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem,
- 14) zatwierdzenia zasadniczej struktury organizacyjnej Banku, dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i ustalonej przez Zarząd Banku,
- 15) akceptowania ogólnego poziomu ryzyka Banku,
- 16) zatwierdzania założeń polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności,
- 17) zatwierdzania procedur wewnętrznych Banku dotyczących procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego,
- 18) zatwierdzania polityki informacyjnej Banku,
- 19) zatwierdzenia procedury kontroli wewnętrznej.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy również zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowanie członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegialnie, przy czym każdy członek Rady Nadzorczej ma prawo do otrzymania od Zarządu informacji niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał. Posiedzenie Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, z własnej inicjatywy, na wniosek członka Rady Nadzorczej albo na wniosek Zarządu Spółki. Przewodniczący Rady Nadzorczej może wyznaczyć stałe terminy odbywania posiedzeń Rady Nadzorczej. Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, Sekretarz Rady Nadzorczej wysyła członkom Rady Nadzorczej co najmniej na 7 (siedem) dni przed terminem posiedzenia.

Rada Nadzorcza zbiera się w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu, w którym wygasają mandaty członków Zarządu, w celu dokonania wyboru członków Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza corocznie podejmuje uchwałę w sprawie sprawozdania z działalności Rady, w której zawarta jest ocena Rady Nadzorczej na temat sytuacji Spółki, ocena pracy Rady Nadzorczej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Banku oraz wyniki oceny sprawozdań finansowych Spółki, w tym wnioski Zarządu co do podziału zysku. Dokument ten Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Posiedzeniom Rady Nadzorczej przewodniczy Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, zaś w razie nieobecności ich obu – członek Rady Nadzorczej wybrany przez pozostałych członków.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność na posiedzeniu co najmniej połowy członków Rady Nadzorczej. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. Bez zgody większości niezależnych członków Rady Nadzorczej nie powinny być podejmowane uchwały w sprawach:

- 1) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu,
- 2) wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego

zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi,

- 3) wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki.

Każdy członek Rady Nadzorczej obowiązany jest niezwłocznie poinformować o zaistniałym konflikcie interesów pozostałych jej członków i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym z wyjątkiem powołania i odwołania w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki oraz powołania i odwołania, na wniosek Prezesa Zarządu, w tajnym głosowaniu Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki. Przewodniczący obrad może zarządzić tajne głosowanie w innych sprawach z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Rady Nadzorczej.

Uchwała Rady Nadzorczej obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej późniejszy termin wejścia w życie.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły, zawierające: porządek obrad, nazwiska i imiona obecnych członków Rady Nadzorczej, liczbę członków nieobecnych na posiedzeniu wraz z podaniem przyczyny nieobecności, liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały, zdania odrębne, pełne brzmienie podjętych uchwał. Lista obecnych na posiedzeniu członków Rady Nadzorczej oraz innych osób uczestniczących w posiedzeniu stanowi załącznik do protokołu. Protokoły podpisują wszyscy obecni na danym posiedzeniu członkowie Rady Nadzorczej. Protokoły posiedzeń Rady Nadzorczej za okres jej kadencji gromadzone są w odrębnym zbiorze, przechowywanym przez Spółkę.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej, z wyjątkiem posiedzeń dotyczących bezpośrednio Zarządu, biorą udział członkowie Zarządu Spółki. Na wniosek Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu Spółki w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Podczas rozpatrywania przez Radę Nadzorczą zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce w posiedzeniach Rady Nadzorczej może brać także udział osoba kierująca Departamentem Audytu. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach Przewodniczący Rady Nadzorczej może zarządzić obrady bez udziału osób niebędących członkami Rady Nadzorczej, nawet jeśli co innego wynika z postanowień poprzedzających.

Komitety Rady Nadzorczej

Stałymi Komitetami Rady Nadzorczej są:

- 1) Komitet ds. Audytu,
- 2) Komitet ds. Wynagrodzeń oraz
- 3) Komitet ds. Ryzyka i Kapitału.

Rada Nadzorcza w drodze uchwały może powoływać inne komitety niż wymienione powyżej złożone wyłącznie z członków Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej określa zakres działania takiego komitetu.

W tym trybie w 2003 r. Rada Nadzorcza powołała **Komitet ds. Strategii i Zarządzania**, którego zadaniem ma być bieżąca analiza wszystkich zagadnień związanych z pracą organów Banku oraz poprawianiem ich funkcjonowania. W skład tego Komitetu wchodzi: Shirish Apte jako Przewodniczący oraz Andrzej Olechowski jako Wiceprzewodniczący, Alberto J. Verme jako Wiceprzewodniczący oraz Igor Chalupec, Sanjeeb Chaudhuri, Mirosław Gryszka, i Stanisław Sołtyński i Stephen R. Volk jako członkowie Komitetu. Komitet obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego.

Komitet ds. Audytu

W skład Komitetu ds. Audytu wchodzi:

- 1) Mirosław Gryszka - Przewodniczący Komitetu,
- 2) Stephen Simcock - Wiceprzewodniczący Komitetu,

- 3) Shirish Apte - członek Komitetu,
- 4) Krzysztof Opolski - członek Komitetu,
- 5) Wiesław Smulski - członek Komitetu,
- 6) Frank Mannion - członek Komitetu.

Komitet ds. Audytu jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Do kompetencji i obowiązków Komitetu ds. Audytu należy: monitorowanie sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów: kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, monitorowanie zarządzania ryzykiem, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej oraz monitorowanie niezależności biegłego rewidenta. Członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach.

W skład Komitetu ds. Audytu powinno wchodzić dwóch członków niezależnych, a jeden z nich powinien być Przewodniczącym tego Komitetu. Przynajmniej jeden członek Komitetu powinien spełniać warunki niezależności, o których mowa w art. 56 ust.3 pkt 1, 3, 5 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Aby uchwały Komitetu były ważne, w spotkaniu musi uczestniczyć co najmniej trzech jego członków.

Posiedzenia Komitetu ds. Audytu zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakiegokolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad przesyła członkom Komitetu ds. Audytu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu ds. Audytu odbywają się co najmniej cztery razy do roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Przynajmniej raz do roku Komitet ds. Audytu spotyka się:

- 1) z Dyrektorem Departamentu Audytu bez udziału kierownictwa,
- 2) z biegłym rewidentem Spółki bez udziału kierownictwa,
- 3) jedynie we własnym składzie.

Komitet ds. Audytu, wedle uznania, może się spotkać również z poszczególnymi członkami kierownictwa Spółki.

Porządek obrad Komitetu ds. Audytu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Lista stałych punktów rozpatrywanych na posiedzeniach Komitetu ustalana jest w drodze uchwały Komitetu. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

Sekretarz Komitetu ds. Audytu, na podstawie otrzymanych materiałów, opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu i Zastępcy Przewodniczącego do akceptacji. Zaakceptowany przez Przewodniczącego Komitetu i Zastępcę Przewodniczącego projekt porządku posiedzenia przekazywany jest wraz z materiałami członkom Komitetu.

W posiedzeniu Komitetu ds. Audytu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na siedem dni przed ustaloną datą posiedzenia. Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Spółki lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może zdecydować o zdjęciu sprawy z porządku obrad, w szczególności w celu uzupełnienia wniosku lub uzyskania opinii.

Uchwały Komitetu ds. Audytu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w pisemnym trybie obiegowym.

Komitet ds. Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi:

- 1) Stanisław Sołtyński - Przewodniczący Komitetu,
- 2) Alberto J. Verme - Wiceprzewodniczący Komitetu,
- 3) Shirish Apte - członek Komitetu,
- 4) Andrzej Olechowski - członek Komitetu.

Komitet ds. Wynagrodzeń jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Komitet ds. Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach.

Do kompetencji Komitetu ds. Wynagrodzeń należą następujące sprawy:

- 1) dokonywanie, na tle warunków rynkowych, oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Spółki. Ocena polega na analizowaniu raportów niezależnych ekspertów lub niezależnych biur badania rynku i informowaniu Rady Nadzorczej o istotnych zmianach w rynkowych warunkach wynagradzania członków zarządów konkurencyjnych przedsiębiorców,
- 2) dokonywanie oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Spółki w odniesieniu do zakresu obowiązków członków Zarządu Spółki i sposobu ich wykonywania. Ocena polega na analizowaniu relacji zachodzących pomiędzy wynagrodzeniami poszczególnych członków Zarządu Spółki a aktualnym zakresem ich zadań i sposobu wykonywania obowiązków przez członków Zarządu Spółki oraz informowaniu Rady Nadzorczej o istotnych zmianach w relacjach, o których mowa powyżej,
- 3) przedkładanie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wysokości wynagrodzenia członka Zarządu Spółki, każdorazowo przed jej ustaleniem lub zmianą. Rekomendacja przedstawiana jest po dokonaniu oceny kwalifikacji i zakresu obowiązków członka Zarządu Spółki i przedstawieniu propozycji adekwatnego wynagrodzenia. Propozycja Komitetu ds. Wynagrodzeń winna dotyczyć zarówno łącznej wysokości wynagrodzenia, jak i jego poszczególnych składników,

- 4) dokonywanie ogólnej oceny prawidłowości polityki Spółki w sprawie wynagradzania kadry kierowniczej Spółki nie wchodzącej w skład Zarządu.

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi co najmniej 3 (trzech) członków Rady Nadzorczej, w tym 1 (jeden) niezależny członek Rady Nadzorczej. Członkowie Komitetu, w tym Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego, wybierani są przez Radę Nadzorczą w głosowaniu jawnym.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej 2 (dwa) razy do roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu. Porządek obrad Komitetu ds. Wynagrodzeń obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek.

Sekretarz Komitetu ds. Wynagrodzeń, na podstawie otrzymanych materiałów, opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu do akceptacji.

W posiedzeniu Komitetu ds. Wynagrodzeń mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na 7 (siedem) dni przed ustaloną datą posiedzenia. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu, a w szczególności osoby referujące poszczególne sprawy.

Uchwały Komitetu ds. Wynagrodzeń zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w pisemnym trybie obiegowym. Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń głosujący przeciwko może żądać zamieszczenia w protokole zdania odrębnego.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń są protokołowane. Protokół podpisuje Przewodniczący i Sekretarz. Protokół z posiedzenia Komitetu podlega zatwierdzeniu przez członków Komitetu na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Komitetu.

Komitet ds. Ryzyka i Kapitału

W skład Komitetu ds. Ryzyka i Kapitału wchodzi:

- 1) Alberto Verme - Przewodniczący Komitetu,
- 2) Igor Chalupec - Wiceprzewodniczący Komitetu,
- 3) Andrzej Olechowski - członek Komitetu,
- 4) Stephen Simcock - członek Komitetu,
- 5) Sanjeeb Chaudhuri - członek Komitetu.

Członkowie Komitetu wykonują kompetencje określone w niniejszym Regulaminie na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach. Regulamin Komitetu jest udostępniany na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie.

Do kompetencji Komitetu należy nadzór nad wprowadzeniem przez Zarząd w Banku systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad procesem szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.

W skład Komitetu wchodzi co najmniej czterech członków Rady Nadzorczej, z których jeden jest Przewodniczącym Komitetu. Aby uchwały Komitetu były ważne, w spotkaniu musi uczestniczyć co najmniej trzech jego członków.

Posiedzenia Komitetu zwołuje Przewodniczący Komitetu z właszej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej raz na pół roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, przesyła członkom Komitetu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Zawiadomienie powinno zawierać porządek obrad oraz materiały dotyczące tematów omawianych na posiedzeniu. Porządek obrad Komitetu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

W posiedzeniu Komitetu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie.

Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Banku lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet.

W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego.

Uchwały Komitetu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie obiegowym (pisemnym).

Posiedzenia Komitetu są protokołowane.

Dobre praktyki w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A. i Handlowym-Leasing Spółka z o.o. spółkach z grupy kapitałowej Banku

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A (DMBH) i Handlowy-Leasing Spółka z o.o (HL) nie są spółkami publicznymi i nie mają obowiązku poddania się Dobrym Praktykom Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i składania oświadczeń w tym zakresie, jednak z uwagi na istotną rolę pełnioną przez te podmioty w grupie kapitałowej, należy wskazać na poniższe okoliczności.

DMBH jest członkiem Izby Domów Maklerskich – jako członek Izby jest zobowiązany do przestrzegania Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, opracowanego przez Izbę Domów Maklerskich. Kodeks ten nie reguluje kwestii ładu korporacyjnego, ale przede wszystkim dotyczy zasad ochrony tajemnicy zawodowej, relacji z klientami, postępowania pracowników domu maklerskiego, w tym w relacjach z innymi domami maklerskimi. DMBH jest podmiotem regulowanym ustawą o obrocie instrumentami finansowymi i w związku z tym przestrzega poza przepisami kodeksu spółek handlowych pewnych elementów ładu korporacyjnego wynikających z przepisów tej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, między innymi zgodnie z art. 103 ww. ustawy w skład zarządu powinny wchodzić co najmniej 2 osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach finansowych oraz dobrą opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami. Komisja Nadzoru Finansowego jest informowana przez DMBH o zmianach w zarządzie. Dodatkowo DMBH ma obowiązki raportowe do KNF (w tym o zmianach w Zarządzie,

o treści określonych uchwał walnego zgromadzenia). Ustawa o obrocie reguluje też kwestie nabycia akcji domu maklerskiego. Przewiduje, że centrala domu maklerskiego jest na terytorium Polski.

Spółka Handlowy-Leasing Spółka z o.o. (HL) działa jako spółka w branży leasingowej. Branża leasingowa zrzeszona w Związku Polskiego Leasingu dopiero pracuje nad opracowaniem Dobrych Praktyk przedsiębiorstw leasingowych.

HL działa zgodnie z kodeksem spółek handlowych. W HL został ustanowiony organ nadzoru w postaci Rady Nadzorczej, mimo braku wymogu kodeksowego w tym zakresie, celem sprawowania ciągłego nadzoru nad działalnością spółki.

Inne informacje o władzach Banku Handlowego w Warszawie S.A. i zasady zarządzania

Wynagrodzenia i nagrody (w pieniądzu i w naturze), łącznie z wynagrodzeniami z zysku, wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku za 2010 rok:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Ślawomir S. Sikora	3 517	193	234
Robert Daniel Massey JR	1144	100	-
Michał H. Mrozek	1 575	13	64
Sonia Wędrzychowicz-Horbatowska	1 666	97	59
Witold Zieliński	1 471	81	53
Iwona Dudzińska	1 514	41	58
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Peter Rossiter (1)	-	169	-
Edward Wess (2)	-	9	-
	10 887	703	468

(1) świadczenie pracy do dnia 31 października 2009 roku

(2) świadczenie pracy do dnia 30 listopada 2008 roku

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wypłaconego i należnego za 2010 rok wynagrodzenia zasadniczego oraz przyznanej nagrody za 2010 rok.

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej kwota przyznanych członkom Zarządu Banku nagród za 2009 rok, wypłaconych w 2010 roku, wyniosła łącznie 4 248 tys. zł.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, wypłaconych opcji menedżerskich, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, dywidendy, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych, a przekazanych w roku 2010 oraz wartość opcji na akcje Citigroup, do których w roku 2010 zostało przyznane prawo do realizacji.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku za 2009 rok:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Sławomir S. Sikora	3 354	291	107
Michał H. Mrozek	1 468	45	36
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	1 599	118	28
Witold Zieliński	1 361	113	30
Iwona Dudzińska	1 187	29	22
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Peter Rossiter (1)	1 205	165	34
Edward Wess (2)	-	479	-
Reza Ghaffari (3)	-	6	-
Sanjeeb Chaudhuri (4)	-	50	-
	10 174	1 296	257

(1) świadczenie pracy do dnia 31 października 2009 roku

(2) świadczenie pracy do dnia 30 listopada 2008 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 31 maja 2006 roku

(4) świadczenie pracy do dnia 21 września 2006 roku

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wypłaconego i należnego za 2009 rok wynagrodzenia zasadniczego oraz przyznanej nagrody za 2009 rok.

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej kwota przyznanych członkom Zarządu Banku nagród za 2008 rok, wypłaconych w 2009 roku, wyniosła łącznie 4 488 tys. zł.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, wypłaconych opcji menedżerskich, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, dywidendy, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych a przekazanych w roku 2009 oraz wartość opcji na akcje Citigroup, do których w roku 2009 zostało przyznane prawo do realizacji.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej Banku za 2010 oraz 2009 roku:

w tys. zł	2010	2009
Stanisław Sołtysiński	240	240
Mirosław Gryzka	168	168
Andrzej Olechowski	183	216
Wiesław Smulski	120	120
Krzysztof L. Opolski	45	119
Igor Chalupec	168	76
<i>Byli członkowie Rady:</i>		
Göran Collert	68	120
Aneta Polk	97	76
Sabine Hansen Peck	-	78
	1 089	1 213

Wynagrodzenie wypłacone i należne za 2010 oraz 2009 rok osobom zarządzającym jednostkami podporządkowanymi wyniosły odpowiednio 3 993 tys. zł i 4 922 tys. zł.

Osoby nadzorujące jednostki podporządkowane nie pobierały w 2010 i 2009 roku wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji.

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku przedstawia poniższa tabela:

	Akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A.		Akcje Citigroup Inc.	
	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Członkowie Zarządu Banku				
Sławomir S. Sikora	-	-	44 460	1 318
Robert Daniel Massey JR	-	-	7 830	232
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	-	-	10 053	298
Witold Zieliński	-	-	10 751	319
Iwona Dudzińska	600	2 400	9 611	285
Członkowie Rady Nadzorczej Banku				
Stanisław Sołtysiński	-	-	253 400	7 511
Shirish Apte	-	-	798 206	23 660
Andrzej Olechowski	1 200	4 800	-	-
Sanjeeb Chaudhuri	-	-	85 659	2 539
Frank Mannion	-	-	77 787	2 306
Stephen Simcock	-	-	46 700	1 384
Alberto Verme	-	-	1 600 000	47 426
Stephen Volk	-	-	1 128 195	33 441

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela:

	Akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A.		Akcje Citigroup Inc.	
	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Członkowie Zarządu Banku				
Ślawomir S. Sikora	-	-	21 866	623
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	-	-	4 068	116
Witold Zieliński	-	-	5 355	153
Iwona Dudzińska	600	2 400	3 667	105
Członkowie Rady Nadzorczej Banku				
Stanisław Soltysieński	-	-	141 000	4 019
Shirish Apte	-	-	118 283	3 371
Andrzej Olechowski	1 200	4 800	-	-
Sanjeeb Chaudhuri	-	-	33 640	959
Goran Collert	-	-	10 000	285
Stephen Simcock	-	-	10 302	294
Alberto Verme	-	-	2 734 513	77 942
Stephen Volk	-	-	1166 370	33 245

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku żaden członek Zarządu i Rady Nadzorczej nie posiadał akcji i udziałów w podmiotach zależnych Banku.

Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, wyłącznie jedna umowa zawiera postanowienie mówiące o rekompensacie pieniężnej w wypadku jej rozwiązania.

Każdy z członków Zarządu Banku zawarł z Bankiem odrębną umowę o zakazie konkurencji. Odpowiedni paragraf każdej z zawartych umów określa, iż w okresie 12 miesięcy od dnia rozwiązania umowy o pracę z Bankiem, Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania się działalnością konkurencyjną wobec Banku, i z tytułu powyższego ograniczenia Bank wypłacać mu będzie odszkodowanie.

Zasady zarządzania

W 2010 roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w informacji dodatkowej do Sprawozdania Finansowego Banku.

Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych

W dniu 24 września 2010 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru nowego podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych - firmy KPMG Audyt Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chłodnej 51 (zwanego dalej „KPMG”), wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3546, któremu powierzone zostało badanie sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2010 rok. Wybór firmy KPMG Audyt Sp. z o.o. sp.k. został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Uprzednio wybranym podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych była firma KPMG Audyt Sp. z o.o. wpisany na listę podmiotów uprawnionych do badania pod nr 458 (zwany dalej „KPMG”), któremu powierzony był przegląd sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2010 rok, zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej Banku z dnia 16 marca 2010 roku.

Wynagrodzenie KPMG netto wynikające z zawartych umów (należne lub wypłacone) dotyczące 2010 roku i 2009 roku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Dotyczące roku	
	2010	2009
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do Banku - jednostki dominującej (1)	607	607
Wynagrodzenie z tytułu przeglądu w odniesieniu do Banku - jednostki dominującej (2)	255	300
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do jednostek zależnych (3)	345	345
Wynagrodzenie za usługi pokrewne (4)	250	135
	1 457	1 387

- (1) Wynagrodzenia z tytułu badania obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za usługi związane z badaniem rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku - jednostki dominującej (dotyczące 2010 roku - umowa z dnia 9 listopada 2010 roku).
- (2) Wynagrodzenia z tytułu przeglądu obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za usługi związane z przeglądem półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku (dotyczące 2010 roku - umowa z dnia 14 kwietnia 2010 roku).
- (3) Wynagrodzenia z tytułu badania obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za profesjonalne usługi związane z badaniem sprawozdań finansowych jednostek zależnych.
- (4) Wynagrodzenie za usługi pokrewne obejmują pozostałe kwoty wypłacone KPMG. Obejmują one usługi poświadczające związane z badaniem lub przeglądem sprawozdań finansowych Banku - jednostki dominującej oraz jednostek zależnych, ale nieuwzględnione w (1), (2) i (3) powyżej.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33, poz. 259 z późn. zm.), zostały uwzględnione w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku.

Podpisy Członków Zarządu

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
09.03.2011	Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu	
09.03.2011	Robert Daniel Massey JR	Wiceprezes Zarządu	
09.03.2011	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu	
09.03.2011	Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu	
09.03.2011	Iwona Dudzińska	Członek Zarządu	